MARY HIGGINS CLARK

PAVOJINGA TIESA

Alma littera

MARY
HIGGINS
CLARK

PAVOJINGA
TIESA

Romanas

Iš anglų kalbos vertė
vertė Jolanta Tarasevičienė

Alma littera
VILNIUS / 2015

UDK 821.111(73)-31
Cl-21

Versta iš:
Mary Higgins Clark
DADDY'S GONE A
HUNTING
Simon & Schuster,
Inc., New York, 2013

Ši knyga yra grožinės literatūros kūrinys. Vardai, personažai, vietos ir nutikimai yra arba autorės vaizduotės kūriniai, arba naudojami kaip meninė priemonė. Bet koks panašumas į tikrus įvykius, vietoves ar asmenis yra visiškai atsitiktinis.

ISBN 978-609-01-1971-6

Johnui,
mūsų Clarkų ir Conheeney'ių šeimų vaikams bei anūkams
Su meile

ĮŽANGA

Kartais Keitė sapnuodavo tą naktį, nors tai, kas įvyko, buvo ne sapnas. Taip nutiko iš tikrųjų. Jai buvo treji. Susirangiusi lovoje, ji stebėjo, kaip mamytė rengiasi. Mamytė atrodė lyg princesė. Ji vilkėjo nuostabią raudoną vakarinę suknelę, avėjo raudonus atlasinius aukštakulnius, kuriuos Keitė taip mėgdavo pasimatuoti. Tada į miegamąjį įėjo tėvelis. Jis paėmė Keitę ant rankų, apkabino mamytę ir šokio žingsniu išsivedė abi į balkoną, nors lauke jau buvo pradėję snyguriuoti.

Aš paprašiau jo padainuoti mano dainelę, ir jis padainavo, prisiminė Keitė.

Mik, kūdikėli, brangus,
Tėvelis išėjo medžioti.
Parneš rausvų debesų
Patalėlį savo vaikeliui.

Kitą naktį mamytė žuvo avarijoje, o tėvelis niekada daugiau nebedainavo šios dainelės.

1

Ketvirtadienis, lapkričio 14-oji

Ketvirtą ryto Long Ailande, savo kuklių namų miegamajame Gasas Šmitas rengėsi labai tyliai, stengdamasis nepažadinti žmonos, su kuria nugyveno jau penkiasdešimt penkerius metus. Tačiau jam nepavyko.

Lotė Šmit pakėlė ranką ir apgraibomis pradėjo ieškoti naktinės lempos jungiklio. Markstydamasi ji pastebėjo, kad Gasas dėvi šiltą striukę, ir paprašė pasiaiškinti, kur susiruošė.

– Lote, aš tik nueisiu iki fabriko. Kažkas atsitiko.

– Ar dėl to vakar tau skambino Keitė?

Keitė buvo Daglaso Konelio, šalia Long Ailando stovinčio didelio fabriko „Konelio antikvarinių baldų kopijos“, savininko duktė. Gasas jame dirbo, kol prieš penkerius metus išėjo į pensiją.

Lotė, smulki septyniasdešimt penkerių žilaplaukė, užsidėjo akinius ir žvilgtelėjo į laikrodį.

– Gasai, gal iš proto išsikraustei? Ar žinai, kuri dabar valanda?

– Ketvirta ryto. Keitė pakvietė susitikti pusę penkių. Tikriausiai ji turi rimtų priežasčių, todėl ir einu.

Lotė aiškiai matė, kad jis susirūpinęs. Ji gerai žinojo, kad neverta užduoti klausimo, kuris sukosi jiems abiem mintyse.

– Gasai, mane aplankė bloga nuojauta. Žinau, nemėgsti, kai taip kalbu, bet jaučiu, kad įvyks kažkas negero. Nenoriu, kad ten eitum.

Silpnoje šešiasdešimties vatų naktinės lempos šviesoje jie įdėmiai žvelgė vienas į kitą. Gasas širdyje pajuto kylančią baimę. Lotės nuojauta jį ne tik suerzino, bet ir išgąsdino.

– Lote, miegok, – piktai burbtelėjo. – Kad ir kokios ten bėdos, pusryčių tikrai grįšiu.

Gasas nebuvo iš tų, kurie rodo jausmus, bet šį kartą apėjo lovą, pasilenkė, pabučiavo žmonai į kaktą ir ranka perbraukė jai plaukus.

– Nesijaudink, – pasakė užtikrintai.

Tai buvo paskutiniai jai ištarti žodžiai.

2

Keitė Koneli tikėjosi, kad jai pavyks nuslėpti nerimą dėl priešaušriu numatyto susitikimo su Gasu baldų fabriko muziejuje. Ji vakarieniavo su tėvu ir jo naująja mergina madingoje Manhatano kavinėje „Zone“ Žemutiniame Ist Saide. Prie kokteilių, kaip paprastai kalbėdama su tėvo „tos dienos skonio“ moterimi, ji palaikė neįpareigojantį pokalbį.

Šį kartą tai buvo Sandra Starling, trečią dešimtį einanti platininė blondinė toli viena nuo kitos žibančiomis šviesiai rudomis akimis; ji labai nuoširdžiai pasakojo buvusi konkurso „Mis Visata“ dalyve, bet miglotomis užuominomis išsisuko nepaaiškinusi, ar toli liko nuo karūnos.

Ji atviravo norinti padaryti karjerą kine, o paskui rūpintis taika pasaulyje. Ši dar kvailesnė už visas kitas, mintyse nusišaipė Keitė. Tėvas, primygtinai reikalaujantis vadinti jį Daglu, buvo kaip visuomet linksmas ir žavus, nors, atrodo, gėrė daugiau negu paprastai.

Per vakarienę Keitė staiga pajuto, kad pradėjo vertinti tėvą kaip šou „Amerikos talentai“ arba „Šok su žvaigžde“ komisijos teisėja. Simpatiškas, šeštą dešimtį bebaigiąs vyriškis, pamanė ji, šiek tiek panašus į legendinį kino aktorių Gregorį Peką. Tada ji priminė sau, kad daugumai jos bendraamžių nė neateitų į galvą toks palyginimas. Nebent jie, kaip ir aš, dievina kino klasiką, pagalvojo ji.

Ar tik nebūsiu suklydusi, įveldama Gasą? – susimąstė ji.

– Keite, sakiau Sandrai, kad tu esi mūsų šeimos protas, – pasakė tėvas.

– Aš tokia savęs nelaikau, – atsakė Keitė priverstinai nusišypsodama.

– Nesikuklink, – papriekaištavo Daglas Konelis. – Keitė yra atestuota valstybės apskaitininkė. Dirba „Veinui ir Krutersui“, vienai didžiausių apskaitininkų bendrovių šalyje, – nusijuokė jis. – Vienintelė bėda, kad ji man nuolat aiškina, kaip turėčiau tvarkyti šeimos verslą. – Patylėjęs pridūrė: – *Savo* verslą. Tai ji visuomet pamiršta.

– Tėti, tai yra Daglai, – tyliai ištarė Keitė, jausdama kylantį pyktį. – Sandrai nebūtina to klausyti.

– Sandra, pažvelk į mano dukterį. Trisdešimtmetė, aukšta, žavi blondinė. Paveldėjo išvaizdą iš mamos. Jos sesuo Hana panaši į mane. Ji turi mano anglies juodumo plaukus ir mėlynas akis, bet, kitaip nei aš, į šį pasaulį ji atkeliavo „mažoje pakuotėje“. Ne aukštesnė kaip metro šešiasdešimties, ar ne taip, Keite?

Tėtis išgėrė dar prieš čia ateidamas, pamanė Keitė. Padauginęs jis gali tapti tikrai bjaurus. Ji pabandė nusukti kalbą nuo šeimos verslo.

– Mano sesuo dirba mados pasaulyje, – paaiškino ji. – Ji už mane trejais metais jaunesnė. Vaikystėje ji siūdavo sukneles lėlėms, o aš vaizduodavau, kad uždirbu pinigus atsakinėdama į „Kas laimės milijoną“ ir „Laimės rato“ klausimus.

O Dieve, ką reiks daryti, jeigu Gasas man pritars? – klausė ji savęs tuo metu, kai padavėjas atnešė užkandžius.

Laimė, į pilnutėlę kavinės salę po pertraukos sugrįžo koncertuojanti grupė, ir kurtinanti muzika privertė nutraukti pokalbį. Jiedvi su Sandra atsisakė deserto, bet tada Keitė išgirdo, kaip tėvas iš valgiaraščio užsako butelį brangiausio šampano. Ji pamėgino atkalbėti:

– Tėti, nereikia mums...

– Keite, nepradėk pamokslauti apie taupymą, – Daglo Konelio balsas nuskambėjo taip garsiai, kad išgirdo net prie gretimo stalelio sėdintys žmonės.

Keitei nukaito skruostai, bet ji tyliai tarė:

– Šiandien dar esu susitarusi su kai kuo nueiti išgerti. Paliksiu judu su Sandra drauge mėgautis šampanu.

Sandra įdėmiu žvilgsniu tyrinėjo salę ieškodama įžymybių. Ji meiliai nusišypsojo į jos pusę taurę pakėlusiam vyriškiui.

– Ten Madžestikas. Jo albumas dabar vienas populiariausių, – ištarė ji sulaikiusi kvapą. Kiek atsitokėjusi Sandra sumurmėjo: – Buvo malonu susipažinti, Keite. Gal kada nors, kai susikrausiu turtus, galėsi tvarkyti ir mano pinigus.

Daglas Konelis nusijuokė.

– Kokia puiki mintis! Gal tada duos man ramybę. – Paskui paskubomis pridūrė: – Pajuokavau. Didžiuojuosi savo protinga mergaite.

Jeigu tu žinotum, ką tavo protinga mergaitė sumanė, pagalvojo Keitė. Drebėdama iš pykčio ir nerimo, drabužinėje atsiėmė paltą, išėjo į šaltą ir vėjuotą lapkričio vakarą ir iškėlusi ranką sustabdė pravažiuojantį taksi.

Butas, kurį ji nusipirko prieš metus, buvo Aukštutiniame Vest Saide, kooperatiniame name. Tai buvo erdvus dviejų miegamųjų būstas, pro kurio langus vėrėsi nuostabus Hadsono upės vaizdas. Ji labai džiaugėsi butu, nors ir gailėjosi ankstesnio šeimininko, trisdešimtmečio turto investicijų patarėjo Džastino Kramerio, kuris, praradęs darbą, buvo priverstas jį parduoti už palyginti mažą kainą. Atsisveikindamas jis padovanojo jai kambarinę bromeliją, labai panašią į tą, kuria ji susižavėjo pirmą kartą lankydamasi šiame bute.

– Robis sakė, kad žavėjotės mano augalu, – tarė žvilgsniu rodydamas į greta sėdintį nekilnojamojo turto agentą. – Aną gėlę pasiėmiau, o šita – mano įkurtuvių dovana jums. Pastatykite ją toje pačioje vietoje prie virtuvės lango, ir ji augs kaip piktžolė.

Įžengusi į savo jaukius namus ir įjungusi šviesą Keitė dažnai pagalvodavo apie taip dėmesingai parinktą dovaną. Jos svetainė buvo apstatyta šiuolaikiškais baldais. Gelsvos spalvos sofa su puriomis pagalvėlėmis kvieste kvietė prigulti. Tokiais pačiais apmušalais aptraukti krėslai buvo patogūs – su plačiais ranktūriais ir aukšta atrama galvai. Geometrinių kilimo raštų spalvas atkartojančios pagalvės gyvino interjerą ryškesnių spalvų potėpiais.

Keitė prisiminė, kaip juokėsi Hana, atėjusi apžiūrėti buto su naujai atvežtais baldais.

– Dieve, Keite! – sušuko ji. – Tu užaugai klausydama tėčio aiškinimų, kad mūsų namuose tik geriausios Konelio gamybos antikvarinių baldų kopijos, o išsirinkai visiškai priešingą stilių.

Ji teisi, pamanė Keitė. Man jau buvo nusibodę tėvo postringavimai apie nepriekaištingas kopijas. Gal vieną dieną aš apsigalvosiu, bet dabar esu patenkinta.

Nepriekaištingos kopijos. Vien pagalvojus apie šiuos žodžius jai džiūdavo burna.

3

Markas Slounas jautė, kad atsisveikinimo vakarienė su motina bus sunki ir graudi. Artėjo dvidešimt aštuntosios jo sesers dingimo metinės, o jis rengėsi keltis į naują darbovietę Niujorke. Nuo tada, kai prieš trylika metų baigė teisės mokyklą, Čikagoje dirbo korporatyvinio nekilnojamojo turto teisininku. Nuo Čikagos iki Kevanio, mažo Ilinojaus miestelio, kuriame užaugo, buvo šimtas keturiasdešimt kilometrų.

Gyvendamas Čikagoje, jis bent kartą per porą savaičių sukardavo dviejų valandų kelionę automobiliu, kad pavakarieniautų su mama. Jam buvo aštuoneri, kai jo dvidešimt vienų metų sesuo Treisė baigė vietos koledžą ir išvažiavo į Niujorką siekti dainininkės karjeros. Net ir po tiek metų jis prisiminė ją taip aiškiai, tarsi ji stovėtų priešais. Jos vešlūs kaštoniniai plaukai krito ant pečių, o žydros akys spindėjo džiaugsmu, bet jai supykus apniukdavo kaip audros debesis. Mama su Treise nuolat pykdavosi dėl pažymių ir aprangos. Vieną rytą nulipęs į virtuvę pusryčiauti rado motiną, sėdinčią prie stalo ir verkiančią.

– Jos nebėra, Markai. Ji išvažiavo. Paliko laiškelį. Išvyko į Niujorką, nori tapti garsia dainininke. Markai, ji dar tokia jauna. Tokia užsispyrusi. Ji tikrai pateks į bėdą. Aš nujaučiu.

Markas prisiminė, kaip apkabinęs mamą pats vos įstengė sulaikyti ašaras. Jis dievino Treisę. Kai pradėjo žaisti Mažojoje lygoje, sesuo mėtydavo jam kamuoliukus. Nusivesdavo į kiną. Padėdavo ruošti namų darbus ir pasakodavo apie garsius aktorius ir aktores.

– Ar žinai, kad dauguma jų kilę iš tokių mažų miestelių kaip šis? – klausdavo ji.

Tą rytą jis perspėjo mamą:

– Laiške Treisė rašo, kad atsiųs savo naująjį adresą. Mama, neversk jos grįžti, nes ji vis tiek negrįš. Parašyk, kad viskas gerai ir kad tu labai džiaugsiesi, kai ji taps žvaigžde.

Tai buvo teisingas žingsnis. Treisė nuolat rašydavo ir kas kelias savaites paskambindavo. Ji gavo padavėjos darbą restorane. „Man gerai sekasi, gaunu nemažai arbatpinigių. Lankau dainavimo pamokas. Vaidinau vieno nedidelio Niujorko teatro miuzikle. Spektaklį rodė tik keturis kartus, bet labai patiko būti scenoje." Ji tris kartus per ilguosius savaitgalius buvo parskridusi namo.

Vieną dieną, kai Treisė Niujorke jau buvo pragyvenusi beveik dvejus metus, motinai paskambino iš policijos: Treisė dingo.

Po to, kai ji dvi dienas nepasirodė darbe ir neatsiliepė į telefono skambučius, susirūpinęs viršininkas, restorano, kuriame ji dirbo, savininkas Tomas Kingas nuvyko į jos butą. Ten viskas atrodė tvarkinga. Jos kalendoriuje buvo parašyta, kad kitą dieną ji turėjo dalyvauti atrankoje (bet išvakarėse prapuolė), o dar viena atranka laukė savaitės pabaigoje.

– Ji nenuėjo į pirmąją, – pasakė Tomas policijai. – Jeigu nepasirodys ir antrojoje, vadinasi, jai kažkas atsitiko.

Niujorko policija tada, prieš daugelį metų, įtraukė ją į dingusiųjų sąrašą. Kaip „dar vieną dingusį asmenį", pamanė Markas, privažiuodamas prie namo, kuriame prabėgo jo vaikystė. Anglių spalvos žvirgždas, baltos dailylentės ir skaisčiai raudonos durys džiugino akis ir kvietė užeiti. Markas įsuko į kiemą ir sustojo. Ant priekinių laiptelių krito virš durų kabančio žibinto šviesa. Jis žinojo, kad motina paliks žibintą įjungtą visai nakčiai, kaip jau daro dvidešimt aštuonerius metus, jeigu kartais Treisė grįžtų namo.

Jautienos kepsnys, bulvių košė ir šparagai – tokių patiekalų jis paprašė, kai mama pasiteiravo, ko norėtų atsisveikinimo vakarienei. Vos tik pravėręs duris, pajuto širdžiai mielą kepamos jautienos kvapą, iš kurio tapo aišku, kad mama kaip visada pagamino tai, ko jis norėjo.

Iš virtuvės, šluostydamasi rankas į prijuostę, atskubėjo Marta Sloun. Kadaise buvusi liekna, septyniasdešimt ketverių ji jau dė-

vėjo solidaus keturiolikto dydžio drabužius. Natūrali baltai žilų plaukų banga tarsi rėmino jos dailius veido bruožus. Ji išskėtė rankas ir apkabino sūnų.

– Tu vėl paaugai, – papriekaištavo ji.

– Dieve, apsaugok, – nuoširdžiai išsigynė Markas. – Man jau ir taip sunku įsėsti į taksi. – Jo ūgis buvo metras devyniasdešimt septyni centimetrai. Mamai per viršugalvį jis žvilgtelėjo į valgomojo stalą, ant kurio buvo išdėlioti sidabro įrankiai ir porceliano indai. – Atrodo, bus tikros išlydėtuvės.

– Nedaug turiu progų juos panaudoti, – atsakė motina. – Įsipilk išgerti. O gal įpilk ir man.

Motina nedažnai gerdavo kokteilius. Skaudama širdimi Markas suvokė, kad ji pasiryžusi neleisti artėjančių Treisės dingimo metinių šešėliui temdyti jų vakarienės, nes tokios tikrai nebus bent artimiausius kelis mėnesius. Marta Sloun buvo teismo stenografistė ir puikiai suprato, kad atsakingame naujajame darbe jo tikriausiai laukia ilgos darbo valandos.

Tik pradėjus gerti kavą, ji prabilo apie Treisę.

– Mes abu žinome, kokia diena artėja, – tyliai tarė ji. – Markai, aš per televiziją nuolat žiūriu „Neišaiškintų nusikaltimų bylas“. Gal tau pavyktų pasiekti, kad policija atnaujintų Treisės dingimo tyrimą? Šiais laikais jie turi kur kas daugiau priemonių išsiaiškinti, kas nutiko žmonėms, net tiems, kurie dingo prieš daugelį metų. Man atrodo, jie to imtųsi greičiau, jeigu tokie žmonės kaip tu pradėtų uždavinėti klausimus.

Ji padvejojo, o paskui kalbėjo toliau:

– Markai, žinau, kad seniai turėjau prarasti viltį, jog Treisė prarado atmintį arba pateko į bėdą ir turėjo slapstytis. Širdyje manau, kad ji mirusi. Bet jeigu galėčiau bent jos palaikus parsivežti ir palaidoti šalia tėčio, man taip palengvėtų. Jeigu pasiseks, dar išgyvensiu aštuonerius ar net dešimt metų. Kai ateis mano eilė, norėčiau žinoti, kad Treisė čia, greta tėvelio. – Ji sumirksėjo bandydama sustabdyti besitvenkiančias ašaras. – Žinai, kaip yra. Kaip toje graudžioje airiškoje dainoje, norėčiau priklaupti prie Treisės kapo ir pasimelsti.

Jiems pakilus nuo stalo, jau gyviau tarė:

– Mielai pažaisčiau žodžių loto. Žodyne radau kelis suktus žodžius. Bet rytoj išskrendi ir, jei gerai tave pažįstu, dar nesusipakavai daiktų.

– Pažįsti mane per gerai, mama, – atsakė Markas šypsodamasis. – Ir nekalbėk apie likusius aštuonerius ar dešimt metų. Vilardas Skotas tikrai atsiųs tau sveikinimą šimto metų sukakties proga. – Prie durų jis ją karštai apkabino ir atsargiai paklausė: – Ar užsirakinusi išjungsi priebučio žibintą?

Motina papurtė galvą.

– Ne, nemanau. Dėl viso pikto, Markai... Jeigu kartais...

Ji neužbaigė sakinio. Jis taip ir liko pakibęs ore, bet Markas puikiai žinojo: „Jeigu kartais šįvakar Treisė grįžtų namo.“

4

Paskutinį kartą lankydamasi šeimai priklausančiame komplekse, Keitė apstulbo sužinojusi, kad neveikia apsaugos kameros.

– Keite, tavo tėvas išpeikė naująją sistemą, – pasakė fabriko direktorius Džekas Vortas. – Bėda ta, kad čia viską reikia atnaujinti, o mes, deja, nebeturime tokių meistrų, kokie čia dirbo prieš dvidešimt metų. Tie, kuriuos norėtume pasamdyti, mums pernelyg brangūs, nes rinka traukiasi, o naujieji darbuotojai nebe tokie gabūs. Mums vis dažniau grąžina baldus. Nesuvokiu, kodėl tavo tėvas toks užsispyręs ir neparduoda įmonės kokiam nors investuotojui. Vien žemė verta mažiausiai dvidešimties milijonų. – O paskui liūdnai pridūrė: – Aišku, jeigu parduotų, netekčiau darbo. Kai tiek daug verslų užsidaro, įmonės direktorius nėra paklausi profesija.

Džekas – penkiasdešimt šešerių, tvirto kūno sudėjimo, jaunystėje buvęs imtynininkas. Jo geltonų plaukų kupetoje jau ryškėjo žilos sruogos. Keitė žinojo, kad jis buvo griežtas fabriko, ekspozicijų salės ir tris aukštus užimančio muziejaus, kurio visi kambariai apstatyti nepaprastai vertingais antikvariniais baldais, valdytojas. Įmonėje jis pradėjo dirbti daugiau nei prieš tris dešimtmečius kaip buhalterio padėjėjas, o prieš penkerius metus tapo jos direktoriumi.

Keitė apsivilko bėgioti skirtą kostiumą, nusistatė žadintuvą pusei keturių ryto ir įsitaisė ant sofos. Ji nesitikėjo, kad sugebės užmigti, bet užsnūdo. Vienintelė bėda, kad miegas buvo neramus, pilnas sapnų, kurių vėliau ji nebeįstengė prisiminti, o nubudo vis

tiek nepailsėjusi. Prisiminė tik vieną epizodą, kuris dažnai kartodavosi jos sapnuose: išsigandusi mergaitė gėlėtais naktiniais marškiniais lekia ilgu koridoriumi, sprukdama nuo ją sugriebti siekiančių rankų.

Nereikia man to košmaro, pagalvojo išjungdama žadintuvą ir atsisėsdama. Po dešimties minučių, apsivilkusi juodą pūkinę striukę, apsivyniojusi galvą šaliku, ji jau buvo namo požeminėje mašinų aikštelėje ir lipo į savąjį taupiai degalus naudojantį „Mini Cooper" sedaną.

Net ir tokį ankstyvą rytą Manhatane eismas buvo intensyvus, bet automobiliai lėkė greitai. Keitė pasuko į rytus pro Centrinį parką, Šešiasdešimt penktąja gatve ir po kelių minučių jau riedėjo link Kvinsboro tilto. Nuo čia iki jos kelionės tikslo – tik dešimt minučių. Buvo penkiolika po keturių, ir ji žinojo, kad bet kurią akimirką gali pasirodyti Gasas. Pastatė automobilį už muziejaus prie konteinerio ir laukė.

Tebepūtė stiprus vėjas, ir automobilyje greitai atšalo. Ji jau ketino įjungti variklį, bet iš už kampo išniro blausi priekinių žibintų šviesa ir netrukus prie jos sustojo Gaso pikapas. Jie beveik sutartinai atidarė automobilių dureles ir patraukė tiesiai prie tarnybinių durų. Keitė rankose laikė žibintuvėlį ir raktus. Ji pasuko raktą spynoje ir paspaudusi rankeną atidarė duris. Pajutusi palengvėjimą tarė:

– Gasai, aš labai dėkinga, kad atėjai tokį ankstyvą rytą. – Viduje ji įsijungė žibintuvėlį, kad galėtų apžiūrėti apsaugos pultelį. – Ar gali patikėti, kad net vidaus signalizacija neveikia?

Gasas ant ausų buvo užsitraukęs vilnonę kepurę. Iš po jos buvo išlindusi ir prie kaktos prilipusi retų plaukų sruoga.

– Žinojau, kad tau labai svarbu, jeigu kvieti susitikti tokią ankstyvą valandą, – pasakė jis. – Kas atsitiko, Keite?

– Meldžiu Dievo, Gasai, kad klysčiau, bet privalau tau parodyti Fontenblo komplektą. Man reikia, kad tu jį įvertintum, – įkišusi ranką į kišenę, ištraukė iš jos dar vieną žibintuvėlį ir padavė jam. – Laikyk nuleidęs į grindis.

Tylėdami jie nuėjo iki tarnybinių laiptų. Braukdama ranka glotnų medinį turėklą, ji prisiminė pasakojimus apie savo senelį, kuris į Jungtines Valstijas atvyko beskatikis, bet išsilavinęs emi-

grantas ir ilgainiui prekiaudamas akcijų biržoje susikrovė turtus. Sulaukęs penkiasdešimties, jis pardavė savo investicijų bendrovę, kad įgyvendintų viso gyvenimo svajonę – gaminti aukšto lygio antikvarinių baldų kopijas. Jis nusipirko žemės Long Ailande ir pastatė visą pastatų kompleksą – jį sudarė fabrikas, ekspozicijų salė ir jo paties per ilgus metus surinktai antikvarinių baldų, kuriuos dabar ketino kopijuoti, kolekcijai skirtas privatus muziejus.

Sulaukęs penkiasdešimt penkerių, nusprendė, kad jam reikia paveldėtojo, ir vedė mano močiutę, kuri buvo jaunesnė už jį dviem dešimtmečiais. Tada gimė mano tėvas ir jo brolis.

Tėtis perėmė verslą likus metams iki nelaimingo atsitikimo, prisiminė Keitė. Nuo tada fabrikui vadovavo Rasas Linkas. Prieš penkerius metus jis išėjo užtarnauto poilsio.

„Konelio antikvarinių baldų kopijos" klestėjo šešiasdešimt metų, bet Keitė ne kartą bandė atkreipti tėvo dėmesį į tai, kad pastaruoju metu prabangių baldų rinka susitraukė. Jai neužteko drąsos pridurti, kad svarbiausia priežastis, kodėl verslą būtų geriausia parduoti, ta, jog tėvas per dažnai girtuokliauja ir vis rečiau pasirodo darbe. Reikia pripažinti, sakė ji sau, kad po senelio mirties viskam vadovavo Rasas.

Laiptų apačioje Keitė pradėjo pasakoti:

– Gasai, norėjau tau parodyti rašomąjį stalą, – bet staiga sustojo, griebė jam už rankos ir sušuko: – O Dieve, Gasai, patalpoje dujų kvapas! – Laikydama jo ranką ji apsisuko ir metėsi atgal prie durų. Spėjus žengti vos porą žingsnių, nugriaudėjo sprogimas ir virš jų pradėjo byrėti laiptai.

Vėliau Keitė tik miglotai prisiminė, kaip, ropodama ir valydamasi per kaktą tekantį kraują, traukė susmukusį Gaso kūną prie durų. Liepsnos laižė sienas, dūmai dusino ir graužė akis. Pagaliau durys atsidarė, ir į vidų plūstelėjo vėjo šuoras. Vedama pirmapradžio laukinio instinkto išgyventi, Keitė suėmė Gasą už riešų ir nutempė likusius kelis metrus iki automobilių aikštelės. O tada nualpo.

Atvykę ugniagesiai rado Keitę, gulinčią be sąmonės. Iš žaizdos galvoje jai gausiai kraujavo, o viršutiniai rūbai buvo apsvilę.

Už poros žingsnių nuo jos nejudėdamas tysojo Gasas. Jį sužalojo griūvantys laiptai. Gasas buvo nebegyvas.

5

Svarbiausia žinia trečiadienio vakarą vykusiame „Hathaway“ aukštosios mados vadovų susirinkime buvo ta, kad per vasaros madų savaitę pristatomai drabužių linijai bus suteikta dizainerės Hanos Koneli vardo etiketė.

Pirmiausia Hanai kilo mintis pranešti šią puikią žinią seseriai Keitei, bet buvo jau beveik septynios vakaro, ir ji prisiminė, kad Keitė šįvakar eina vakarieniauti su tėvu ir jo naująja mergina. Todėl ji paskambino savo geriausiai draugei Džesikai Karlson, su kuria dvejus metus mokėsi Bostono koledže (paskui Hana įstojo į Madų technologijų institutą, o Džesė – į Fordamo teisės mokyklą).

Džesė sutiko šią žinią džiaugsmo šūkiu:

– Hana, tai nuostabu! Tu būsi naujasis Yvas Sen Loranas! Susitinkam po pusvalandžio Mindoro kavinėje. Aš vaišinu.

Septynios trisdešimt jos jau sėdėjo viena priešais kitą jaukioje nišoje. Populiaraus restorano valgomasis buvo kaip visuomet sausakimšas ir triukšmingas. Žmonės mėgo čia rinktis dėl puikios virtuvės ir draugiškos atmosferos.

Praplikęs, apvalainas ir visuomet besišypsantis Robertas, jų mylimiausias padavėjas, pilstė vyną.

– Švenčiat, mergaitės? – paklausė jis.

– Tikrai taip, – tarė Džesė, keldama taurę. – Už geriausią pasaulyje dizainerę Haną Koneli! – O paskui pridūrė: – Robertai, kada nors mes sakysime: „Mes ją jau tada pažinojome!“

Hana susidaužė taurėmis su Džese ir gurkštelėjo vyno, ji norėjo pamiršti nerimą dėl to, kaip tuo metu Keitei sekasi su tėvu. Dėl smunkančio šeimos verslo jų santykiai prastėjo.

Atrodė, kad Džesė perskaitė jos mintis:

– Kaip laikosi tavo žavusis tėtis? – paklausė ji, įsipylusi į lėkštelę šlakelį aliejaus ir merkdama į jį dar šiltos itališkos duonos riekelę. – Ar jau pranešei jam naujieną? Žinau, kad jis bus maloniai sujaudintas.

Džesė vienintelė galėjo tai pasakyti su karčia ironija balse. Hana švelniai pažvelgė į buvusią bendramokslę. Garbanoti ugniniai Džesės plaukai buvo suimti už pakaušio, susegti segtuku ir krito kaskadomis ant pečių. Jos ryškiai mėlynos akys kibirkščiavo, o ant pieno baltumo odos nebuvo matyti jokių makiažo pėdsakų. Būdama beveik metro aštuoniasdešimties, ji net sėdėdama prie stalo priešais Haną buvo už ją gerokai aukštesnė. Džesė buvo liekna ir stangraus kūno, tiesiog gimusi būti sportininke. Kadangi pati buvo visiškai abejinga madai, visuomet prašydavo Hanos padėti jai išsirinkti drabužius ypatingoms progoms.

Hana patraukė pečiais.

– Juk pati žinai, kaip jis apsidžiaugs. – Ir, pamėgdžiodama tėvo balsą, tarė: – „Hana, nuostabu! Nuostabu!“ Ir iš karto pamirš, ką aš jam pasakiau. Po kelių dienų vėl paklaus, kaip einasi mados verslas. Garsiausias Vakarų pasaulio plevėsa niekada nerasdavo laiko mudviem su Keite, o sendamas mumis domisi dar mažiau.

Džesė pritardama palinksėjo galva.

– Pastarąjį kartą su jumis vakarieniaudama jaučiau įtampą. Keitė paleido keletą aštrių replikų tėvo pusėn.

Rankoje laikydamas valgiaraštį, prie jų staliuko grįžo Robertas.

– Norite užsisakyti iškart, ar man dar kelias minutes palaukti? – paklausė jis.

– Lakštinių su moliuskų padažu ir šefo salotų, – tai buvo Hanos mėgstamas makaronų patiekalas.

– Lašišos su trispalvėmis salotomis, – nuskambėjo Džesės užsakymas.

– Nevertėjo net klausti, – pasakė Robertas. Jis čia dirbo jau penkiolika metų ir žinojo kiekvieno kliento mėgstamiausią patiekalą.

Jam pasitraukus tiek, kad jų pokalbio nebegirdėtų, Hana dar gurkštelėjo vyno ir gūžtelėjusi tarė:

– Džese, tu mus pažįsti nuo koledžo laikų. Tu matei ir girdėjai užtektinai, kad susidarytum tikrą vaizdą. Rinka pasikeitė. Šiais laikais žmonės nebeperka aukštos kokybės antikvarinių baldų kopijų, tiesą sakant, ir jų kokybė nebėra tokia, kokia buvo. Prieš penkerius metus mes dar turėjome keletą puikių meistrų, bet dabar jie jau išėjo į pensiją. Kai prieš trisdešimt metų mirė mano senelis, tėvas perėmė įmonės vairą. Jam padėjo Rasas Linkas, kadaise senelio dešinioji ranka. Tačiau po nelaimingo atsitikimo tėvui prireikė nemažai laiko atsigauti, o tada jis visai nustojo domėtis verslo reikalais. Iš to, ką žinau, nei jis, nei jo brolis niekada neužsiėmė kasdieniais verslo reikalais. Manau, tai klasikinis atvejis, kai sunkiai dirbantis imigrantas norėjo suteikti savo sūnums tai, ko pats neturėjo.

Hana suvokė, kaip gera atvirai išsipasakoti draugei, kuria galima visiškai pasitikėti.

– Džese, man galvoje netelpa. Aš jo visai nebesuprantu. Kuo toliau, tuo neatsakingiau jis elgiasi su pinigais. Ar gali patikėti, kad praeitą vasarą jis visam mėnesiui išsinuomojo jachtą? Už penkiasdešimt tūkstančių per savaitę! Jis nuomojasi jachtas tuo metu, kai šeimos laivas akyse skęsta. Kai buvome jaunesnės, meldžiau Dievą, kad jis sutiktų ir vestų kokią nors moterį. Gal sveiko proto moteris būtų sugebėjusi pastatyti jį į vėžes.

– Būsiu atvira. Aš irgi apie tai mąsčiau. Juk kai prieš beveik dvidešimt devynerius metus žuvo tavo mama, jam buvo tik trisdešimt? Manai, jis ją taip karštai mylėjo, kad nesugebėjo jos pakeisti jokia kita?

– Manau, kad ji buvo jo didžioji gyvenimo meilė. Kaip gaila, kad jos visai neprisimenu. Kiek man tada buvo? Aštuoni mėnesiai? Keitei buvo treji. Žinoma, tai buvo baisi tragedija. Jis neteko žmonos, brolio ir keturių artimų draugų. Be to, jis stovėjo prie laivo šturvalo. Tačiau kaltės jausmas jo nesulaikė nuo daugybės besikeičiančių merginų. Bet pakaks apie šeimos žaizdas. Mėgaukimės vakariene, už kurią moki tu, ir melskimės, kad Keitė su tėvu ir su ta, kad ir kuo ji ten vardu, elgtųsi civilizuotai.

Po dviejų valandų, grįždama namo į Grenič Vilidžą, į Dauningo gatvėje esantį butą, Hana vėl mintimis grįžo į praeitį. Kai neteko-

me mamos, buvau dar kūdikis, galvojo ji lipdama iš taksi. Ji prisiminė Rouzę – Rozmari Mas, savo auklę, kuri prieš dešimt metų grįžo į gimtąją Airiją.

Dieve, saugok Rouzę. Ji mus užaugino, bet nuolat kartodavo, kaip norėtų, kad tėvelis dar kartą vestų. „Vesk mielą moterį, kuri mylėtų tavo abi nuostabias mergaites ir būtų joms motina", – toks buvo jos patarimas tėčiui. Su šia mintimi žengdama į butą Hana šyptelėjo. Ji įsitaisė mėgstamiausiame krėsle, įsijungė televizorių bei vaizdo grotuvą ir pasiruošė peržiūrėti kelias įsirašytas laidas.

Lemtinga nelaimė, nusinešusi jos mamos, dėdės ir dar keturių žmonių gyvybes, įvyko dėl to, kad priešaušrio tamsoje jos tėvo vairuojamas kateris rėžėsi į baržą tempiančio tanklaivio trosą. Jie buvo išplaukę septyniasdešimt mylių į Atlanto vandenyną, į tas vietas, kur auštant suplaukdavo daug tunų. Jos tėvas Daglas Konelis vienintelis liko gyvas. Patekėjus saulei, sunkiai sužeistą ir gulintį be sąmonės gelbėjimosi valtyje jį aptiko pakrančių apsaugos sraigtasparnio komanda. Skęstančio laivo nuolaužos jam buvo sužalojusios galvą.

Jis nebuvo nerūpestingas tėvas, mintijo Hana, praleisdama reklamas. Bet jo labai dažnai nebūdavo namie: arba jis išvykęs verslo reikalais, arba pernelyg užsiėmęs visuomeniniu gyvenimu. Šeimos verslui vadovavo Rasas Linkas, tas buvo tikras perfekcionistas. Fabrike dirbę žmonės, tokie kaip Gasas Šmitas, nebuvo eiliniai amatininkai. Jie buvo menininkai. Rouzė gyveno su mumis Rytų Aštuoniasdešimt antrojoje gatvėje ir visuomet laukdavo sugrįžtančių iš mokyklos šventėms ir vasaros atostogoms. Dievas liudininkas, tėtis išsiuntė mus į internatines mokyklas vos tik šios mus priėmė.

Hanai nesinorėjo miego, tad ji neišjungė televizoriaus iki pat vidurnakčio. Paskui ji greitai nusirengė ir po dvylikos dvidešimt įsmuko po apklotu.

Penktą ryto suskambo telefonas. Skambino Džekas Vortas.

– Hana, įvyko nelaimė. Sprogimas fabrike. Gasas nebegyvas, o Keitę greitoji veža į Manhatano Midtauno ligoninę. – Jis nuspėjo

jos klausimą. – Hana, neturiu žalio supratimo, ką tokiu metu Gasas veikė muziejuje. Važiuoju ligoninėn. Nori, kad paskambinčiau tavo tėvui, ar pati paskambinsi?

– Tu paskambink, – atsakė Hana, lipdama iš lovos. – Aš irgi atvažiuoju. Susitiksim ligoninėje.

O Dieve, maldavo ji. Neleisk, kad tai būtų Keitės kaltė. Neleisk, kad dėl to būtų buvusi kalta Keitė...

6

Dar prieš pradėdama flirtuoti su Madžestiku, Sandra Daglui Koneliui jau buvo nusibodusi. Jis žinojo – jos pasakojimas apie tai, kad ji buvo kandidatė į „Mis Visatos" karūną, yra visiški pramanai. Jis paieškojo apie ją informacijos internete ir išsiaiškino, kad ji dalyvavo grožio konkurse savo gimtajame Vilburo miestelyje, Šiaurės Dakotoje.

Kartais jos fantazijos jį pralinksmindavo, bet vakarieniaujant Keitės akyse Daglas įžvelgė panieką jam ir jo gyvenimo būdui.

Jis puikiai suprato, kad yra vertas dukters paniekos.

Konelis dažnai prisimindavo mėgstamą tėvo posakį, kurį jis kartodavo tuomet, kai reikėdavo priimti nelengvą sprendimą. *Jaučiuosi tarsi atsidūręs tarp velnio ir gilios žydros jūros, ir tebūnie jie abu prakeikti.* Kad ir kiek gerčiau, visuomet jaučiuosi taip pat, galvojo Daglas, maukdamas šampano likučius.

Tarp velnio ir gilios žydros jūros. Tai buvo įkyrėjusios dainos priedainis, kurio nepajėgė išmesti iš galvos.

– Man patinka lankytis tokiose vietose kaip ši, – pasakė Sandra. – Čia galima susitikti kokį nors aktorių, kino agentą ar dar ką nors.

Kiek baliklio prireikė, kad jos plaukai pasidarytų tokios spalvos, mintyse svarstė Daglas.

Prie jų ėjo administratorius su nauju buteliu šampano.

– Linkėjimai gražiajai panelei nuo Madžestiko, – tarė jis.

– Viešpatie! – aiktelėjo Sandra.

Jai pašokus ir nuskubėjus prie kito stalelio, Daglas Konelis irgi pakilo ketindamas pasinaudoti proga ir dingti.

– *Arbatpinigių kaip visuomet, – tarė vildamasis, kad liežuvis* nesusipins, – bet žiūrėk, kad už *šitą* butelį sumokėtų Madžestikas, ar kaip jis ten pasivadinęs.

– Žinoma, pone Koneli. Ar jūsų automobilis prie durų?

– Taip.

Asmeninis vairuotojas – tai dar vienas dalykas, dėl kurio siunta Keitė, šmėstelėjo galvoje Daglui, bet jau po poros minučių jis įsmuko ant savo limuzino sėdynės ir užmerkė akis. Paskui prisiminė, kaip prie pastato Rytų Aštuoniasdešimt antrojoje gatvėje vairuotojas Bernardas atidarė automobilio dureles ir pasakė:

– Atvykome, pone Koneli.

Net ir už parankės prilaikomam durininko, Daglui buvo sunku tiesiai dėlioti kojas per vestibiulį. Namo liftininkas Denis paėmė iš jo rankų raktus po to, kai jis ilgai apgraibomis ieškojęs pagaliau juos surado. Sustabdęs liftą šešioliktame aukšte, Denis palydėjo jį iki buto, atrakino, atidarė duris ir padėjo atsigulti ant sofos.

– Gal šiek tiek pailsėkite, pone Koneli, – pasiūlė.

Daglas jautė, kaip jam po galva pakišo pagalvėlę, atsegė viršutinę marškinių sagą ir nuavė batus.

– Atrodo, būsiu persišaldęs, – sumurmėjo jis.

– Viskas gerai, pone Koneli. Raktus palieku ant stalo. Labanakt, pone.

– Labanakt, Deni. Ačiū, – ir, nebespėjęs daugiau nieko pasakyti, Daglas užmigo.

Net ir praėjus penkioms valandoms, jis negirdėjo nei skambančio namų telefono vos už poros žingsnių nuo jo sofos, nei įkyriai vidinėje švarko kišenėje zirziančio mobiliojo.

Prie operacinės, pacientų artimiesiems skirtame laukiamajame, sėdinčiai Hanai trūko kantrybė. Ji išjungė savo mobilųjį telefoną ir susidėjo į sterblę iš įtampos drebančias rankas.

– Daugiau neskambinsiu, – pasakė ji Džekui. – Tegul sau miega.

7

Daglas Konelis ketvirtadienį atsibudo devintą ryto. Suniurnėjęs atmerkė akis ir dar kurį laiką nesusigaudė, kur esąs. Paskutinis dalykas, kurį prisiminė, – kaip sėdo į automobilį. Paskui lyg per miglą pradėjo prisiminti kai kurias detales. Kaip durininkas prilaiko jį už rankos... kaip Denis iš jo paima raktus... ir pakiša pagalvę.

Galva tiesiog plyšo.

Daglas negrabiai atsisėdo ir nuleido kojas ant grindų. Kad neprarastų pusiausvyros, įsitvėrė į kavos staliuką ir vargais negalais atsistojo. Minutėlę palaukė, kol kambarys nustojo suktis, o tada patraukė į virtuvę, iš šaldytuvo išsitraukė pustuštį butelį degtinės ir skardinę pomidorų sulčių. Prisipylęs stiklinę maždaug po lygiai to ir to, išmaukė dideliais gurkšniais.

Keitė buvo teisi, pagalvojo. Nereikėjo man vakar pirkti to šampano. Paskui dar reikės patikrinti, ar tas butelis, kurį pašlemėkas Madžestikas atsiuntė kandidatei į grožio karalienes, neįtrauktas į mano sąskaitą.

Daglas lėtai patraukė į miegamąjį, pakeliui nusimesdamas drabužius. Tik po to, kai išsimaudė po dušu, nusiskuto ir apsirengė, prisiruošė patikrinti mobilųjį.

Apie antrą valandą Sandra paliko jam balso pranešimą: „Daglai, jaučiuosi siaubingai. Tik nuėjau padėkoti Madžestikui už šampaną ir komplimentus, bet jis paprašė manęs trumpam prisėsti prie jo ir draugų. Net nepastebėjau, kaip atėjo tas, nežinau, kaip jį vadina, tas, kuris įpila vyno, atnešė Madžestiko butelį šampano ir pasakė, kad tu išėjai. Man su tavim buvo smagu, o..."

Konelis paspaudė ištrynimo mygtuką, Sandrai nespėjus užbaigti sakinio. Tada pamatė, kad dar gavo žinutę nuo Džeko, o vėliau – nuo dukters Hanos. Na, bent jau ši manęs kaskart neūdija, kad parduočiau šeimos verslą, atsiduso jis.

Pastebėjęs, kad Džeko žinutė atėjusi po penkių dešimt, o Hana skambino dar po dvidešimties minučių, suprato, kad kažkas atsitiko. Sumirksėjęs, kad akys geriau įžiūrėtų, ir stengdamasis atrodyti blaivus, drebančiu pirštu paspaudė atskambinimo mygtuką.

Hana atsiliepė po pirmojo signalo. Monotonišku balsu ji papasakojo apie sprogimą, apie Gasą ir Keitės patirtus sunkius sužalojimus.

– Keitę ką tik išvežė iš operacinės, jai bandė sustabdyti smegenų tinimą. Aš jos dar nemačiau. Laukiu, kada galėsiu pasikalbėti su ją operavusiu chirurgu.

– Fabriko nebėra?! – sušuko Daglas. – Nieko nebėra? Nori pasakyti, nei fabriko, nei ekspozicijų salės, nei muziejaus, nei antikvarinių baldų?!

Hanos balsas išdavė jos širdyje susikaupusį pyktį ir sielvartą.

– Ar nesupranti, kas tau sakoma?! Tavo duktė gali neišgyventi! – šaukė ji. – O jeigu ir išgyvens, smegenys gali likti pažeistos visam laikui. Keitė gali numirti... O tu, tėvas, klausinėji vien apie verslą! – Jos balsas tapo ledinis: – Jeigu kartais panorėtum užsukti, tavo duktė guli Manhatano Midtauno ligoninėje. Jeigu esi pakankamai blaivus ir pajėgsi čia atvažiuoti, paklausk, kur yra pooperacinis laukiamasis. Rasi mane čia besimeldžiančią, kad mano vienintelė sesuo liktų gyva.

8

Šeštą ryto, kai virtuvėje prie stalo gerdama kavą Lotė Šmit nerimavo, ko tokiu nuodėmingai ankstyvu laiku – pusę penkių ryto – Gasas išėjo susitikti su Keite Koneli, suzvimbė durų skambutis. Atidariusi duris ir prieangyje pamačiusi drauge su policininku atėjusį pastorių, ji vos nenualpo. Jiems dar nespėjus nė žodžio ištarti, ji jau žinojo, kad Gasas negyvas.

Likusi dienos dalis prabėgo lyg migloje. Ji neaiškiai prisiminė vis užeinančius ir išeinančius kaimynus ir tai, kad telefonu kalbėjosi su savo dukra Grečena.

Grečena sakė, kad iš Mineapolio parskris šiandien ar rytoj? – negalėjo prisiminti Lotė. Ar ji perspėjo Grečeną, kad ši neatsivežtų pasipuikuoti savo gražiųjų namų Minetonkoje nuotraukų? Lotė nebuvo tikra.

Lotė visą dieną laikė įjungtą televizorių. Jai reikėjo matyti sugriauto fabriko vaizdus. Ją guodė mintis, kad Gasas bent jau nesudegė tenai.

Čarlis Voltersas, Volterso laidojimo namų direktorius, organizuojantis beveik visų parapijos žmonių laidotuves, priminė jai, kad Gasas visuomet sakydavo, jog po mirties norėtų būti kremuotas. Vėliau ji prisiminė jam atkirtusi: „Jis vos nebuvo kremuotas tame gaisre, bet, laimė, to neįvyko."

Užsukusi kaimynė ir artima draugė Gertruda Peterson privertė ją išgerti puodelį arbatos ir suvalgyti apskritą akytą bandelę. Arbatos ji dar galėjo gurkštelėti, bet bandelės griežtai atsisakė.

Įsisupusi į antklodę, Lotė gūžėsi krėsle priešais svetainės židinį. Jos nedidelis kūnas tarsi pranyko už aukštos atkaltės. Policinin-

kas jai sakė, kad Keitė Koneli buvo sunkiai sužeista. Lotė pažinojo Keitę nuo gimimo. Ji užjautė po nelaimingo atsitikimo mamos netekusias mergaites.

O Dieve, meldėsi ji. Nesvarbu, ką ji padarė, tegul tik lieka gyva. Ir atleisk Gasui. Aš jam sakiau, kad daro klaidą. Perspėjau jį. O Dieve, pasigailėk jo. Jis buvo geras žmogus.

9

Ligoninėje Džekas Vortas ir Hana sulaukė Daglo Konelio. Džekui sunkiai sekėsi nuslėpti panieką, pamačius krauju pasruvusias Konelio akis. Bet jis pagarbiu tonu pasakė:

– Pone Koneli, labai užjaučiu dėl to, kas atsitiko.

Daglas, praeidamas pro jį, linktelėjo ir prisigretino prie Hanos.

– Kas naujo apie Keitę? – tyliai paklausė.

– Tik tai, ką jau sakiau. Jai gili koma. Jie dar nežino, ar ji išgyvens, o jeigu ir išgyvens, smegenys gali likti pažeistos. – Hana išsivadavo iš tėvo glėbio. – Jau buvo atėję žmonės iš ugniagesių departamento. Užsirašė mano telefono numerį. Norėjo pasikalbėti su Keite, bet, savaime suprantama, tai neįmanoma. Po sprogimo ją su Gasu rado už kelių metrų nuo tarnybinio įėjimo į muziejų. Džekas bijo, kad policija nepagalvotų, jog jie tyčia padegė.

Stumdama tėvą tolyn nuo savęs, jau ramesniu, bet vis dar piktu balsu Hana pridūrė:

– Tėti, fabrikas dirbo nuostolingai. Keitė tai žinojo. Ir Džekas žinojo. Tu žinojai. Kodėl nepasinaudojai proga ir jo nepardavei žemės supirkėjams? Dabar nereikėtų čia būti.

Važiuodamas taksi į ligoninę Daglas Konelis ruošėsi šiam klausimui. Nepaisydamas tvinkčiojančio galvos skausmo, kurio nesugebėjo numalšinti nei rytą išgertas kokteilis, nei trys tabletės aspirino, jis prisivertė ramiu ir autoritetingu balsu atsakyti:

– Hana, dėl verslui iškilusių sunkumų tavo sesuo perdeda, o žemė verta kur kas daugiau, negu už ją buvo pasiūlyta. Keitė paprasčiausiai nesiklausė argumentų. – Net nemėgindamas dar kartą apkabinti Hanos, jis perėjo nedidelį laukiamąjį, susmuko ant

kėdės ir įsikniaubė veidu į delnus. Po akimirkos jo kūną sudrebino prislopintas kūkčiojimas.

Kaip tik tuo metu atsistojo Džekas Vortas.

– Manau, bus geriau, jeigu paliksiu jus vienus, – pasakė jis. – Hana, ar praneši, jeigu Keitės būklė pasikeis?

– Žinoma. Ačiū, Džekai.

Jam išėjus, Hana dar kelias ilgas minutes sėdėjo nejudėdama pilkame laukiamojo fotelyje. Mintys kažkur nuplaukė, o ji žiūrėjo į priešais save tokiame pačiame fotelyje sėdintį tėvą. Jo kūkčiojimas nutilo taip pat staiga, kaip ir prasidėjo. Jis atlošė galvą ir užsimerkė.

Įdomu, ar visuose laukiamuosiuose krėslai tokie patys, svarstė Hana. Ar Keitė išgyvens? O jeigu išgyvens, ar bus tokia, kokia buvo? Neįsivaizduoju Keitės kitokios. Vakar ji vakarieniavo su tėvu. Ar ji jam užsiminė, kad ketina susitikti su Gasu muziejuje?

Šito ji privalėjo paklausti.

– Tėti, ar Keitė užsiminė, kad šįryt eis į muziejų?

Daglas išsitiesė, nervingai sugniaužė ir vėl atgniaužė rankas, pasikasė kaktą.

– Žinoma, nieko nesakė, Hana. Bet tepadeda mums Dievas. Kai praeitą savaitę paskambinusi pradėjo postringauti apie viso komplekso pardavimą, užsiminė norinti viską paleisti į orą, kad pagaliau būtų baigta.

Jam tariant paskutinį sakinį, laukiamojo duris pravėrė susirūpinęs gydytojas.

10

Daktaras Ravis Peitelis niekuo neišsidavė, kad nugirdo šokiruojančius Daglo Konelio žodžius. Ignoruodamas Daglą, jis kreipėsi į Haną:

– Panele Koneli, kaip jau sakiau, mes operavome jūsų seserį. Ji patyrė sunkią galvos traumą, todėl ištino smegenys. Šiuo metu nežinome, ar smegenys pažeistos visam laikui, ir nesužinosime, kol ji nepabus iš komos, o tai gali nutikti po kelių dienų arba net mėnesių.

Išdžiūvusia burna ir vos pratardama žodžius Hana paklausė:

– Bet jūs manote, kad ji gyvens?

– Pirmosios dvidešimt keturios valandos yra lemtingos. Turiu jums pasakyti, kad neprivalote laukti čia. Geriau važiuokite pailsėti. Pažadu: jeigu bus kokių nors permainų, aš...

– Daktare, noriu, kad mano dukrai būtų suteikta kuo geriausia priežiūra, – nutraukė jį Daglas. – Noriu, kad būtų sušaukta medikų konsultacija ir jai skirtos asmeninės slaugės.

– Pone Koneli, Keitė šiuo metu yra intensyviosios terapijos skyriuje. Vėliau galėsite pasisamdyti asmeninę slaugę, bet kol kas tam ne laikas. Be abejo, džiaugsiuosi galėdamas apie jos būklę pasikonsultuoti su bet kuriuo jūsų nurodytu gydytoju. – Daktaras Peitelis vėl pasisuko į Haną ir pasitikslino jos telefono numerį. O tada labai dėmesingai ir su užuojauta akyse pasakė: – Jeigu Keitė ištvers kelias artimiausias dienas, prireiks nemažai laiko, kol ji visiškai pasveiks. Geriausia, ką dabar galite padaryti, tai kaupti jėgas ateičiai.

Hana linktelėjo.

– Ar galėčiau ją pamatyti?

– Žinoma, galite į ją pasižiūrėti.

Daglas paėmė Haną už rankos ir išsekė paskui daktarą iš laukiamojo.

– Nieko jai neatsitiks, – pasakė tyliai. – Keitė tvirta. Ji viską atlaikys.

Jeigu tik jos nesuims už padegimą, o gal net už žmogžudystę, svarstė Hana. Pyktis tėvui jau buvo atlėgęs, dabar ją apėmė nuolankaus susitaikymo jausmas. Tėvas negalėjo numatyti, kad daktaras Peitelis į kambarį įeis kaip tik tuo metu, kai jis perpasakojo Keitės žodžius.

Ilgo koridoriaus gale daktaras Peitelis paspaudė mygtuką, ir sunkios intensyviosios terapijos skyriaus durys atsidarė.

– Būkite pasirengę, – perspėjo daktaras. – Keitės galva apibintuota. Ji prijungta prie kvėpavimo aparato ir daugybės vamzdelių.

Net ir po perspėjimo Haną pribloškė prie lovos prikaustytos sesers vaizdas. Tikriausiai turėčiau patikėti daktaro Peitelio žodžiu, kad čia Keitė, mintijo ji, akimis ieškodama bet ko, kas padėtų ją atpažinti. Rankos buvo aptvarstytos, ir tada Hana prisiminė, kad atvykus į ligoninę jai sakė, jog Keitei nustatytas antrojo laipsnio rankų nudegimas. Kvėpavimo vamzdelis dengė beveik visą veidą, o iš po tvarsčiais apvyniotos galvos nesimatė nė mažiausios šviesių Keitės plaukų sruogelės.

Hana pasilenkė ir pabučiavo seseriai į kaktą. Ar Hanai tik pasirodė, ar ji iš tiesų užuodė kvepalų, kuriais Keitė visuomet kvėpindavosi, aromatą?

– Myliu tave, – sušnibždėjo Hana. – Nepalik manęs, Keite. – Ji vos susilaikė nepridūrusi: „Tu viskas, ką turiu“, – bet sugebėjo susivaldyti.

Tai tiesa, liūdnai pagalvojo. Tėtis, primygtinai reikalaujantis vadinti jį Daglu, mūsų tikrai nelepino tėvišku dėmesiu.

Ji atsitraukė per žingsnį. Atėjo tėvo eilė pasilenkti virš Keitės lovos.

– Mano mergaite, – pasakė jis iš jaudulio virpančiu balsu, – privalai pasitaisyti. Neapvilk mūsų.

Paskutinį kartą žvilgtelėję į Keitę, jie apsisuko eiti. Prie intensyviosios terapijos skyriaus durų daktaras Peitelis dar kartą patikino paskambinsiąs, jeigu Keitės būklė bent kiek pasikeistų.

Pusę dviejų, jiems išeinant iš ligoninės, Hana pasistengė užbėgti už akių galimam pasiūlymui drauge papietauti:

– Tėti, aš važiuoju į darbą. Turiu reikalų, be to, užsiėmusi jausiuosi geriau, negu sėdėdama namie.

Išėjusius į gatvę juos pasitiko pulkas žurnalistų.

– Kokia Keitės Koneli būklė? – teiravosi reporteriai. – Ką taip anksti ryte ji drauge su Gasu Šmitu veikė muziejuje? Ar ji jums minėjo ketinanti ten eiti?

– Mano dukters būklė labai rimta. Prašom gerbti mūsų privatumą.

Prie šaligatvio sustojęs taksi kaip tik išlaipino keleivį. Apkabinęs Haną Daglas prasispraudė pro minią ir įstūmė ją ant užpakalinės taksi sėdynės, šoko iš paskos ir staigiu judesiu užtrenkė dureles.

– Važiuok! – riktelėjo vairuotojui.

– O Dieve! – sudejavo Hana. – Jie kaip būrys maitvanagių!

– Tai tik pradžia, – bauginamai pasakė Daglas Konelis. – Tai tik pradžia.

11

Nepaisydama tėvo noro kuo greičiau grįžti ilsėtis namo, Hana išsireikalavo, kad pirmiau užvežtų ją į darbovietę kitapus miesto, Vakarų Trisdešimt antrojoje gatvėje.

– Bendrovė rengia pranešimą spaudai apie naujo dizainerio drabužių liniją, – pasakė, bet neužsiminė, kad ant kolekcijos etikečių bus užrašyta jos pavardė.

Prie savo firmos pastato kampo ji pravėrė taksi dureles ir pakštelėjo Daglui į skruostą.

– Paskambinsiu tau tą pačią minutę, vos tik išgirsiu kokių nors naujienų. Pažadu.

– Ar šįvakar dar važiuosi į ligoninę?

– Taip. Jeigu gydytojas nepaskambins ir neiškvies anksčiau, ketinu ten būti apie septynias.

Pyptelėjus už jų stovinčiam automobiliui, Hana suprato, kad trukdo eismui.

– Pasikalbėsim vėliau, – greitomis burbtelėjo ji ir žengė ant šaligatvio. Judri gatvė, skubanti pėsčiųjų minia ir iš vieno pastato į kitą nešami ant didžiulių kabyklų sukabinti drabužiai Hanai džiugindavo akį, bet šį kartą šis vaizdas jos neguodė. Nors ir nelijo, žvarbus drėgnas vėjas privertė ją greitai smukti į pastato vidų.

Vestibiulyje prie informacijos stalo stovėjo apsaugininkas Liuteris.

– Kaip jūsų sesuo, panele Koneli? – paklausė jis.

Po to, kai prie ligoninės durų juos apipuolė minia žurnalistų, Hana suprato, kad sprogimas fabrike tapo svarbiausia dienos nau-

jiena ir kad jai reikia būti pasirengusiai atsakyti į klausimus apie nelaimę ir Keitę.

– Sunkiai sužeista, – tyliai atsakė ji. – Meldžiamės, kad išgyventų. – Ji jautėsi taip, tarsi galėtų skaityti Liuterio mintis. Ką ten tokiu metu veikė Keitė? Tačiau Hana nedavė jam progos paklausti ir nuskubėjo prie lifto. Tik įžengusi į savo biurą ir pamačiusi nustebusias kolegų akis, ji suvokė, kad šiandien niekas nesitikėjo jos čia išvysti.

Fara Zulaika, vyriausioji bendrovės dizainerė, pabandė išsiųsti ją namo.

– Pranešimą spaudai atidėsime geresniems laikams, Hana, – sakė ji. – Apie gaisrą bus viešai kalbama mažiausiai kelias dienas. Netoli Rytų upės gyvenantys žmonės man sakė, kad gaisro liepsnas matė pro savo langus.

Hana primygtinai siūlėsi likti darbe. Sakė, čia jausis geriau, negu sėdėdama ligoninėje arba namie. Bet, vos užsidarė ankštame užgriozdintame kabinete, susmuko prie darbo stalo ir rankomis užsidengė veidą. Nežinau, ką daryti, galvojo ji. Jeigu Keitė neišgyvens arba liks visam laikui pažeistomis smegenimis, ji nesugebės apsiginti, jei kas nors ją apkaltins dėl sprogimo.

Kiek kartų per pastaruosius metus Keitė atvirai sakė, kad fabriką reikia uždaryti, o turtą parduoti? Visi mūsų draugai tai žinojo, prisiminė Hana. Mudviem su Keite priklauso po dešimt procentų įmonės vertės, bet jau dvejus metus fabrikas dirbo nuostolingai. Ačiū Dievui, kad, kai mums reikėjo, gavome užtektinai dividendų ir galėjome nusipirkti po atskirą butą.

Ar Keitė dar kam nors, be tėčio, sakė norinti „viską paleisti į orą"?

Gydytojas girdėjo, kai tėvas ištarė šiuos žodžius.

Bet kam jai būtų reikėję sprogdinti muziejų su visais jame esančiais neįkainojamais antikvariniais baldais? Tam nebuvo jokio reikalo.

Ši mintis Haną šiek tiek nuramino. Bet tada jos širdis ir vėl nusmuko į kulnus, nes ji prisiminė, kad vien antikvariniai baldai buvo apdrausti dvidešimčia milijonų dolerių.

Neseniai Hana per televizorių matė reportažą apie autostradoje dideliu greičiu lekiantį ir bandantį staigiais posūkiais išvengti

susidūrimo automobilį. Jį vairuojanti moteris paskambino pagalbos telefonu ir suklykė į ragelį: „Aš negaliu jo sustabdyti! Negaliu sustabdyti!"

Panašiai dabar jautėsi ir Hana, lekianti nuo vienos baisios minties prie dar baisesnės. Tarkim, sprogimas įvyko savaime ir Keitė su Gasu tik atsitiktinai tuo metu buvo tenai. Negi tai neįmanoma? Net ir pusę penkių ryto? Bet kodėl Keitė susitiko su Gasu?

Prieš penkerius metus Džekas Vortas pareiškė, kad Gasą reikia atleisti, esą dėl drebančių rankų ir prastėjančio regėjimo jis paprasčiausiai nebegali dirbti. Gasas dėl to labai supyko ir savo pykčio neslėpė net tada, kai Keitė pasirūpino, kad jam būtų išmokėta metų atlyginimo dydžio kompensacija. Bet su Keite jie liko draugai.

O Dieve, turi būti koks nors protingas paaiškinimas. Keitė niekada dėl pinigų neįvykdytų nusikaltimo. Aš ją pernelyg gerai pažįstu. Negaliu patikėti, kad leidau sau net svarstyti tokią galimybę, mintijo Hana. Ji atsistūmė su kėde nuo stalo. Ką aš čia veikiu? Reikia skubėti į ligoninę. Privalau būti su ja.

Hana trumpai atsisveikino su bendradarbiais:

– Paskambinsiu, jeigu kas pasikeistų.

Ligoninėje ji buvo išjungusi mobilųjį ir tik dabar tai prisiminė. Įsijungusi patikrino atėjusias žinutes. Rado tuziną praleistų skambučių. Skambino draugai, Keitės viršininkas ir jos bendradarbiai. Visi buvo sukrėsti žinios ir reiškė užuojautą. Net tris kartus skambino Džesė. „Hana, paskambink" – paliko žinutę balso pašte.

Paskambinsiu Džesei, kai dar kartą pamatysiu Keitę, pamanė Hana. Ar gali būti, kad tik vakar su Džese taip smagiai atšventėm man suteiktą teisę kurti savo vardo drabužių liniją? Dabar tai atrodo visai nebesvarbu. Svarbiausia, kad Keitė pasveiktų.

Ligoninėje Hanos paprašė palaukti intensyviosios terapijos skyriaus laukiamajame, pasikalbėti su ja ateis daktaras Peitelis. Tačiau laukiamajame nusisukęs į langą kažkas jau stovėjo. Užteko tik žvilgtelėti į tuos ugninius plaukus, ir ilgai Hanos širdyje augusi baimė išsiliejo ašaromis. Po akimirkos visa virpanti ji jau kūkčiojo draugiškame Džesės glėbyje.

12

Išleidęs Haną, Daglas Konelis nežinojo, kur norėtų važiuoti. Vos tik ji išlipo iš taksi, vairuotojas nuo šaligatvio pasuko link gatvės vidurio ir paklausė:

– Kur važiuojam, pone?

Labiau už viską Daglas norėjo traukti namo ir išgerti kavos su pora tablečių aspirino, bet suabejojo, ar neturėtų iš pradžių nuvažiuoti į Long Ailandą ir savo akimis išvysti gaisro padarytą žalą? Juk atrodys keista, jeigu po tokio didelio gaisro savininkas net nepasirodys?

Kita vertus, būtų geriau grįžti namo ir išsikviesti savo vairuotoją. O gal jam iš viso dabar neverta ten važiuoti? Jis pasakė taksi vairuotojui adresą Rytų Aštuoniasdešimt trečiojoje, patogiai atsilošė ir užsimerkė. Svarstė, koks turėtų būti kitas jo žingsnis.

Ar akivaizdu, kad gaisras buvo sukeltas tyčia? Ar nepasirodė, kad jį įplieskė su Gasu susimokiusi Keitė? Gal jiems kažkas nepavyko, ir viskas įvyko greičiau, negu jie spėjo iš ten pabėgti? Kai prieš penkerius metus vertėme Gasą eiti į pensiją, jis dėl to rimtai tūžo. Mergaitės visuomet su juo elgėsi labai draugiškai. Būtų visai įtikima, kad jis padėjo jai rengti sprogimą, bet viskas įvyko greičiau, negu jie planavo.

Bet ar tokiu atveju gautų draudimo išmoką? Jeigu draudimo bendrovė sugebėtų įrodyti, kad gaisrą tyčia sukėlė nepatenkintas šeimos narys, ar tai nebūtų pagrindas atsisakyti išmokėti draudimo kompensaciją? Be abejo, žemė ten vertinga, tačiau vien antikvariniai baldai apdrausti dvidešimčia milijonų.

Na, bent jau niekas negalės prikišti, kad aš kaip nors su tuo susijęs. Daglas guodėsi tuo, kad vakar tikrai padaugino išgerti ir buvo labai daug tai patvirtinti galinčių liudininkų. Jis miglotai

prisiminė, kaip Bernardas padėjo jam išlipti iš automobilio, kaip jaunasis liftininkas Denis parvedė jį į butą ir paguldė ant sofos. Prireikus jie tikrai paliudytų, kad jis buvo girtas kaip pėdas, o naktinis durininkas galėtų prisiekti, kad iš pastato jis nebuvo išėjęs.

Bent jau aš švarus, ramino save Daglas. Jeigu prireiks, galėsim sukurpti bylą prieš Gasą. Ypač jei Keitė neišgyvens. Bet paskui pats susigėdo nuo tokios minties.

Taksi pagaliau privažiavo prie jo namų durų. Kelionė atsiėjo dvidešimt du dolerius. Daglas iš piniginės ištraukė du banknotus po dvidešimt dolerių ir įkišo juos pro vairuotoją nuo keleivio skiriančios pertvaros tarpą.

– Grąžą pasilik.

Tai dar vienas dalykas, dėl kurio siunta Keitė, prisiminė jis. „Tėveli, kodėl tu palieki arbatpinigių beveik tiek, kiek kainavo pati kelionė? Jei tikiesi padaryti gerą įspūdį, labai klysti."

Ar tikrai dar tik vakar, jam užsisakius šampano, Keitė jį pervėrė rūškana mina? O atrodo kaip prieš šimtą metų. Dienos durininkas Ralfas jau laikė jam atidaręs dureles. Vos spėjo išlipti, tas jau klausia:

– Kaip jūsų duktė, pone Koneli?

Negalėdamas iš galvos išmesti smerkiančio Keitės žvilgsnio, jis paskubomis atsakė:

– Dar sunku pasakyti.

– Vestibiulyje jūsų laukia jauna panelė, pone. Ji čia jau visą valandą.

– Jauna panelė? – krūptelėjo Daglas ir skubiu žingsniu įėjo į pastatą. Ralfas vos spėjo atidaryti duris. Moderniame vestibiulyje ant stora drobe aptrauktos kėdės tiesi kaip styga sėdėjo Sandra. Ji stryktelėjo vos tik jį pamačiusi.

– Ak, Daglai! Labai užjaučiu. Tu tikriausiai baisiai kenti. Kokia skaudi nelaimė!

– Tai grožio karalienė sugebėjo atsiplėšti nuo savo Madžestiko? – įgėlė Daglas. Bet kai ji paglostė jam ranką ir pabučiavo į skruostą, jam galvoje sukilę demonai pradėjo trauktis. Sandra – viena iš tų, kuri galės paliudyti, ką jis veikė praėjusią naktį. Fabriko apžiūrėti nuvažiuosiu rytoj arba poryt, arba niekada... Visai nenoriu jo matyti, mintijo Daglas.

Jis paėmė ją už parankės ir tarė:

– Kylam į viršų.

13

Jau žinodamas, kad visam laikui persikraustys gyventi į Niujorką, Markas Slounas priėmė keletą gerai apgalvotų sprendimų. Pasirašė sutartį su patikima nekilnojamojo turto agente ir išdėstė jai, ko nori. Erdvaus dviejų miegamųjų su atskiromis voniomis buto Grenič Vilidžo rajone. Jo naujoji darbovietė įsikūrusi Peršingo aikštės pastate, tiesiai priešais Niujorko centrinę stotį, todėl būtų labai patogu į darbą važiuoti metro arba eiti pėsčiomis.

Baldai, kurių prisikaupė po teisės mokyklos baigimo, matė ir geresnių laikų. Jis nusprendė jų atsikratyti ir nusipirkti naujų. Be to, tai padėtų visiškai atsikratyti kelių panelių, labai troškusių apsigyventi pas jį visam laikui, pėdsakų.

Nekilnojamojo turto agentė supažindino jį su dekoratore, o ši padėjo išsirinkti patogią sofą, kėdes, kavos staliuką, svetainės stalą, lovą, indaują, miegamojo krėslą, nedidelį virtuvinį stalą su dviem kėdėmis, puikiai tinkančiomis prie neįprastai didelio virtuvės lango.

Markas atsisiuntė daugumą savo drabužių, lentyną, knygas, ilgus metus kauptą indėnų meno kolekciją ir Indijoje pirktą ryškių atspalvių įmantriai raštuotą kilimėlį.

– Kitką nusipirksiu apsipratęs su šia vieta, – pasakė jis dekoratorei, kuri nekantravo pradėti rūpintis užuolaidomis ir įvairiais aksesuarais.

Tą ketvirtadienį iš Čikagos jis išvyko siaučiant pūgai. Jo lėktuvo skrydis buvo atidėtas trims valandoms. Ne itin gera pradžia, pagalvojo jis, rūškaną pavakarę nusileidęs La Gardijos oro uoste. Tačiau jau laukdamas atsiimti bagažo jis džiaugėsi, kad yra čia ir

dabar. Darbas, kuriam atidavė pastaruosius penkerius metus, nebeteikė jokio malonumo.

Jis ketino su motina reguliariai bendrauti per programą „Skype“. Taip jam netektų pasikliauti vien jos tikinimu, kad jai „viskas gerai“. Niujorke turėjo nemažai senų draugų, daugiausia bendramokslių iš Kornelio universiteto. Atėjo laikas viską pradėti iš naujo.

Be to, reikia dar kai ką išspręsti, prisiminė jis, nuo besisukančio bagažo išdavimo įrenginio lengvu judesiu nukeldamas savo vienintelį sunkų lagaminą. Drauge su kitais bendrakeleiviais, kuriems taip pat pasisekė pirmiesiems atsiimti bagažą, jis nuėjo prie taksi aikštelės ir atsistojo kantriai laukti eilėje. Dėl savo ūgio jis buvo tapęs koledžo krepšinio komandos žvaigžde. Jo plaukai, kaip ir sesers Treisės, kadaise kaštoninio atspalvio, per laiką patamsėjo ir tapo pilkšvai rudi. Dėl žaidimo metu sulaužytos nosies ne visai taisyklingus veido bruožus švelnino šiltos rudos akys, ryški burna ir stambus smakras. Jo nepažįstantiems Markas darė įspūdį žmogaus, kurį norėtųsi artimiau pažinti.

Pagaliau jis įsėdo į taksi ir pajudėjo link savo naujojo buto. Anksčiau lankydamasis Niujorke Markas buvo pastebėjęs, kad dauguma vairuotojų plepa mobiliaisiais telefonais su laisvų rankų įranga ir nelinkę užmegzti pokalbio su keleiviu. Šis vairuotojas buvo kitoks. Jis kalbėjo klasikine niujorkiečių šneka ir norėjo paplepėti.

– Verslo reikalais ar turistaujate? – paklausė jis.

– Tiesą sakant, nuo šiandien aš čia gyvenu, – atsakė Markas.

– Nejuokaujat? Sveiki atvykę į Didįjį Obuolį. Kas tik čia atsibeldžia, nebenori grįžti namo. Čia visą laiką kas nors vyksta. Dieną naktį. Aišku, nekalbu apie priemiesčius, kur įdomiausia, ką gali pamatyti, tai nauja kaimyno šukuosena.

Markas pasigailėjo įsivėlęs į pokalbį.

– Aš gyvenau Čikagoje. Kai kas mano, kad tai irgi labai gražus miestas.

– Taip. Galbūt.

Laimė, eismas suintensyvėjo, ir taksi vairuotojas visą dėmesį sutelkė į kelią. Markas pagavo save galvojantį apie tai, kokį įspūdį Niujorkas padarė čia pirmą kartą apsilankiusiai Treisei. Ji ne-

skrido lėktuvu tikriausiai dėl to, kad nenorėjo išleisti daug pinigų. Tiesiog atvažiavo autobusu ir apsigyveno Jaunų moterų krikščionių asociacijos bendrabutyje, paskui išsinuomojo butą, kuriame gyveno iki tol, kol dingo.

Darbe greitai apsiprasiu, manė jis, o tada pagalvosiu, kaip sudominti policiją, kad atnaujintų Treisės dingimo bylą. Turiu tyrimui vadovavusio pareigūno pavardę. Nikas Grekas. Reikės jį rasti.

Apgalvojęs artimiausius planus, jis paliko dosnių arbatpinigių vairuotojui, atvežusiam jį prie pat naujai įsigyto būsto durų Dauningo gatvėje. Išsitraukė iš kelionmaišio žvilgančius naujutėlaičius raktus ir įėjo į vestibiulį. Iki lifto buvo vos pora žingsnių. Prie jo laukė dvi patrauklios moterys. Viena buvo aukšta, ugniniais rusvais plaukais, o kita – tamsiaplaukė, smulkaus sudėjimo, jos veidą slėpė didžiuliai saulės akiniai. Buvo akivaizdu, kad ji verkia.

Rusvaplaukė iškart atkreipė dėmesį į jo lagaminą.

– Jeigu jūs čia pirmą kartą, pastebėsite, kad liftas labai lėtas, – pasakė ji. – Renovuodami senus pastatus, jie nepasivargina pakeisti liftų.

Markui kilo įspūdis, kad užkalbindama mergina norėjo nukreipti jo dėmesį nuo apsiašarojusios draugės.

Suskambo vestibiulio durų skambutis, ir po akimirkos atsivėrė vienintelio pirmame aukšte esančio buto durys. Pro jas išėjo namo prižiūrėtojas, su kuriuo Markas jau buvo kartą susitikęs, ir atidaręs duris įleido du vyrus. Markas aiškiai girdėjo vieno iš jų balsą.

– Esame susitarę susitikti su panele Hana Koneli.

Iš jų tono Markas iškart suprato, kad tai valdžios atstovai. Nors nė vienas nevilkėjo uniformos, jis suprato, kad tai teisėsaugos pareigūnai.

– Ji kaip tik čia, – pasakė prižiūrėtojas ir ranka parodė į moterį su tamsiais akiniais. – Ji ką tik grįžo.

– O Dieve, jie jau čia! Tu net nespėjai užkąsti, – tyliai sukuždėjo raudonplaukė.

– Džese, ar dabar, ar vėliau, nėra jokio skirtumo. Patikės jie ar ne, bet aš negaliu nieko pridurti prie to, ką jau pasakiau šįryt.

Apie ką jos kalba, parūpo Markui, kai atsivėrus lifto durims vienas paskui kitą į liftą įsispraudė jis, dvi moterys ir tie du vyrai.

14

Ugniagesių komandos viršininkas Frenkas Ramsis ir Natanas Kleinas budėjo savo darbo vietoje, kai ankstyvą rytą paskambinęs žmogus pranešė apie Long Ailande, Konelio gamybos komplekse, kilusį gaisrą. Atskubėję į įvykio vietą, ten jau rado dvi ugniagesių komandas, kovojančias su liepsnomis. Tai, kad dviem žmonėms vos pavyko po sprogimo išsigelbėti iš pastato, piršo mintį, kad net tokią neįprastai ankstyvą valandą viduje galėjo būti ir daugiau žmonių. Tuo metu jie dar negalėjo atsakyti, ar prieš mirdamas Gasas Šmitas sugebėjo iššliaužti pats. Sužinoję, kad viena nukentėjusioji buvo skubiai išvežta į Manhatano Midtauno ligoninę, jie išlėkė paskui, tikėdamiesi galėsią su ja pasikalbėti. Tačiau, jiems atvykus, ji jau buvo operacinėje, o jos sesuo ir įmonės direktorius nenutuokė, ko ji ėjo į fabriko kompleksą.

Gaisrų priežastis tiriantys pareigūnai grįžo į gaisravietę ir persirengė specialiais rūbais, kuriuos visuomet vežiodavosi automobilio bagažinėje. Po keturias valandas trukusios kovos su liepsnomis ugnis buvo pagaliau užgesinta ir paaiškėjo, kad nė viename iš pastatų žmonių daugiau nebuvo. Pirmoji sugriuvo galinė muziejaus siena, bet tuo metu jau liepsnojo visas pastatas.

Avėdami sunkiais, nuo pastato degėsių skleidžiamo karščio apsaugančiais batais Ramsis ir Kleinas metodiškai ieškojo gaisro židinio.

Pirmasis liudininkas, netoliese esančio sandėlio naktinis sargas, į įvykio vietą atbėgo vos išgirdęs sprogimą. Jis sakė, kad liepsnos pirmiausia pasirodė muziejaus pastate. O tai, kad sugriuvo

muziejaus siena, buvo dar viena rimta priežastis manyti, jog gaisras prasidėjo būtent čia.

Jie pradėjo kruopščiai tirti, kas galėjo sukelti gaisrą. Neatmetė ir tyčinio padegimo galimybės.

Tą patį ketvirtadienio rytą, dar prieš vienuoliktą, gaisrą tiriantys pareigūnai Ramsis ir Kleinas rado iki galo neužsuktą dujų vamzdį, kuriuo į muziejų nutekėjo dujos. Sugriuvusi siena buvo paslėpusi apanglėjusio kištukinio lizdo liekanas su stirksančiais laidais. Patyrusiems ugniagesiams nebereikėjo daugiau nieko ieškoti. Tai nebuvo savaiminis gaisras. Tai buvo aiškus padegimas.

Jiems dar nespėjus parašyti ataskaitos, į įvykio vietą atvyko Džekas Vortas.

15

Atvažiavęs į buvusio Konelio komplekso teritoriją, Džekas Vortas buvo priblokštas nuostolių masto. Nors buvo šalta darganota diena, prie geltonų atitvaro juostų susispietusi minia stebėjo po rūkstančius griuvėsius tebevaikštančius ugniagesius, apsiavusius sunkiais, nuo karščio saugančiais batais. Rankose jie laikė žarnas, iš kurių storomis čiurkšlėmis pylė vandenį ant vietomis tarp griuvėsių dar rusenančių ugnies židinių. Džekas prasibrovė pro žmones ir iškart patraukė įvykio vietą saugančio policininko dėmesį. Kai Džekas jam prisistatė, kas esąs, buvo nuvestas tiesiai pas gaisro aplinkybes tiriantį pareigūną Frenką Ramsį.

Ramsis nedaugžodžiavo:

– Pamenu, kalbėjomės ligoninėje, bet norėčiau patikslinti kai kuriuos jūsų parodymus. Ar seniai čia dirbate?

– Daugiau kaip trisdešimt metų. Peiso universitete įgijau sąskaitininko specialybę ir buvau pasamdytas dirbti buhalterio padėjėju. – Nujausdamas kitą klausimą iškart paaiškino: – Tuomet senasis ponas Konelis dar buvo gyvas, bet netrukus po to, kai įsidarbinau, mirė. Dar po dvejų metų per nelaimingą atsitikimą žuvo vienas jo sūnų, marti ir dar keturi kateriu plaukę žmonės. Tuo metu, nors dar visai jaunas, aš jau buvau buhalteris.

– Kada pradėjote vadovauti visai įmonei?

– Prieš penkerius metus. Tuo metu įvyko daug permainų. Buvęs fabriko direktorius išėjo į pensiją. Jo pavardė Rasas Linkas. Šiuo metu gyvena Floridoje. Galiu duoti jums jo adresą. Per pastarąjį dešimtmetį į pensiją išėjo nemažai mūsų meistrų. Gasas išėjo

paskutinis jau po to, kai perėmiau vadovavimą. Atvirai šnekant, reikėjo jį išprašyti. Jis paprasčiausiai nebegalėjo dirbti.

– Ar naudojotės išorinės sąskaitininkų bendrovės paslaugomis?

– Žinoma. Jie gali patvirtinti, kad verslas ritosi žemyn.

– Ar įmonė apdrausta?

– Žinoma. Yra ir atskiras antikvarinių baldų draudimas.

– Kokia draudimo suma?

– Dvidešimt milijonų dolerių.

– Kodėl neveikė vaizdo stebėjimo kameros?

– Kaip jau sakiau, įmonė išgyveno ne pačius geriausius laikus. Tiesą sakant, pinigai tirpte tirpo.

– Norite pasakyti, neturėjote pinigų apsaugos filmavimo kameroms sutaisyti?

Džekas Vortas sėdėjo policijos furgone ant sulankstomos kėdės priešais tyrėją Ramsį. Akimirką nuleido akis nuo įdėmaus Ramsio žvilgsnio, paskui tarė:

– Ponas Konelis apžiūrėjo keletą apsaugos sistemų, bet kol kas nebuvo apsisprendęs, kurią iš jų pasirinkti. Jis prašė susilaikyti nuo pirkinių, nes tikėjosi gauti gerą kainą už žemę ir viską parduoti.

– Dar kartą klausiu, ar žinojote, kad šiandien anksti ryte Keitė Koneli čia ketino susitikti su buvusiu darbuotoju Gasu Šmitu?

– Nieko apie tai nežinojau, – tvirtai atsakė Džekas.

– Pone Vortai, po kurio laiko mes norėsime dar sykį su jumis pasikalbėti. Ar turite vizitinę?

Džekas pagraibė kelnių kišenėse.

– Atleiskite, išbėgau nepasiėmęs piniginės. – Jis sudvejojo, bet paskui pridūrė: – O tai reiškia, kad ir vairuotojo pažymėjimo nepasiėmiau. Reikės pasistengti, kad grįžtant namo nesustabdytų policija.

Frenkas Ramsis nesureagavo į mėginimą apsimesti lengvabūdžiam.

– Prašom užrašyti savo adresą ir telefonų numerius. Tikiuosi, neketinate kur nors išvykti?

– Tikrai ne. – Dabar Džekas Vortas pasišiaušė: – Privalote suprasti, ši nelaimė mane neapsakomai pribloškė. Šioje įmonėje dirbau daugiau negu trisdešimt metų. Gasas Šmitas buvo mano

draugas. Keitė Koneli užaugo mano akyse. Dabar Gasas nebegyvas, o ir Keitė gali neišgyventi. Kaip, manote, aš jaučiuosi?

– Neabejoju, kad esate labai prislėgtas.

Džekas Vortas žinojo, ką galvoja tyrėjas. Kaip fabriko direktorius, Džekas turėjo užtikrinti, kad komplekse veiktų apsaugos filmavimo kameros. Ramsis teisus. Bet palaukim, kol šis vyrukas susitiks su Daglu Koneliu, liūdnai pagalvojo jis. Gal tada supras, su kokiu viršininku aš turiu reikalų.

Policininkas padavė Džekui bloknotą ir rašiklį. Šis paskubomis užrašė savo pavardę, adresą ir mobiliojo telefono numerį. Atidavė policininkui, staiga apsisuko ir nuėjo. Jie negali manęs nubausti už tai, kad nesutaisiau apsaugos kamerų, mintijo jis, ir, susikišęs rankas į kišenes, grįžo prie savo automobilio.

Smalsuolių minia jau skirstėsi. Rusenančių plotų vis mažėjo, o ir žarijos nebebuvo tokios kaitrios.

Džeko automobilis buvo trejų metų senumo BMW. Jis ketino pirkti naują, bet dabar planus reikės kuriam laikui atidėti. Jis neteko darbo, todėl demonstruoti prabangos nederėtų.

Dar nebuvo nė pirmos, o jis jautėsi taip, tarsi jau būtų vidurnaktis. Vakar vėlai atsigulė, o paryčiais sulaukė skambučio dėl gaisro fabrike. Miegojau mažiau negu tris valandas, suskaičiavo jis važiuodamas namo netoli Forest Hilo. Eismas buvo intensyvus, ir jis suvokė, kad nuo vakar vakaro nieko burnoj neturėjo. Grįžęs namo ko nors užkąs ir eis prigulti.

Maždaug po pusvalandžio, kai virtuvėje ant pusryčiams skirto baro, kurį prieš penkiolika metų su meile suprojektavo buvusi žmona, pasistatė butelį alaus ir pasidėjo sumuštinį su kumpiu bei sūriu, suskambo jo telefonas. Gaso Šmito duktė Grečena iš Mineapolio.

– Aš oro uoste, – pasakė ji drebančiu balsu. – Džekai, privalote man pažadėti, kad, jeigu policija pradės kapstytis po mano tėvo praeitį, jūs užtarsite jį ir pasakysite, jog niekada netikėjote jo kalbomis, kai jis sakė, kad norėtų susprogdinti fabriką.

Viena ranka siekdamas alaus, Džekas nedvejodamas pažadėjo:

– Grečena, bet kam, kas tik paklaus apie Gasą, aš pasakysiu, kad jis buvo puikus žmogus, tapęs nelemtų aplinkybių auka.

16

Savo laikinoje darbo vietoje apklausę Džeką Vortą, gaisro tyrėjai Frenkas Ramsis ir Natanas Kleinas išsikvietė kaimynystėje sprogimą išgirdusius ir 911 paskambinusius žmones. Vėliau paskambino Lotei Šmit ir pasikalbėjo su keliais Keitės bendradarbiais.

Paskui jie nuvyko į artimiausią policijos komisariatą užfiksuoti nusikaltimo. Gaso Šmito gyvybę nusinešęs sprogimas buvo neatsitiktinis. Likusią dienos dalį jie praleido gaisravietėje, ieškodami daugiau įkalčių.

Dar vienas žmogus, su kuriuo jie norėjo pasikalbėti, buvo Hana Koneli. Jie paskambino jai į mobilųjį. Ji pasakė išvažiuojanti iš ligoninės ir pakvietė juos susitikti jos bute. Pakeliui užsukę į teismo ekspertizės laboratoriją atsiimti Gaso Šmito drabužių, jie nuvažiavo į Dauningo gatvę. Čia prie lifto ir sutiko Haną.

Ilgai jos bute neužsibuvo.

– Panele Koneli, suprantu, kokia prislėgta buvote šį rytą, ir mes nenorėjome jūsų trukdyti. Bet dabar norėtume patikrinti keletą faktų, – tarė Ramsis. – Sakėte nežinojusi, kad jūsų sesuo šiandien paryčiais ketino muziejuje susitikti su ponu Šmitu?

– Ne, man ji to neminėjo. Žinojau, kad vakar vakare ji rengėsi vakarieniauti su tėvu. Mudvi su Keite kalbamės beveik kasdien, bet vakar buvau labai užsiėmusi darbe, be to, žinojau, kad vakare jos nebus namie.

– Jos bendradarbiai užsiminė, kad ji buvo susirūpinusi dėl nuostolius patiriančio šeimos verslo ir sakiusi, jog reikėtų jį parduoti.

Džesė užplikė Hanai puodelį arbatos, o paskui atsisėdo greta jos ant sofos, tarsi mėgindama ją apginti. Ji neketino kištis į po-

kalbį, bet jos, kriminalinių bylų advokatės, nuojauta kuždėjo, kad pagal tai, kaip tyrėjai užduoda klausimus, atrodo, jog jie mano, kad Keitė tyčia sukėlė gaisrą.

Džesė kreipėsi į Nataną Kleiną.

– Pareigūne Kleinai, akivaizdu, kad Hana nežinojo apie sesers ketinimus vykti į fabriko kompleksą. Pažinodama Keitę, esu įsitikinusi, kad ji turėjo pagrįstą lengvai paaiškinamą priežastį ten apsilankyti. Manyčiau, turėtumėt atidėti tolesnę panelės Koneli apklausą ir leisti jai pailsėti.

Kleinas nė kiek nesusijaudino.

– Nemanau, kad labai apsunkinsime panelę Koneli, – linktelėjo Hanos pusėn, – jeigu paprašysime atsakyti į keletą klausimų, kol prisiminimai apie įvykius, nulėmusius vieno žmogaus žūtį, dar neišblėso.

Džesika pasižiūrėjo į Haną.

– Aš nesutinku. Esu advokatė ir artima abiejų – Hanos Koneli ir Keitės Koneli – draugė. Jūsų elgesyje jaučiu ir įtarinėjimą, ir kaltinimą. – Ji dar kartą žvilgtelėjo į bičiulę. – Hana, ar galėčiau bent šiuo metu elgtis kaip Keitei atstovaujanti advokatė?

Hana pasižiūrėjo į Džesę, bet jos mintys sukosi kaip kaleidoskopas. Kai šiandien po pietų grįžo į ligoninę, buvo dėkinga ten radusi Džesę. Gydytojas jas abi nusivedė aplankyti Keitės.

– Ar ji visiškai į nieką nereaguoja, ar yra sąmoningumo požymių? – paklausė Hana daktaro Peitelio.

– Mes suleidome jai didelę dozę raminamųjų, – atsakė daktaras.

Abi su Džese ligoninėje praleido dar kelias valandas. Joms rengiantis išeiti, vėl atvažiavo Daglas Konelis. Šį kartą jį lydėjo jauna moteris.

– Sandra vakar susipažino su Keite, – paaiškino Daglas. – Ji norėjo ją pamatyti.

– Nesivedžiosi čia svetimų paspoksoti į mano seserį! – pareiškė Hana pakeltu tonu.

– Tikrai nenoriu brautis, – pasakė Sandra, nutaisiusi švelnų balsą.

Į intensyviosios terapijos skyrių Daglas nuėjo vienas. Bet po akimirkos Hana nutarė eiti drauge su juo. Ji atidžiai stebėjo, kaip jis pasilenkė prie Keitės. Jai pasirodė, kad sesers lūpos kruta. Kai tėvas staiga atsitiesė, Hana išvydo, kad jo veidas išblyškęs.

– Tėti, ar ji pasakė ką nors suprantamo? – paklausė Hana, susijaudinusi dėl to, kad Keitė bandė bendrauti.

– Ji pasakė: „Myliu tave, tėveli. Myliu tave."

Nuojauta Hanai kuždėjo, kad tėvas sako netiesą. Bet kodėl jis meluotų?

Džesė žiūrėjo Hanai į akis.

Ko Džesė manęs klausė? – galvojo Hana. Ar gali atstovauti Keitei?

– Žinoma. Noriu, kad mano patikima draugė susiklosčiusiomis aplinkybėmis atstovautų Keitei, – ištarė Hana.

– Tokiu atveju, kaip Keitės Koneli advokatė, aš reikalauju, kad nemėgintumėte pasimatyti arba kalbėtis su ja ligoninėje, nebent ten būčiau ir aš.

Netrukus gaisro aplinkybių tyrėjai perspėję, kad dar susisieks, išėjo. Trumpam palengvėjusia širdimi Hana su Džese sėdo valgyti iš gretimos gardumynų krautuvėlės parsineštų sumuštinių. Tada vėl grįžo į ligoninę. Keitė buvo panirusi į gilią komą ir daugiau nebandė kalbėti.

Iš ligoninės Hana paskambino Lotei Šmit ir, pareiškusi nuoširdžiausią užuojautą, pažadėjo ateiti į Gaso laidotuves. Lotė pasakė, kad jis bus pašarvotas rytoj po pietų.

Po kurio laiko Hana privertė Džesę sėsti į taksi ir važiuoti namo.

– Tu jau ir taip šiandien daug laiko praleidai su Koneliais, – aiškino ji. Paskui susistabdė dar vieną taksi sau.

Pagaliau grįžusi į savo butą, Hana nuėjo tiesiai į lovą. Mobilųjį telefoną, nusistačiusi visu garsumu, pasidėjo ant naktinio staliuko. Ji žinojo, kad reikia pamiegoti, bet labai bijojo praleisti skambutį. Negalėdama užmigti, ji beveik valandą gulėjo užmerktomis akimis vis galvodama, ką Keitė galėjo pasakyti tėvui, kad jis šitaip sutriko? Ir ką galėjo reikšti tas sustingęs jo žvilgsnis?

Tik nugrimzdusi į sapną, ji rado atsakymą. Baimė. Tėtis išsigando to, ką jam pašnibždėjo Keitė.

Ar ji prisipažino sukėlusi gaisrą?

17

Keitė buvo įkritusi į šulinį. Jame nebuvo vandens, bet ji vis tiek žinojo, kad čia šulinys. Jos kūnas buvo apsunkęs, o galva tarsi atskirta nuo kūno. Kartais girdėdavo prislopintus balsus. Kai kurie jai atrodė pažįstami.

Mamytė. Keitė bandė susikaupti. Mamytė ją pabučiavo prieš miegą ir pažadėjo, jog kada nors ji galės drauge plaukti į naktinę žvejybą.

Tėvelis atsisveikindamas irgi ją pabučiavo.

– Myliu tave, mažyle.

Ar iš tikrųjų tai įvyko? O gal tai buvo tik sapnas?

Hanos balsas.

– Laikykis, Keite, man tavęs reikia.

Košmaras. Gėlėti naktiniai ir lėkimas koridoriumi. Buvo labai svarbu prisiminti, kas įvyko. Jai beveik pavyko. Akimirką ji prisiminė. Ji tuo nė kiek neabejojo.

Bet staiga viskas vėl aptemo.

18

Gaisro aplinkybes tiriantiems pareigūnams nepavyko pasikalbėti su Daglu Koneliu iki pat ketvirtadienio vakaro.

Paskambinę į ligoninę, jie sužinojo, kad po pietų jis buvo čia užsukęs dar kartą. Jį lydėjo jauna moteris. Su Hana jis buvo trumpam užėjęs pas Keitę į intensyviosios priežiūros skyrių.

Pareigūnai paskubomis užkando, atvažiavo į pastatą, kuriame buvo Daglo butas, ir kantriai laukė. Jis pasirodė tik po devynių, lydimas į parankę įsikibusios merginos, Sandros.

Pakvietęs juos drauge pakilti į butą, jis paskubomis pripylė dvi taures sau ir Sandrai.

– Žinau, kad tarnybos metu jūs negeriate, – pasakė Daglas.

– Teisingai. – Nei Ramsis, nei Kleinas nenusiminė pamatę kauštelėjusį vyrą, pildantį dar vieną taurę stipraus škotiško viskio. *In vino veritas,* pamanė Ramsis. O nuo škotiško viskio tos tiesos bus dar daugiau.

Jiems susėdus, Sandra bandė paaiškinti padėtį.

– Vargšelis Daglas pamatęs Keitę liko labai prislėgtas. Aš jį priverčiau išeiti į miestą pavakarieniauti. Vargu ar jis per dieną bent kąsnį burnoj turėjo.

Nė kiek dėl to nesusijaudinę Ramsis ir Kleinas pradėjo Daglo Konelio apklausą. Daglas neaiškiu, neryžtingu balsu bandė užuolankomis aiškinti nesutarimų su Keite priežastis.

– Pastaruoju metu verslas iš tiesų šlubavo, bet mėginau paaiškinti Keitei, kad tai nėra rimta bėda. Tik pagalvokit, kiek tas sklypas Long Ailande kainavo prieš trisdešimt metų. Katino ašaros, palyginti su tuo, kiek jis vertas dabar. Long Ailandas keičia-

si. Žmonės kraustosi čia gyventi. Pagaliau jie suprato, kaip arti nuo čia iki Manhatano. Čia veržiasi visokio plauko menininkai, panašiai kaip kadaise susikėlė į Viljamsburgą. Dar visai neseniai Viljamsburge galėjai už skatikus pragyventi. O dabar ten madinga vieta. Su Long Ailandu bus tas pats. Aišku, turime pasiūlymų parduoti žemę. Bet, pardavę dabar, po penkerių metų nagus nusigraužtume dėl prarastų pinigų.

– Iš to, ką mums pasakojo kiti, atrodo, kad jūsų duktė Keitė manė, jog įmonė kasdien praranda daug pinigų, – pasakė Ramsis.

– Keitė labai užsispyrusi. Net ir vaikystėje visko norėdavo iškart... šią minutę, o ne rytoj.

– Manote, apimta nevilties ji galėjo susimokyti su Gasu Šmitu sunaikinti visą kompleksą?

– Keitė to niekada nebūtų padariusi!

Abiem tyrėjams audringa Daglo reakcija rodė tik užmaskuotą baimę. Jie buvo tikri, jog skaito jo mintis. Paaiškėjus, kad gaisrą sukėlė vienas iš apsidraudusios šeimos narių, draudimo bendrovė atsisakytų išmokėti ieškinio sumą.

Jie perėjo prie klausimų apie Keitės ir Gaso santykius.

– Kiek mums žinoma, ji jam labai padėjo, kai jis buvo priverstas išeiti į pensiją.

– Apie tai kalbėkitės su fabriko direktoriumi Džeku Vortu. Gasas nebesugebėjo gerai atlikti savo darbo. Visi kiti jo bendraamžiai jau seniai buvo išėję į pensiją. O jis nenorėjo pasitraukti. Be viso kito, mes jam dar išmokėjome metų atlyginimo dydžio kompensaciją. Ir vis tiek jis nebuvo patenkintas. Piktas senis.

– Ar ne Keitei reikalaujant jam buvo išmokėta metinio atlyginimo dydžio kompensacija? – paklausė Ramsis.

– Gal ir ji pasiūlė, – atsakė Daglas.

– Pone Koneli, kai kurie jūsų darbuotojai labai noriai pasakojo, ką žinantys. Anot jų, Gasas Šmitas yra sakęs, kad dėl Keitės padarytų bet ką...

– Neabejoju, kad Gasas labai mylėjo Keitę, – atsakė Daglas.

Išėję po apklausos, nors ir labai stengėsi būti nešališki, gaisro aplinkybių tyrėjai manė, jog Keitė susirado bendrininką, kuris jai padėjo padaryti tai, ką ji ne vienam sakė norinti padaryti.

Paleisti į orą visą Konelių kompleksą.

19

Palikę Danglą Konelį, Frenkas Ramsis su Natanu Kleinu nusprendė, kad darbo dieną reikia baigti. Jie parvažiavo į Fort Noteną, paskambino savo viršininkui, užpildė ataskaitas ir išsiskirstė po namus. Darbe jie buvo praleidę beveik dvidešimt keturias valandas.

Ramsis gyveno jaukiame Long Ailando priemiestyje Manhasete. Įsukęs į savo kiemą ir paspaudęs pultelį garažo vartams atidaryti, jis pajuto palengvėjimą. Jis buvo pratęs prie blogo oro, bet ilgos valandos, praleistos šaltame, drėgname, vėjuotame ore, persismelkė net ir pro šiltus drabužius. Jis troško palįsti po karštu dušu, persirengti patogiais rūbais ir ko nors išgerti. Nors labai ilgėjosi Perdju universitete pirmus metus studijuojančio sūnaus Tedo, buvo nusiteikęs šį vakarą praleisti dviese su Silija.

Nesvarbu, kiek metų dirbtum šį darbą, vis tiek sukrečia, kai mirusį žmogų pasiima teismo medicinos ekspertai, o jauną moterį greitoji išveža į ligoninę, galvojo jis.

Frenkas Ramsis buvo tvirto sudėjimo, metro aštuoniasdešimties centimetrų ūgio vyriškis. Nors jau buvo sulaukęs keturiasdešimt aštuonerių ir svėrė daugiau kaip devyniasdešimt kilogramų, dėl skrupulingai atliekamos mankštos jo kūnas buvo tvirtas ir raumeningas. Sprendžiant pagal kitų šeimos vyrų genetiką, penkiasdešimties jis jau turėtų būti visiškai žilas, bet, didelei savo paties nuostabai ir džiaugsmui, plaukai kol kas buvo tik lengvai žilstelėję. Jis buvo gana ramaus būdo, bet nuotaika galėdavo staiga pasikeisti, jeigu tik pastebėdavo pavaldinių nesugebėjimą arba nenorą dirbti. Iš esmės darbe jis buvo visų mėgstamas.

Jo žmona Silija, išgirdusi į garažą įvažiuojantį automobilį, atidarė jam virtuvės duris. Prieš penkerius metus jai buvo atlikta dviguba mastektomijos operacija ir, nors gydytojas patikino, kad dabar ji visiškai sveika, Frenkas nuolatos baiminosi, kad vieną dieną pravėręs namų duris jos neberas. O dabar pamatęs ją, savo šviesiai rudus plaukus susirišusią į arklio uodegą, apsivilkusią ant liauno kūno laisvai krintantį megztinį ir maloniai jam besišypsančią, jis lengviau atsiduso.

Jeigu jai kada nors kas nutiktų... Bet jis nuginė tokias mintis ir ją pabučiavo.

– Buvo sunki diena? – paklausė ji.

– Galima sakyti, taip, – patvirtino Frenkas, užuosdamas iš troškintuvo sklindantį gardų kepamos mėsos aromatą. Mieste kilus dideliam gaisrui, nežinodama, kada tiksliai grįš vyras, Silija dažnai gamindavo šį patiekalą. – Duok man dešimt minučių, – pasakė jis. – Be to, prieš valgį dar norėsiu išgerti.

– Žinoma.

Po penkiolikos minučių Frenkas jau sėdėjo svetainėje priešais židinį ant sofos šalia jos. Jis gurkštelėjo degtinės ir martinio kokteilio ir užsikando taurėje sužvejota alyvuoge. Televizorius rodė žinių kanalą.

– Visą dieną rodo gaisrą, – pasakė Silija. – Jie net iškapstė informacijos apie prieš daug metų įvykusį nelaimingą atsitikimą, kai išplaukę žvejoti žuvo Keitės Koneli mama ir dėdė. Gal ką nors žinai apie jos būklę?

– Jai koma, – atsakė Frenkas.

– Man taip gaila dėl Gaso Šmito. Buvau sutikusi jį keletą kartų. – Pamačiusi nustebusį vyro žvilgsnį iškart paaiškino: – Slouno Keteringo onkologijos centre, kai man buvo atliekama chemoterapija. Ten gydėsi ir jo žmona Lotė. Labai ją užjaučiu. Buvo aiškiai matyti, kad jie labai artimi. Ji tikriausiai labai prislėgta. Dar pamenu, kad jie turėjo dukterį, gyvenančią Minesotoje ar kažkur kitur. – Ji patylėjo, o paskui pridūrė: – Pamėginsiu sužinoti, kada bus laidotuvės. Jeigu vyks atsisveikinimo ceremonija, norėčiau nueiti.

Tokia jau ta Silija, pagalvojo Frenkas. Jeigu jis bus pašarvotas, ji tikrai nueis. Dauguma žmonių apie tai pagalvoja, bet retas kuris iš tikrųjų nueina. Jis dar kartą gurkštelėjo martinio, visiškai nenutuokdamas, kad atsitiktinė žmonos pažintis su Lote Šmit padės atskleisti vieną labai svarbią Konelio antikvarinių baldų kopijų fabrike kilusio gaisro aplinkybę.

20

Marko Slouno noras daugiau sužinoti apie savo naująją kaimynę buvo patenkintas jau kitą rytą, kai pakeliui į darbą užsukęs į kavinę nusipirkti kavos su riestainiu sugriebė ir rytinį penktadienio laikraštį. Pirmuosiuose puslapiuose buvo degančio gamybos komplekso nuotraukos, tačiau vidiniuose puslapiuose jis rado iš ligoninės išeinančios ir drauge su tėvu į taksi sėdančios Hanos Koneli nuotrauką. Koks sutapimas, pagalvojo. Ir firma, kurioje jis dirbo anksčiau, ir dabartinė bendrovė užsiima korporacijų nekilnojamuoju turtu. Atvejai, kai siekiant išspręsti finansines problemas pastatai paprasčiausiai padegami, jam buvo ne naujiena.

Jis prisiminė, kaip vieno Čikagos restoranėlio savininkas Bilis Ovensas antrą kartą po įtartinomis aplinkybėmis kilusio gaisro iš draudimo bendrovės gavo nemenką kompensaciją, o draudimo bendrovės tyrėjas kandžiai pasiūlė kitą kartą Biliui pamėginti savo nekilnojamąjį turtą užtvindyti.

Krimsdamas riestainį, Markas perskaitė, kad žuvusiojo našlė tvirtina, jog priešaušriu susitikti fabriko komplekse Gasą Šmitą pakvietė įmonės savininko duktė Keitė Koneli. Tačiau, anot laikraščių, Šmitas buvo labai nepatenkintas, kad bendrovė jį išvarė į pensiją. Analitinis Marko protas piršo mintį, esą būtų buvę visai logiška, jeigu kas nors, siekiantis sunaikinti pastatus, tokiam darbui būtų pasitelkęs Šmitą. Laikraštyje buvo ir Keitės Koneli nuotrauka. Ji buvo stulbinamai graži šviesiaplaukė.

Šiaip ar taip, įdomus sutapimas, kad jos sesuo gyveno tik aukštu žemiau. Jis neturėjo progos geriau į ją įsižiūrėti, nes jos veidą

tada slėpė tamsūs akiniai, ir tikriausiai nenorėdama, kad ją matytų apsiverkusią, ji nuo jo nusisuko. Jam kur kas didesnį įspūdį padarė ryški raudonplaukė, kuri akivaizdžiai labai saugojo savo draugę.

Priėmęs prie jo priėjusios padavėjos pasiūlymą išgerti dar vieną puodelį kavos, jis susimąstė apie savo reikalus. Per pastarąsias savaites jis ne kartą skraidė iš Čikagos čia ir atgal ir jau visai neblogai jautėsi su savo naujaisiais bendradarbiais. Todėl pasitaikius progai jis ketino imtis žygių, kad Treisės dingimo byla būtų atnaujinta. Ne tik dėl mamos, sakė jis sau. Aš ir pats niekada nenustojau galvoti apie Treisę. Kai atsirado mergina, kuri keturiolikos buvo pagrobta ir laikoma nelaisvėje dvylika ar net keturiolika metų, aš pradėjau galvoti, kad galbūt ir Treisė gyvena kur nors uždaryta prieš savo valią.

Šį mėnesį jai sueitų penkiasdešimt. Tačiau mano mintyse ji taip ir nepaseno. Jai vis dar dvidešimt dveji.

Jis apmokėjo sąskaitą ir išėjo į gatvę. Aštuntą ryto Grenič Vilidže virė gyvenimas, žmonės skubėjo į metro. Nors buvo šalta, neatrodė, kad lis, todėl Markas nusprendė pramankštinti kojas ir į darbą nueiti pėsčiomis. Oficialiai naujajame darbe jis turėjo pradėti dirbti nuo pirmadienio, bet nuėjęs šiandien turės progą greičiau viską susitvarkyti. Žingsniuodamas į darbą, jis galvojo apie detektyvą, kuris, pasak motinos, labai rimtai tyrė Treisės dingimo bylą. Apie Niką Greką. Mama sakė, kad tuomet jam buvo beveik keturiasdešimt, vadinasi, dabar jau bus įkopęs į septintą dešimtį. Jis jau turėtų būti pensininkas, skaičiavo Markas. Galėčiau paieškoti jo per „Google“.

21

Penktadienio rytą teismo medicinos biuro tarnautojas rengėsi perduoti Gaso Šmito palaikus laidojimo namų direktoriui Čarliui Voltersui, kuriam Lotė buvo pavedusi pasirūpinti laidotuvėmis.

– Jeigu našlę tai bent kiek paguos, – kalbėjo tarnautojas, – mirtis ištiko staiga. Jį mirtinai sužalojo griūvantys laiptai. Jis nebejautė nudegusių rankų skausmo, kai buvo tempiamas iš pastato.

Gaso palaikai po pietų turėjo būti pašarvoti laidojimo namuose, kad visi norintys galėtų su juo atsisveikinti. Kitą dieną jo palaikai turėjo būti kremuojami.

Ketvirtą dešimtį einantis tarnautojas laboratorijos pagalbininku pradėjo dirbti visai neseniai. Jam patiko, kad čia nutikdavo kas nors įdomaus. Jis godžiai gaudė kiekvieną su Konelių gamybos komplekse įvykusia nelaime susijusią žinią ir vis svarstė, dėl kokių priežasčių tokį ankstyvą metą Gasas Šmitas ir Keitė Koneli atsidūrė tenai prieš pat sprogimą? Jis puikiai žinojo, kad jam nederėtų klausinėti, bet smalsumas paėmė viršų.

– Ar negirdėjote, ko ten ėjo Gasas Šmitas ir savininko duktė?

Atpažinęs mėgėją paliežuvauti, Voltersas atsakė:

– Niekas nieko nesako. Bet visi žinojo, kad Šmitas nesusitaikė su atleidimu iš darbo.

– Vakar du gaisro aplinkybes tiriantys pareigūnai buvo čia užsukę pasiimti velionio drabužių. Jeigu gaisras kelia bent menkiausių abejonių, jie būtinai kaip įkalčius susirenka žuvusiųjų aprangą.

– Jeigu per gaisrą kas nors žūva, visuomet atliekamas tyrimas, – atsakė Voltersas. – Kai kuriuos gaisrus pats Dievas suke-

lia. Pavyzdžiui, žaibas. Kiti įvyksta dėl nelaimingo atsitikimo, kai vaikai neatsargiai žaidžia su degtukais. Turėjom vieną atvejį, kai dėl gaisro buvo kaltas trimetis pyplys. Pats pabėgo, o jo ieškanti močiutė apsinuodijo dūmais ir žuvo. Būna ir tokių, kai, nepavykus parduoti namo ar įmonės pastatų, žmonės susigundo draudimo kompensacija. Sklinda kalbos, kad Konelių verslas ritosi žemyn.

Voltersas suprato per daug prišnekėjęs ir kad dabar reikėtų pasiskubinti pasirašyti visus reikalingus dokumentus, atsiimti Gaso Šmito palaikus ir važiuoti savais keliais.

22

Po bemiegės nakties Lotė Šmit trumpam užsnūdo tik ankstyvą penktadienio rytą. Kai paskutinį kartą žvilgtelėjo į laikrodį, buvo penkios po keturių. Vakar tokiu metu Gasas išėjo iš namų. Sutuoktinis nerodydavo jausmų, bet vakar pasilenkė prie Lotės ir atsisveikindamas pabučiavo. Gal jis nujautė, kad niekada nebegrįš namo, svarstė ji.

Tai buvo paskutinė mintis prieš užsnūstant. Vėliau ją pažadino iš vonios sklindantis tekančio vandens garsas. Akimirką jai dingtelėjo, kad grįžo Gasas, bet netrukus suvokė, kad tai vakar vakare iš Mineapolio atvažiavusi Grečena.

Lotė atsiduso ir, vis dar jausdamasi pavargusi, atsisėdo lovoje. Ji sugraibė jau gerą dešimtmetį dėvimą chalatą ir įsispyrė į šlepetes. Šį chalatą jai per Kalėdas padovanojo Gasas. Pirko jį „Victoria Secret“. Lotė prisiminė, kaip tada, pamačiusi pakuotę, išsigando, kad Gasas bus veltui išleidęs krūvą pinigų trumpiems naktinukams, kurių ji niekada nedėvės. Tačiau išvyniojusi dovaną rado dailų, mėlynais raštais išmargintą šilkinį chalatą su šiltu ir švelniu pamušalu. Ir dar skalbiamą.

Dabar tokių chalatėlių niekas nebesiuva, bet, vos tik lauke oras atšaldavo, Lotė jį mielai išsitraukdavo. Ji mėgo rytais pirmiausia juo greitomis apsivilkti. Jie abu su Gasu buvo vyturiai, iki pusės aštuonių jau būdavo atsikėlę. Paprastai Gasas pabusdavo pirmas ir, kol ji nusileisdavo į virtuvę, jau būdavo išviręs kavos.

Jis parnešdavo laikraščius ir jie drauge pusryčiaudavo palaimingoje tyloje. Lotė visuomet pirmiausia skaitydavo „Post“, o Gasas labiau mėgdavo „News“. Pusryčiams jie valgydavo dribsnių su

apelsinų sultimis ir po bananą, nes gydytojas sakė, kad taip pradėti dieną – sveika.

Tačiau šiandien kavos jai niekas neišvirs. Pačiai teks išeiti į kiemą ir pasiimti spaudą. Laikraščius išvežiojantis vaikinas niekada neužsuka į kiemą ir nepalieka jų prie durų, nes nemėgsta atbulas išvažiuoti į gatvę.

Lotei praeinant pro vonios kambarį vanduo vis dar bėgo. Gasas būtų pasipiktinęs, kad Grečena sunaudoja per daug karšto vandens, pamanė ji. Jam nepatiko besaikis eikvojimas.

Lipdama laiptais žemyn, ji stengėsi negalvoti apie tai, kad atėjusiems atsisveikinti su Gasu kaimynams ir draugams Grečena gali užsimanyti parodyti savo brangaus namo Minesotoje nuotraukas. Tiems, kurie mus pažįsta, gali parūpti, kaip Grečena įsigijo tokį prabangų būstą. Daugelį metų dirbusi telekomunikacijų bendrovėje, išsiskyrusi ir vaikų neturinti Grečena tapo masažuotoja. Ir dar labai gera, pamanė Lotė. Net jeigu ir neuždirba labai daug, ji ten turi gražų būrį draugų ir yra aktyvi presbiterijonų bažnyčios narė. Tačiau per mažai galvoja ir per daug šneka. Jai reikėjo pasakyti...

Lotė taip ir neužbaigė minties. Nuėjo į virtuvę, užkaitė kavinuką ir atidarė lauko duris. Bent jau nelijo. Ji neskubėdama nuėjo prie įvažos, lėtai pasilenkė, susirinko visus tris laikraščius: „Post", „News" ir „Long Island Daily" ir parsinešė juos į namą.

Viduje ištraukė laikraščius iš apsauginės plėvelės ir išvyniojo. Visų trijų pirmuosiuose puslapiuose buvo Konelio fabrike kilusio gaisro nuotraukos. Drebančiomis rankomis ji atsivertė trečiąjį „Post" puslapį. Čia buvo Gaso nuotrauka, o po ja užrašas: „Gaisro auka – nepatenkintas buvęs Konelio antikvarinių baldų fabriko darbuotojas".

23

Paauglystėje Džesikai tėvas kartodavo: „Ne veltui tu raudonplaukė." Būdamas dvidešimt vienų, Stivas Karlsonas baigė Niujorko policijos akademiją, trisdešimt metų kopė karjeros laiptais ir, užsitarnavęs kapitono laipsnį, išėjo į pensiją. Kadaise vedė studijų laikų meilę Aną, o paaiškėjus, kad didelės šeimos jam turėti nelemta, į sporto varžybas pradėjo vedžiotis savo vienintelę atžalą – Džesiką.

Nors su Ana jie buvo labai artimi, vis dėlto žmona labiau mėgo paskaityti knygą, negu sėdėti karštyje ar šaltyje ir stebėti rungtynes.

Dvimetė Džesika ant tėvo pečių vasarą jau buvo apsilankiusi „jankių", o rudenį – „džainsų" stadione. Mokykloje ji buvo gera futbolo vartininkė ir nirtulingai dėl pergalės kovojanti tenisininkė.

Tėvai buvo labai laimingi, kad ji įstojo į teisę, bet, jai pasirinkus baudžiamosios teisės advokatūrą, tėvas nebuvo labai patenkintas.

– Devyni iš dešimties kaltinamųjų yra iš tikrųjų kalti, – pakomentavo jis, o Džesė atšovė:

– O tas vienas iš dešimties? O lengvinančios aplinkybės?

Džesė dvejus metus dirbo valstybės skiriama gynėja Manhatano teisme, o paskui priėmė kvietimą įsidarbinti sparčiai augančioje baudžiamųjų bylų advokatų kontoroje.

Penktadienio rytą Džesė nuėjo pas savo viršininkę, buvusią federalinę prokurorę Margaretą Kein, ir pranešė jai, kad apsiėmė ginti Keitę Koneli dėl galimo kaltinimo padegimu.

– Gali būti, kad tuo viskas nesibaigs, – pasakė ji. – Iš to, ką žinau, jie gali apkaltinti ją dėl Gaso Šmito mirties.

Margareta Kein atidžiai išklausė bylos detalių.

– Pirmyn, – tarė ji. – Nusiųsk šeimos nariams standartinę sutartį ir honoraro įkainius. – O paskui santūriai pridūrė: – Nekaltumo prezumpcija šiuo atveju neatrodo labai įtikima, Džese. Bet pamėgink padėti savo draugei.

24

Klaidas Hočkisas įvairių miestų gatvėse gyveno nuo pat aštuntojo dešimtmečio vidurio. Apdovanotasis Vietnamo karo veteranas į savo namus Steiten Ailande grįžo kaip didvyris, bet taip ir nesugebėjo atsikratyti išgyvento siaubo šmėklų. Apie tam tikrus prisiminimus jis galėjo pasikalbėti su Karo veteranų ligoninės psichiatru, bet apie kitus, nors ir labai gyvus jo atmintyje, su niekuo negalėjo kalbėtis. Ypač apie vieną naktį Vietname, kai su jauniausiu būrio vaikinu Džojumi Keliu buvo drauge atsidūrę ties priešo artilerijos ugnies užtvara.

Džojus dažnai pasakodavo apie savo mamą, kokie jie artimi, apie tai, kaip dar jo kūdikystėje mirė tėvas. Klaidas su Džojumi bandė drauge prišliaužti prie medžių guoto, kur būtų galėję pasislėpti nuo priešo kulkų, bet Džojų pašovė.

Klaidas apkabino bičiulį, o šis laikė užspaudęs išdraskytą pilvą ir sušnibždėjo:

– Perduok mamai, kad aš ją labai myliu, – ir pravirko. – Mama... mama... mama...

Klaido uniforma permirko jo krauju. Džojus mirė Klaido glėbyje.

Klaidas vedė mokyklos laikų draugę Pegę, „puikiąją Margaretą Moniką Farli“, kaip ją pavadino vienas Steiten Ailando laikraštis. Jie iš to smagiai pasijuokė. Kartais, paskambinęs pranešti, kad iš darbo grįš vėliau, jis sakydavo: „Ar aš turiu garbės kalbėtis su puikiąja Margareta Monika Farli?“

Jis buvo nagingas meistras. Priimtas vietos statybininko į darbą, jis netrukus tapo jo dešiniąja ranka.

Po trejų metų gimė Klaidas jaunesnysis, bet netrukus jie jį praminė Skipiu.

Klaidas labai mylėjo žmoną ir sūnų, bet kūdikio verksmas jam primindavo Džojų, ypač – tą nelemtą akimirką, kurią jis iš visų jėgų stengėsi užmiršti.

Jis pradėjo gerti: kokteilis su Pege po sunkios darbo dienos, vynas per vakarienę, vynas po vakarienės... Kai Pegė dėl to susirūpino, jis išmoningai rasdavo vietų, kur paslėpti alkoholį. Kai jo būdas tapo ūmus, Pegė ėmė jį maldauti kreiptis pagalbos.

– Tai dėl karo išgyvenimų, – sakė ji. – Klaidai, turėtum nueiti į Karo veteranų ligoninę ir pasikalbėti apie tai su gydytoju.

Bet kai Skipiui pradėjo kaltis dantukai ir nubudęs vidury nakties jis pradėdavo šaukti: „Mama.. mama... mama...“, Klaidas suprato, kad niekada nebegalės gyventi normalaus gyvenimo, ir kad jam geriau būti vienam.

Vieną vakarą prieš Kalėdas, kai Pegė su vaiku buvo išvykusi į Delrei Bičą, Floridą, aplankyti į pensiją išėjusių ir ten persikrausčiusių savo tėvų, Klaidas suprato, kad viskas baigta. Jis išgėrė butelį gero raudonojo vyno, apsivilko flanelinius marškinius, apsimovė storus žieminius džinsus ir apsiavė tvirtus batus. Į storos džinsinės striukės kišenes sugrūdęs pašiltintas pirštines, parašė trumpą laiškelį: „Mano puikioji Margareta Monika, mažyli Skipi, labai atsiprašau. Aš judu labai myliu, bet nebegaliu tverti tokio gyvenimo. Visus pinigus ir mūsų santaupas palieku judviem. Tik prašau, neišleiskit jų mano paieškoms.“

Klaidas laiško nepasirašė. Iš svetainėje stovinčios sekcijos išėmė kaip visuomet blizgančius medalius ir padėjo ant stalo greta laiško. Tada prisiminė įrémintą nuotrauką, kurioje buvo nufotografuotas su Pege ir Skipiu. Įsikišo ją į kuprinę, kurioje jau buvo pora butelių vyno.

Patikrino, ar tikrai užrakino savo nedidelio vienaukščio namo Steiten Ailande duris, ir leidosi į keturiasdešimt metų truksiančią kelionę į niekur...

Dabar Klaidui buvo šešiasdešimt aštuoneri. Po prigludusia kepure beveik nuplikęs, šlubčiojantis nuo tada, kai nusiritęs nuo metro laiptų buvo susilaužęs šlaunikaulį, nesiskutęs, nebent šiukšlių

konteineryje būtų neseniai aptikęs naudotą skustuvą, jis gyveno atsiskyrėlio gyvenimą.

Dienomis elgetaudavo gatvėje, kad visuomet turėtų pinigų alkoholiui. Iš pradžių Klaidas patraukė į Filadelfiją ir sugebėjo ten išgyventi kelerius metus. Kartais net imdavosi paprasčiausių darbų, kad gautų šiek tiek kišenpinigių. Tačiau po kurio laiko pamatęs, kad valkatos, su kuriais naktimis dalindavosi ta pačia landyne, tapo pernelyg draugiški, pajuto stiprėjantį norą bėgti tolyn. Tada iškeliavo į Baltimorę ir kelerius metus gyveno ten. Galiausiai vieną dieną pajuto nenumaldomą troškimą grįžti į gimtąjį miestą. Nuo tada, kai jį paliko, jau buvo prabėgę keli dešimtmečiai.

Sugrįžęs į Niujorką, klaidžiojo po visus penkis jo rajonus, bet turėjo ir kelias vietas, į kurias užsukdavo nuolat. Dažniausiai į Šv. Pranciškaus Asyžiečio vargšų valgyklą ir į benamių prieglaudas, kuriose gaudavo pavalgyti. Vengė tik Steiten Ailando, nors ir manė, kad Pegė su Skipiu seniausiai išsikėlė gyventi į Floridą pas jos tėvus.

Klaido rykštė ir jo turtas buvo keli buteliai vyno, nuo kurių skaudėdavo nugarą, bet kurie sušildydavo jo senstantį kūną šaltomis naktimis, kurias tekdavo praleisti lauke, besislapstant nuo įkyrių savanorių, siūlančių jam pagalbą nuo žvarbių žiemos vėjų. Jis visuomet labai išradingai sugebėdavo apsigyventi bažnyčiai priklausančiose kapinėse arba apleistuose pastatuose, nesvarbu, kurį miestą tuo metu vadindavo savo namais. Dabar jis prieglobsčio dažniausiai ieškodavo apleistose metro stotyse arba nakčiai užrakinamose saugomose automobilių aikštelėse.

Per tuos metus Klaidas tapo labai ūmus. Kartą Filadelfijoje jis užsimojo trenkti policijos pareigūnui, norinčiam nuvežti jį į prieglaudą, ir po to beveik visą naktį praleido areštinėje. Jis sutiko vykti į prieglaudą, bet nenorėjo, kad tai kada nors pasikartotų. Per daug žmonių. Per daug kalbų.

Naujas Klaido gyvenimo etapas prasidėjo šiek tiek daugiau negu prieš dvejus metus Konelio baldų fabriko komplekse. Vieną vėlyvą vakarą, su savimi vilkdamas pirkinių karutį, jis sėdo į metro ir važinėjosi pirmyn atgal, kol pagaliau nubudęs išlipo artimiausioje stotyje. Tai buvo Long Ailando miesto stotis. Klaidas mi-

glotai prisiminė, kad jau yra šioje vietoje buvęs. Čia buvo keletas sandėlių. Vieni apleisti, kiti dar statomi. Pasirinkdamas kryptį, jis kaip visuomet kliovėsi nuojauta. Klaidas tempė savo karutį tol, kol atsidūrė prie Konelio komplekso, tikro perlo tarp niūrių kaimyninių pastatų.

Prie kiemo įvažos švietė keli žibintai. Klaidas atsargiai, saugodamasis apsaugos kamerų, apėjo visą teritoriją, stengdamasis pernelyg nesiartinti prie pastatų. Tikriausiai ten budi koks nors užsimiegojęs sargas, svarstė jis. Perėjęs vidinio kiemo aikštelę, kurioje, spėjo, dieną statomi automobiliai, pamatė didelį aptvarą su stogine automobiliui, panašia į tą, kurią turėjo Steiten Ailande, tik didesne. Gerokai didesne, sumurmėjo tyliai.

Jis suskaičiavo visus ten stovinčius furgonus. Trys dideli, kuriuose būtų lengvai tilpęs visas jo užgyventas turtas, o du beveik perpus mažesni. Neskubėdamas jis iš eilės paklebino visų rankenas. Durelės buvo užrakintos.

Tada Klaidas pamatė dar vieną. Patį paskutinį. Nors naktis buvo apsiniaukusi, jam pakako šviesos įžiūrėti, kad šis furgonas po avarijos. Viršus buvo įdubęs, šoninės durelės aplamdytos, stiklas sudužęs, padangos nuleistos.

Tačiau būtų visai įmanoma po juo permiegoti, o atsikėlus anksti ryte dingti niekieno nepastebėtam. Bet tada Klaidui kilo išganinga mintis. Pamėginti atidaryti didžiąsias galines duris. Jis baigė sustirti, o ir karutį tampytis buvo sunku. Atitraukus skląstį, durys plačiai atsivėrė. Durų girgždesys jam nuskambėjo kaip kvietimas.

Purvinoje kišenėje sugraibęs pieštukinį žibintuvėlį, nukreipė jo spindulį į furgono vidų ir net sukriokė iš džiaugsmo. Furgono priekabos grindys ir sienos buvo apmuštos stora medvilnine medžiaga. Klaidas įsiropštė vidun, paskui save įsikėlė karutį ir trūktelėjęs užsidarė duris.

Jis giliai įkvėpė ir nudžiugo užuodęs troškų užsistovėjusio oro kvapą. Tai ženklas, kad šių durų seniai niekas nebuvo atidaręs. Virpėdamas iš nekantrumo, išsitraukė iš karučio pluoštą laikraščių bei audinių atraižų, atstojančių jam ir čiužinį, ir paklodę, ir antklodę. Jau daugelį metų nesijautė taip patogiai. Žinodamas,

kad yra vienui vienas, ir dėl to jausdamasis visiškai saugus, jis tiesiai iš butelio siurbtelėjo vyno ir užmigo.

Kad ir kaip vėlai iš vakaro būdavo susiradęs nakvynę, jo vidinis laikrodis visuomet prikeldavo šeštą ryto. Į karutį sugrūdęs laikraščius ir skarmalus, užsisagstė palto sagas ir atidarė galines furgono duris. Po poros minučių jis jau buvo už kelių kvartalų. Dar vienas benamis, šliurinantis savo begalinėje kelionėje į niekur.

Tą vakarą jis vėl grįžo į furgoną, ir nuo tada šis tapo jam nuolatiniu naktiniu prieglobsčiu.

Kartais Klaidas girdėdavo, kaip iš pašiūrės išvažiuoja kiti furgonai, tikriausiai turintys nuvežti prekes į tolimas vietas. Kartais netgi girdėdavo tylius balsus, bet greitai suprato, kad jie jam nekelia jokios grėsmės.

Šeštą ryto, susirinkęs visą mantą, jis visuomet išsliūkindavo, nepalikdamas jokių pėdsakų, išskyrus vis didėjančią laikraščių krūvą.

Per tuos dvejus metus, kol po ankstyvą rytą nugriaudėjusio sprogimo turėjo skubiai sprukti, kad neįkliūtų atskubėjusiems policininkams ir ugniagesiams, buvo tik vienas nemalonus įvykis. Tai įvyko vieną vakarą, jo gyvenimo čia pradžioje, kai nuo metro jį atsekusi mergina niekaip neatstojo ir net įsiropštė į furgoną, jam nespėjus užtrenkti durų. Ji buvo koledžo studentė ir sakė, kad nori tik pasikalbėti. Jis paskleidė ant grindų laikraščius, apsiklojo antklode ir užsimerkė. Bet ji vis nesiliovė kalbėjusi. Jis negalėjo ramiai vienumoje išgerti vyno. Prisiminė, kaip atsisėdo ir vožtelėjo jai per veidą.

Kas įvyko paskui? Jis nežinojo. Buvo gerokai išgėręs, todėl greitai užmigo, o atsikėlęs jos jau neberado. Tikriausiai nieko blogo jai nenutiko. O gal ji pradėjo klykti? Gal aš pasodinau ją į karutį ir nustūmiau tolyn? Ne. Nemanau. Šiaip ar taip, ji dingo.

Jis keletą dienų negrįžo į savo furgoną, bet kai pagaliau parsirado, viskas buvo ramu. Ko gero, ji niekam nepapasakojo, nusprendė jis.

O tada įvyko sprogimas, ir jis turėjo paskubomis, kol neatvažiavo ugniagesių mašinos, išsinešdinti. Greitosiomis susirinko mantą, bet jo neapleido mintis, kad kažką bus pamiršęs.

Pasiilgsiu savo slėptuvės, liūdnai galvojo Klaidas. Čia jaučiausi visiškai saugus ir nė karto nesapnavau Džojaus.

Jam pakako sveiko proto kitą dieną nesiartinti prie sudegusio gamybos komplekso, nes Brukline iš šiukšlių dėžės išsitraukęs laikraštį perskaitė, kad sprogimo metu fabrike lankėsi kadaise čia dirbęs senis ir savininko duktė, abu buvo įtariami tyčiniu padegimu. Keista, tą naktį jis jų negirdėjo. Bet dabar ten bus pilna policininkų.

Tikriausiai niekada nebegalės grįžti į tą furgoną, nors jau penktadienį suprato, kad skubėdamas jame pametė savo, Pegės ir Skipio nuotrauką. Jis tik gūžtelėjo pečiais. Jau seniai buvo nustojęs žiūrėti į tą nuotrauką, tad koks skirtumas? Jis vargiai beprisiminė savo šeimą. O kad būtų galėjęs pamiršti ir Džojų.

25

Bijodama neišgirsti daktaro Peitelio skambučio, Hana miegojo, mobilųjį telefoną nustačiusi visu garsumu. Ji buvo taip išsekusi, kad paniro į gilų miegą. Penktadienio rytą nubudo septintą ir iškart paskambino į ligoninę. Reanimacijoje dirbanti seselė jai pasakė, kad Keitė naktį praleido ramiai.

– Ar ji nebandė kalbėti? – paklausė Hana.

– Ne. Raminamųjų poveikis labai stiprus.

– Bet vakar po pietų ji kažką *pasakė* tėvui.

O Dieve, kas bus, jeigu ji pasakys ką nors apie sukeltą gaisrą, o jie ją išgirs, kankinosi Hana. Kas tada nutiktų?

– Labai abejoju, kad ji galėjo pasakyti ką nors sąmoningo, panele Koneli, – stengėsi ją nuraminti seselė. – Jos būklė nesikeičia, o tai, esu tikra, kad daktaras jums jau minėjo, yra geras ženklas.

– Taip, taip. Dėkui. Netrukus atvažiuosiu.

Hana baigė pokalbį ir trumpam prigulė ant pagalvės. Kuri šiandien diena, paklausė savęs, o paskui pradėjo mintyse vardyti praėjusių dviejų dienų įvykius. Trečiadienis buvo svarbi diena darbe. Jai pranešė, kad galės kurti savo vardo kolekciją. Nepaskambinau Keitei, nes ji turėjo susitikti su tėvu ir jo naująja mergina Sandra. Tada mudvi su Džese nuėjome pavakarieniauti. Grįžau namo, pažiūrėjau televizorių ir atsiguliau į lovą. O vakar apie penktą ryto man paskambino Džekas. Ar tai įvyko ketvirtadienį? Ar tikrai tai buvo *tik* vakar?

Ji pabandė mintyse iš eilės surikiuoti ketvirtadienio įvykius. Kaip lėkė į ligoninę. Laukė, kada pasirodys tėtis. Budėjo ligoninėje, kol Keitę operavo, o paskui nuvažiavo į darbą. Kaip kvaila,

pagalvojo ji dabar. Ką aš maniau galėsianti ten nuveikti? Pagaliau grįžo į ligoninę ir nudžiugo pamačiusi jos ten laukiančią Džesę. Vėlyvą popietę į ligoninę atvažiavo tėtis su savo Sandra. Atrodo, Keitė jam kažką pasakė. Paskui grįžo namo ir dar kartą susitiko su gaisro aplinkybes tiriančiais pareigūnais. Jiems išėjus, Džesė paruošė valgyti, o paskui jos abi vėl nuvyko pas Keitę.

Tą popietę tėtis pirmas nuėjo prie Keitės, prisiminė ji. Kai prisiartinau prie lovos, jis buvo pasilenkęs prie jos, ir buvo akivaizdu, kad labai išsigando to, ką ji jam pakuždėjo.

Ar Keitė žino, kad Gasas negyvas? Gal ji bandė atsiprašyti dėl sukelto gaisro?

Negali būti, tikrai tuo nepatikėsiu.

Ji spustelėjo televizoriaus pultelio mygtuką ir iškart pasigailėjo.

– Ką taip anksti ryte įmonės patalpose veikė savininko duktė Keitė Koneli ir prieš penkerius metus atleistas fabriko darbuotojas Gasas Šmitas? – klausė laidos vedėjas.

Pirmą kartą Hana pamatė suniokoto gamybos komplekso vaizdus.

Kaip Keitei pavyko ištrūkti iš ten gyvai? – klausė ji savęs. Gerasis Dieve, kaip ji sugebėjo likti gyva?

Ji išjungė televizorių, nuleido kojas ant grindų ir tada susigriebė, kad vilki Keitės dovanotus naktinius marškinius.

– *Ma petite soeur*, mažoji sesute, jie tau turėtų tikti, – pasakė Keitė. – Man jie per trumpi.

Ji mane taip vadino nuo tada, kai pradėjo mokytis prancūzų kalbos, prisiminė Hana. *Mano mažoji sesute.* Ji visuomet manimi rūpinosi. Dabar aš privalau ja pasirūpinti.

Džesė teisi. Gaisrą tiriantys pareigūnai mėgins visą kaltę suversti Keitei. Bet aš jiems neleisiu to padaryti.

Nuo ilgų maudynių po dušu ji pasijuto geriau. Įjungė naująjį kavos aparatą, kuris vienu metu paruošdavo tik vieną puodelį kavos, tai irgi Keitės dovana. Ji nutarė apsivilkti megztuką ir ilgas laisvas kelnes, o vėliau, prieš eidama į laidojimo namus, kuriuose bus pašarvotas Gasas, persirengti.

Hana bijojo galimo susitikimo su Lote. Kokiais žodžiais galėčiau sumažinti jos sielvartą? „Apgailestauju, kad žurnalistai Gasą vadina įsižeidusiu atleistu darbuotoju ir galimu nusikaltimo bendrininku." Kad ir ką kalbėčiau, Lotė vis tiek visiems pasakys, kad Keitė jam paskambino ir pakvietė susitikti, o ne atvirkščiai.

Apsiavusi batus su septynių centimetrų aukščio pakulniais, ji vis tiek nebuvo aukštesnė nei metro šešiasdešimties. Per madų pristatymus tarp aukštų modelių visuomet jaučiuosi neūžauga, galvojo Hana, šepečiu šukuodamasi plaukus. Visada norėjau būti aukšta kaip Keitė. Norėjau, kaip ir ji, būti panaši į mūsų mamą. Nuotraukose jas galima supainioti.

Bet aš esu gyvas tėčio atvaizdas, tiesa, turėčiau sakyti – Daglo, nes kai užaugom, jis reikalauja jį vadinti vardu. Meldžiu Dievo, kad daugiau niekuo nebūčiau į jį panaši!

Išėjusi į laiptinę ir paspaudusi lifto iškvietimo mygtuką, pasijuto nejaukiai, prisiminusi, kaip vakar verkė prie nepažįstamo aukšto vyriškio su lagaminu, to, kuris drauge su ja, Džese ir gaisrą tiriančiais pareigūnais kilo liftu. Tikiuosi, jis nepagalvojo, kad aš girta ir dėl to pratrūkau verkti, vylėsi Hana.

Nors tai visai nesvarbu. *Niekas* nesvarbu, kad tik Keitė pasveiktų ir nebūtų apkaltinta tyčia sukėlusi gaisrą.

Laimė, šį kartą liftu ji leidosi viena, o išėjusi į gatvę iškart susistabdė taksi. Važiuojant į ligoninę tarsi koks akmuo spaudė krūtinę. Daktaras sakė, kad Keitės būklė gali pasikeisti staiga. Tos geros žinios, kurias telefonu perdavė seselė, galėjo būti jau pasenusios.

Prie ligoninės išlipusi iš taksi, ji suvokė, kad pastarųjų dienų niūrų ir darganotą orą pakeitė saulės šviesa.

Priimsiu tai kaip ženklą, pagalvojo Hana. Tegul tai bus ženklas, kad viskas išsispręs.

Atėjusi į reanimacijos skyrių, ji labai nustebo prie Keitės lovos pamačiusi tėvą. Kai jis atsisuko ir ji pamatė jo paraudusias akis, iškart suprato, kad praėjusią naktį jis ir vėl girtuokliavo.

– Ar jie tau skambino? Dėl to atėjai? – išsigandusi tyliai sušnibždėjo ji.

– Ne, ne. Neišsigąsk. Paprasčiausiai negalėjau užmigti. Jaučiau, kad turiu ją aplankyti.

Vos nesusmukusi nuo palengvėjimo, Hana pažvelgė į seserį. Keitės galva buvo aptvarstyta. Dirbtinio kvėpavimo kaukė dengė veidą. Laidai ir vamzdeliai buvo savo vietoje. Ji buvo sustingusi kaip vaškinė lėlė ir į nieką nereagavo.

Hana stovėjo dešinėje lovos pusėje. Ji abiem rankom suėmė apibintuotą Keitės plaštaką ir pasilenkusi pabučiavo seseriai į kaktą. Ar per visus tuos tvarsčius ji ką nors jaučia?

– Keite, čia aš ir tėtis, – pasakė ji tyliai, bet aiškiai ir lėtai. – Tu pasveiksi. Mes tave mylime.

Ar delnuose ji tikrai pajuto silpną atsaką? Hana atsisuko į Daglą.

– Tėti, prisiekiu, ji mane išgirdo. Žinau, kad ji mane girdi. Pasakyk jai ką nors.

Apsidairęs, ar arti nėra jį išgirsti galinčios seselės, Daglas pasilenkė virš Keitės ir tyliai sušnabždėjo:

– Mažyte, tu saugi. Aš niekam nesakysiu. Prisiekiu, niekam niekada to nepasakysiu.

Išsitiesęs pasižiūrėjo į Haną ir ištarė:

– Vakar ji man pasakė, kad gailisi dėl gaisro.

Hana pabijojo klausti, bet iš jo žvilgsnio ji suprato, kad Keitė atsiprašė dėl to, kad sukėlė gaisrą.

26

Penktadienio vidurdienį Markas Slounas jau žinojo priėmęs teisingą sprendimą pereiti dirbti į naująją „Holdeno, Sparkso ir Vesto" teisininkų bendrovę. Pasirinkę komercinės teisės specializaciją, jie atstovavo tarptautinėms nekilnojamojo turto ir investicijų įmonėms bei tarptautiniams bankams. Komercinės teisės pasaulyje jie turėjo sunkiai įveikiamos firmos reputaciją. Triaukštis išblizgintas, šiuolaikiškas biuras buvo akivaizdus jų sėkmės įrodymas.

Per keletą pastarųjų mėnesių Markas ne kartą čia lankėsi, todėl dabar nesijautė visiškas naujokas. Jis jau žinojo, kad išlipęs iš lifto ir dar eidamas koridoriumi pro stiklines duris pirmiausia pamatys biuro administratorę – tris studentiško amžiaus sūnus auginančią moterį. Jis buvo labai patenkintas dėl to, kad bus bendrovės prezidento, garsiojo Nelsono Sparkso, dešinioji ranka, ir drauge su juo dirbs prie svarbiausių bylų. Jam buvo pažadėta, kad po dvejų metų bus priimtas į partnerius.

Tačiau Markas dar nežinojo, kad nuo pat pirmojo savo apsilankymo tapo visų netekėjusių įstaigos darbuotojų susidomėjimo objektu ir sukėlė tarp jų gyvą diskusiją.

Jam patiko jo naujasis kabinetas, pro kurio langą matėsi Rytų Keturiasdešimt antroji gatvė ir Centrinė stotis. Bet labiausiai jis džiaugėsi dėl to, kad pagaliau gyvena Niujorke. Tikriausiai perėmiau tai iš Treisės, svarstė jis, žvelgdamas iš viršaus į vieną judriausių pasaulio gatvių. Sesuo visuomet svajojo gyventi Niujorke. Ji tiek daug kartų apie tai kalbėjo. Įdomu, ar ji tikrai būtų tapusi garsia teatro aktore? Daugybė žmonių bando, bet jiems nepavyksta... Tačiau kažkam laimė vis dėlto nusišypso.

Pakaks, nusprendė jis. Metas imtis pareigų. Labai svarbių pareigų, reikia pripažinti. Atsisėdęs prie stalo į rankas paėmė darbuotojų telefonų knygą. Jau seniai buvo supratęs, kad lengviausias būdas visus pažinti – susieti pavardes su užimamomis pareigomis. Jis jau buvo nemažai pasistūmėjęs mokydamasis, tačiau dabar, kai jau iš tikrųjų pradėjo dirbti, ketino šį procesą paspartinti.

Kad ir kaip troško kuo greičiau pasinerti į naująjį darbą, jis suvokė, kad dabar turi galimybę pagaliau atnaujinti Treisės paiešką ar bent jau gauti konkrečios informacijos apie jos dingimą ir pranešti motinai, laukiančiai žinių apie dukterį. Tos pačios dienos popietę, penkiolika po keturių, internetinės paieškos langelyje jis surinko bylą tyrusio detektyvo – Niko Greko – pavardę.

Ekrane akimirksniu atsirado reikalinga informacija. Grekas turėjo įkūręs privataus seklio agentūrą. Čia buvo skelbiama, kad jam šešiasdešimt ketveri, vedęs, turi dvi dukras ir gyvena Oister Bėjuje, Long Ailande. Manhatano policijoje aukščiausios kategorijos detektyvu atidirbęs trisdešimt penkerius metus, jis atsistatydino ir įkūrė privačią agentūrą Manhatane, Rytų Keturiasdešimt aštuntojoje gatvėje. Vos už kelių kvartalų, pagalvojo Markas. Nė pats nesuprato, kaip rankos surinko puslapyje nurodytą telefono numerį.

Marko nuostabai, ragelyje pasigirdo gyvas balsas, o ne vienas iš tų erzinančių balso pašto įrašų. Paspauskite vieną, jeigu norite to, paspauskite du, jeigu norite ano, spauskite tris...

Kai Markas paprašė pakviesti Greką, administratorė pasiteiravo, kokiu reikalu jis skambina. Markas pajuto, kaip jam išdžiūvo burna. Jis stengėsi kalbėti aiškiai, bet balsas strigo tariant žodžius:

– Mano pavardė Markas Slounas. Prieš dvidešimt aštuonerius metus dingo mano sesuo – Treisė Sloun. Ponas Grekas tuo metu dirbo apygardos prokuratūroje ir tyrė šią bylą. Aš neseniai persikrausčiau gyventi į Niujorką ir norėčiau su juo pasikalbėti.

– Prašom palaukti.

Po kelių sekundžių išgirdo tvirtą vyrišką balsą:

– Markai Slounai, būtų labai malonu su jumis susipažinti. Visus tuos metus graužiausi, kad nepavyko išaiškinti jūsų sesers dingimo bylos. Kada galėtume susitikti?

27

– Mama, aš nesuprantu, kodėl tu primygtinai reikalauji, kad atsisveikinimo su tėveliu ceremonija vyktų šiandien po pietų ir tik kelias valandas? – paklausė nepatenkinta Grečena. Ji stebėjo, kaip motina iš spintos ištraukia tamsiai mėlyną tėvo kostiumą.

– Žinau, ką darau, – atkirto Lotė. – Tavo tėvo kūno nebalzamuos, todėl noriu, kad dabar pat nuvežtum šiuos drabužius į laidojimo biurą. Šiandien ryte jie turėjo parsivežti jo palaikus iš teismo medicinos tarnybos. Jie privalo jį pašarvoti iki keturių, kad visi norintys galėtų ateiti atsisveikinti. Kalbėjausi su pastoriumi. Šiandien aštuntą jis aukos gedulingas mišias. O rytoj ryte, kaip tėvelis ir norėjo, jis bus kremuotas.

Lotė kalbėjo tarsi ne savo balsu. Ne *tas* kaklaraištis, galvojo ji. Man patikdavo, kai Gasas jį ryšėdavo, o jis jo nemėgo. Mėlynas tikrai gražus. Jo išeiginiai batai nublizginti. Gasas buvo tikras pedantas.

– Mano vaikystės draugai labai mylėjo tėvelį, o dabar net neturėsiu laiko jiems visiems paskambinti.

Grečena sėdėjo ant lovos krašto vis dar su chalatu ir suktukais plaukuose. Net ir sulaukus penkiasdešimt ketverių, jos apvalainas veidas beveik neturėjo raukšlelės. Kitaip nei tėvai, ji visuomet buvo putli, bet proporcingo sudėjimo. Prieš dvidešimt metų išsiskyrusi, Grečena visai nesiilgėjo savo vyro, kaip ir jokio kito. Ji buvo gera masažuotoja ir turėjo gausų būrį klientų. Taip pat aktyvi Minetonkos, Minesotos priemiesčio, presbiterijonų bažnyčios parapijietė, mėgo gaminti, o kieme turėjo pasėjusi keletą lysvių daržovių. Dažną savaitgalį pas ją susirinkdavo draugai vakarienės.

Didžiausias jos gyvenimo džiaugsmas buvo namas, kurį prieš penkerius metus jai nupirko tėvai. Pirko jau pastatytą. Tai buvo didelis, gražus vienaukštis su nemaža virtuve ir oranžerija. Jai priklausanti žemė driekėsi iki ežero, o šis jos namams teikė dar daugiau žavesio. Gaso ir Lotės nupirkta renta užtikrino, kad ir ateityje visuomet turės pinigų mokesčiams, draudimui ir būtiniausiam namo remontui.

Grečena mylėjo savo namus taip, kaip kitos moterys myli savo vaikus. Vos tik progai pasitaikius, ji puldavo visiems rodyti albumą su savo namo nuotraukomis, kuriose jis įamžintas iš vidaus, iš lauko ir visais metų laikais.

– Aš gyvenu tarsi rojuje, – kartodavo ji kiekvienam naujam sutiktajam.

Būtent tokios laimės savo vieninteliam vaikui linkėjo Lotė su Gasu, ypač pajutę artėjančią senatvę. Tačiau dabar Lotė liepė Grečenai apie savo namą per laidotuves niekam nepasakoti, o nuotraukas palikti namie.

– Niekam jų nerodyk, – perspėjo ji. – Nenoriu, kad kas nors pradėtų domėtis, iš kur mudu su tavo tėvu gavome pinigų tokiam namui nupirkti. Juk pati žinai, tėvelis už viską, ką tau nupirko, būtų turėjęs sumokėti dovanojimo mokesčius.

Prie kabančio kostiumo Lotė pridėjo mėlynąjį kaklaraištį, o paskui su visa pakaba patiesė jį ant lovos, šalia ten sėdinčios Grečenos.

– Žinau, kad visų mokesčių jis tikrai nesumokėjo, todėl jeigu nenori pati mokėti, geriau prikąsk liežuvį.

– Mama, žinau, tu labai sukrėsta, bet nereikia su manim šitaip kalbėti, – atsikirto Grečena. – Nežinau, kodėl tu nori kuo greičiau palaidoti vargšą tėvelį. Kodėl nenori surengti deramos laidotuvių ceremonijos bažnyčioje? Jis ten eidavo kiekvieną savaitę ir netgi buvo tvarkos prižiūrėtoju.

Grečena kalbėdama šiek tiek pasislinko ir prisėdo mėlynojo kostiumo rankovę.

– Stokis, – šiurkščiai burbtelėjo Lotė, – ir eik apsirengti, – jos balsas trūkinėjo. – Man nepakeliamai sunku sudėti tavo tėvelio drabužius. Sunku, kai žinau, kad jis negrįš čia nei rytoj, nei kitą

savaitę, niekada. Nenoriu su tavim ginčytis, bet nenoriu, kad tu dar ir savo namą prarastum. Tėvelis per daug dėl jo paaukojo.

Grečenai atsistojus, Lotė ištraukė komodos stalčių, kad išrinktų apatinius, kojines ir marškinius, kuriuos turėjo nusiųsti į laidojimo biurą Gasui aprengti. Paskui greitakalbe piktai paklausė:

– Jeigu jau sakai, kad skubu palaidoti tavo tėvą, ar nematai, ką rašo laikraščiai? Visi vienu balsu tvirtina, kad tėvelis su Keite padegė fabriką. Rašo, kad jis labai pyko dėl to, jog buvo atleistas. Jis dirbo ne prasčiau nei visada, kai Džekas Vortas jį išmetė. Keitė pasirūpino, kad, be pensijos, jis dar gautų ir metų atlyginimą siekiančią kompensaciją. Žurnalistai, kaip ir tie gaisrą tiriantys pareigūnai, mano, kad Keitė norėjo supleškinti visą fabriką ir paprašė tėvelio jai padėti. Jeigu reporteriai suuos, kad laidotuvės vyks šiandien, visu būriu atlėks ten su savo fotoaparatais, o minia žioplių susirinks tik tam, kad patektų į spaudos puslapius. O dabar *eik rengtis.*

Išvariusi Grečeną persirengti ir pagaliau likusi viena, Lotė uždarė duris.

– Gasai, Gasai, kodėl tu išėjai su ja susitikti? – sudejavo ji, rinkdama apatinius marškinėlius ir trumpikes. – Sakiau, kad bus bėdos. Žinojau. Perspėjau tave. Kodėl tu manęs nepaklausei? Kas mums dabar bus? Nežinau, ką daryti. Nežinau, ką daryti.

Pusę keturių Lotė viena atvyko į Volterso laidojimo namus.

– Anksčiau jums minėjau, kad noriu, jog karstas būtų uždarytas, – tyliai pasakė laidojimo namų direktoriui Čarliui Voltersui. – Aš apsigalvojau. Noriu jį pamatyti.

Ji vilkėjo savo gerąja juodąja suknele, o ant kaklo segėjo perlų vėrinį, kurį jų dvidešimt penkerių bendro gyvenimo metų proga buvo padovanojęs Gasas.

– Ar nepamiršote užsakyti gėlių nuo manęs ir Grečenos?

– Nepamiršau. Viskas parengta. Ar jus palydėti iki jo?

– Taip. – Lotė nusekė Voltersą iki šarvojimo salės ir priėjo prie karsto. Pamačiusi gėlių puokštę su kaspinu, ant kurio buvo užrašyta „Mylimam vyrui“, ji pritariamai linktelėjo.

Lotė tylėdama palaukė, kol direktorius nukėlė puokštę ir atidengė karsto dangtį. Nieko netaręs, jis išėjo iš kambario ir tyliai uždarė duris. Lotė priklaupė ant suoliuko ir atidžiai įsižiūrėjo į vyro veidą. Tik rankos nudegė, pagalvojo. Atrodo toks ramus, bet tikriausiai buvo labai išsigandęs. Ji švelniai pirštais perbraukė jam per veidą.

– Ar, kai atsisveikindamas mane pabučiavai, žinojai, kad bus pavojinga? – pašnibždomis paklausė. – Ak, Gasai, Gasai...

Po dešimties minučių ji atsistojo, priėjo prie durų ir jas atidarė. Čarlis Voltersas jos laukė.

– Galite uždaryti karstą, – paliepė ji. – Ir uždėkite ant jo gėles.

– Atvežusi pono Šmito rūbus, jūsų duktė sakė, kad norės jį pamatyti, – priminė Voltersas.

– Žinau, bet aš ją įtikinau, kad tai būtų klaida. Ją ištiktų isterijos priepuolis. Galiausiai ji nusileido. Ji netrukus ateis.

Lotė nepridūrė bijanti, kad Grečena raudodama dar ims dėkoti savo tėvui už dosnumą.

Atvažiavusi prie laidojimo namų ir išlipusi iš automobilio, Lotė išvydo du vyrus, sėdinčius kitoje gatvės pusėje stovinčiame automobilyje. Vairuotojo pusėje už saulės skydelio buvo užkištas oficialus pažymėjimas. Jie čia tikrai ne pagarbos atiduoti atėjo, pamanė ji. Suregistruos visus atėjusius, o paskui tikriausiai klausinės juos apie Gasą.

Turiu neprileisti jų prie Grečenos.

28

Po to, kai penktadienio rytą aplankė reanimacijoje gulinčią Keitę ir netikėtai susidūrė su Hana, Daglas Konelis grįžo namo. Sandra iš jo buto išėjo dar naktį. Nebūtų nustebęs, jeigu ji būtų gavusi žinutę nuo to nevalyvo reperio Madžestiko, ar kaip jis save vadina, bet jam nė kiek nerūpėjo.

Ar tikrai reikėjo pasakyti Hanai, kad Keitė jo atsiprašė dėl sukelto gaisro? O gal išvis nereikėjo prasižioti? Jeigu būtų pasakęs, esą Keitė sumurmėjo, kad jį myli, Hana būtų iškart supratusi, jog jis meluoja. Kai pasakiau, kad Keitė atsiprašė dėl padegimo, Hana atrodė apstulbusi.

Hana minėjo pasamdžiusi Džesę atstovauti Keitei, jeigu ši būtų apkaltinta tyčia sukėlusi sprogimą.

O kaip Gasas? Ar jo žmona irgi pasisamdys advokatą jo garbei apginti?

Tuoj po devynių grįžus iš ligoninės, Daglo galvoje kirbėjo šie klausimai. Erdvūs aštuonių kambarių apartamentai Rytų Aštuoniasdešimt antrojoje gatvėje, kur jis užaugino savo mergaites, buvo prie pat Penktojo aveniu ir visai šalia Metropolitano meno muziejaus. Dabar abi mergaitės turėjo po atskirą butą. Daglui nereikėjo tokio didelio būsto, bet jam patiko gyventi muziejų gatvėje ir lankytis pastate esančiame restorane. Butas buvo apstatytas Konelių antikvarinių baldų kopijomis, jis net ir pats pripažino, kad, nors rafinuoto stiliaus, namai nejaukūs, o baldai ne itin patogūs.

Tai jam kasdien primindavo, kad Keitė buvo visiškai teisi. Multimilijonieriai arba pirkdavo tikrus antikvarinius baldus kaip investiciją, arba rinkdavosi patogumą. Puošti savo namus anti-

kvarinių baldų kopijomis, kad ir labai aukštos kokybės, tapo nebemadinga. Net ir buvę geriausi jų klientai – penkių žvaigždučių viešbučių tinklai – kopijų nebepirkdavo. Daglas tai suvokė pamatęs, kokius baldus Keitė išsirinko savo namams, nors ir vertino tai kaip savotišką maištą. Jos namuose nebuvo nė mažiausio jų pagaminto staliuko.

Daglas instinktyviai sugniaužė kumštį. Norėdamas nuraminti sudirgusius nervus, nuėjo į biblioteką ir įsipylė degtinės, nors buvo ankstyvas rytas. Lėtai gurkšnodamas atsisėdo į savo patogųjį odinį krėslą ir dar kartą apmąstė pastarųjų dienų įvykius. Gal pasisamdyti advokatą? Ir be patarėjo žinojo, kad jeigu bus įrodyta, jog gaisrą sukėlė šeimos narys, draudimo bendrovė tikrai nemokės kompensacijos už sudegusius antikvarinius baldus.

Pražuvus įmonei, net jeigu ji ir buvo nuostolinga, grynųjų užteks dviem mėnesiams. Gal, užstatęs žemę, net ir nepasibaigus teismo procesui galėčiau gauti paskolą? Staiga jį nukrėtė drebulys, o kūną išpylė lipnus prakaitas. Tik ne dabar, pagalvojo jis užsimerkdamas ir nujausdamas, kad tuoj vėl išgyvens visą gyvenimą aukštyn kojom apvertusią akimirką, – kai jo vairuojamas kateris rėžėsi į ištemptą trosą. Jie tarsi nuo žemės krašto nugarmėjo. Laivo pirmagalį tarsi peiliu nurėžė, o likusi dalis paniro po vandeniu. Jis stovėjo prie šturvalo. Visi kiti sėdėjo laivo kajutėje.

Jie taip ir nesuprato, kas įvyko, pamanė jis. Ir tanklaivio komanda nepastebėjo, kad mes rėžėmės į ištemptą trosą. Jis spėjo iš katerio išmesti gelbėjimosi valtį, pastverti savo krepšį su pinigine ir iššokti iš skęstančio laivo. Daglas užsimerkė, kad prisiminimai greičiau atslūgtų. Jie praėjo taip pat staiga, kaip ir buvo užplūdę. Jis atsispyrė pagundai įsipilti dar vieną stiklelį degtinės. Vietoj to pasiekė savo mobilųjį ir paskambino Džekui Vortui. Po vakarykščio susitikimo ligoninėje dar nesikalbėjo.

Džekas atsiliepė po pirmo signalo. Sutikęs Daglą fabrike, visuomet jį vadindavo „ponu Koneliu“, bet kai likdavo vieni, kreipdavosi tik „Daglai“.

– Kaip Keitė?

– Jokių pokyčių.

– Ar vakar nuvažiavai apžiūrėti fabriko?

– Ne, nors ketinau. Buvau dukart nuvažiavęs į ligoninę, o paskui pas mane atvyko gaisrą tiriantys pareigūnai. O tu buvai ten nuvažiavęs?

– Nuvažiavau tiesiai iš ligoninės. Tie pareigūnai labai šiurkščiai kamantinėjo apie apsaugos sistemą, – susirūpinusiu balsu tarė Džekas Vortas. – Man pasirodė, jie mane kaltina, kad nepriverčiau tavęs pataisyti vaizdo stebėjimo kamerų. Aš jiems pasakiau, kad gavę priimtiną pasiūlymą rengėmės įmonę parduoti.

Daglui nepatiko, kad Džeko balse jis pajuto slopinamą paniką.

– Kažkas iš fabriko darbininkų paskambino Gaso žmonai, – pasakė Džekas. – Juk žinai, koks jis buvo mėgstamas. Ji jiems pasakė, kad šiandien nuo keturių iki aštuonių jis bus pašarvotas Volterso laidojimo namuose Litl Neke. Po to, kai Gasą atleidome, aš su juo nebendravau, todėl dabar nežinau, eiti ar ne.

– Manau, turėtum nueiti, – tvirtai tarė Daglas. – Ir aš ateisiu. Parodysime pagarbą Gasui. – Jis pasižiūrėjo į laikrodį. – Atvažiuosiu apie šeštą.

Daglas pagalvojo ir supratęs, kad nenori vakarieniauti nė su viena adresų knygelėje įrašyta moterimi, pridūrė:

– Kodėl tau neatvažiavus tuo pačiu metu? Po visko galėtume nueiti ko nors užkąsti.

– Man tinka. – Akimirką padvejojęs, Džekas Vortas pridūrė: – Daglai, pasistenk šiandien negerti. Padauginęs mėgsti prišnekėti, ko nereikia.

Nors ir žinodamas, kad tai tiesa, bet vis tiek įsižeidęs, Daglas Konelis trumpai atrėžė: „pasimatysime šeštą“ ir padėjo ragelį.

29

Lorensas Gordonas buvo „Gordon Global Investment" direktorius ir valdybos pirmininkas. Prieš dvejus metus buvo nužudyta jo duktė, koledžo studentė. Penktadienio popietę jis paprašė savo vairuotojo Lu atvažiuoti jo pasiimti iš biuro Parko aveniu penkiolika po trijų, bet pats sugebėjo išeiti iš darbo tik po geros valandos.

Svarbiausia dienos žinia buvo ta, kad trys stambiausios bendrovės ketino paskelbti savo ketvirtojo ketvirčio rezultatus, kurie buvo gerokai prastesni, negu tikėtasi. Atskleidus šią informaciją, akcijų rinkoje kainos staiga krito.

Lorensas kaip prilipęs prie stalo stebėjo pokyčius kompiuterio ekrane. Vėlyvą popietę rinka stabilizavosi.

Lengviau atsidusęs, Lorensas pagaliau įlipo į automobilį ir kreipėsi į Lu:

– Laimė, dar neprasidėjo penktos valandos spūstys.

– Pone Gordonai, penktos valandos spūstys prasideda ketvirtą, bet namuose jūs vis tiek būsite gerokai anksčiau už namiškius, – atsakė Lu.

Vestčesterio apygardos širdyje įsikūręs Bedfordas buvo už geros valandos kelio. Šį laiką Lorensas dažniausiai išnaudodavo skaitydamas ataskaitas arba žinias, bet šį kartą jis atlošė sėdynę, patogiai įsitaisė ir užsimerkė.

Jaunystėje jo ūgis buvo metras aštuoniasdešimt septyni centimetrai, bet sulaukus šešiasdešimt septynerių nebesiekė ir metro aštuoniasdešimties. Gal dėl retėjančių visiškai žilų plaukų, aristo-

kratiškų veido bruožų ir dėl visuotinai pripažįstamo jo autoriteto daugybėje straipsnių Lorensas buvo vadinamas „garbinguoju“.

Šįvakar Lorensas su žmona Veronika ketino paminėti savo keturiasdešimt penktųjų vestuvių metinių sukaktį. Dar prieš dvejus metus atšvęsti tokios progos būtų vykę į Paryžių, Londoną ar bent jau į savo vasarnamį Tortoloje.

Taip buvo iki tada, kol dingo jų duktė Džeimė. Nuo minčių apie jauniausią vaiką, vienintelę dukterį, Lorensas pajuto gerai pažįstamą skausmą krūtinėje – tarsi kas peiliu būtų dūręs. Jiedu su Veronika manė, kad jiems užteks ir trijų sūnų – Lorenso jaunesniojo, Edvardo ir Roberto. Tačiau, kai Robertui buvo dešimt, gimė Džeimė. Tada abiem su Veronika jau buvo po keturiasdešimt trejus, bet jie labai apsidžiaugė susilaukę dukrelės.

Lorensas prisiminė, kaip susižavėjęs laikė glėbyje naujagimę Džeimę, žiūrėjo į jos gražutį veidelį ir plačias rudas akytes. O kai ji savo mažyčiais piršteliais suspaudė jam nykštį, jis išgyveno tyriausios laimės akimirką. Jis prisiminė savo protėvius, pirmuosius anglų kolonistus, kurie tikėjo, kad tarp jaunėlės dukters ir tėvo užsimezga ypatinga, neblėstanti meilė.

Džeimė buvo visų be galo mylima. Ji galėjo lengvai užaugti išlepinta panelė, bet pati stengėsi, kad taip nenutiktų, liūdnai prisiminė Lorensas. Jau vaikystėje buvo socialiai atsakinga. Besimokydama mokykloje, dalyvaudavo maisto banko ir drabužių rinkimo vargšams akcijose. O įstojusi į Barnardo koledžą dvi vasaras dirbo Jungtinių Tautų „Gyvenviečių“ programoje, vienais metais Pietų Amerikoje, o kitais – Afrikoje.

Būdama Barnardo absolvente, ji nusprendė rašyti sociologijos kursinį darbą apie gatvės žmones. Džeimė tėvams paaiškino, kad jai reikės kalbėtis su benamiais, kurie tikrąja žodžio prasme gyvena gatvėje.

Lorensas ir Viktorija mėgino ją atkalbėti nuo šio projekto, bet Džeimė kaip visuomet buvo nepalenkiama. Ji pažadėjo būti labai atsargi. Juokdamasi patikino, kad tikrai neieško pavojų.

– Aš kaip radaras jaučiu žmones ir, patikėkit manim, tikrai neketinu pulti į tokią situaciją, kurios negalėčiau kontroliuoti, – garantavo ji. Tačiau prabėgus trims savaitėms nuo projekto

pradžios, jau beveik prieš dvejus metus, Džeimė dingo. Dar po mėnesio Rytų upėje pakrančių apsaugos laivas ištraukė jos kūną. Ant skruosto juodavo mėlynė, rankos ir kojos surištos, o ant kaklo – smaugimo žymės.

Nerasta jokių įkalčių, kur ji galėjo būti nužudyta ir kas jos žudikas. Paskutinį kartą gyvą, besikalbančią su benamiais, ją užfiksavo Manhatano vaizdo stebėjimo kameros, todėl jai dingus byla buvo paskirta Manhatano apygardos prokuratūrai. Už bylos tyrimą atsakingas detektyvas Džonas Kuzas reguliariai skambindavo Lorensui.

– Pažadu, byla nebus nutraukta, aktyviai tirsime tol, kol pagausime tą gyvulį, kuris taip žiauriai pasielgė su jūsų dukra, – sakė Kruzas.

Lorensas papurtė galvą. Jis nenorėjo dabar galvoti apie Džeimę, nenorėjo prisiminti jos ką tik išplautų plaukų kvapo, ant pečių išsidraikiusių rudų garbanų su saulės nubalintomis sruogelėmis. Jis mėgdavo ją paerzinti, esą, jeigu ji kasdien trinksis galvą, plaukai pradės slinkti. Savaitgaliui grįžusi iš koledžo namo, ji mėgo susirangyti greta jo ant sofos ir drauge su juo žiūrėti vakaro žinias.

Automobiliui lėtai slenkant Manhatano gatvėmis link Vakarų aplinkkelio, Lorensas galvojo apie dovaną Veronikai tuoktuvių metinių proga. Jis paaukojo du milijonus dolerių, kad Barnardo koledže būtų įsteigta sociologijos profesoriaus vieta. Jis žinojo, kad Veronikai tokia dovana patiks. Ji siaubingai ilgėjosi Džeimės. Mes abu jos ilgimės, pagalvojo jis.

Vairuotojui pasukus į šiaurę link Vakarų aplinkkelio, jis pažvelgė į Hadsono upę. Tokią apniukusią dieną ji atrodė kaip mirguliuojanti nešvari pilka juosta. Lorensas skubiai nusuko akis. Nesvarbu, pro kurią upę pravažiuotų – pro Hadsoną ar pro Rytų, jis visuomet įsivaizduodavo vandenyje plūduriuojantį Džeimės kūną ir išsidraikiusius, purvu permirkusius jos ilgus plaukus.

Net nusipurtęs nuo siaubą keliančio vaizdo, jis pasilenkė į priekį ir įjungė radiją.

Buvo pusė šešių, kai, paspaudęs nuotolinio valdymo pultelio mygtuką, Lu atidarė jų kiemo vartus. Nepravažiavęs nė pusės ilgos įvažos, Lorensas atsisegė saugos diržą. Sūnūs su marčiomis turėjo susirinkti šeštą, o jis norėjo spėti persirengti patogesniais rūbais.

Kol išlipo iš automobilio, Lu jau laikė atidaręs pagrindines jų didžiulio mūrinio namo duris. Lorensas jau buvo belipąs įspūdingais suktais fojė laiptais, kai atsitiktinai žvilgtelėjo į svetainę. Kėdėje prie židinio sėdėjo Veronika, jau pasipuošusi vakarui spalvinga šilkine palaidinuke ir ilgu juodu sijonu.

Jeigu Lorensą spauda vadindavo „garbinguoju", tai Viktoriją apibūdindavo kaip „žavingąją ir elegantiškąją Veroniką Gordon", tačiau prie to paprastai dar išvardindavo daugybę labdaros akcijų, kuriose ji nenuilsdama dalyvaudavo. Pastaraisiais metais dažniausiai buvo minimas Benamių fondas, kurį ji su Lorensu įsteigė Džeimės atminimui.

Ji visuomet stengėsi atrodyti tvirta, bet ne kartą naktį nubudęs jis girdėjo, kaip ji bando pagalve prislopinti kūkčiojimą. Negalėdamas niekuo padėti, jis tik tvirtai ją apkabindavo ir sukuždėdavo:

– Viskas gerai, Rone. Išsiverk. Blogai laikyti skausmą savyje.

Jam įėjus į kambarį, ji iškart atsistojo jo pasitikti.

– Lorensai, tu nepatikėsi! Nepatikėsi!

Jam nespėjus paklausti, ji suskubo pasakoti:

– Žinau, tu manysi, kad tai kvaila, bet aš išgirdau apie nepaprastą aiškiaregę.

– Rone, tu juk nėjai su ja susitikti? – skeptiškai papriekaištavo Lorensas.

– Žinojau, pamanysi, kad aš kuoktelėjau. Todėl ir nepasakiau tau, kad susitariau su ja susitikti. Šiandien po pietų ji priiminėjo žmones Li namuose. Lorensai, žinai, ką ji man pasakė?

Lorensas luktelėjo. Nesvarbu, ką ji pasakė, svarbu, kad Veronikai nuo to būtų geriau.

– Lorensai, ji man pasakė, kad aš išgyvenau siaubingą tragediją, kad netekau dukters vardu Džeimė. Ji man pasakė, kad Džeimė rojuje, kad jai nebuvo lemta ilgai gyventi, bet visa tai, ką mes darome gero, ją labai džiugina. Bet ji liūdi matydama mus, palaužtus sielvarto, ir prašo dėl jos pasistengti būti laimingiems.

Tikriausiai Li liepė tai aiškiaregei taip sakyti, telaimina ją Dievas, pagalvojo Lorensas.

– Ir dar ji sakė, kad broliui gims dukrelė, ir Džeimė labai džiaugiasi, kad mergaitė bus pavadinta jos vardu.

Jų jauniausiojo sūnaus Robo žmona laukėsi trečio vaikelio, jis turėjo gimti apie Kalėdas. Jiedu jau turėjo du berniukus ir šį kartą nusprendė iš anksto neklausti, kas gims. Jeigu gimtų mergaitė, jie ketino pavadinti ją Džeime. Li visa tai žinojo, galvojo Lorensas.

Veronikos veido išraiška pasikeitė.

– Lorensai, kaip sunku žinoti, kad Džeimės žudikas dar laisvėje ir gali nužudyti kitą mergaitę.

– Taip, aš pavargau laukti, kol galėsiu pamatyti to išgamos veidą teismo salėje ir išgirsiu, kad jis bus pasmerktas pūti kalėjimo kameroje iki gyvenimo pabaigos, – atšovė Lorensas.

– Mes to sulauksime. Aiškiaregė sakė, kad labai greitai atras kažką, kas bus susiję su Džeime, ir kad tai padės policijai surasti jos žudiką.

Lorensas įdėmiai pažvelgė į žmoną. Li tikrai nebūtų šito sakiusi aiškiaregei, pagalvojo jis. Gerasis Dieve, gal ji tikrai aiškiaregė? Ar įmanoma, kad tai išsipildytų?

Po poros dienų jis gavo atsakymą.

30

Penktadienio popietę, pusę penkių, Džesika užvažiavo į salą pasiimti Hanos ir nuvežė ją į laidojimo namus Litl Neke, kur buvo pašarvotas Gasas. Hana jau buvo persirengusi ir apsivilkusi savos kūrybos juodo ir balto tvido kostiumėlį. Hanai įsėdus į automobilį, Džesė ją pagyrė:

– Tu visuomet atrodai nepriekaištingai. Kita vertus, aš sugebu apsirengti užmerktomis akimis atsidariusi spintą ir pagriebusi pirmą pasitaikiusią pakabą.

– Netiesa, – paprieštaravo Hana. – Tai beveik įžeidimas. Tai aš padėjau tau išsirinkti šį kostiumėlį „Saks“ parduotuvėje. Ir, beje, jis tau labai tinka.

Ji numetė savo lietpaltį ant užpakalinės sėdynes, kur jau gulėjo neperšlampamas Džesės apsiaustas.

– Suklydau. Pamiršau, kad tu jį man išrinkai, – liūdnai atsakė Džesė ir paspaudusi greičio pedalą meistriškai išmanevravo savo folksvageną tarp dviejų stovinčių automobilių.

– Nieko tokio. Tu mane prakalbinai, o tai labai gražu iš tavo pusės, – pasakė Hana, – bet visai nebūtina. Aš pripažįstu, kad jaudinuosi prieš susitikimą su Lote Šmit, tačiau privalau tai padaryti.

– Ir tu, ir ji puikiai suprantate, kad turėjo būti pagrįsta priežastis, dėl kurios aną naktį Keitė susitiko su Gasu. Vos tik Keitė pabus iš komos, mes būtinai išsiaiškinsime, – užtikrintai tarė Džesė.

Hana nieko neatsakė.

Džesė tylėdama pasuko į Trisdešimt ketvirtąją gatvę, vedančią link Kvinso Midtauno tunelio, o tada tarė:

– Hana, ar sužinojai ką nors, bet man nesakai? Aš Keitės advokatė. Labai svarbu, kad pasakytum man viską, kad galėčiau jai tinkamai atstovauti. Ar supranti, kaip tai svarbu? Nebijok, jeigu Keitė bus kuo nors apkaltinta, apygardos prokurorui neprivalėsiu sakyti visko, ką pati žinau.

Hana klausėsi sustingusi iš baimės. Keitės būklė vis dar kritinė. Ji gali numirti bet kurią akimirką, o jeigu ir atsigautų, gali likti pažeistos smegenys. Jeigu ji pasveiktų ir būtų nuteista dėl fabrike sukelto sprogimo, taip pat ir dėl Gaso mirties, gali būti nuteista beveik visą likusį gyvenimą praleisti kalėjime. Toks scenarijus kaip liūdnas būgnų tratėjimas įkyriai sukosi jai galvoje.

– Gerai, Džese. Aš suprantu, – Keitė daugiau nieko nepasakė.

Džesė žvilgtelėjo į ją susirūpinusi, bet daugiau nekamantinėjo. Likusią kelio dalį jos važiavo nejaukiai tylėdamos, o iki laidojimo namų nusigavo per keturiasdešimt penkias minutes.

Džesė iš gatvės pasuko į automobilių aikštelę ir net šūktelėjo:

– Tik pasižiūrėk, kas ten!

Hana staigiai pasuko galvą ir labai sunerimo, pamačiusi pro laidojimo namų duris žengiančius gaisro aplinkybes tiriančius pareigūnus.

– Gal palaukim automobilyje, kad išvengtume susitikimo?

Džesė papurtė galvą.

– Spėju, jie čia atėjo ilgam ir bandys pasikalbėti su visais, kurie pažinojo Gasą arba dirbo su juo. Eime.

Vestibiulyje jas pasitiko rimtą miną nutaisęs patarnautojas ir palydėjo prie salės, kurioje buvo pašarvotas Gasas Šmitas. Hana nustebo pamačiusi, kad patalpoje pilna žmonių. Lotė su Grečena stovėjo prie uždaryto ir gėlėmis papuošto karsto. Buvo susidariusi eilė norinčiųjų pareikšti joms užuojautą.

Džesė palietė Hanai ranką:

– Praleiskim keletą žmonių prieš save. Nenoriu stovėti iškart už pareigūnų.

Hana pritariamai linktelėjo. Jos pasuko į kairę ir atsistojo už paskutinės kėdžių eilės, kuri beveik visa buvo užimta. Iš ten, kur jos stovėjo, matėsi, kad Lotė laikosi santūriai, o Grečena rankose gniaužia nosinaitę ir vis pakelia ją prie akių nusišluostyti ašarų.

Po kelių minučių Džesė sušnibždėjo:

– Už pareigūnų eilėje jau stovi kiti žmonės. Galim ir mes eiti.

Joms atsistojus į eilę, priėjo moteris ir kreipėsi į Haną:

– Pažinau jus iš nuotraukos laikraštyje. Kaip laikosi jūsų sesuo?

Hana atsisuko ir pamatė susirūpinusias lieknos ketvirtą dešimtį baigiančios moters akis.

– Sunkiai, bet laikosi. Dėkui, kad paklausėte.

– Mano vyras atėjo anksčiau. Ar neprieštarausite, jeigu eisiu prie jo į priekį? – ir akimis parodė į ugniagesių komandos viršininką Frenką Ramsį.

Už ją atsakė Džesė:

– Žinoma, ne.

Jos stebėjo, kaip ji to paties paklausė prieš jas eilėje stovinčio vyro, o paskui atsistojo tarp savo vyro ir Natano Kleino.

– Ji čia tikrai ne dėl to, kad jos vyras tiria sprogimo aplinkybes, – sušnibždėjo Džesė. – Tikriausiai ją kažkas sieja su ta šeima. Pamėginsiu nugirsti, ką ji joms pasakys.

Džesė išėjo iš eilės ir žengė arčiau karsto. Ji girdėjo, kaip abu pareigūnai pareiškė užuojautą Lotei ir Grečenai. Paskui išgirdo Ramsio žmoną sakant:

– Lote, aš Silija Ramsi. Nežinau, ar prisimenate mane, bet prieš penkerius metus Slouno Keteringo ligoninėje mums abiem buvo atliekama chemoterapija. Labai užjaučiu dėl netekties. Aš mačiau, koks atsidavęs jums buvo Gasas.

Silija pasisuko į Grečeną.

– Grečena, labai užjaučiu. Pamenu, buvome kartą susitikusios Slouno ligoninėje. Jūs buvote ką tik nusipirkusi naują namą. Dar rodėte man jo fotografijas.

Grečenos veidas nušvito. Ji įbruko permirkusią nosinę į kelnių kostiumo kišenę.

– Jūs net neįsivaizduojate, kaip ten dabar gražu, ir viduje, ir namo aplinka. Įdėjau nemažai darbo. Oranžerijoje auginu gėles ir net daržoves, – užsidegusi pasakojo ji. Tada atsisuko į motiną, o šios veido išraiška nė kiek nepasikeitė. – Mama, nieko nenutiks, jeigu parodysiu Silijai keletą nuotraukų? Juk ji jau yra mačiusi namo fotografijų.

Lotė neatsakė. Ji paprasčiausiai žiūrėjo, kaip duktė nuskubėjo prie priekinės kėdžių eilės ir iš rankinės išsitraukė užrašų knygelę. Tada vėl atsigręžė į eilėje laukiančius žmones. Netrukus prieš ją jau stovėjo Hana.

Hanai nespėjus pareikšti užuojautos, Lotė palinko prie jos ir tyliai sušnibždėjo:

– Policija mano, kad Gasas su Keite tyčia padegė fabriką.

– Jie įtaria, – tyliai atsakė Hana, – bet nemanau, kad yra visiškai tikri.

– Nežinau, ką galvoti, – piktai atsakė Lotė, – tik žinau, kad mano vyras nebegyvas. Jeigu jūsų sesuo įkalbėjo jį padegti fabriką, būtų geriau, kad ir ji mirtų, nebent norėtų ilgus metus sėdėti kalėjime.

Hana labai nusiminė supratusi, kad Lotė bijo, jog Gasas su Keite *tikrai* sukėlė gaisrą. Ar ji taip pasakė ir pareigūnams? Supratusi, kad Lotei jos užuojauta nereikalinga, Hana nusisuko. Priekinėje eilėje pamatė sėdinčią Grečeną. Ant kelių ji buvo pasidėjusi „iPad“ ir greta jos sėdinčiai Silijai Ramsi gyvai komentavo ekrane atsirandančias nuotraukas.

Ugniagesių komandos viršininkas Frenkas Ramsis tylomis prisėdo prie Grečenos iš kitos pusės, kad irgi galėtų apžiūrėti jos puikiųjų namų Minetonkoje, Minesotoje, nuotraukas.

Tą akimirką Hana išgirdo graudžią aimaną ir staigiai atsisukusi pamatė, kaip Džesika bando sugriebti alpstančią Lotę Šmit, kad trapi moteris nepargriūtų.

31

Ankstyvą ketvirtadienio rytą, skubėdamas kuo greičiau išsinešdinti iš fabriko teritorijos, kol čia dar neatvyko policijos ir ugniagesių automobiliai, Klaidas Hočkisas kaip pašėlęs sumetė visus savo daiktus į karutį ir atidarė galines furgono duris.

Jis matė, kad dega visi gamybos komplekso pastatai. Vėjas sklaidė tirštus gaisro dūmus. Akys pradėjo ašaroti. Hočkisas ėmė kosėti. Tolumoje jis išgirdo kaukiančias sirenas. Nuo sprogimo garso akimirksniu išsiblaivęs, jis norėjo kuo greičiau iš čia sprukti ir pasiekti metro stotį. Jis net neabejojo, kad jo rūbai prasmirdo dūmais. Bet jam pasisekė. Jis visuomet atsargai turėdavo vieną metro bilietą. Nusigavęs iki sukamų vartelių, perkėlė per juos savo karutį, nubildėjo laiptais žemyn ir platformoje atsidūrė kaip tik tuo metu, kai į ją įvažiavo iš priemiesčių į Manhataną dundantis traukinys. Su palengvėjimu atsidusęs, Klaidas įlipo į vagoną. Traukinys buvo pustuštis.

Jis užsimerkė ir susimąstė. Niekada nebegalėsiu grįžti į tą vietą Long Ailande. Užgesinę gaisrą jie tikrai apžiūrės visus furgonus, o atidarę tą aplamdytąjį supras, kad čia kažkas gyveno. Jie netgi gali apkaltinti mane dėl sprogimo. Jis skaitydavo laikraščius ir žinojo, kad dėl apleistuose pastatuose sukeliamų gaisrų labai dažnai apkaltinami benamiai.

Jis prisiminė mergaitę, kuri kartą buvo įsiropštusi į jo furgoną. Dėl nesuprantamų priežasčių ją susapnavo prieš pat sprogimą. Nemanau, kad aš ją stipriai užgavau, pagalvojo jis. Norėdamas ją nutildyti, užsimojau, bet nežinau... Neprisimenu... Gal ir trinktelėjau...

Tą dieną jis elgetavo Leksingtono aveniu. Nakčiai nusibeldė į vieną savo senųjų prieglobsčių. Tai buvo rampa prie įvažos į požeminį garažą Vakarų Keturiasdešimt šeštojoje gatvėje. Nuo pirmos iki šešių ryto garažo vartai būdavo nuleidžiami ir užrakinami. Atsigulus prie vartų, neužpūsdavo vėjas, o ir nuo gatvės nesimatydavo, todėl Klaidas galėdavo ten pernakvoti.

Gerą pusvalandį pasitrynęs aplinkui, Klaidas pagaliau pamatė iš garažo išeinantį sargą. Jis nuskuodė prie rampos ir įsitaisė ten nakčiai. Viskas buvo lyg ir neblogai, nes jam nereikėjo daug miego, bet pajuto, kaip ilgisi savo jaukaus furgono.

Penktadienio rytą išsinešdino iš ten dar prieš auštant ir visą dieną elgetavo Vakarų Dvidešimt trečiojoje. Jam į kepurę prikrito užtektinai dvidešimt penkių centų ir netgi dolerio vertės monetų, tad už tuos pinigus galėjo nusipirkti keturis butelius vyno. Du išmaukė dar tą pačią popietę. Vakare savo karutį nusitempė Aštuntuoju aveniu iki pat Keturiasdešimt šeštosios gatvės, atidžiai žvalgydamasis, kad nepapultų į akis kokiam „geradariui“, užsimaniusiam nutempti jį į nakvynės namus.

Belaukdamas, kol išeis požeminio garažo sargas, jis išgėrė dar vieną butelį. Kai buvo jau beveik penkiolika po pirmos, Klaidas išgirdo nuleidžiamų vartų trinktelėjimą į grindis. Po kelių akimirkų iš garažo išėjęs sargas dingo gatvės tolumoje.

Po penkių minučių įsitaisęs prie vartų grotelių, pasiklojęs ir užsidangstęs laikraščiais, Klaidas užsimerkęs gurkšnojo savo vyną. Bet tada išgirdo link garažo vartų dardančius svetimo karučio ratukus. Suirzęs pramerkė akis ir blausioje šviesoje atpažino kitą seną valkatą vardu Semis.

– Nešdinkis iš čia! – sušuko Klaidas.

– Pats nešdinkis, Klaidai! – gergždžiančiu balsu vos vograudamas žodžius atrėžė Semis.

Tada Klaidas pajuto, kaip Semis trūktelėjo jam iš rankų butelį ir šliūkštelėjo jo turinį tiesiai jam į veidą. Akimirksniu ranka išsitiesė ir kumštis atsitrenkė Semiui į žandikaulį. Semis susvirduliavo atatupstas, bet šiaip taip sugebėjo išsilaikyti ant kojų.

– Gerai, gerai. Nenori draugijos, – murmėjo jis. – Išeinu.

Pastvėręs savo karučio rankeną sukosi eiti, bet akimirką stabtelėjo ir koja paspyrė Klaido vežimėlį, o paskui spruko iš rampos.

Iš Klaido karučio iškrito paskutinis butelis vyno ir nusirito tiesiai jam po ranka. Jis jau norėjo šokti vytis Semį – žinojo, kad lengvai pasivytų, – ir pagriebus už gerklės jį kaip reikiant papurtyti, bet tik paėmė greta gulintį butelį, atsuko kamštelį ir įsitaisė tarp laikraščių. Purvina švarko rankove nusišluostė nuo veido Semio išlietą vyną. Tada užsimerkė ir pradėjo lėtai siurbčioti. Ištuštinęs visą butelį, Klaidas patenkintas atsiduso ir paniro į gilų miegą.

32

Ankstyvą penktadienio vakarą automobilių aikštelėje prie laidojimo namų Daglas Konelis susitiko su Džeku Vortu ir drauge nuėjo pareikšti užuojautos žuvusio Gaso Šmito našlei. Kaip drobė išblyškusi Lotė, po trumpos pertraukėlės grįžusi prie jos laukiančių žmonių eilės, pasisveikino su jais taip pat šaltai, kaip ir su Hana.

– Po to, kai išmetėt mano vyrą iš Konelių fabriko, Gasas taip ir neatsigavo, – pasakė ji Džekui. – Jis dar nebuvo toks senas ir galėjo dirbti. Jis dirbo labai kruopščiai, ir jūs tai žinojote.

Paskui pasisukusi į Daglą pasakė:

– Keitė juo pasinaudojo. Jis jautėsi jai skolingas už tai, kad po atleidimo iš darbo tik jos dėka gavo didelę kompensaciją.

Abu vyrai klausėsi, tada Daglas tarė:

– Lote, mes žinom, ką tauškia spauda. Ne paslaptis, kad Gasas nekentė Džeko ir manęs. Aš nenumanau, dėl ko tokį ankstyvą rytą Keitė susitiko su juo muziejuje. Gal paprasčiausiai norėjo pasimatyti ir pasiteirauti, kaip jis laikosi. Juk jie buvo draugai. Tiesa vis tiek kada nors paaiškės. O dabar priimkite mano užuojautą dėl tragiškos netekties.

Supratęs, kad metas išeiti, Daglas tik linktelėjo Grečenai ir pasuko durų link. Tačiau jam nepavyko taip greitai išeiti. Dauguma čia susirinkusių žmonių buvo jo įmonės darbininkai. Daugelis jų dirbo su Gasu. Visiems labai rūpėjo išsiaiškinti, ar Daglas ketina atstatyti fabriką.

– Kalnus nuversiu, kad tik tai įvyktų, – užtikrino juos Daglas.

Meluoja nemirksėdamas, bet laikosi oriai, galvojo Džekas.

– Pone Koneli, – pasakė pagarbiu tonu, – jums buvo sunki diena, praleista ligoninėje prie dukters lovos. Žinau, kad norėtumėte su visais pasikalbėti, bet jie tikrai nesupyks, jeigu dabar važiuosite namo. – Jo tvirtas balso tonas buvo aiškus ženklas visiems greta stovintiems vyrams, kuriems dar iki vakarykščio ryto jis vadovavo.

– Žinoma... Be abejo... Mes meldžiamės už jūsų dukrą Keitę, pone Koneli.

Lydimas Džeko Vorto, Daglas išėjo iš laidojimo namų ir, kirtęs įvažą, nuėjo link automobilių aikštelės.

Džekas jam atidarė mersedeso dureles.

– Šiandien be vairuotojo? – paklausė jis.

– Šiandien ilgai nevakarosiu, o per vakarienę neketinu išgerti daugiau negu taurę viskio. Ar užsakei staliuką pas Piterį Lugerą?

– Taip, užsakiau, pone Koneli.

– Puiku. Susitiksime ten po dešimties minučių.

Nepraėjo nė pusvalandis, ir juos pasodino prie kampinio staliuko puikiais kepsniais garsėjančiame Piterio Lugero restorane. Abu užsisakė viskio su ledu, o tada Daglas tarė:

– Lotė pakišo man gerą mintį. Tiesą sakant, puikią mintį. Keitės mobilusis patvirtins, kad ji skambino Gasui ketvirtadienį po pietų, bet niekas nežino, apie ką jie kalbėjosi. Gal Gasas ketino įvilioti Keitę į spąstus ir susprogdinti?

Džekas pasižiūrėjo į priešais jį už stalo sėdintį darbdavį.

– Daglai, ir tu manai, kad tuo kas nors patikės?

– Nesuprantu, kodėl neturėtų patikėti? – atkirto Daglas. – Visi, bent kiek pažinoję Keitę, patvirtins, kad ji mėgėja sutirštinti spalvas. Ar tau ji niekada nesakė, kad norėtų išsprogdinti visą fabriką?

– Taip, sakė. Prieš porą savaičių, kai užsukusi pamatė, kad apsaugos kameros vis dar neveikia.

– Manai, ji kalbėjo rimtai?

– Ne, žinoma, ne.

– Pagaliau, – padavėjui atnešus gėrimus, apsidžiaugė Daglas Konelis ir siurbtelėjęs gurkšnelį nusišypsojo: – Nuostabu.

– Vargu ar galima sugadinti viskį su ledais, – pakomentavo Džekas.

– Atleisk, bet, manau, tu klysti, Džekai. Per daug ledo gali jį nepataisomai sugadinti.

Buvo dalykų, apie kuriuos Daglas draudė Džekui net užsiminti. „Net negalvok apie tai!“ – sakydavo jis. Todėl dabar Džekas, labai atsargiai rinkdamas žodžius, paklausė:

– Kaip manai, jeigu Keitė atsigaus, ar ji sutiks patvirtinti, kad ne ji, o Gasas pakvietė ją susitikti?

– Džekai, Keitė labai protinga mergina. Ji diplomuota aukštos kvalifikacijos apskaitininkė. Be to, labai norėtų gauti jai priklausančius dešimt procentų nuo įmonės pardavimo sumos. Jeigu dėl visko būtų apkaltintas Gasas, draudimo bendrovė būtų priversta sumokėti. Net ir už antikvarinius baldus. Nemanau, kad labai retas atvejis, kai įmonę padega jos buvęs darbuotojas. – Norėdamas nukreipti kalbą, Daglas pradėjo dairytis padavėjo. – Džekai, aš užsisakysiu didkepsnį, o tu?

33

Per savaitgalį Keitės būklė nepagerėjo. Hana žinojo, kad daktaras Peitelis tai vertina kaip blogą ženklą. Beveik visą šeštadienį ji praleido ligoninėje, kol pagaliau leidosi Džesės ištempiama vakarieniauti.

Sekmadienio rytą ji grįžo. Daktaras Peitelis taip pat užsuko apžiūrėti Keitės. Pamatęs patamsėjusius Hanos paakius, jis su užuojauta tarė:

– Hana, negalite sėdėti čia kiaurą dieną. Jeigu pastebėčiau bent menkiausius jūsų sesers būklės pokyčius, iškart jums praneščiau. Po ilgo lietingo laikotarpio pagaliau išaušo graži diena. Išeikite pasivaikščioti, o paskui grįžkite namo ir pailsėkite. Abejoju, ar nuo praeito ketvirtadienio bent kartą gerai išsimiegojote.

– Jau buvau nutarusi kelioms valandoms išeiti, – atsakė Hana.

Tačiau daktaras neatlyžo:

– Hana, tokios būsenos Keitė gali išbūti ir kelis mėnesius. Esu turėjęs panašių pacientų, ir jų artimiesiems visuomet sakydavau, kad kiek įmanoma jie turi gyventi įprastą gyvenimą. Rytoj nueikite į darbą. Nebeatidėliokite įprastų reikalų.

– Bet ketvirtadienio vakarą Keitė mano tėvui kažką pasakė.

– Net jeigu ji ir pasakė kelis žodžius, jie tikriausiai buvo beprasmiai.

Jeigu jie buvo beprasmiai, sužibus vilties kibirkštėlei pagalvojo Hana, gal Keitė nesuvokė, ką sako, pripažindama, kad ji sukėlė gaisrą? Ar gali taip būti?

Dėkodama daktarui už rūpinimąsi Keite, ji vos sulaikė nuo išsekimo ir nerimo plūstančias ašaras.

– Vakarop dar užsuksiu jos aplankyti, – patikino daktaras, o paskui su šypsena veide paklausė: – Tai kurią mano patarimo dalį pasirinksite – ilgą pasivaikščiojimą ar poilsį namuose?

– Bijau, kad nepasinaudosiu nei vienu, nei kitu, – atsakė Hana. – Prisiminiau, kad reikėtų užsukti į Keitės butą. Tikriausiai šaldytuve yra gendančio maisto, kurį laikas išmesti.

– Tikriausiai, – pritariamai linktelėjo daktaras Peitelis, bet tuo metu suskambo jo mobilusis ir, nežymiu rankos mostu su ja atsisveikinęs, jis išėjo iš laukiamojo.

Kelias kankinančias akimirkas Hana buvo tikra, kad jį iškvietė dėl Keitės. Tačiau paskui per didžiulį ją nuo koridoriaus skiriantį langą pamatė, kaip kalbėdamas telefonu daktaras plačiai nusišypsojo ir nuėjo tolyn. Metas įkvėpti gryno oro, pamanė ji. Nueisiu pėsčiomis per parką iki Vest Saido. Gal geriau pasijusiu. O vakare dar sugrįšiu aplankyti Keitės.

Po šaltos ir lietingos savaitės išsigiedrijus, į Centrinį parką suplūdo minios pasivaikščioti išėjusių žmonių, bėgikų ir dviratininkų, nors temperatūra tebebuvo ne aukštesnė kaip dvylika laipsnių. Eidama per parką, Hana stengėsi giliai kvėpuoti ir suvaldyti neramias mintis. Ji priminė sau daktaro Peitelio žodžius – Keitės būklė gali ilgą laiką išlikti nepakitusi. Jeigu policija nuspręstų apkaltinti Keitę tyčiniu padegimu, turiu būti pasirengusi blaiviai mąstyti ir drauge su Džese pamėginti ją apginti. Vakar Džesė man subtiliai užsiminė, kad turėčiau pagalvoti ir apie savo advokatą, jeigu kartais prokurorai ir mane pamėgintų į tai įvelti. Ji man rekomendavo vieną iš geriausių advokatų. Jeigu prireiks, artimiausiomis dienomis reikės juo pasidomėti.

Ji nevalingai nusišypsojo pamačiusi jauną gražią moterį, stumiančią dvivietį vaikišką vežimėlį. Mažajam buvo kokie dveji, o aukštesnysis buvo metais vyresnis. Hana prisiminė nuotraukas, kuriose buvo įamžintos visos trys – mama ir jiedvi su Keite, dar visai mažytės. Kelios iš jų buvo nufotografuotos čia, Centriniame parke. Tose nuotraukose įamžinta mama, kaip ir ši jauna moteris, atrodė tokia graži, išdidi ir laiminga dėl savo dukrelių.

Koks būtų buvęs jų gyvenimas, jeigu ji tebebūtų gyva? Tada ir tėtis tikriausiai būtų mumis labiau rūpinęsis, o ne amžinai kur

nors važinėjęs. Vakar vakare į ligoninę užsuko tik pusvalandžiui. Jam labiausiai rūpėjo, ar ligoninės personalui girdint Keitė ko nors nepasakė apie gaisrą. Jeigu grįžusi po pietų jį čia susitikčiau, pakartočiau, ką sakė daktaras Peitelis: jei komos ištikta Keitė ką nors ir pasakė, jos žodžiai tikriausiai visiškai beprasmiški.

Iš Centrinio parko ji išėjo prie Vakarų Šešiasdešimt septintosios ir, nužingsniavusi iki Vakarų Šešiasdešimt devintosios, pasuko į kairę. Už pusantro kvartalo priėjo Keitės namą, stovintį vos už kelių žingsnių į vakarus nuo Kolumbo aveniu. Kaip gerai, kad mudvi su Keite apsikeitėme atsarginiais savo namų raktais, pagalvojo Hana. Per petį permetamos Keitės rankinės, kurioje ji nešiodavosi buto raktus, taip ir nerado. Tikriausiai ją nuplėšė sprogimo banga, ir ji kur nors sudegė.

Durininkas atidarė Hanai duris. Ji jo nepažinojo. Per pastaruosius metus jau buvo spėjusi susipažinti su keliais nuolatiniais budėtojais. Prie administratoriaus stalo budintis tarnautojas ją iškart atpažino. Jam, kaip ir visiems kitiems, ji pažėrė mintinai išmoktą atsakymą:

– Keitės būklė labai sunki, bet mes meldžiamės ir tikimės, kad ji pasveiks.

Hana pasiėmė Keitei atsiųstus laiškus, įsikišo juos į savo rankinę ir liftu pakilo į sesers butą. Iš pirmo žvilgsnio viskas atrodė nepaliesta. Džesė ją buvo perspėjusi, kad policija gali laikyti Keitę pagrindine įtariamąja, sukėlusia arba ketinusia sukelti gaisrą. Tokiu atveju jie tikrai būtų gavę leidimą atlikti jos namuose kratą. Gaso namuose taip pat. Vargšelė Lotė, pamanė Hana.

Ji nusivilko paltą, užėjo į svetainę, ant sofos pamatė numestą pagalvę ir apklotą. Radijo imtuvas „Bose“, paprastai stovintis virtuvėje, dabar buvo padėtas ant staliuko prie sofos. Ji paspaudė žadintuvo mygtuką ir pamatė, kad jis buvo nustatytas suskambėti 3.30. Logiška, pamanė ji. Sprogimas nugriaudėjo po valandos. Tada nuėjo į miegamąjį. Čia viešpatavo nepriekaištinga tvarka. Užėjo į drabužinę. Ligoninėje jai sakė, kad kai ją rado fabriko automobilių aikštelėje, ji vilkėjo bėgioti skirtą sportinį kostiumą ir šiltą striukę.

Tikriausiai ji persirengė iškart grįžusi po vakarienės su Daglu, svarstė Hana. Tada pasiėmusi apklotą, pagalvę ir nusistačiusi žadintuvą atsigulė ant sofos. Bet kodėl jai reikėjo susitikti su Gasu taip beprotiškai anksti?

Ji apžvelgė Keitės miegamąjį ieškodama atsakymo. Baldai, kuriais buvo apstatytas jos butas, buvo aiškus maištas prieš Konelių antikvarinių baldų kopijas. Ant poliruotų medinių grindų buvo patiesti trys balti kilimėliai. Metalinė lova su baldakimu buvo apklota baltu užtiesalu. Prie lovos galvūgalio gulėjo tamsiai mėlynos ir baltos spalvos raukiniais puoštos pagalvėlės. Du plačius langus rėmino baltos užuolaidos, dekoruotos siauromis mėlynomis juostelėmis. Pro langus buvo matyti Hadsono upė.

Kambaryje, be lovos, dar stovėjo du šiuolaikiški naktiniai staliukai, sukamoji televizoriaus spintelė, rašomasis stalas ir fotelis pristumiamu pakoju. Erdvioje drabužinėje specialiai pagal užsakovo pageidavimus buvo sumontuotos lentynos megztiniams, šalikams, pirštinėms ir batams. Ir dievai žino, kam dar, pagalvojo Hana. Keitė negalėjo pakęsti netvarkos.

Jausdamasi įsibrovėle, Hana priėjo prie sesers rašomojo stalo. Prie stalviršio pritvirtintas negilus stalčius galėjo būti tikras tobulybės pavyzdys. Čia buvo sudėti įprasti tokiai vietai asmeniniai daiktai. Peiliukas laiškams atplėšti, atsarginis rašiklis, ritinėlis pašto ženklų, užrašų sąsiuvinis, adresų knygelė, tokia, kokios būdavo naudojamos prieš atsirandant elektroniniam paštui ir SMS žinutėms.

Giliame šoniniame stalčiuje buvo sudėtos įvairios sąskaitos, kurias kaupia kiekvienas suaugęs mokesčių mokėtojas. Išskyrus viršutinį aplanką, ant kurio buvo užrašyta: „Testamento kopija".

Drebančiomis rankomis Hana paėmė segtuvą ir jį atidarė. Ant vidinės jo pusės buvo užrašyta notaro, su kuriuo Keitė paprastai tvarkydavo nekilnojamojo turto reikalus, pavardė ir adresas. Žemiau ranka buvo parašyta: „Originalas seife." Be testamento kopijos, segtuve ji dar rado užklijuotą voką, ant kurio buvo parašyta: „Hanai".

Hana jį atplėšė labai lėtai ir atsargiai, kad prireikus dar galėtų jį vėl užklijuoti, ir ištraukusi laišką pradėjo skaityti:

Mieloji Hana,

jeigu skaitai šį laišką, aš jau tikriausiai mirusi. Išskyrus keletą nedidelių aukų labdarai, viską palieku tau, tarp viso kito, aišku, ir savo dešimt procentų įmonės akcijų.

Tikiuosi, šį testamentą matys tik tavo akys, todėl noriu tave perspėti, kad aš nepasitikiu tėčiu. Jis švaistūnas ir visuomet galvoja tik apie save. Jeigu man kas nors atsitiks, paprašyk mano bendradarbio Ričardo Rouzo peržiūrėti įmonės dokumentus. Nenoriu, kad būtum apgauta.

Nesuprantu, kodėl Gasas nenori pripažinti tikrovės, nebent tikisi paskelbti bankrotą ir taip sutaupyti darbuotojų sąskaita. Muziejuje stovintys antikvariniai baldai apdrausti atskirai. Aštuoniasdešimt procentų draudimo sumos priklausytų tėvui, o mums su tavim po dešimt procentų. Šios lėšos nėra įmonės turtas.

Žinau, kad tu su džiaugsmu leidai man prižiūrėti įmonės reikalus, bet dabar turi perimti viską į savo rankas.

Tikiuosi, šį laišką perskaitysi tik po gerų penkiasdešimties metų.

Myliu tave, sesute
Keitė

Ašarodama Hana įdėjo laišką atgal į voką ir vėl jį užklijavo. Paskui iškart pasigailėjo. Pažvelk tiesai į akis, mintyse barė save Hana. Kas, jeigu Keitė nepasveiks? Kas ją apgins? Neleisiu, kad čia ateitų tėvas ir naršytų po jos užrašus. Nemanau, kad jis turi raktą, bet administratorius galėtų jį įleisti.

Ji vėl išsitraukė voką. Kai tik Keitė pasveiks, mielai padėsiu jį atgal, pagalvojo Hana, bet kol kas pas mane jis bus saugesnis. Ji žinojo ir Keitės mažojo seifo kodą. Seifas buvo įmontuotas sieninėje spintoje. Atidariusi seifą, ji išsiėmė dėžutėse gulinčius Keitės papuošalus. Motina testamentu visus papuošalus buvo palikusi dukterims, jos turėjo juos atgauti sulaukusios dvidešimt vienų. Keitė turėjo gana vertingų žiedų, kaklo vėrinių ir apyrankių. Koks nors piktavalis, sužinojęs, kad butas tuščias, gali įsilaužti į jį. Ji žinojo, kad tokie maži seifai – lengvas grobis profesionaliems vagišiams.

Ji sustabdė save nuo minčių apie tai, kad valdomas nekontroliuojamo noro išlaidauti, jų tėvas gali pareikalauti Keitės brangenybių. Laišką ir visus papuošalus Hana susidėjo į savo didelę rankinę. Paskui dar užėjo į antrąjį miegamąjį, kurį sesuo buvo pavertusi jaukiu poilsio kambariu.

Čia buvo išlankstoma miegamoji sofa, patogus krėslas, du kavos staliukai ir pusantro metro įstrižainės televizorius. Hana žinojo, kad po sunkios darbo dienos Keitė mėgdavo susmegti į patogųjį fotelį ir ką nors užkandžiaudama žiūrėti televizorių. Labai tikiuosi, kad netrukus ji grįš namo, pamanė Hana, ir akyse jai vėl suspindo ašaros.

Paskiausiai nuėjo patikrinti virtuvės. Hana ieškojo kas antrą savaitę ateinančios Keitės namų tvarkytojos Marinos telefono numerio. Norėjo jai paskambinti ir paprašyti, kad iš šaldytuvo ji išmestų visus greitai gendančius produktus. Radusi lapelį su užrašytu telefono numeriu, paskambino. Tačiau Marina pasakė, kad iki ketvirtadienio negalės ateiti. Hana pati patikrino, ar šaldytuve nepradėjo kas nors gesti. Paskutinis rūpestis buvo plačialapis augalas, kurį Keitė laikė virtuvėje ant palangės. Keturias dienas nelaistytas, jis pradėjo glebti.

Dar vienas dalykas, apie kurį nieko neišmanau, pagalvojo Hana. Prie ko Keitė prisiliesdavo, viskas sužaliuodavo, o man, atrodo, užtenka tik pasižiūrėti, ir gėlės nuvysta. Jai taip begalvojant, suskambo telefonas. Skambino budintis durininkas.

– Panele Koneli, – tarė jis, – atėjo ponas Džastinas Krameris. Jūsų sesuo iš jo pirko šį butą. Jis manęs klausė, kaip galėtų su jumis susisiekti, ir aš jam pasakiau, kad jūs viršuje. Sako, kad įkurtuvių proga jūsų seseriai padovanojo kambarinę gėlę ir dabar siūlosi pasiimti ją prižiūrėti, kol jūsų sesuo grįš namo.

Kol ji grįš namo! Jai mirtinai reikėjo išgirsti šiuos žodžius iš kito žmogaus lūpų.

– Prašom, siųskite poną Kramerį į viršų, – pasakė Hana.

34

Vos tik Džastinas Krameris pakilo į Keitės butą, Hana suprato, kad jis jai patinka. Iš pažiūros jam buvo tik šiek tiek per trisdešimt. Tvarkingas, maždaug metro aštuoniasdešimties, šviesiai rudų akių, tvirtu žandikauliu ir tamsiai rudais garbanotais plaukais. Jis priminė vaikiną, kurį buvo iki ausų įsimylėjusi, kai buvo šešiolikos.

Džastinas buvo nuoširdžiai susirūpinęs dėl Keitės. Jis paaiškino Hanai:

– Pirkdamas šį butą, iššokau aukščiau bambos. Kai prieš dvejus metus Volstritą sudrebino krizė ir aš netekau darbo, pamaniau, protingiausia būtų jį parduoti. Tėvas mums įkalė į galvą, kad prispaudus nepritekliams reikia apkarpyti išlaidas, bet jokiu būdu nekišti nagų prie santaupų. Investicijų bendrovė, kurioje dabar dirbu, net geresnė už ankstesniąją. Bet aš niekada nepamiršiu, kaip jūsų sesuo mane tada užjautė. Kai perskaičiau laikraštyje apie nelaimingą atsitikimą, prisiminiau augalą, kurį jai padovanojau. Jeigu ji vis dar augina tą gėlę, reikėtų, kad ją kas nors prižiūrėtų. Žinau, kad po to, kas nutiko, tai būtų tik labai menka paslauga, bet aš norėjau kuo nors padėti.

– Taip, Keitė visuomet rūpindavosi kitais, – paprastai atsakė Hana. – Ji tokia.

– Kaip suprantu, ji sunkiai sužeista, bet jeigu tai jus bent kiek paguos, aš tvirtai tikiu, kad ji išsikapstys. Spaudoje buvo užuominų, kad Keitė gali būti apkaltinta tyčia sukėlusi gaisrą. Nors ir mažai ją pažinodamas, tikrai netikiu, kad Keitė būtų galėjusi į ką nors panašaus įsivelti.

– Ačiū už tokius žodžius, – pasakė Hana, – ir ačiū už tai, kad tikite, jog ji pasveiks. Jos namuose visą laiką galvojau, ar ji dar sugrįš čia. Man labai reikėjo išgirsti tai patvirtinančius žodžius.

Jie drauge išėjo iš buto. Džastinas nešėsi augalą. Išėjus iš pastato ir stabtelėjus ant šaligatvio atsisveikinti, Džastinas tarė:

– Hana, dabar pusė dviejų. Jeigu dar nepietavote, gal galėtume drauge kur nors užkąsti?

Porą sekundžių padvejojusi, Hana atsakė:

– Mielai.

– Ar itališkas maistas tiks?

– Mano mėgstamiausias.

Jie nuėjo į už trijų kvartalų esantį restoranėlį „Tony's Kitchen". Buvo akivaizdu, kad Džastiną čia gerai pažįsta. Atrodo, jis pajuto, kad Hana nenori kalbėti apie Keitę ir įvykusį sprogimą, todėl pradėjo pasakoti apie save.

– Aš augau Prinstone, – pasakė jis. – Mano tėvai dėsto Prinstone.

– Vadinasi, turėtum būti labai protingas, – nusišypsojo Hana.

– Šito negaliu pasakyti. Aš studijavau Prinstone, bet paskui pajutau, kad atėjo laikas pakelti sparnus, ir magistrantūrą baigiau Čikagos verslo mokykloje.

Jie abu užsisakė salotų. Hana dar paprašė mažos porcijos makaronų su degtinės padažu, o Džastinas pasirinko lazaniją ir užsakė pusę butelio „Simi" šardonė. Hana pagalvojo, kad tai buvo pirmas kartas, kai po vakarienės su Džese, per kurią aplaistė jai suteiktą teisę pristatyti savo vardo drabužių kolekciją, ji pirmą kartą jautė maisto skonį. Džastinas pasiteiravo apie jos darbą. Tai buvo dar viena saugi tema. Išėjęs iš restorano, jis paklausė, ar nenorėtų, kad jis iškviestų jai taksi.

– Ne. Pereisiu per parką iki ligoninės ir aplankysiu Keitę. Nemanau, kad ji supranta, jog esu šalia jos, bet man pačiai norisi būti su ja.

– Gerai, bet pirmiausia duok man savo telefono numerį. Aš norėsiu paskambinti pasiteirauti, kaip laikosi Keitė. – Jis nusišypsojo ir pagalvojęs pridūrė: – Ir atsiskaityti, kaip sekasi prižiūrėti augalą.

* * *

Nuėjusi į ligoninę ir pakilusi į intensyviosios terapijos skyrių, Hana pamatė prie Keitės lovos sėdintį tėvą. Išgirdęs jos žingsnius, jis pakėlė galvą.

– Keitei vis dar koma. Jokių pokyčių. Ji daugiau nieko nepasakė, – tarė jis. Paskui atidžiai apsižvalgė, ar netoliese nėra seselės ar daktaro, kuris galėtų jį išgirsti, ir pridūrė: – Hana, aš daug mąsčiau. Kai aną dieną Keitė man pasakė, kad gailisi dėl gaisro, aš supratau, kad tai ji susprogdino fabriką.

Hana apstulbusi žiūrėjo į tėvą.

– Nori pasakyti, tu manai, kad ji *tyčia* sukėlė sprogimą?

– Aš tik vėliau supratau. Iš karto nesuvokiau. Aš supratau, kad ji gailisi dėl gaisro, bet ne dėl to, kad būtų pati jį sukėlusi.

– Niekada nepatikėsiu, kad Keitė galėjo tyčia padegti mūsų įmonę, – karštai užginčijo Hana. – Būtum manęs taip neįskaudinęs, jeigu aną dieną nebūtum pasakęs, kad ji tariamai prisipažino. Be to, daktaras sakė, kad ji galėjo nesąmoningai ką nors sumurmėti ir jos žodžių nereikia priimti rimtai.

– Žinau. Tiesiog pastarųjų dienų įvykiai man priminė tą baisią nelaimę, per kurią netekau tavo mamos... – Daglas Konelis užsidengė veidą rankomis, nes iš akių jam pasipylė ašaros.

Nusiraminęs jis lėtai atsistojo.

– Sandra sėdi laukiamajame, – paaiškino jis. – Žinau, tu nenorėjai, kad ji čia ateitų.

– Ir nenoriu!

Hana dar gerą valandą pabuvo ligoninėje, o paskui išvažiavo namo. Žiūrėdama vakarinę žinių laidą, pasidarė sumuštinį su riešutų sviestu. Daugiau vakarienei ji nieko nenorėjo. Paskui dar pradėjo žiūrėti savo mėgstamą serialą, bet netrukus užsnūdo ant sofos. Prabudusi vidurnaktį, nusimetė drabužius, apsivilko pižamą, nusiprausė veidą, išsivalė dantis ir atsigulė.

Žadintuvo skambutis ją prikėlė pirmadienį, septintą ryto. Apie aštuntą ji jau buvo pas Keitę ir pasėdėjo čia gerą pusvalandį. Paskui visą dieną leido darbe, bandydama susikaupti prie naujos sportinių drabužių kolekcijos. Viena, kai rūbų kolekcijai

suteikiamas tavo vardas, visai kas kita – išlaikyti aukštą lygį, priminė pati sau.

Po darbo Hana vėl aplankė Keitę. Laikė ją už rankos, glostė kaktą, kalbėjo jai ir labai tikėjosi, kad ji tai supranta. Jau ketino eiti namo, bet į palatą užėjo daktaras Peitelis.

– Man atrodo, jai pakilo temperatūra, – pasakė jis susirūpinusiu balsu.

35

Penktadienio rytą Frenkas Ramsis ir Natanas Kleinas vėl atvyko į sprogimo vietą. Čia jie rado sprogimo nuolaužas skrupulingai sijojančius draudimo bendrovės tyrėjus. Frenkas pažinojo juos abu. Per daugelį darbo metų buvo juos ne kartą sutikęs gaisravietėse, kurios kėlė įtarimų dėl tyčinio padegimo. Ši byla skyrėsi tik tuo, kad jeigu bus nuspręsta, jog gaisrą sukėlė Gasas Šmitas, jie privalės sumokėti draudimą. Net jeigu Keitė ir buvo į tai įsivėlusi, geras advokatas galėtų visą kaltę suversti Šmitui. Nebent, žinoma, ji atsigautų ir prisipažintų pati jį į tai įtraukusi. Tuo labai abejoju, pagalvojo Frenkas.

Penktadienį laidojimo namuose pamatę, kad Lotė Šmit nualpo, jiedu su Kleinu šoko padėti. Nunešė ją į kitą kambarėlį ir paguldė ant sofos. Lotė greitai atgavo sąmonę, bet jie abu su jos dukra pareikalavo, kad ji pagulėtų bent dvidešimt minučių. Laidojimo namų patarnautojas užplikė jai arbatos.

Kol Lotės nebuvo, Frenkas su Natanu pasinaudojo proga ir pakalbino čia atėjusius buvusius Gaso bendradarbius. Jie visi vienu balsu teigė, kad Gasas buvo atleistas po to, kai įmonei pradėjo vadovauti Džekas Vortas, ir kad Gasas nekentė tiek jo, tiek Daglo Konelio.

– Gasas buvo tikras auksarankis, – teigė jie vienu balsu. – Būtų prireikę visos ekspertų komandos, kad atskirtų originalus nuo jo pagamintų kopijų. Pasakymas, kad jo darbas nebeatitinka reikalavimų, buvo baisus įžeidimas.

– Ar jis kada nors užsiminė, kad norėtų susprogdinti fabriką? – paklausė Ramsis.

Vienas iš vyrų linktelėjo galva.

– Tiesą sakant, mes žaidžiame boulingą vienoje komandoje. Tai yra *žaisdavome* boulingą. Jis visuomet klausinėdavo, kaip sekasi fabrike. Kai kartą jam pasakiau, kad mums grąžina daug baldų, jis pasakė: „Nė kiek nesistebiu. Padaryk man paslaugą, uždek už mane degtuką."

Visa tai galėjo reikšti, kad kaltė dėl gaisro sukėlimo gali būti suversta Gasui. Pirmadienio rytą Frenkui Ramsiui tai pripažino ir susirūpinę draudimo bendrovės tyrėjai. Jiems bekalbant, iš didelės pašiūrės vairuotojai išvarė baldų pervežimui naudotus furgonus ir ketino juos nuvežti į saugojimo aikštelę. Išskyrus tai, kad buvo aprūkę nuo gaisro dūmų ir šiek tiek apibraižyti sprogimo bangos išmestų šiukšlių, jie buvo visai neblogos būklės.

– Konelis tikrai neatstatys savo fabriko, – pasakė vyresnysis draudimo bendrovės tyrėjas Džimas Keisis. – Gavęs draudimo pinigus, galės gyventi kaip karalius. Vien žemė čia kainuoja milijonus. Kam jam vargti atstatant fabriką?

Pro juos lėtai pravažiavo keturi gaisro metu nesugadinti furgonai, ant kurių buvo užrašyta: „Konelio antikvarinių baldų kopijos". Frenkas Ramsis pamatė, kad aikštelės gilumoje liko dar vienas furgonas. Furgonų aikštelė buvo su stogu, bet be sienų. Jis nuėjo patikrinti likusio automobilio ir atidžiai apžiūrėjo apdaužytas dureles, įskilusį priekinį stiklą, surūdijusį kapotą ir nuleistas padangas. Jam nekilo abejonių, kad automobilis buvo aplamdytas ir užkištas čia dar gerokai prieš gaisrą. Bet kodėl jie juo paprasčiausiai neatsikratė? – nusistebėjo jis. Džekas Vortas man paliko gero vadovo įspūdį. Kita vertus, jis nesugebėjo išsireikalauti, kad būtų sutvarkytos apsaugos vaizdo kameros. Gal jis tik pasirodyti moka? Bet Vortas jiems sakė, jog tai Daglas Konelis nedavė šitam reikalui pinigų. Kad ir kaip ten buvo, nutempti furgoną į sąvartyną brangiai nekainuotų.

Frenkas apėjo furgoną ir visai nesitikėdamas, kad jam pavyks, spustelėjo užpakalinių durelių rankeną. Durys atsivėrė ir, savo didelei nuostabai, jis pamatė akivaizdžių ženklų, kad čia kažkieno gyventa. Ant grindų mėtėsi tušti buteliai. Gilumoje buvo primė-

tyta laikraščių. Jis paėmė arčiausiai prie durų gulintį laikraštį ir pasižiūrėjo į datą.

Tai buvo trečiadienio numeris, išleistas dieną prieš sprogimą.

Vadinasi, furgone glaudęsis valkata galėjo būti čia ir tą naktį. Frenkas Ramsis daugiau neberizikavo ir atsargiai uždarė duris. Jis kuo aiškiausiai suprato, kad visas gamybos kompleksas tapo viena sudėtinga nusikaltimo vieta.

36

Markas Slounas susitarė susitikti su Niku Greku pirmadienį pirmą valandą. Jis paaiškino Grekui neseniai persikraustęs ir pakeitęs darbovietę, todėl norėtų su juo pasimatyti trumpam per pietų pertrauką. Priešingu atveju galėtų atvykti tik po penkių.

– Aš pradedu darbą anksčiau, kad grįžti namo spėčiau į dvidešimt po penkių išvykstantį traukinį, – atsakė jam Grekas. – Siūlau ateiti per pietų pertrauką. Užsisakysim pietų iš kulinarijos. Gerai?

Neseniai perkopęs į septintą dešimtį, Nikas Grekas buvo vidutinio ūgio, atletiško sudėjimo. Kadaise juodaplaukis, dabar jau buvo beveik žilas. Berėmiai akiniai paryškino tamsiai rudas jo akis, kurios į pasaulį žvelgė ramiu, bet kiaurai veriančiu žvilgsniu. Greką jau seniai kankino nemiga. Pabudęs trečią ar ketvirtą ryto, jis tyliai išeidavo į kitą kambarį, kurį žmona vadino jo naktiniu guoliu. Ten jis skaitydavo knygą arba vartydavo žurnalus, o kartais įsijungdavo televizorių pasiklausyti naujausių žinių.

Praeitą ketvirtadienį penktą ryto jis kaip tik žiūrėjo žinias ir matė pirmuosius filmuotus kadrus, kaip Long Ailando mieste dega Konelio antikvarinių baldų kopijų fabrikas. Kaip visuomet tokiais atvejais, Niko mintis užplūdo asociacijos. Turėdamas beveik fotografinę atmintį, jis iškart su visomis smulkmenomis prisiminė beveik prieš tris dešimtmečius įvykusios nelaimės aplinkybes, kai Daglas Konelis, jo žmona, brolis Konoras ir dar keturi žmonės patyrė laivo katastrofą. Tada išgyveno tik Daglas.

Atrodo, kai kuriuos žmones tragedijos tiesiog persekioja, pamanė Grekas. Iš pradžių vyras neteko žmonos, brolio ir kelių draugų. Dabar jo duktė komos būsenos, o verslas sunaikintas.

Vėliau žurnalistai pateikė versiją, kad Keitė Koneli ir buvęs įmonės darbuotojas Gasas Šmitas galėjo būti susimokę tyčia sukelti sprogimą. Grekas pagalvojo, kad negali būti nieko baisiau, kaip netekti dukters, nebent sužinoti, kad prieš tai ji sunaikino tavo viso gyvenimo triūsą, o kartu nusinešė dar vieno žmogaus gyvybę.

Tačiau tuo metu, kai sekretorė pranešė apie Marko Slouno, seniai dingusios merginos, vardu Treisė, brolio atvykimą, jo mintys sukosi kitur.

– Įleisk, – pasakė Grekas jau stodamasis atidaryti durų. Po akimirksnio jis jau spaudė Markui ranką ir kvietė sėstis prie ilgo pasitarimų stalo jo erdviame kabinete.

Jie sutarė užsisakyti sumuštinių su rugine duona, kumpiu ir sūriu. Grekas paprašė savo sekretorės užsakyti maisto telefonu.

– Turiu gerą kavos aparatą, – paaiškino jis Markui. – Jeigu jūs, kaip ir aš, geriate juodą kavą, galėsime pasimėgauti tikrai karšta, o ne laukti, kol ją atveš.

Markas Slounas jam iškart patiko dėl tvirto rankos paspaudimo, atviro žvilgsnio, nors buvo gerokai jaunesnis ir labai aukštas. Tačiau jis pajuto, kad Slounas dėl kažko įsitempęs. O kas nebūtų? – užjaučiamai pagalvojo Nikas Grekas. Turbūt nelengva kalbėti apie sesers dingimą. Kaip tik dėl to jis iš pradžių kelias minutes pakalbino Marką apie jo naująjį darbą ir tik paskui atsivertė bylą, kurią prieš tai jau buvo dar kartą peržiūrėjęs.

– Jau žinot, kad buvau vienas iš detektyvų, paskirtų tirti Treisės dingimo bylą, – tarė Grekas. – Iš pradžių pagal įstatymus ji buvo laikoma dingusia, bet paskui, kai neatėjo į darbą, praleido du svarbius konkursus, nesusisiekė nė su vienu iš savo draugų, mes nusprendėme, kad ji buvo nužudyta.

Jis perskaitė bylos ištrauką:

– „Dvidešimt dvejų metų Treisė Sloun apie vienuoliktą vakaro išėjo iš Grenič Vilidže esančio Tomio bistro, kuriame dirbo padavėja. Ji atsisakė pasiūlymo su kolegomis nueiti į barą išgerti ir sakė, kad eis tiesiai namo. Ji norėjo gerai išsimiegoti prieš kitą rytą turėjusią vykti perklausą. Akivaizdu, kad į savo butą Dvidešimt trečiojoje gatvėje ji taip ir negrįžo. Dvi dienas nepasirodžius darbe, restorano savininkas Tomas Kingas išsigando, kad jai bus atsitiku-

si kokia nelaimė, ir nuėjo į jos butą. Lydimas namo prižiūrėtojo, jis užėjo į vidų. Viskas buvo tvarkinga, bet Treisės jame nebuvo. Nei šeimos nariai, nei draugai daugiau jos nematė ir negirdėjo."

Grekas pasižiūrėjo į kitoje stalo pusėje sėdintį Marką. Jo akyse jis įžvelgė skausmą, tą patį skausmą, kurį per ilgus darbo metus matė daugybės kitų žmonių, taip pat praradusių savo artimuosius, akyse.

– Jūsų sesuo nueidavo į pasimatymus, tačiau iš to, ką pavyko sužinoti, svarbiausia jai buvo darbas ir karjera. Ji nebuvo pasirengusi užmegzti rimtų santykių. Kartais po aktorystės pamokų ji nueidavo su bendramoksliais suvalgyti mėsainio ir išgerti taurės vyno, bet tuo viskas ir pasibaigdavo. Mes apklausėme labai daug žmonių, pradedant jos kaimynais ir draugais, bendramoksliais ir bendradarbiais, bet nieko nepavyko išsiaiškinti. Ji paprasčiausiai dingo.

Pagaliau atnešė sumuštinius. Grekas abiem įpylė po puodelį kavos. Pastebėjęs, kad Markas vos prisilietė prie maisto, Grekas tarė:

– Markai, prašau, valgykite. Užtikrinu, sumuštiniai tikrai skanūs, o tokiam kaip jūs reikia daug valgyti. Žinau, kad ateidamas čia tikėjotės atsakymų, bet aš jų neturiu. Nuolat galvoju apie jūsų sesers bylą. Išeidamas į pensiją, atsišviečiau ir pasiėmiau ją. Niekada nemaniau, kad tai atsitiktinis pagrobimas ir žmogžudystė. Treisė namo eidavo pėsčiomis, nebent oras būtų buvęs labai prastas. Bendradarbiams ji sakė, kad nori parepetuoti prieš perklausą. Nemanau, kad ją kas nors būtų pagrobęs einančią gatve. Tikriausiai ji susitiko kokį pažįstamą, kuris laukė jos, išeinančios iš restorano.

– Norit pasakyti, kažkas rengėsi ją nužudyti? – šūktelėjo Markas.

– Gal ketino tik pavėžėti, bet paskui kažkas atsitiko. Galbūt ji laikė draugu, o jį užplūdo nekontroliuojami jausmai. Ji galėjo ir savo noru įsėsti į jo automobilį. Gal Treisė jį atstūmė, o jis nesusivaldė. Žinokit, kad net ir po dvidešimt aštuonerių metų ši byla nėra nutraukta. Visai neseniai buvo aptikti kartu palaidoti keturių moterų, dingusių daugiau nei prieš dvidešimt metų, palaikai. Paaiškėjo, kad tai žudiko maniako darbas. Iš palaikų pavyko išskirti

DNR ir pagal tai buvo nustatyta jų tapatybė. Pastaraisiais metais dingusių žmonių artimieji pateikia DNR pavyzdžių, jie yra kaupiami policijos duomenų bazėje ir panaudojami kaip tik tokiais atvejais.

– Nei mamos, nei manęs niekas niekada neprašė pateikti DNR pavyzdžio, – apmaudžiai tarė Markas. – Neatrodo, kad ši byla vis dar nenutraukta.

Grekas pritariamai linktelėjo.

– Sutinku, bet niekada nevėlu tai padaryti. Paskambinsiu į policijos nuovadą ir pasirūpinsiu, kad būtų paimti jūsų abiejų DNR pavyzdžiai. Jūsų motinai paskambins susitarti dėl DNR pavyzdžio. Perspėkit ją, kad nesijaudintų. Tai tik ausų krapštuką primenantis tamponėlis, kuriuo iš burnos paima seilių tepinėlį.

– Ar jūs iš viso turėjote kokį nors įtariamąjį?

– Ne, įtariamojo niekada nebuvo. Nors aš jau pensininkas, kolegos iš policijos man tikrai būtų pranešę. Vienintelis kabliukas buvo – ir dabar tebėra – ši nuotrauka, kurią Treisė laikė ant tualetinio staliuko.

Markas pasižiūrėjo į nuotrauką. Treisė, tokia graži, ilgais gražiais plaukais, gyva šypsena, sėdi prie stalo drauge su dar dviem merginom ir dviem vyrais.

– Fotografija daryta vieną iš tų vakarų, kai Treisė su draugais buvo išėjusi pavakaroti į Bobio užeigą, – paaiškino Nikas. – Mes patikrinome visus keturis ir neradome prie ko prikibti. Bet manęs neapleidžia nuojauta, kad šioje nuotraukoje yra kažkas svarbaus, ko aš nematau.

37

Vienos taisyklės Klaidas Hočkisas stengdavosi niekuomet nepažeisti. Iš prisielgetautų pinigų visuomet atsidėdavo tiek, kad užtektų bent vienam metro bilietui. Nesvarbu, kur jam būtų reikėję važiuoti. Ar naktiniu traukiniu grįžti į savo furgoną, ar trenktis kur kitur. Kartais traukinyje jis užmigdavo ir nuvažiavęs iki galutinės stoties vėl grįždavo į Manhataną.

Kai po muštynių su Samiu sekmadienio rytą jį išvijo iš įvažos į garažą, su visu karučiu jis nudardėjo į Trisdešimt pirmąją gatvę, kur prie Šv. Pranciškaus dalijama duona vargšams. O paskui, žinodamas, kad Samis bus papasakojęs savo draugams benamiams, kas tarp jųdviejų įvyko, ir tie gali jį užpulti, nusprendė padaryti tai, ko labiausiai nekentė: sekmadienio naktį praleisti benamių prieglaudoje. Tai, kad reikės būti patalpoje su tiek daug žmonių, jį varė iš proto. Jautėsi taip, tarsi vėl būtų atsidūręs Vietname ir jį slėgtų Džo Kelio lavonas, tačiau vis tiek pasiliko. Jis smarkiai kosėjo, o ir sena klubo trauma kėlė vis didesnį skausmą. Jis krimtosi dėl furgone paliktos Pegės ir Skipio nuotraukos. Iš pradžių ji jam visai nerūpėjo, bet dabar suprato, kad ji jam buvo brangi kaip įrodymas, kad yra mylimas. Per visus tuos metus jis nė karto nematė nei Pegės, nei Skipio, bet dabar atminty kuo aiškiausiai iškilo jų veidai.

O tada prieš akis iškilo Džojaus veidas, paskui tos mergaitės, vėl Pegės, Skipio, ir viskas pradėjo suktis kaip karuselėje.

Pirmadienio rytą vėl pradėjo lyti. Klaido kosulys darėsi vis gilesnis, krečiamas šalčio jis gūžėsi prie vienos Brodvėjaus namo sienos. Beveik niekas iš skubančios minios nesustodavo į prie kojų pastatytą aplamdytą puodelį įmesti dolerio ar bent kelių centų.

Sėkmė nuo jo nusigręžė, jis tai žinojo. Be to, pernelyg įprato prie savo naktinės priebėgos apleistame furgone ir nebepajėgė gyventi gatvėje.

Sušalęs ir permirkęs, nusitempė savo karutį prie kitų nakvynės namų, tačiau priėjęs prie jų durų nualpo.

38

„Mamytė šoka avėdama raudonais atlasiniais bateliais." Keitės galvoje šis prisiminimas iškilo itin ryškiai, nors ji ir buvo dirbtinės komos būsenos, kuri, pasak gydytojų, turėjo padėti išgelbėti jai gyvybę. Mamytė vilkėjo raudoną vakarinę suknelę ir avėjo raudonus batelius. O tada į kambarį įžengė tėvelis ir pasakė, kad mamytė atrodo nuostabiai. Jis paėmė mane ant rankų ir, apsikabinęs mamytę, išsivedė abi į terasą, nors lauke snyguriavo. Ir tada jis man padainavo. Paskui, sugrįžę į kambarį, jie dar šoko. O kitą rytą tėvelis su mamyte išplaukė žvejoti.

Keitė prisiminė, kad po mamytės mirties ji pasiimdavo tuos raudonus batelius, stipriai juos suspausdavo glėbyje ir pasijusdavo taip, tarsi tėveliai būtų ją apkabinę. Bet paskui tėvelis juos iš jos atėmė. Tėvelis labai pasikeitė. Jis verkė ir sakė, kad jam labai liūdna į juos žiūrėti ir kad aš irgi neturėčiau prie jų prisirišti. Ir dar jis pasakė, kad daugiau kol gyvas su niekuo nebešoks.

Prisiminimai išblėso, ir Keitė vėl paniro į gilų miegą. Po kurio laiko ji išgirdo pažįstamų balsų murmesį ir pajuto, kaip kažkas pabučiavo jai į kaktą. Ji žinojo, kad tai Hana, bet negalėjo jos paliesti. Kodėl Hana verkė?

39

Vidurdienį sudaužytas furgonas buvo nuvežtas į kriminalistikos laboratoriją, kur centimetras po centimetro turėjo būti ištirtas. Reikėjo nustatyti, kas naudojosi juo kaip prieglobsčiu. Jeigu tas žmogus buvo čia sprogimo naktį, gal ką nors girdėjo?

– Neabejotinai atsiveria naujos galimybės, – tarė Frenkas Ramsis Natanui Kleinui. Jie važiavo dar kartą pasikalbėti su Lote Šmit. – Mes žinome, kad čia apsistojęs žmogus su savimi turėjo trečiadienio laikraštį. Tikriausiai bus išsitraukęs jį iš kokios šiukšlių dėžės. Prie jo buvo prilipę maisto likučių. Spėju, kad jis arba ji, nors galiu lažintis, kad čia buvo vyras, į gamybos kompleksą atkako jau naktį. Jokio sargo, jokių apsaugos kamerų. Tikriausiai būtų išsinešdinęs ryte, kol žmonės dar nepradėjo rinktis į darbą. Akivaizdu, kad jis jau seniai čia glaudėsi. Kai kurie laikraščiai net dvejų metų senumo.

– Jeigu jis ir nekaltas dėl gaisro, gal ką nors matė arba girdėjo, – garsiai svarstė Kleinas. – Nekantrauju išsiaiškinti, ar čia aptiktus pirštų atspaudus ir DNR jau turime kokioje nors byloje.

– Žinai, mažiausiai du žmonės neapsidžiaugs išgirdę, kad gaisrą galėjo sukelti benamis. Turiu omenyje mūsų draugus iš draudimo bendrovės, – paaiškino Frenkas. – Jiems tektų nertis iš kailio, kad nereikėtų mokėti kompensacijos Koneliams, ypač jeigu paaiškėtų, kad tas benamis su kriminaline praeitimi, juolab jeigu susijęs su dar kokiu nors padegimu.

Frenkas paskambino Lotei ir pasiteiravo, ar galėtų trumpam užsukti pasikalbėti. Jos balse jis išgirdo susitaikymo gaidelę:

– Žinojau, kad norėsite su manim dar kartą susitikti.

Po trisdešimt penkių minučių jie jau spaudė jos kuklių namų Litl Neke durų skambutį. Patyrusiu žvilgsniu vyrai iškart atkreipė dėmesį, kad visi krūmai neseniai kruopščiai apkarpyti, priešais namą augantis japoniškas klevas apgenėtas, o įvaža į kiemą perasfaltuota.

– Akivaizdu, Gasas Šmitas rūpestingai prižiūrėjo savo namą ir aplinką, – pastebėjo Natanas. – Lažinuosi, kad langinės šviežiai perdažytos. Dešinėje pusėje dar matosi, kur jis buvo prisilietęs ranka.

Lotė Šmit atidarė duris ir dar spėjo nugirsti paskutinį sakinį.

– Mano vyras buvo labai kruopštus žmogus, – tarė ji. – Užeikite.

Ji plačiau atvėrė duris ir pasitraukė į šoną praleisdama juos vidun. Uždariusi duris, ji nusivedė juos į svetainę.

Užteko trumpo žvilgtelėjimo, ir Ramsis suprato, kad kambarys apstatytas lygiai taip pat, kaip prieš penkiasdešimt metų savo svetainę buvo apstatę jo tėvai. Sofa, pora skirtingų fotelių, kavos staliukas ir prie jo priderintos spintelės sofos galuose. Kelios įrėmintos nuotraukos ant židinio atbrailos ir kelios pakabintos ant sienos. Rytietiškas kilimas šiek tiek pratrintas.

Lotė segėjo juodą vilnonį sijoną, vilkėjo baltą golfą ir ant viršaus susagstomą juodą megztinį. Nutriušę balti plaukai buvo susukti į tvarkingą kuoduką. Jos akys išdavė nuovargį ir abu tyrėjai pastebėjo iš jaudulio virpančias rankas.

– Ponia Šmit, atsiprašome, kad turėjome jus patrukdyti. Tikrai nenorime jūsų dar labiau liūdinti. Bet privalome pranešti, kad sprogimo aplinkybių tyrimas toli gražu nebaigtas, – dėstė Frenkas Ramsis.

Lotės veide atsirado nepatiklumo išraiška.

– Bet laikraštyje aš skaičiau visai ką kita. Vienas „Post“ reporteris kalbėjosi su Gaso draugais. Su vienu iš jų Gasas žaisdavo boulingą. Jis tebedirba Konelio fabrike ir reporteriui pasakojo, kad prieš porą savaičių Gasas jam pasiūlė už jį brūkštelėti ten degtuką.

– Grįžkime šiek tiek į praeitį. Kai jūsų vyrą atleido iš darbo, ar jam tai buvo netikėta?

– Ir taip, ir ne. Daugybę metų jiems vadovavo puikus direktorius. Jo pavardė Rasas Linkas. Jis vadovavo įmonei nuo pat nelai-

mingo atsitikimo su tuo laivu. Daglas Konelis buvo jam perdavęs praktiškai visus įmonės reikalus. Darbe Daglas pasirodydavo gal tik du tris kartus per savaitę, ir tai tik tada, kai nebūdavo išvykęs atostogų.

– Ar vadovaujant Rasui Linkui įmonės reikalai klostėsi sėkmingai?

– Gasas sakė, kad sunkumų iškildavo dar prieš jam išeinant. Pardavimas smuko. Žmonės jau nebe taip domisi tokio stiliaus baldais. Jiems reikia patogių ir lengvai prižiūrimų daiktų, o ne baroko stiliaus sofų ir florentietiškų spintelių.

Lotė akimirką nutilo. Akyse matėsi įniršis.

– Gasas buvo jų geriausias meistras. Visi tai žinojo. Paklausa rinkoje mažėjo, bet niekas nebūtų galėjęs sumeistrauti tokių baldų kaip jis. Į kiekvieną baldelį jis įdėdavo tiek meilės. O kai Rasą pakeitė tas bjaurybė Džekas Vortas, per du mėnesius Gasas buvo atleistas.

– Ar gerai pažįstate Džeką Vortą?

– Asmeniškai nelabai gerai. Susitikdavome tradiciškai kartą per metus per įmonės darbuotojų Kalėdų vakarėlį. Gasas man pasakojo, kad Džekas nuolat kabinėjasi prie ten dirbančių jaunų moterų. Galiausiai neapsikentusi jo elgesio, jį paliko žmona. Jo labai bjaurus būdas. Jeigu būdavo blogos nuotaikos, išsiliedavo ant bet ko, kas pasitaikydavo šalia.

– Tokiomis aplinkybėmis Gasas tikriausiai su malonumu paliko Konelių įmonę? – paklausė Natanas Kleinas.

– Gasas mėgo savo darbą. Jis žinojo, kaip neužkliūti Džekui.

Frenkas Ramsis ir Natanas Kleinas sėdėjo ant sofos, Lotė – giliame krėsle. Frenkas palinko į priekį ir sunėrė pirštus. Pasižiūrėjo Lotei tiesiai į akis ir paklausė:

– Ar jūsų duktė vis dar vieši pas jus?

– Ne. Grečena vakar grįžo į Minesotą. Ji dirba masažuotoja ir turi daugybę klientų.

– Ji minėjo, kad yra išsiskyrusi.

– Prieš daugybę metų. Grečena iš prigimties vienišė. Ji jaučiasi laiminga turėdama mėgstamą darbą ir gerų draugų. Be to ji – vietinės presbiterijonų bažnyčios aktyvistė.

– Iš nuotraukų žinome, kad ji gyvena labai gražiame name, – įsiterpė Kleinas. – Sakyčiau, jis vertas mažiausiai milijono dolerių. Ji mums papasakojo, kad namą maždaug prieš penkerius metus jai nupirko tėvas. Praėjus keliems mėnesiams po to, kai buvo atleistas iš darbo. Iš kur Gasas gavo tiek pinigų?

Lotė buvo pasirengusi šiam klausimui.

– Jeigu patikrintumėte mūsų sąskaitas, pamatytumėt, kad pinigus visuomet tvarkydavo Gasas. Jis man duodavo grynųjų maistui ir papildomoms išlaidoms. Buvo labai taupus. Kiti gal pasakytų, kad šykštus. Prieš penkerius metus, tuo metu, kai gulėjau ligoninėje, jis nusipirko loterijos bilietą ir išlošė tris milijonus dolerių. Nepamenu, kurios valstijos loterija tai buvo. Jis kas savaitę pirkdavo loterijos bilietų už dvidešimt dolerių.

– Jis laimėjo loterijoje? Ar sumokėjo mokesčius?

– Neabejoju, kad sumokėjo! – užtikrino jį Lotė ir iškart paaiškino: – Gasas jaudinosi dėl Grečenos, kad jeigu mums kas nutiktų, ji turėtų iš ko gyventi. Laimėjęs loterijoje, pirmiausia pasirūpino jos ateitimi. Nupirko jai tą namą, ji tiesiog dievina jį. Už likusius pinigus išpirko jai kasmetinę rentą, kad visuomet turėtų pinigų namui išlaikyti.

Lotė pasižiūrėjo į abu tyrėjus.

– Jaučiuosi labai pavargusi. Tikiuosi, suprasite mane, – tarė atsistodama. – Gal galėčiau paprašyti jūsų išeiti?

Vyrai tylėdami nusekė ją link durų. Jai uždarius duris, jie pasižiūrėjo vienas į kitą. Žodžiai buvo nereikalingi. Jie abu žinojo, kad Lotė Šmit melavo.

Frenkas prabilo pirmas:

– Nesvarbu, kurios valstijos loterijoje jis laimėjo, mokesčius valstybė vis tiek nuskaičiavo. Galėsime lengvai patikrinti. Tačiau aš iš anksto galiu pasakyti, kad Gasas Šmitas jokioje loterijoje nieko neišlošė.

40

Kriminalistikos laboratorijoje buvo metodiškai tiriamas ir furgono vidus, ir išorė, ieškoma bet kokių įrodymų, kurie galėtų padėti policijai nustatyti čia tiek daug naktų praleidusio benamio tapatybę. Tušti pigaus vyno buteliai ir šūsnys pageltusių laikraščių buvo apibarstomi specialiomis dulkėmis pirštų atspaudams surinkti. Visi skarmalai kruopščiai tiriami ieškant kraujo dėmių ar bet kokių kitų žmogaus skysčių likučių ir gamintojo etikečių. Vidinės furgono sienos ir veltiniu išklotos grindys buvo apšviečiamos specialia lempa ir atidžiai apžiūrimos, kad pro akis neprasprūstų joks įkaltis. Į atskirus plastikinius maišelius buvo dedami rasti plaukai.

Tačiau įdomiausias radinys buvo furgono kampe – po apibrizgusiu megztiniu aptikta apibraižytuose sidabriniuose rėmeliuose įtaisyta šeimos nuotrauka.

– Akivaizdu, fotografuota prieš kelis dešimtmečius, – dėstė vyriausiasis chemikas Lenas Amstrongas savo padėjėjui Karlui Lopesui. – Pasižiūrėk, kaip žmonės apsirengę. Mano mama taip rišdavosi plaukus, kai dar buvau vaikas. O tas susivėlęs vyras su ilgomis žandenomis man primena mano dėdės aštuntajame dešimtmetyje darytas nuotraukas. Be to, ir rėmeliai gerokai nutriušę.

– Klausimas, ar ši fotografija tikrai priklausė čia gyvenusiam valkatai, o gal jis tik rado ją kokiam šiukšlyne, – atsakė Lopesas. – Tyrėjai tikriausiai norės paskelbti šią nuotrauką internete. Gal kas nors ją atpažins.

Jie buvo bebaigią peržiūrėti visą šūsnį laikraščių.

– Čia pirštų atspaudų yra tiek, kad FTB turėtų darbo visam mėnesiui, – replikavo Lopesas, o po akimirkos džiugiai pridūrė: – Pala, pala! Tik pasižiūrėk!

Vieno laikraščio viduje jis rado bloknotą su spirale ir nieko nelaukdamas jį atvertė.

Pirmame puslapyje buvo du sakiniai: „Džeimės Gordon nuosavybė. Jeigu radote, prašau man paskambinti telefonu 555-425-3795."

Abu chemikai susižvalgė.

– Džeimė Gordon! – sušuko Lenas. – Ar tik čia ne ta pati koledžo studentė, kurios kūną prieš dvejus metus rado Rytų upėje?

– Taip, tai ji, – niūriai pritarė Lopesas. – Galbūt mes kaip tik radome jos nužudymo vietą.

41

Po susitikimo per pietus su Niku Greku Markas Slounas prie savo darbo stalo prasėdėjo iki šeštos, stengdamasis taip atitolinti laiką, kai teks skambinti motinai ir pranešti, kad jos bus prašoma atlikti DNR testą, kuris gali praversti ieškant Treisės. Pokalbis su Greku atgaivino tiek daug prisiminimų. Tuomet jis buvo tik dešimties metų berniukas, tačiau puikiai prisiminė širdį draskančią motinos raudą, kai ji sužinojo, kad Treisė dingo. Kol ji buvo išskridusi į Niujorką, jis gyveno pas kaimynus. Visą savaitę, kol vyko intensyvi policijos paieška, motina gyveno Treisės bute.

Paskui, paklausiusi policijos patarimo, ji grįžo namo. Sielvarto iškreiptu veidu ji jam pasakė, kad policija mano, jog Treisei nutiko kažkas blogo. „Aš nepraraasiu vilties ir melsiuos, – tada pasakė ji. – Gal Treisė dėl kokios nors priežasties prarado atmintį. Ji taip sunkiai dirbo ir dar lankė tas pamokas. Gal ją ištiko nervinė krizė."

Motina dar pusmetį mokėjo Treisės buto nuomą. Tačiau nebeįstengdama susimokėti, dar kartą nuskrido į Niujorką, surinko ir parsivežė Treisės drabužius bei asmeninius daiktus. Jos baldus visus metus laikė nuomojamame sandėlyje, bet vėliau pranešė sandėlio savininkams, kad gali juos perduoti Gelbėjimo armijai.

Visos šios mintys sukosi Marko galvoje, kol jis pagaliau ryžosi paskambinti motinai. Jam tarsi akmuo nuo širdies nusirito, kai ši pasakė, kad detektyvas Grekas jai jau skambino.

– Jis buvo toks malonus, – pasakė ji. – Perspėjo, kad ir tu man dėl to skambinsi, bet norėjo būti pirmas ir užtikrinti, kad tai labai svarbus žingsnis, norint, kad Treisė vieną dieną grįžtų namo. Aš

jam pasakiau, kad nepamiršau, koks malonus jis man buvo tada, prieš daugybę metų, ir kokia aš jam buvau dėkinga.

Tuomet ji staiga pakeitė temą ir pradėjo klausinėti apie jo naująjį darbą ir butą. Pokalbiui pasibaigus, Markas pasijuto geriau ir, atgavęs pasitikėjimą, išėjo iš biuro. Dieną jis ketino užeiti ir užsiregistruoti kaimynystėje esančiame sporto klube, bet dabar patraukė tiesiai namo.

Namo vestibiulyje prie lifto jis vėl pamatė aukštą patrauklią raudonplaukę, kurią jau buvo sutikęs su Hana Koneli tada, kai čia buvo atvykę ugniagesių tyrėjai.

Ji jam maloniai šyptelėjo, bet iškart nusisuko.

Jis pagalvojo, jog nereikia būti aiškiaregiu, kad suprastum, kokia ji nusiminusi.

– Aš Markas Slounas, – prisistatė. – Jau vieną kartą kilome tuo pačiu liftu. Paskui aš perskaičiau straipsnį apie sprogimą Konelių fabrike. Kaip laikosi jūsų draugės sesuo, kuri nukentėjo per gaisrą?

– Ji pradėjo karščiuoti, – tyliai atsakė Džesė. – Hana liks ligoninėje per naktį, be to, ji paprašė, kad atneščiau keletą jos asmeninių daiktų.

Atsidarė durys, ir jie abu užėjo į liftą. Markas išsitraukė savo vizitinę ir padavė Džesei.

– Aš naujas Hanos kaimynas. Jeigu tik galėčiau kuo nors padėti, tikiuosi, kad jūs arba Hana man paskambinsite.

Džesė apžiūrėjo kortelę.

– Džesė Karlson. Aš taip pat advokatė. Jeigu jau skaitėte apie sprogimą, tikriausiai žinote, kad Hanos sesuo Keitė gali būti apkaltinta tyčiniu padegimu. Aš jai atstovauju, – susirūpinimą jos veide pakeitė didžiulis ryžtas. – Ji nekalta ir negali pati apsiginti.

Tą akimirką liftas sustojo Marko aukšte ir jis nenoromis išlipo. Kaip teisininkas, jis norėjo sužinoti daugiau apie tai, kokią bylą bando sukurpti prieš tą sunkiai nukentėjusią merginą. Vien pagalvojus apie jos sesers, kuri dabar buvo ir jo kaimynė, sielvartą, jam pačiam suspaudė širdį dėl Treisės.

Jis nė nenujautė, kad tiriant po sprogimo likusius Konelių fabriko griuvėsius bus atskleista ir jo sesers dingimo paslaptis.

42

Savaitgalį Džekas Vortas kasdien skambindavo Daglui Koneliui pasiteirauti apie Keitės sveikatą ir išgirsdavo vis tą patį atsakymą: „Jokių pokyčių."

Kai pirmadienio vakarą Džekas dar kartą paskambino Daglui, atsiliepė Sandra, jo naujoji mergina:

– Keitė karščiuoja, – paaiškino ji. – Daglas kurį laiką pabus ligoninėje su Hana. Paskui važiuosim vėlyvos vakarienės. Vargšelis taip nusiminęs. Tarp mūsų šnekant, manau, kad Hana su juo bjauriai elgiasi. Pati mačiau. Atrodo, lyg ji viena dėl sesers sielvartautų. Liepiau Daglui jai priminti, kad tokiomis aplinkybėmis jie turėtų vienas kitą morališkai paremti.

– Tu visiškai teisi, – atsakė Džekas, nutaisęs kandžią miną. – Daglas Konelis be galo myli savo mergaites.

– Jis man yra sakęs, kad nevedė antrą kartą tik dėl to, jog bijojo jas įskaudinti. Tu man pasakyk, ar tokiam dailiam ir kilniam vyrui tai nebuvo per didelis pasiaukojimas? – Sandra neslėpė pasipiktinimo.

Jeigu būtų vedęs, nebūtų turėjęs viso pulko meilužių, pamanė Vortas. Jeigu būtų įklimpęs kaip aš, būtų turėjęs skirtis ir būtų netekęs dalies savo turto. Daglas niekada neves.

– Jis tikrai pasiaukojo dėl savo dukterų, – nutaisęs kuo nuoširdesnį balsą, atsakė jis Sandrai.

Padėjęs ragelį, Džekas Vortas ėmė nerimauti. Daglas sukurpė tikrai neblogą scenarijų, pagal kurį į fabriko kompleksą Keitę tariamai atviliojo Gasas Šmitas. Atseit Gasas norėjo, kad per sprogimą ji žūtų. Bet ar tuo kas nors patikės? O jeigu Keitė prabus iš ko-

mos sveiko proto, ar ji pati pritars tokiam scenarijui? Viskas būtų gerai, jeigu ji patvirtintų, o jeigu ne? Tuomet Daglas neteks visų tų milijonų iš antikvarinių baldų draudimo, jau nekalbant apie paties fabriko vertę. Jam liks tik žemė, kuri, aišku, verta didelių pinigų, bet tai tik niekis, palyginti su tuo, ko iš draudimo galėtų pareikalauti už antikvarinius baldus, pastatus ir gamybos įrangą.

Gaso Šmito našlė nepaneigė versijos, kad Gasas su Keite ketino susprogdinti įmonę. Ironiška tai, kad jeigu Keitė atsigaus, dėl to, ką Lotė pasakė, bus galima visą kaltę suversti Gasui. Lotės plepalai apie tai, kaip Gasas pyko ant Konelių, tik padės jiems išsireikalauti kompensaciją iš draudimo bendrovės.

Džekas Vortas savininkiškai apžvelgė savo kolonijinio stiliaus namus. Linda, jo buvusi žmona, palikusi jį prieš penkiolika metų, buvo juos skoningai apstačiusi. Kai ji išėjo, Džoniui tebuvo treji. Ji išėjo neperspėjusi, tik ant stalo paliko laiškelį, kuriame pareiškė, kad Džonis gyvens su ja: „Džekai, aš stengiausi išsaugoti santuoką, bet man nepavyko, nes tu nuolat mezgei romaniūkščius su Konelių darbuotojomis. Aš pildau skyrybų dokumentus. Mano tėvai mane visokeriopai palaiko. Kurį laiką, kol neįsigysiu savo namų, pagyvensiu pas juos. Mano mama su malonumu prižiūrės Džonį, kol aš būsiu darbe. Sudie, Linda."

Linda dirbo sesele Kolumbijos presbiterijonų ligoninės naujagimių skyriuje. Ji iki šiol ten dirba, tik dabar yra ištekėjusi už ginekologo Teodoro Stedmano. Kai Džoniui – Džonui Viljamui Vortui jaunesniajam – suėjo dvylika, jis užsimanė pasikeisti pavardę į Džono Viljamo Stedmano, kad nesiskirtų nuo savo dviejų jaunesnių broliukų.

– Be to, tėti, – paaiškino jis Džekui, – aš tave taip retai matau.

– Juk žinai, Džoni, koks aš užsiėmęs.

Dabar Džoniui aštuoniolika, jis yra mokyklos futbolo komandos pagrindinis puolėjas. Džekas žinojo, kad šįvakar sūnui svarbios rungtynės, ir akimirką net pagalvojo, kad reikėtų nueiti, bet tik gūžtelėjo pečiais. Oras vis labiau vėso, o jis visai nenorėjo styrenti stadione ant metalinio suolo ir triukšmingai palaikyti komandą.

Jis svarstė, ar nenuvažiavus į Konektikutą, ten, netoli jo namų, yra kazino „Mohegan Sun", kuriame galėtų išmėginti laimę prie

kortų stalo. Geriau pagalvojęs, nusprendė, kad sėkmė šiandien ne jo pusėje. Geriau nueis į artimiausią smuklę, atsisės prie baro, suvalgys gardų kepsnį, išgers porą stiklų ir pasižiūrės rungtynes per plačiaekranį televizorių. Ir kas žino? Gal šiandien jam pasiseks pakabinti kokią merginą, o jų toje smuklėje niekada netrūksta.

Džekas nusišypsojo pagalvojęs, kad tai būtų visai nebloga prastos dienos pabaiga. Jis jau ketino išsitraukti iš spintos švarką, bet suskambo telefonas. Skambino maršalas Frenkas Ramsis.

– Džiaugiuosi, kad jus pagavau, – pasakė jis. – Galėtume atvažiuoti pas jus per dvidešimt minučių. Tai labai svarbu.

– Žinoma. Atvažiuokite, – atsakė Vortas. Lėtai padėjo telefono ragelį ir susmuko į krėslą. Nukreipęs žvilgsnį tiesiai prieš save, bandė atspėti, ką tokio svarbaus nori pasakyti tie tyrėjai, kad prireikė tučtuojau jį pamatyti? Nepanikuok, ramino save. Tau nėra dėl ko jaudintis. Nėra visiškai jokios priežasties.

43

Ugniagesių tyrėjai Frenkas Ramsis ir Natanas Kleinas į kriminalistikos laboratoriją atskubėjo vos išgirdę apie sudaužytame furgone aptiktą Džeimės Gordon, nužudytosios koledžo studentės, bloknotą. Dar iki jiems atvykstant bloknotas buvo visokeriopai ištirtas ieškant pirštų atspaudų, kraujo likučių ar plaukų. Policijos duomenų bazėje jau buvo jos pirštų atspaudai, paimti iškart po jos dingimo; anuomet bylą tyręs detektyvas iš namų ir iš buto studentų bendrabutyje surinko visus jos asmeninius daiktus.

Neskubėdami, apsimovę vienkartines pirštines, Frenkas su Natanu atidžiai peržiūrėjo bloknotą. Čia buvo aprašyti pokalbiai su keturiais benamiais vyrais ir moterimis, su jais ji bendravo ne vieną kartą. Taip pat buvo sąrašas asmenų, kuriuos ji dar tik ketino pakalbinti. Jame buvo ir tokių, kurie su ja išvis nesikalbėjo, kurių ji net vardų nežinojo, todėl tik apibūdino juos savais žodžiais. Tačiau kiti apibūdinimai buvo gana vaizdingi: „Moteris, per septyniasdešimt, ilgaplaukė, beveik be dantų... aiškiai gyvena kitame pasaulyje... sakė, kad viduramžiais buvo klajūnė ir kad jai lemta pakartoti ankstesnį gyvenimą. Manau, kad ji išsilavinusi. Naktis leidžia benamių nakvynės namuose, bet dienomis juose niekada nepasilieka, nebent oras būtų labai prastas. Prisistato esanti Naomė. Iš to, ką apie ją girdėjau, anksčiau ji gyveno viename apleistų Žemutinio Ist Saido pastatų, bet dabar benamius iš ten jau beveik išvarė. Anksčiau vartojo stiprius narkotikus, o dabar iš kitų benamių kaulija marihuanos. Kitiems ji patinka, todėl dažniausiai jie su ja pasidalina. Gavusi žolės, ji būtinai juos palaimina, kad kitame gyvenime jie įsikūnytų į karalius, karalienes ar šeichus."

Papildomai buvo labai smulkiai aprašyti dar trys atvejai.

– Bloknotas visai geros būklės, – įvertino Frenkas Ramsis. – Tikriausiai pati atsinešė jį į tą furgoną.

– Matyti ant jo pridžiūvusio purvo, – atkreipė dėmesį Kleinas. – Gali būti ir kitas scenarijus. Ji su kuo nors kalbėjosi, tas ją išgąsdino, ji pabėgo ir netyčia pametė bloknotą, o čia glaudęsis žmogelis jį rado ir parsinešė.

Tyrėjai kreipėsi į Gordon žmogžudystę tyrusį detektyvą Džoną Kruzą ir papasakojo apie savo radinį. Kruzas akimirksniu nusprendė, kad apie tai kol kas geriau nepasakoti Džeimės Gordon šeimai, o ypač žiniasklaidai.

– Kada nors teks apie jį pranešti, – pasakė jis.

Jie visi sutarė, kad tokios detalės atskleidimas gali pakenkti abiem tyrimams. Jie žinojo, kad bet kokia nauja informacija apie Džeimės Gordon dingimą ne vieną savaitę laikytųsi pirmuosiuose bulvarinių laikraščių puslapiuose.

– Benamių, su kuriais kalbėjosi arba kuriuos savo bloknote apibūdino Džeimė, aprašymus išsiuntinėsiu į visas Niujorko policijos nuovadas, – pasakė Kruzas. – Patruliuojantys policininkai gerai pažįsta jų teritorijoje besitrinančius valkatas.

Nors buvo jau ankstyvas vakaras, Ramsis su Kleinu nusprendė iš kriminalistikos laboratorijos važiuoti tiesiai į Kvinsą, į Forest Hilse esančius Džeko Vorto namus ir su juo pasikalbėti. Pirmąjį klausimą uždavė Ramsis:

– Pone Vortai, turint omenyje visus mūsų surinktus įrodymus, kad sudaužytame sunkvežimyje ilgą laiką glaudėsi benamis, kaip paaiškintumėte tai, kad jo niekas nepastebėjo?

Džekas Vortas atsakė šiurkščiai ir nenoriai:

– Prieš atsakydamas, noriu jums kai ką paaiškinti. Dirbau toje įmonėje nuo dvidešimt penkerių. O tai jau daugiau kaip trisdešimt metų. Lipau karjeros laiptais, kol tapau antruoju žmogumi po Raso Linko. Jis buvo įmonės direktorius nuo tada, kai mirė Daglo Konelio tėvas, bemaž dveji metai iki to nelaimingo atsitikimo, po kurio Daglas Konelis beveik išvis nustojo domėtis verslo reikalais. Darbe pasirodydavo tik kartą ar du per savaitę. Jeigu atvykdavo svarbūs klientai, jis pavedžiodavo juos po muziejų, o

paskui veždavosi į restoraną pavakarieniauti arba į teatrą. Dažnai skraidydavo pas klientus į Romą, Londoną ar dar bala žino kur. Kai prieš penkerius metus perėmiau iš Raso vadovavimą, buhalterinės knygos rodė aiškų pardavimo nuosmukį. Tuomet Daglas Konelis vėl įsitraukė į verslo reikalus.

Jis patraukė pečiais ir kalbėjo toliau:

– Maždaug tuo metu vienas mūsų vairuotojų pateko į avariją. Jis nuvežė mūsų prekių į Pensilvaniją, o grįždamas namo, matyt, sustojo prie kažkokio baro. Vos už kelių kilometrų nuo čia. Džersyje. Įkaušęs sėdo už vairo ir rėžėsi į privataus namo kieme augantį medį. Sunkvežimis buvo kaip reikiant aplamdytas, bet jis sugebėjo parvairuoti jį iki garažo. Mums pasisekė, kad avarijos niekas nematė. O jam pasisekė, kad nebuvo nubaustas už vairavimą išgėrus.

– Atrodo, ponui Koneliui labai rūpi draudimas, – pastebėjo Kleinas. – Jam nekilo mintis, kad apie avariją reikėtų pranešti to namo savininkui? – Tai buvo retorinis klausimas. Paskui Kleinas pridūrė: – Ar niekas iš darbuotojų neklausinėjo, kas atsitiko tam furgonui?

– Manau, visi puikiai suprato, kad geriau laikyti liežuvį už dantų.

– Kokia avariją patyrusio vairuotojo pavardė?

– Garis Hjuzas. Girdėjau, kad dabar jis dirba limuzinus nuomojančioje įmonėje. Sėkmės tiems, kurie važiuos jo vairuojamu automobiliu. – Džekas Vortas atsistojo ir iš stalo stalčiaus ištraukęs adresų knygelę nurašė vairuotojo vardą, pavardę ir namų adresą. – Jeigu tik jis ten pat dar gyvena ir dirba, – tarstelėjo paduodamas popieriaus lapelį.

– Mes jį susirasime, – tyliai atsakė Ramsis.

Aiškiai susinervinęs, Džekas Vortas prieš atsakydamas apsilaižė lūpas.

– Kaip jau sakiau, ponas Konelis žinojo, kad verslas smunka. Jis laukė geresnio pasiūlymo už tą, kuris jau gulėjo ant stalo. Ir buvo teisus. Jam priklausantys pastatai verti daugiau, negu jam siūlė. Jis nuomojosi prabangias jachtas, bet pastatų priežiūrai ir remontui neišleido nė penkių centų. – Vortas atsistojo. – Paklausykit, buvo ilga diena. Jau viską papasakojau. Gal jau baikime šį pokalbį?

– Gerai, – atsakė Kleinas. – Šiam kartui pakaks, bet ateityje mes su jumis dar susisieksime.

– Net neabejoju, – tulžingai atrėžė Džekas Vortas.

44

Keitės temperatūra buvo 38,2. Hana sėdėjo greta jos lovos. Iš baimės jai perdžiūvo burna. Ji tyliai kuždėjo: „Padėk, gerasis Dieve, labai prašau.“ Ji žinojo, kad turėtų paskambinti Daglui, bet labai nenorėjo to daryti. Nenoriu girdėti jo žliumbimo, galvojo ji. Tikriausiai daktaras Peitelis jam jau paskambino. Galėsiu taip pasiteisinti.

Keite, brangioji, prašau, nemirk! Prašau, tik nenumirk!

Pusę aštuonių vakaro, nešina krepšiu nakčiai reikalingų daiktų, atėjo Džesė. Hana susitiko su ja intensyviosios terapijos skyriaus laukiamajame.

– Atnešiau džinsus, megztinį, sportbačius, dantų pastos ir šepetėlį, – išvardijo ji. – Pamaniau, taip bus patogiau negu su kostiumėliu ir aukštakulniais.

Hana sušnibždėjo:

– Ačiū.

– Kaip ji laikosi? – paklausė Džesė, nors atsakymą buvo galima lengvai perskaityti Hanos akyse.

– Jeigu pavyktų per artimiausias valandas numušti temperatūrą, viskas bus gerai. Bet jei temperatūra dar pakiltų, tai gali reikšti, kad prasidėjo infekcija, ir... – Hana neužbaigė sakinio, bet, krimstelėjusi sau į lūpą, vėl prakalbo: – Džese, aš persirengsiu ir grįšiu į palatą pas Keitę. Nenoriu, kad liktum čia sėdėti per naktį. Žinau, kad jaudiniesi dėl manęs, bet pažadu, jeigu temperatūra nukris, aš irgi eisiu namo, – ji net pabandė nusišypsoti. – Jeigu taip atsitiktų, daktaras Peitelis mane pats iš čia išgrūs.

Džesė suprato, kad Hana nori pabūti viena.

– Tik nepamiršk, kad gali man bet kada paskambinti.

– Žinau.

– O kaip Daglas? Ar jis ateis?

– Daktaras Peitelis sako, kad su juo kalbėjosi. Jis jau atvažiuoja, – o paskui piktai pridėjo: – Norėčiau, kad jis čia nelįstų. Prisiekiu, vienintelis dalykas, kas jam iš tiesų rūpi, tai suversti visą kaltę dėl gaisro Gasui ir užsitikrinti, kad Keitė vėliau palaikytų jo susikurtą įvykių versiją. Tėvas nori susišluoti draudimo išmoką. Jeigu jam pavyktų gauti tuos pinigus, galėtų pamiršti prabangių jachtų nuomą. Jis garantuotai nusipirktų nuosavą jachtą!

Tuo metu prasivėrė laukiamojo durys. Pasirodė daktaras Peitelis.

– Keitės organizmas pradeda reaguoti į vaistus, – pasakė jis. – Temperatūra nukrito visu laipsniu. Negaliu jums nieko pažadėti, bet tai neabejotinai geras ženklas, – ir su drąsinančia šypsena veide pridūrė: – Aš būsiu netoliese, Hana. Užsiplikykite puodelį kavos ir ko nors užkąskite.

Atsisveikindamas linktelėjo galvą ir išėjo į koridorių.

– Tu ką tik išgirdai gerą žinią ir puikų patarimą, – gyvai prakalbo Džesė. – Nueik į tualetą persirengti, o aš nusileisiu į kavinę ir atnešiu sumuštinių su kava. Galėsime drauge čia užkąsti, o paskui išeisiu namo ir tau nebetrukdysiu.

Kol Hana nespėjo užprotestuoti, dar pridūrė:

– Jau beveik aštuonios. Pats laikas vakarieniauti.

– Ačiū. Būtų puiku, – sutiko Hana. Ji galvojo apie nukritusią Keitės temperatūrą. Kad tik nebūčiau per anksti apsidžiaugusi, ramino save ji. Net jeigu karščiavimas ir atslūgo, temperatūra vis tiek labai pavojinga.

Džesė nuėjo prie lifto, o Hana pasuko į priešingą pusę link moterų tualeto. Užėjusi vidun ir pamačiusi, kad yra viena, staigiu judesiu nusispyrė aukštakulnius, nusivilko švarką, palaidinukę, nusimovė kelnes. Jai dingtelėjo, kad kas nors gali užeiti ir tapti jos striptizo liudininku, bet persirenginėdama įsispraudusi mažoje kabinoje užtruktų dvigubai ilgiau.

Sugrįžusi į laukiamąjį, ji kaip tik spėjo pamatyti į Keitės palatą įsmunkantį tėvą. Leisiu jam pabūti vienam su Keite, pagalvojo

Hana. Daugiau kaip penkiolika minučių jis neištvers. Maždaug po penkių minučių, nešina kava ir sumuštiniais, grįžo Džesė. Išvyniodama sumuštinį, Hana galvos linktelėjimu parodė į intensyviosios priežiūros palatos duris:

– Dabar ten Daglas. Jis manęs nematė. Pažiūrėsim, kiek laiko jis ten ištvers.

Po penkiolikos minučių jos baigė vakarieniauti. Jau metė į šiukšlių dėžę sumuštinių pakuotes ir vienkartinius kavos puodelius, kai į laukiamąjį įžengė Daglas.

Pirmoji Džesės mintis, pamačius Daglą Konelį, buvo kaip visuomet, kai ji susidurdavo su juo akis į akį. Jis buvo pribloškiantis klasikinio grožio vyras. Tamsiai rudi plaukai prie smilkinių jau buvo pražilę. Nakties mėlynumo akis puošė ilgos blakstienos. Plati šypsena atidengė tobulus dantis, o jeigu jie dirbtiniai, to tikrai nebūtum pasakęs. Apranga buvo nepriekaištinga: dryžuoti marškiniai, kaklaraištis ir susegamas nertinis. Hana jai buvo sakiusi, kad pastaruoju metu jo mėgstamas dizaineris buvo Armani.

Be gražių veido bruožų ir nepriekaištingo stiliaus jausmo, Daglas darė ir atletiško vyro įspūdį. Džesė žinojo, kad jis iš tiesų sportiškas. Ne kartą su jo dukterimis ji yra buvusi užmiesčio klube ir mačiusi, kaip jis atsiima golfo arba teniso turnyrų nugalėtojo taurę. Dar ji žinojo, kad jaunystėje jis žaidė polą.

– Hana, aš ką tik kalbėjausi su daktaru Peiteliu, – pasakė jis. – Jis sakė, kad Keitei nukrito temperatūra.

– Taip, žinau, – atsakė Hana.

– Pasilikčiau čia ilgiau, bet man atrodo, kad šiandien su manim dar norės pasikalbėti gaisro tyrėjai. Nesuprantu, ko jie taip skuba, kad negali palaukti iki rytojaus. Ar tau jie neskambino?

– Ne, neskambino. Nesikalbėjau su jais nuo ketvirtadienio vakaro.

– Kiek žinau, dabar jie pas Džeką Vortą.

Džesė pastebėjo, kad Daglas sunerimęs, bet tikrai ne dėl Keitės būklės.

Daglas nedrąsiai pabučiavo Hanai į skruostą ir pasakė:

– Jaučiu, kad mūsų maldos išklausytos. Karščiavimas praėjo.

– Taip. Man jau metas grįžti pas Keitę, – priminė jam Hana. – Viso gero, tėti. Džese, labai tau ačiū.

Ji dingo už intensyviosios priežiūros palatos durų. Džesė apsidžiaugė, kad kelias minutes galės pabūti viena su Daglu. Jie drauge nusileido liftu ir nuėjo prie pagrindinių ligoninės durų, kur Daglo jau laukė vairuotojas.

– Mielai pasiūlyčiau tave parvežti namo, – prabilo jis, – bet manęs jau tikriausiai laukia tyrėjai, o mieste kaip visuomet spūstys.

– Nieko tokio, – atsakė Džesė. – Jau matau atvažiuojantį taksi, – ji pakėlė ranką jį sustabdyti ir iškart paskubomis pridūrė: – Daglai, nepamirškit, aš atstovauju Keitei. Jeigu ji būtų apkaltinta prisidėjusi prie sprogimo, norėčiau kuo daugiau apie tai žinoti. Man labai įdomu, ką rezga gaisro tyrėjai.

– Paskambinsiu ryte, jeigu turėsiu ką papasakoti, – pažadėjo jis, lipdamas į savo automobilį.

Vos spėjo uždaryti dureles, išsitraukė telefoną ir paskambino Džekui Vortui.

– Ar jau kalbėjaisi su tais vyrukais?

– Taip. Ar prisimeni tą sudaužytą furgoną, kuris stovėjo mūsų kieme?

– Kuo jis čia dėtas?

– Pastaruosius dvejus metus ten buvo įsitaisęs kažkoks benamis.

– Dvejus metus? – pro sukąstus dantis pakartojo Daglas.

– Taip. Jie aiškinasi, ar ne jis sukėlė gaisrą. Tai gera žinia. Gal bent kiek sumažins Keitei metamus įtarimus.

– Sutinku, tai gera žinia. Ar dažnai jis ten lankydavosi?

– Iš furgone rastų laikraščių atrodo, kad gana reguliariai. Jie beveik neabejoja, kad jis ten buvo ir sprogimo naktį. Jeigu padegė ne jis, vadinasi, jis galėjo būti liudininkas.

Daglas Konelis nebenorėjo diskutuoti, ką tai galėtų reikšti. Jis išjungė telefoną.

45

Frenkas Ramsis ir Natanas Kleinas paliko Džeką Vortą ir Penkiasdešimtosios gatvės tiltu pasuko į Manhataną. Atvažiavę prie prašmatnaus namo, kuriame buvo Daglo Konelio butas, jie iš durininko sužinojo, kad šeimininkas ką tik grįžo namo. Vyrai pakilo į viršų ir pamatė tą patį vaizdelį, koks buvo prieš porą dienų. Sandra atidarė duris ir palydėjo juos iki bibliotekos, kur su stiklu rankoje jau sėdėjo Konelis.

– Tik norėjau pasakyti, kad Keitė karščiuoja, ir, kaip matote, Daglas eina dėl jos iš proto, – pasakė Sandra. – Tikiuosi, ilgai neužsibūsite, nes jam reikia pailsėti ir ko nors užkąsti. Vargšelis jau visai nusibaigęs.

– Mes labai apgailestaujame, kad panelės Koneli sveikata pablogėjo, – nuoširdžiai tarė Frenkas Ramsis. – Jeigu ponas Konelis dar šįvakar ketina važiuoti į ligoninę, mes, žinoma, tai suprantame, ir galėtume perkelti susitikimą rytojui.

– Ne. Kita jo duktė vaidina kankinę. Ji norėjo likti viena su seserim.

– Pakaks, Sandra! – Konelis atsistojo nepaleisdamas stiklo iš rankos. – Aš girdėjau apie kažkokį valkatą, kuris galbūt gyveno furgone. Ką visa tai reiškia?

– Jis *tikrai* gyveno furgone, pone Koneli, – pataisė jį Frenkas Ramsis.

– Kaip supratau, jis ten trynėsi ne vienus metus?

– Mažiausiai dvejus. Furgone radome dvejų metų senumo laikraščių.

Daglas Konelis siurbtelėjo iš stiklo nemažą degtinės gurkšnį.

– Skamba neįtikimai, bet aš suprantu, kaip tai galėjo atsitikti. Jūs matėte garažą, kuriame buvo laikomi furgonai? Iš priekio jis atviras, bet iš užpakalio ir iš šonų atitvertas. Tas furgonas stovėjo nugrūstas už visų kitų. Pastaraisiais metais naudodavome tik du arba keturis arčiausiai stovinčius. Dar du nejudinami furgonai puikiai užstojo tolimiausiąjį.

Kartais, kai krovinį reikėdavo pristatyti kur nors toli, vairuotojai į garažą sugrįždavo vėlai naktį arba net paryčiui, bet, aišku, jiems nebūtų net mintis šovusi tikrinti tą seną furgoną. Jeigu tas žmogėnas spėdavo iš ten išeiti anksti ryte, dar prieš susirenkant darbuotojams, niekas jo ir nepastebėdavo. Net jeigu koks valkata ir viduje būtų prasėdėjęs visą dieną, nė vienas to nebūtų pastebėjęs. Bet kadangi akivaizdu, jog žmogui bent kartais reikia pavalgyti ir atlikti gamtinius reikalus, aš manau, kad jis išeidavo anksti ryte, kol darbuotojai dar nebūdavo susirinkę, ir parsirasdavo vėlai vakare.

– Manau, jūs teisus, – pritarė jam Natanas. – Mūsų žmonės paklausinėjo šiose apylinkėse. Kai kas anksti ryte matydavo čia benamį su karučiu, bet, turint omenyje, kad šalia jūsų fabriko yra nemažai apleistų pastatų, nieko nuostabaus, kad naktinį prieglobstį juose randa ne vienas benamis.

– Turime dar vieną prielaidą, pone Koneli, – šįkart prabilo Frenkas Ramsis. – Manome, kad šis benamis buvo čia ir sprogimo metu. Jis galėjo matyti, kas tą naktį čia įvyko, – Ramsis net prisimerkęs stebėjo Konelio reakciją.

– Mes žinome, kad mano duktė Keitė ir Gasas Šmitas buvo fabriko teritorijoje. Tačiau net jeigu valkata ir matė juos drauge, jis tikrai negalėjo žinoti, kad Keitę ten atviliojo Gasas Šmitas.

– Oficialiai jis laikysis būtent šios versijos, – kandžiai pakomentavo Ramsis, kai jiedu su Kleinu važiavo į Fort Toteną užpildyti ataskaitos. Užbaigę darbą jie sėdo kiekvienas į savo automobilį ir, nusikalę kaip šunys, pasuko skirtingais keliais namo.

46

Pirmadienį apie pusę vienuoliktos vakaro Keitės temperatūra pakilo pavojingai aukštai – iki 39,6 laipsnio. Daktaras Peitelis visą naktį budėjo ligoninėje. Seselė Hanai pasakė, kad jis nuėjo prigulti į kabinetą koridoriaus gale, bet prireikus bet kurią minutę gali prisistatyti. Hana, nebegalėdama nei verkti, nei blaiviai mąstyti, sėdėjo sustingusi mirtinoje tyloje prie intensyviosios terapijos skyriaus vienutėje gulinčios Keitės. Kartais Keitė pradėdavo neramiai blaškytis, ir tuomet įsijungus pavojaus signalui į palatą atskubėjusi seselė puldavo tikrinti, ar ji neištraukė kokio nors vamzdelio, pro kurį jai į venas lašėjo vaistai.

Kitą rytą apie septintą valandą karščiavimas baigėsi. Plačiai šypsodamasi seselė paprašė Hanos išeiti į laukiamąjį, kad galėtų Keitę perrengti ir pakeisti prakaitu permirkusias paklodes.

Haną nuo palengvėjimo apėmė silpnumas. Įžengusi į laukiamąjį, ji pamatė kunigą, atėjusį su ja pasikalbėti. Jis atsistojo ir šiltai pasisveikino. Tai buvo aukštas, lieknas, rusvų akių, iš pažiūros į septintą dešimtį įžengęs vyriškis. Pasisveikindamas jis nusišypsojo. Rankos paspaudimas buvo tvirtas ir raminantis.

– Labas, Hana. Aš esu tėvas Denas Martinas. Ką tik buvo užsukęs daktaras, – pasakė jis. – Aš jau žinau, kad Keitei pagerėjo. Tu manęs tikriausiai neprisimeni, bet kai buvai mažytė, jūsų šeima priklausė Šventojo Ignaco Lojolos parapijai.

– Taip, prisimenu, – atsakė Hana. Ji pasijuto kalta, kad nuo tada, kai Keitė įsigijo butą Vest Saide, o ji pati persikraustė į Vilidžą, jos abi į bažnyčią nueidavo tik per didžiąsias šventes.

– Tais laikais dar netarnavau Šv. Ignaco bažnyčioje, – pasakojo tėvas Denas Martinas, – bet per tavo mamos ir dėdės laidotuvių mišias jau stovėjau prie altoriaus. Buvau ką tik įšventintas ir po to nelaimingo atsitikimo dažnai pagalvodavau apie jūsų šeimą. Tu buvai dar kūdikis, ten buvo ir tavo sesutė. Jai buvo kokie treji. Ji stovėjo įsikibusi tėvui į ranką. Esu matęs daug liūdnų laidotuvių, bet jūsų nelaimė man niekada neišėjo iš galvos. Meldžiuosi už Keitę nuo tada, kai sužinojau, kas jai atsitiko. Pagalvojau, gal norėsi, kad ją aplankyčiau.

Jis patylėjo, o paskui pridūrė:

– Keitė buvo tokia graži mergytė. Ilgi šviesūs plaukai ir ryškios žydros akys. Navoje vienas greta kito stovėjo du karstai, ir ji vis bandė nutraukti audeklą, dengiantį artimesnįjį karstą, nes žinojo, kad ten guli jos mama.

– Prie bažnyčios ir jos viduje buvo daug žurnalistų, – prisiminė Hana. – Mačiau televizijos reportažus. Tai buvo tokia baisi nelaimė. Dar dvi žuvusios poros buvo gerai finansų rinkose žinomi žmonės.

Tėvas Martinas pritardamas linktelėjo.

– Jaučiau pareigą po visko paskambinti jūsų tėvui, ir mes gana draugiškai pasikalbėjome. Jis buvo labai prislėgtas netekęs jūsų motinos, savo brolio ir, aišku, draugų. Jis niekaip negalėjo liautis verkęs. Buvo visiškai sugniuždytas. Sakė, jeigu ne dukrelės, geriau būtų pats žuvęs per tą nelaimingą atsitikimą.

Jis labai greitai atsigavo, pamanė Hana, bet iškart susigėdo dėl savo minties.

– Žinau, kaip jis mylėjo mamytę, – garsiai pasakė ji. – Kartą, būdama trylikos, jo paklausiau, kodėl jis neveda antrą kartą. Jis atsakė, kad ir Roberto Brauningo klausė to paties po Elizabetos Baret Brauning mirties. Tas atsakė, kad vesdamas antrą kartą įžeistų jos atminimą.

– Po laidotuvių praėjus porai mėnesių, mane išsiuntė į Romą mokytis Grigaliaus universitete. Mūsų ryšys su jūsų tėvu nutrūko. Norėčiau jam paskambinti. Gal duotumėt jo telefono numerį?

– Žinoma, – tarstelėjo Hana ir iš atminties padiktavo tėvo mobiliojo ir namų telefono numerius. Vos nepasakė ir darbo telefono, bet laiku susiturėjo. Tėvas Martinas paskubomis užsirašė.

Hana minutėlę dvejojo, bet paskui tarė:

– Kaip dvylika metų prasimokiusi katalikiškoje mokykloje, tikriausiai turėjau paskambinti ir paprašyti Keitei suteikti ligonių patepimo sakramentą?

– Esu pasirengęs tai padaryti dabar, – tyliai atsakė tėvas Martinas. – Dar ir šiais laikais žmonės labai dažnai jo bijo paprašyti, nes laiko artėjančios mirties ženklu, bet tai netiesa. Tai malda, kad ligonis greičiau pasveiktų.

Kai pakviesti seselės jie užėjo į Keitės palatą, pamatė ją iš pažiūros ramiai miegančią.

– Ji veikiama stiprių raminamųjų, bet kartais ką nors ištaria, – sušnibždėjo Hana. – Gydytojas sakė, kad tai nesąmoningas kalbėjimas.

– Ne kartą esu susidūręs su tokiais atvejais, kai, būdamas komos būsenos, žmogus jautė ir suvokė beveik viską, kas dėjosi aplink jį, – paguodė ją tėvas Martinas ir atsegė juodą odinį lagaminėlį, kurį buvo atsinešęs su savimi.

Iš lagaminėlio išsitraukė sulankstytą stulą, pabučiavo ją ir užsidėjo ant kaklo. Tada išsitraukė mažą stiklinį buteliuką šventinto aliejaus.

– Tai vyskupo pašventintas alyvuogių aliejus, – paaiškino Hanai. – Alyvuogių aliejų bažnyčia pasirinko ne atsitiktinai, o dėl jo gydomųjų ir stiprybės suteikiančių galių, kurias mes vertiname ir kasdieniame gyvenime.

Hana stebėjo, kaip jis pamirko aliejuje pirštą ir paskui juo nubrėžia kryžių Keitei ant kaktos ir rankų. Klausydamasi tėvo Martino Keitei kalbamų maldos žodžių, Hana galvojo apie išgydymą ir jėgų atgavimą. Ją užplūdo ramybė, ir ji pirmą kartą patikėjo, kad Keitė visiškai pasveiks ir galės jai paaiškinti, ko tą vakarą drauge su Gasu ėjo į baldų fabriką.

Gal aš per griežta tėčiui, svarstė ji. Jis iš pat pradžių bijojo, kad gaisrą sukėlė Keitė. Gal jis jaudinosi visai ne dėl draudimo kompensacijos? Gal jis pašėlusiai bijo, kad, jeigu Keitė atsigaus, ji bus apkaltinta tyčiniu padegimu ir bus nuteista ilgus metus kalėti? Turėčiau būti jam atlaidesnė.

Kai po kelių minučių jiedu su tėvu Martinu išėjo iš Keitės palatos, jis stabtelėjo prie intensyviosios terapijos administratorės staliuko. Budinti seselė, su kuria jos jau vadino viena kitą vardu, pasakė:

– Hana, pasakyk, kad jau eini namo.

– Taip, jau einu, – atsakė Hana. – Išsimaudysiu po dušu ir persirengsiu. Mados versle viskas labai greitai keičiasi, todėl negaliu nuo jo ilgam atitrūkti. Be to, Keitė jaučiasi geriau, ir man nebe taip baisu ją palikti.

Tėvas Martinas palaukė, kol ji iš spintelės išsiėmė savo krepšį ir paltą, ir jie drauge išėjo iš ligoninės. Prie ligoninės durų Hana tarė:

– Būsiu atvira. Po nelaimės nelabai gražiai elgiausi su tėvu. Tai ilga istorija, bet jūsų žodžiai man suteikė peno apmąstymams. Tikiuosi, artimiausiu metu judu pasikalbėsite. Žinau, kad jam tai bus labai svarbu.

47

Timas Flemingas buvo Frenko Ramsio ir Natano Kleino tiesioginis viršininkas. Per pastarąsias penkias dienas po sprogimo Konelių gamybos komplekse jie kasdien smulkiai informuodavo jį apie tyrimo eigą. Antradienio rytą abu, gerai išsimiegoję, užėjo į jo kabinetą Fort Totene.

Flemingas buvo bebaigiąs šeštą dešimtį, tvirto kūno sudėjimo, geležies pilkumo plaukais. Emocijų neišduodančia veido išraiška jis atidžiai išstudijavo jų ataskaitą ir iškart perėjo prie svarbiausių bylos faktų. Jo balsas buvo žemas ir skambus.

– Konelis su savo fabriko direktoriumi sudaužytą furgoną užkišo aikštelėje ir paliko ten penkeriems metams? Būtų įdomu išsiaiškinti, ar tas girtas vairuotojas iš tikrųjų rėžėsi tik į medį, o gal nutrenkė kokį nors nelaimingą dviratininką?

– Ekspertai kruopščiai patikrino, ar ant furgono nėra kraujo arba žmogaus audinių likučių, – savo viršininką patikino Kleinas. – Jis trenkėsi į medį. Tai buvo guoba, ir iš to, ką pavyko nustatyti, jau nudžiūvusi.

– Norit pasakyti, tas girtas vairuotojas apsaugojo namo šeimininką, nes per smarkesnę audrą tas medis galėjo užvirsti ant jo namo stogo? – ironizavo Flemingas. – Koks mielas vaikinas.

Ramsis su Kleinu nusišypsojo. Viršininkas garsėjo panašiais komentarais. Tačiau Flemingas tuoj pat grįžo prie reikalo:

– Furgone buvo rastas Džeimės Gordon bloknotas, bet tai nereiškia, kad ji pati jį ten atsinešė.

– Ne, nereiškia.

– Ar turime duomenų apie ten prieglobstį radusį benamį?

– Kol kas nieko neradome. Ten rasti pirštų atspaudai neatitiko nė vieno su kriminaline praeitimi.

– Gerai. Vidurdienį surengsime spaudos konferenciją ir išplatinsime informaciją, kad sprogimo metu fabriko teritorijoje galėjo būti benamis. Tikiuosi, užrašų knygelėje rastus benamių apibūdinimus jau išsiuntėte visoms policijos nuovadoms?

Kleinas ir Ramsis linktelėjo.

– Policininkai pažįsta gatvėje gyvenančius žmones. Nustebčiau, jeigu artimiausiu metu jie kelių nesusems ir nepristatys mums. Komisaras nusprendė, kad furgone aptiktą šeimos fotografiją reikėtų išplatinti per žiniasklaidą. Tačiau apie Džeimės Gordon bloknotą žurnalistams nepasakosime. Kriminalistikos laboratorijos vaikinai žino, kad jos vardo net pašnibždomis nevalia ištarti.

– Taip, žinoma, – patvirtino Ramsis.

– Išgirdę apie benamį, jie ir taip turės ilgai ką gromuliuoti, – pasakė Flemingas. – Jie jau beveik nuteisė Konelio dukterį, lyg ji su tuo senuku Šmitu būtų tyčia sukėlę sprogimą.

Flemingas atsistojo, tuo parodydamas, kad pasitarimas baigtas.

– Lygiai dvyliktą, – rėžte nurėžė jis ir dar pridūrė: – Neblogai dirbate, vyrai, ir manęs tai nė kiek nestebina.

Po trijų valandų visoje žiniasklaidoje karščiausia naujiena tapo informacija apie benamį, kuris galėjo būti sprogimo liudininkas. Žurnalistams buvo išdalintos jaunos poros su kūdikiu ant rankų nuotraukos kopijos. Po beveik savaitę trukusių spekuliacijų, neva Keitė Koneli ir Gasas Šmitas buvo padegėjai, žurnalistai gavo šviežios žaliavos pirmiesiems laikraščių puslapiams užpildyti.

Iki antros valandos internete jau mirgėjo daugiau nei prieš keturiasdešimt metų kaimiško stiliaus kukliame Steiten Ailando name daryta fotografija.

Frenkas Ramsis, kitaip nei Natanas Kleinas, tikėjo, kad ši nuotrauka padės surasti jų ieškomą benamį.

– Galiu lažintis, kad, iškraustydami kažkieno namus, šią nuotrauką bus paprasčiausiai išmetę, – spėjo Kleinas. – Kai neseniai mirė mano žmonos Saros draugės Ketės Leblank senelė, toji aptiko pilnus stalčius senų nuotraukų. Dauguma darytos prieš aštuoniasdešimt ar devyniasdešimt metų. Senelės pusbroliai, žmonės, kurių Ketė neatpažino. Sara tada jos dar paklausė, ar ji ketinanti temptis jas namo, nugrūsti į palėpę, kad dar po trisdešimties ar keturiasdešimties metų jos vaikai jas išmestų.

– Ir ką padarė draugė? – paklausė Frenkas, pagalvojęs apie savo motinos sukauptas seniausiai mirusių giminaičių nuotraukas.

– Ketė atsirinko nuotraukas su savo senele ir dar keletą su pažįstamais žmonėmis, o kitas suplėšė.

– O aš tikiu, kad furgone rasta nuotrauka mus nuves prie tikslo, – atsakė Frenkas. – Man maga dar kartą aplankyti Lotę Šmit. Šiandien turėtume gauti ataskaitą iš Niujorko mokesčių tarnybos. Jeigu Gasas Šmitas bus sumokėjęs mokesčius už loterijoje išloštą prizą, aš, kaip mano tėvas mėgdavo sakyti, „iš klumpių išvirsčiau“.

– Galit pamiršti tas klumpes, – patikino jį Kleinas. – Paskambinsiu tiems vyrukams iš mokesčių ir pasakysiu, kad šį kartą „skubu“ reiškia „tikrai skubu“.

48

Aplankyti ligoninėje gulintį Klaidą buvo pavesta socialinei darbuotojai Širlei Merser, į šeštą dešimtį perkopusiai patraukliai juodaodei. Prie jo lovos Belvju ligoninėje ji atsirado vėlyvą antradienio popietę. Rado jį išmaudytą, nuskustą ir pakirptais plaukais. Jį kamavo sunkus bronchitas, bet per devyniolika čia praleistų valandų temperatūra jau buvo nukritusi iki normalios, ir jis buvo spėjęs sočiai pavalgyti. Netrukus jį turėjo išrašyti iš ligoninės, ir Širlė pasirūpino, kad jam būtų skirtas kambarys miesto savivaldai priklausančiame viešbutyje.

Prieš ateidama, Širlė gerai išstudijavo Klaido bylą. Prieglaudos, prie kurios durų Klaidas nualpo, personalas apie jį žinojo labai mažai. Jis čia apsistodavo labai retai ir kaskart pasisakydavo kitą pavardę. Jie mano, kad vardas tikras. Visuomet prisistatydavo Klaidu. O pavardę keisdavo. Klaidas Hantas, Klaidas Hanteris, Klaidas Holingas, Klaidas Hastingsas. Hastingsu jis prisistatė ir vakar vakare, po to, kai nualpęs atgavo sąmonę ir laukė greitosios.

Kai kurie nuolatiniai prieglaudos gyventojai direktoriui pasakojo, kad mato jį šiose apylinkėse jau daugelį metų.

– Jis visuomet vaikšto vienas. Su niekuo nenori kalbėtis. Jeigu gatvėje jį kas nors užkalbina, jis tiesiog pasiunta. Pastaruosius dvejus metus naktimis jo niekas nematydavo. Mes įtarėme, kad jis bus susiradęs kokią landynę.

Kitas benamis papasakojo, kad išvakarėse jis trenkė Samiui, kai tas mėgino įsitaisyti greta jo prie to paties garažo vartų.

Tačiau Širlė atkreipė dėmesį, kad policijoje jokių įrašų apie jį nėra. Akivaizdu, kad jis jau daugybę metų gyvena gatvėje. Grei-

tosios pagalbos seselei jis pasakė, kad jam šešiasdešimt aštuoneri. Iš pažiūros maždaug tokio amžiaus ir yra. Tačiau Širlė buvo tikra dėl vieno: jeigu jis ilgiau liks gatvėje, mirs nuo plaučių uždegimo.

Apsiginklavusi visa šia informacija, Širlė prisiartino prie jo lovos. Nors dabar jo veido oda buvo išmarginta senatvinių dėmių, o veidą vagojo gilios raukšlės, ji įžvelgė, kad jaunystėje jis turėjo būti gana išvaizdus vyriškis.

Ji palietė jam ranką. Jis akimirksniu praplėšė akis ir pašoko iš patalo.

– Atsiprašau, pone Hastingsai, – švelniu balsu prakalbo Širlė. – Nenorėjau jūsų išgąsdinti. Kaip jaučiatės?

Pamatęs prie jo lovos stovinčią malonaus veido moteriškę jis vėl susmuko ant pagalvės. O tada krūtinę sudrebino gilaus ir gergždžiančio kosulio priepuolis. Galiausiai netekęs jėgų jis vėl susmuko lovoje.

– Jau nebekarščiuoju, – sugergždė jis.

– Kaip gerai, kad vakar jus atvežė čia, – pasakė Širlė. – Jeigu būtumėt likęs gatvėje, šiandien jau būtų sunkus plaučių uždegimas.

Klaidas neaiškiai prisiminė, kaip vakar nualpo prie benamių prieglaudos durų. Staiga jam dingtelėjo nerami mintis:

– Mano karutis! Mano daiktai! Kur jie?

– Jie viską surinko, – atsakė Širlė. – Klaidai, ar jūsų pavardė Hastingsas?

– Taip, o ką?

– Kartais jūs prisistatote kita pavarde.

– Kartais aš susipainioju.

– Suprantu. Klaidai, ar turite šeimą?

– Ne.

– Nieko neturite? Nei brolio, nei sesers?

Klaidas prisiminė Pegės ir Skipio nuotrauką. Akimirką jo akys sudrėko.

– Juk turite artimųjų, tiesa? – užuojautos kupinu balsu paklausė Širlė.

– Tai buvo labai seniai.

Širlė Merser suprato, kad nėra jokios prasmės klausinėti Klaido apie šeimos ryšius.

– Ar kada tarnavote kariuomenėje? – paklausė ji. – Medicininės apžiūros kortelėje parašyta, kad turite randų ant krūtinės ir nugaroje. Pagal amžių jūs galėtumėt būti Vietnamo karo veteranas.

Ji prisikasė per arti.

– Niekada nebuvau kariuomenėje, – burbtelėjo Klaidas. – Aš atsisakiau eiti į kariuomenę dėl įsitikinimų.

Džojus Kelis... *Perduok mamai, kad aš ją labai myliu...* Taip ir neaplankiau jos, pagalvojo Klaidas. Nebūčiau galėjęs jai papasakoti, kaip tai sakydamas jis laikėsi už pilvo, kad neišvirstų žarnos. Jo kraujas tryško tiesiai ant manęs, tarsi aš pats būčiau kraujavęs.

– Užsičiaupk! – piktai suriko Širlei Merser. – Nebeklausinėk, o nueik pasakyti, kad atiduotų mano drabužius. Aš išeinu iš čia.

Išsigandusi, kad jis jai neužvožtų, ji per žingsnį atsitraukė.

– Klaidai, – bandė užginčyti, – mes abu dabar išeisime. Aš parūpinau jums vienvietį kambarį miesto savivaldai priklausančiame viešbutyje. Jums duos vaistų ir turėsite nepamiršti jų išgerti. Ten bus šilta ir sausa. Aš atnešiu jums maisto. Jums reikia atsistoti ant kojų.

Atsargiau, įspėjo save Klaidas. Jis suprato, kad buvo užsimojęs jai trenkti. Mane už tai gali suimti, o tada patupdyti į šlykščią skylę miesto kalėjime.

– Atsiprašau, – tarė jis, – labai atsiprašau. Nereikėjo taip įsikarščiuoti. Jūs dėl to nekalta. Jūs labai maloni moteris.

Jis žinojo, į ką panašus bus tas viešbutis. Skylė. Tikra skylė. Jis pagalvojo, kad dings iš ten vos tik ji pasišalins. Susiras į senąjį furgoną panašų prieglobstį, kur galės likti nakvoti.

Staiga jo akys išsiplėtė. Tiesiai už socialinės darbuotojos ant sienos kabėjo televizorius. Žinių vedėjas rodė nuotrauką, kurioje buvo įamžintas jis, Pegė ir Skipis. Jam toptelėjo, kad dabar visą kaltę dėl sprogimo jie suvers jam. Ir dėl mergaitės, kuri vieną vakarą buvo įsiveržusi į jo furgoną.

Stengdamasis neišsiduoti dėl apėmusios panikos, jis tarė:

– Eisiu su jumis į viešbutį. Aš suprantu, kad nebegaliu gyventi gatvėje.

– Žinoma, negalite, – ryžtingai pritarė Širlė, nors kiaurai permatė Klaido užmačias. Vos tik jį įkurdinsiu ir paliksiu, jis paspruks,

sumetė ji. Įdomu, kokie vaiduokliai temdo jo praeitį? Tikriausiai niekada to nesužinosiu, pagalvojo jau stodamasi nuo kėdės. – Paprašysiu, kad kas padėtų jums apsirengti. Jums jau paruošė švarių šiltų drabužių.

Ant sienos kabančio televizoriaus ekrane žinių vedėjas tuo metu sakė:

– Jeigu atpažinote šioje nuotraukoje įamžintą šeimą, prašom nedelsiant paskambinti...

49

Keturiasdešimt dvejų metų Skipio Hočkiso nuosavybė buvo penkios kulinarijos parduotuvėlės Niujorke, Irvingtono ir Teritauno priemiesčiuose. Abu miesteliai priklauso Vakarų Česterio apygardai, nuo kurios iki Manhatano mažiau nei valanda kelio. Dar būdamas vaikas po pamokų jis dažnai užsukdavo į Steiten Ailande esančią kulinariją, kur tėvui dingus dirbo jo motina.

Supratingas kulinarijos savininkas, imigrantas iš Vokietijos Hansas Šeferis mielai priimdavo berniuką. Iš pradžių jis čia paruošdavo pamokas, o ūgtelėjęs padėdavo sukrauti į lentynas produktus arba išvežiodavo juos užsakovams.

Skaniausios buvo Šeferio naminės salotos, mėsos vyniotiniai, o ypač – austriškas obuolių pyragas. Skipis dažnai sėdėdavo su ponia Šefer stebėdamas, kaip ji kepa ir gamina valgį. Po kurio laiko jis jau padėdavo jai ruošti patiekalus. Mokykloje turėjo daug draugų, o ir mokslai sekėsi gerai, tik sportu niekada nesidomėjo. Labiausiai jam rūpėjo kulinarija.

Šeštą valandą jie drauge su mama grįždavo namo. Ji taip ir neišsikraustė iš to mažo namelio, kuriame gyveno su jo tėvu.

– Niekada nemanyk, kad jis mus metė, – dažnai sakydavo ji. – Jis mus abu labai mylėjo, bet iš karo grįžo sugniuždytas ir įbaugintas. Kažkas jam ten nutiko, bet apie tai jis niekada nekalbėdavo net ir tada, kai gydytojai jam bandė padėti. Pasižiūrėk, kiek medalių jis parsivežė iš Vietnamo. Jis labai brangiai už juos sumokėjo.

– Ar ne per brangiai? – klausdavo Skipis.

Jis nepamiršo tokios ilgesingos motinos šypsenos, su kuria ji atsakydavo:

– Gal tu ir teisus.

Baigęs mokyklą, Skipis įstojo į Virdžinijos technikumą mokytis kulinarijos. Baigęs dvejus metus dirbo virtuvės šefo padėjėju viename Niujorko restorane. Tada senasis ponas Šeferis nusprendė išeiti užtarnauto poilsio ir pasiūlė Skipiui perpirkti iš jo kulinarijos krautuvėlę. Jis netgi pasiūlė ją išsipirkti per dešimt metų.

– Žmonės mano, kad aš išprotėjau, – kalbėjo Šeferis. – Bet aš tikrai neišprotėjau. Puikiai tave pažįstu. Tu sugebėsi sumokėti visą sumą per penkerius metus.

Taip viskas ir nutiko. Po kurio laiko Skipis vedė, susilaukė dviejų sūnelių ir nusprendė persikelti į Vakarų Česterio apygardą. Senąją kulinarijos parduotuvėlę jis pardavė ir atidarė naują Irvingtone. Dabar, prabėgus penkiolikai metų, jis buvo klestintis verslininkas ir mylimas bendruomenės narys. Nė vieno iš savo keturių sūnų jis nepavadino Klaidu. Jis dažnai pagalvodavo apie tai, kad tėvas jį praminė Skipiu. Tikrasis vardas jam ir pačiam nepatiko.

Jo mama liko gyventi Steiten Ailande.

– Čia gyvena visi mano draugai, – teisinosi ji. – Gyvensi ne per toli, galėsi dažnai mane aplankyti.

Nors jau artėjo septyniasdešimtmetis, ji buvo aktyvi parapijos ir vietinės labdaros organizacijos narė. Donaldas Skenlonas, senas jų kaimynas, buvęs Niujorko policijos detektyvas, būtų padaręs bet ką, kad tik Pegė už jo ištekėtų, bet Skipis žinojo, kad tai niekada neįvyks. Pegė nenustojo tikėti, kad jos vyras vis dar gyvas.

Antradienio vakarą, apvažiavęs visas savo krautuvėles, namo Skipis grįžo penkiolika po šešių. Jis niekada neleisdavo verslo reikalams užgožti vyro ir tėvo pareigų. Dabar jo keturiems sūnums buvo nuo dešimties iki šešiolikos metų. Retkarčiais jam šmėstelėdavo liūdna mintis, kad pats užaugo nematydamas tėvo. Kartais tenka mokytis ir neturint tinkamo pavyzdžio.

Pravėręs namų duris, jis išgirdo karštai besiginčijančius viduriniuosius berniukus. Užteko vien jo žvilgsnio, kad jie nutiltų.

– Siūlau eiti į savo kambarius ir nusiraminti, – pasakė ramiu, bet tvirtu balsu.

– Bet, tėti... – tik tiek paprieštaravo berniukai ir nubildėjo į viršų. Tik sunkūs jų žingsniai išdavė nepasitenkinimą bausme.

Kai jų nebeliko, jo žmona Liza lengviau atsiduso.

– Neįsivaizduoju, kaip kitos moterys vienos užaugina vaikus, – ir tai pasakiusi jį pabučiavo. – Sveikas parvykęs į mūšio lauką.

– Dėl ko šįkart riejosi?

– Rajenas įmetė Bilio mobilųjį į klozetą.

– Tikiuosi, netyčia? – paklausė Skipis.

– Aišku, netyčia. Be to, atrodo, kad jam nieko blogo nenutiko ir jis veikia. Vakarienė bus po valandos. Gal įsipilkim po taurę vyno ir pasižiūrėkim žinias?

– Man toks pasiūlymas patinka. O kada namo grįš Džeris ir Lukas?

– Kaip visada. Treniruotė turėtų greitai baigtis.

Eidamas paskui žmoną į svetainę, Skipis Hočkisas pagalvojo, kad gyvenime jam labai pasisekė. Su Liza susipažino Virdžinijos technikume. Nė vienas niekada neturėjo kito artimo žmogaus. Visai kaip mano mama su tėvu, pagalvojo jis, į taures pildamas vyną. Jis lengvai susidaužė taurėmis su žmona ir atsisėdo šalia jos ant sofos.

CBS kanalas rodė žinias. Laidos vedėja Dana Tailer pasakojo:

– Sensacingos naujienos Konelių baldų fabriko sprogimo byloje; sprogimo metu vienas žmogus žuvo, sunkiai sužalota savininko duktė Keitė Koneli. Paaiškėjo, kad fabriko teritorijoje stovinčiame apleistame furgone glaudęsis benamis galėjo ten būti ir tą naktį, kai įvyko sprogimas. Furgone pareigūnai aptiko fotografiją, pagal kurią bandoma nustatyti to žmogaus tapatybę. Gerai įsižiūrėkite į šią nuotrauką.

Skipis iš esmės nelabai domėjosi šia byla. Jam labiau rūpėjo tai, kad jo trylikametis ir keturiolikmetis sūnūs amžinai dėl ko nors pešasi. Bet šį kartą jis net aiktelėjo:

– O Dieve! O Dieve!

– Skipi, kas? – išsigandusi paklausė Liza.

– Ta nuotrauka. Pasižiūrėk. Kur esi ją mačiusi?

Liza įdėmiai pažvelgė į ekraną.

– Tai ta pati nuotrauka, kurią tavo motina laiko pasidėjusi ant židinio atbrailos. Ak, Skipi, ar gali būti, kad tas benamis yra tavo tėvas?

50

Ketvirtadienio rytą prasidėjo Konelio gamybos komplekso valymo darbai. Po išsamaus tyrimo nebeliko abejonių dėl to, kas sukėlė sprogimą ir kodėl kilo gaisras. Kažkas tyčia atsuko dujų vamzdį, kad į muziejaus salę su Fontenblo stiliaus baldais pritekėtų dujų, ir dar apnuogino elektros laidus, kad įvyktų trumpas jungimas.

Draudimo bendrovės tyrėjai rado sulūžusių, apdegusių antikvarinių kėdžių ar staliukų kojų ir prieš tris šimtus metų austo gobeleno skutų. Keletą daiktų sprogimo banga buvo nunešusi net už kvartalo, prie įvažos į sandėlius. Atėjo laikas išardyti aptrupėjusius ir labai pavojingus griuvėsius.

Specialiu sunkvežimiu buvo atvežti automobiliniai krautuvai. Kita mašina atvežė didelius šiukšlių konteinerius, juos kranas nukėlė ir pastatė toje vietoje, kur prasidėjo valymo darbai. Darbininkai pradėjo nuo muziejaus, kuriame Denis Frensis Konelis ilgus metus laikė antikvarinių baldų kolekciją.

– Atrodo kaip karo zona, – savo viršininkui pasakė jaunas darbininkas Chosė Fernandesas. – Kažkas tai padarė tik dėl pinigų.

– Čia ir yra karo zona, – pritarė viršininkas. – Ir tikriausiai padarė tai dėl pinigų. Reikia pasisaugoti kanalizacijos šulinių. Nenoriu, kad kas nors nukentėtų. Ir įrangos čia prarasti nenoriu.

Visą dieną, tik su trumpa pietų pertraukėle per patį vidurdienį, didelė darbininkų komanda valė apanglėjusius griuvėsius ir daužė sutrūkinėjusias mūrines sienas.

Apie penktą valandą vakaro, kai jau rinkosi daiktus ir ruošėsi eiti namo, šaligatvyje, netoli tos vietos, kur buvo laikomi furgonai, atsivėrė smegduobė.

– Laimė, niekas nenukentėjo, – pasakė prižiūrėtojas. – Apjuoskit geltona juosta, kad naktį atsliūkinęs čia koks valkata lobių ieškotojas neįkristų.

Nudžiugę dėl viršininko sprendimo šiandien smegduobės neliesti, darbininkai aplink sutrupėjusį šaligatvį greitai pastatė keturis kuolelius ir apjuosė juos geltonai oranžine juosta su užrašu „Pavojinga“.

„Pakanka dienai josios vargo“, – mintijo Chosė mankštindamas skaudančius pečius ir galiausiai sėdo prie vieno iš sunkvežimių vairo. Kišenėje turėdamas senovės istorijos magistro diplomą ir daugiau negu šimtą tūkstančių dolerių skolos už mokslus koledže, jis buvo laimingas gavęs šį darbą, bet nuolat kartojo sau, kad tai tik laikinas jo gyvenimo etapas, kol šalies ekonomika nepagerės. Nors užaugo kukliame Bruklino daugiabutyje, kuriame gyveno jo tėvai, darbštūs imigrantai iš Gvatemalos, Chosė mėgdavo kiekvienai gyvenimo situacijai parinkti citatą iš Biblijos.

„Pakanka dienai josios vargo“, – mintyse kartojo jis. O kokia gi pradžia? Ir pagaliau užvesdamas variklį prisiminė: „Nebūkite tad susirūpinę rytojumi, nes rytojus rūpinsis savimi. Pakanka dienai josios vargo.“

Patenkintas savimi, Chosė nuspaudė greičio pedalą. Likę už nuvažiuojančio sunkvežimio, pusiau paslėpti suskilusių šaligatvio plytelių, vakaro prietemoje bolavo žmogaus griaučiai. Ant skeleto gulėjo purvina, blizgesio netekusi grandinėlė su medalionu, ant kurio buvo išgraviruotas Treisės vardas.

51

Džastinas Krameris pirmadienį ir antradienį negalėjo liautis galvojęs apie Haną Koneli.

Jį sujaudino Keitės Koneli reakcija, kai pasirašant sutartį ji sužinojo, jog butą jis buvo priverstas parduoti dėl to, kad neteko darbo. Jis net bandė ją nuraminti, sakydamas, kad jam tai nėra labai svarbu. Taip, jam patiko čia gyventi, bet jis nenori gyvenimo ne pagal kišenę. Netekęs darbo, jis tikrai neišgalėjo mokėti po du tūkstančius už buto išlaikymą, neskaitant paskolos bankui.

Mintis padovanoti Keitei bromeliją atėjo pavėluotai. Taip jau nutiko, kad kai nekilojamojo turto agentas atvedė Keitę, potencialią pirkėją, apžiūrėti jo buto, Džastinas buvo namuose. Ji tada žavėjosi jo augalu ir buvo matyti, kad apie gėles išmano. Tai ir paskatino nupirkti jai įkurtuvių dovaną. Jam Keitė patiko.

Tačiau kai šeštadienio popietę savo senajame bute pamatė Haną Koneli, kažkas atsitiko. Iš atminties niekaip neišbluko jos ilgomis blakstienomis padabintos tamsiai mėlynos akys, dramblio kaulo spalvos veido oda ir kupeta žvilgančių tamsių plaukų. Ji avėjo sportinius batelius ir ūgiu vos siekė jam pečius. Būdamas metro septyniasdešimt aštuonių centimetrų ūgio, jis visuomet svajojo būti bent penkiais centimetrais aukštesnis.

Džastinas prisiminė, kaip kartą jam ėmus dėl to niurzgėti tėvas pasakė: „Stovėk tiesiai! Tik kariška laikysena padės atrodyti aukštesniam."

Jis su Hana dar kurį laiką pastovėjo, o paskui drauge nuėjo į virtuvę pasiimti kambarinės gėlės. Jiems leidžiantis liftu, Džastinas svarstė, ar nebūtų pernelyg įžūlu pakviesti Haną pietų? Sukaupęs drąsą, ėmė ir paklausė. Paaiškėjo, kad Hana dar nepietavusi

ir mielai su juo nueitų pavalgyti. Jiems buvo smagu drauge. Po pietų Hana išvažiavo į ligoninę aplankyti Keitės. Visą pirmadienį Džastinas mėgino atsispirti pagundai jai paskambinti, bet galiausiai nusprendė, kad nenori, jog ji pajustų spaudimą. Jo siūlymasis palaistyti kambarinę gėlę dar nėra pagrindas užmegzti artimesnę draugystę, kad ir kaip jis to norėtų.

Antradienio popietę Džastinas susitiko su nauju klientu – keturiasdešimtmečiu, paveldėjusiu nemenką pinigų sumą ir nekantraujančiu ją kuo greičiau pelningai investuoti. Susitikimui pasibaigus, jis nusprendė namo iš darbo eiti pėsčiomis. Sprendimą nulėmė tai, kad pakeliui buvo Keitės Koneli butas.

Praeidamas pro jos namą, jis žvilgtelėjo pro duris, slapta vildamasis, kad Hana bus dar kartą čia apsilankiusi. Bet vietoj jos jis pamatė pro duris išeinantį vyriškį. Per kelias pastarąsias dienas jis užtektinai prisižiūrėjo į laikraščiuose spausdinamas Daglo Konelio nuotraukas, tad iškart jį atpažino. Džastinas sustojo.

– Pone Koneli, – kreipėsi.

Nustebęs Daglas Konelis sustojo ir nužvelgęs Džastiną nuo galvos iki kojų įvertino jo tvarkingą išvaizdą, pro akis nepraleisdamas ir brangaus kostiumo. Konelis nenoromis išspaudė šypseną.

– Pone Koneli, aš pažįstu jūsų dukteris. Kaip šiandien laikosi Keitė?

– Geriau, ačiū. Iš kur ją pažįstate?

Džastinas trumpai papasakojo, kaip jie susipažino, o baigdamas pridūrė:

– Šeštadienio popietę, atėjęs pasiimti kambarinės gėlės, susitikau čia su Hana.

– Tai buvo šeštadienį po pietų?

– Taip.

– Ar čia susitikai su Hana?

– Taip, pone. Čia.

– Ji man neminėjo, kad buvo čia užėjusi. Tai viską paaiškina, – pasakė daugiau sau negu Džastinui. – Buvo malonu susipažinti, – atsisveikindamas dar linktelėjo galva ir įlipo į automobilį.

Tai buvo bentlis. Džastinas susižavėjęs žiūrėjo į įspūdingą automobilį, kol vairuotojas nuvažiavo nuo šaligatvio. Paskui jam

toptelėjo, kad tai galėtų būti priežastis paskambinti Hanai ir papasakoti, kaip netyčia susidūrė su jos tėvu.

Tebestovėdamas gatvėje, jis išsitraukė mobilųjį telefoną. Jos numerį jau buvo įsivedęs į adresatų sąrašą. Hana atsiliepė po pirmojo signalo. Paklausta apie Keitę, ji papasakojo, kad nuvažiavo pas ją sekmadienio vakarą, o naktį į pirmadienį Keitė pradėjo karščiuoti. Hanos balsas išdavė nuovargį.

– Kaip ji dabar laikosi? – paklausė Džastinas.

– Geriau. Ryte karštis atslūgo. Šiandien visą dieną praleidau darbe, bet vis tiek buvau trumpam pas ją užsukusi. Ji atrodo ne blogiau, negu galima tikėtis.

– Norėjau pasiūlyti drauge pavakarieniauti, bet tu tikriausiai labai pavargusi.

– Taip, tikrai. Praeitą naktį nebuvau net prigulusi, bet vis tiek ačiū.

Džastinas kiek pavėluotai prisiminė, kad skambina Hanai norėdamas papasakoti apie susitikimą su jos tėvu. Staiga jis suvokė, kad Daglas Konelis net neužsiminė, jog ligoninėje Keitę buvo ištikusi krizė.

– Tu susidūrei su mano tėvu prie Keitės namų? – apstulbo Hana.

– Taip. Tiesą sakant, jis ką tik sėdo į automobilį ir nuvažiavo.

– Jis man nesakė, kad ketina ten užsukti, bet tai nesvarbu, – Hana stengėsi, kad balsas neišduotų kylančio pykčio. Jis suko galvą – ko tėvui prireikė Keitės bute? Tikrai nebūtų ten važiavęs patikrinti, ar nėra kokio greitai gendančio maisto. Tikriausiai ieškojo jos papuošalų, o gal norėjo pašniukštinėti po stalčius ir sužinoti daugiau apie jos asmeninius reikalus?

Džastinas jautė, kad Hana susinervino dėl to, ką iš jo išgirdo.

– Ar viskas gerai, Hana?

Hanai pasirodė, kad klausimas atsklido iš po žemių.

– Viskas gerai, – skubiai atsakė ji. – Aš tik... labai nustebau. Dėkui, kad paskambinai.

Džastinas Krameris vylėsi, kad prieš išjungdama telefoną ji išgirdo paskutinį jo sakinį:

– Po dienos kitos aš tau paskambinsiu.

52

Markas Slounas džiaugėsi naujuoju darbu. Jis suvokė, kad kasryt nori keltis ir eiti į darbą, o dirbant senojoje kontoroje Čikagoje to nebuvo jau kelerius metus.

Jam patiko ir naujasis jo butas. Pirmadienio vakarą jis praleido namuose išpakuodamas paveikslus ir iš kasmetinių kelionių po tolimus kraštus parsivežtus suvenyrus. Paskui juos sugrupavo ir sustatė prie sienų tose vietose, kur vėliau ketino pakabinti. Kai kurie daiktai jau buvo išdėlioti ant lentynų jaukiai įrengtame darbo kambaryje. Kartu tai buvo ir svečių miegamasis su atskira vonia ir patogiausia išlankstoma sofa, kokią tik galėjo nupirkti. Jis įsigijo ją vildamasis, kad mama jį aplankys bent keletą kartų per metus.

Po to, kai pirmadienio vakarą atsitiktinai sutiko Džesę, visą antradienį galvojo apie pablogėjusią Keitės būklę ir pakilusią temperatūrą. Jis suvokė, kad dėl savo kaimynės, kurios net akyse nebuvo matęs, jaudinasi iš dalies dėl to, kad susitikimas su Niku Greku jam sužadino prisiminimus apie dingusią jo paties seserį Treisę. Atrodė, tarsi ilgai gydytą sielos žaizdą kažkas būtų vėl pradraskęs.

Jis suprato, kad Hana ir jos artimiausia draugė Džesė Karlson dabar kiekvieną minutę laukia, tikisi ir meldžiasi dėl to, kas gali nutikti. Hanos susirūpinimas dėl Keitės jam priminė tą dieną, kai jo motina sulaukė skambučio dėl dingusios Treisės. Nors tuo metu buvo tik dešimties, ši akimirka jam giliai įsirėžė atmintyje. Tą dieną jis nėjo į mokyklą, nes buvo peršalęs. Sėdėjo virtuvėje prie stalo kartu su mama. Ji ką tik buvo užplikiusi jam arbatos ir sutepusi sumuštinį su kumpiu, kai suskambo telefonas.

„Dingo!“ Jis išgirdo motiną virpančiu balsu ištariant šį žodį ir akimirksniu suprato, kad tai apie Treisę.

Ir tada prasidėjo amžinas laukimas. Ta nežinia kankina ir dabar.

Antradienio vakare Markas pagaliau nuėjo į sporto klubą, užsirašė į klubo narius ir gerą valandą treniravosi, kol atlėgo nugaros ir sprando raumenų įtampa. Išsimaudęs po dušu ir persirengęs, sumetė sportinius drabužius į krepšį ir parsinešė namo. Keptis šaldiklyje gulinčio kepsnio jam nesinorėjo, todėl išsitraukė savo „iPhone“ ir įsijungė interneto paiešką. Tarp artimiausių restoranėlių, vos už keturių kvartalų nuo jo namų, buvo pažymėtas Tomio bistro.

Tikriausiai likęs tik senasis pavadinimas, vilkdamasis neperpučiamą striukę svarstė Markas. Mažai tikėtina, kad beveik po trisdešimties metų ten dar dirbtų senasis savininkas.

Jam nespėjus prieiti prie laukujų durų, suskambo telefonas. Skambino Nikas Grekas.

– Tikrai neatspėsite, kur susiruošiau, – pasakė jam Markas. – Einu į Tomio bistro, kur kadaise dirbo Treisė. Jis tik už keturių kvartalų nuo mano namų. Nutariau ten pavakarieniauti. Gal ten dar dirba senasis savininkas ir man pavyks su juo pasikalbėti. Kai Treisė neatėjo į darbą, jis pirmasis dėl to susirūpino ir pradėjo jos ieškoti.

– Vadinasi, pagavau jus pačiu laiku, – atsakė Grekas. – Man ką tik skambino senas draugas iš policijos. Po kelių minučių jie viešai paskelbs, kad suėmė praeitą mėnesį dingusios aktorės žudiką. Ji buvo pasmaugta.

– Nesuprantu, – sutriko Markas. – Kodėl jūs man tai pasakojate?

– Įtariamojo žudiko pavardė Haris Saimonas. Jam penkiasdešimt treji ir – nepatikėsite – jis dirba Tomio bistro virtuvėje jau trisdešimt metų! Kai Treisė dingo, jį, kaip ir visus kitus bistro darbuotojus, apklausė, bet jis turėjo tvirtą alibi. Dabar jie pamėgins išsiaiškinti, ar ir po šitiek metų jo alibi bus nepajudinamas.

53

Širlė Merser palydėjo Klaidą iki jo kambario miesto savivaldai priklausančiame Anslerio viešbutyje. Kadaise čia buvo viena gražiausių Niujorko pokylių salių su paauksuotomis lubomis ir puošniais sietynais. Bet tai buvo prieš devyniasdešimt metų. Šeštajame dešimtmetyje ši vieta tapo nebepopuliari tarp išrankių niujorkiečių ir po kurio laiko buvo išvis uždaryta. Greta Meisio universalinės parduotuvės Trisdešimt trečiojoje gatvėje esantis namas ilgus metus stovėjo užkaltais langais, kol prieš kelerius metus iš naujo atvėrė duris ir tapo miesto benamių prieglobsčiu.

Širlė apsidžiaugė pamačiusi, kad Klaidui skyrė vienvietį kambarį. Jame buvo sulankstoma lova, nedidelė spintelė ir kėdė. Koridoriaus gale – bendras vonios kambarys. Koridoriuje ant grindų matėsi atsainiai pridrabstytų maisto likučių. Širlė žinojo, kad valytojos stengiasi, kiek gali, bet kai kurie šių namų gyventojai buvo seniai pamiršę apie asmeninę higieną. Gretimame kambaryje kažkas klausėsi muzikos taip garsiai, kad atrodė, sprogs ausų būgneliai.

Širlė stebėjo Klaido veido išraišką tuo metu, kai jis įsitempė savo karutį į kambarį. Jis buvo bejausmis ir viskam abejingas. Ji pagalvojo, kad, jai išėjus, neprabėgs nė penkiolika minučių, ir jo čia nė kvapo neliks.

Klaidas vėl užsikosėjo. Kosulys buvo gilus ir varginantis, toks pats kaip ligoninėje.

– Klaidai, atnešiau porą buteliukų vandens. Nepamirškite išgerti vaistų.

– Gerai. Ačiū. Čia visai jauku. Kaip namie.

– Matau, turite gerą humoro jausmą, – pakomentavo Širlė. – Sėkmės, Klaidai. Po dienos kitos užeisiu aplankyti.

– Būtų malonu.

Kas jis per žmogus? – klausė savęs Širlė leisdamasi laiptais į vestibiulį. Ji nepasitikėjo dažnai gendančiu liftu. Prieš porą mėnesių buvo jame visai valandai užstrigusi.

Išėjusi į gatvę, ji stabtelėjo užsisagstyti palto. Trumpai šmėkštelėjo mintis, ar nevertėtų užsukti į Meisio prekybos centrą ir paieškoti dovanėlės kūdikiui, kurio apžiūrėti buvo pakviesta šeštadienį. Bet staiga ji prisiminė savo jaukius namus Brukline ir vyro, kuriam šiandien buvo laisva diena, pažadą pagaminti ką nors skanaus vakarienei. Ji pasuko už kampo ir nusileido į metro būdama laiminga dėl to, kad keliauja namo, kur jos laukia meilė ir šiluma.

Norėčiau iš tikrųjų padėti tokiems žmonėms kaip Klaidas, galvojo ji. Tačiau geriausia, ką galiu padaryti, tai pasirūpinti, kad jis nenumirtų kur nors gatvėje nuo plaučių uždegimo.

54

Pegė Hočkis sėdėjo savo namuose Steiten Ailande priešais televizorių ir žiūrėjo tą pačią žinių laidą kaip ir jos sūnus su marčia. Staiga ji net aiktelėjo, įsitverdama į gilaus fotelio ranktūrius.

Jos žvilgsnis nukrypo į savo, Klaido ir Skipio nuotrauką, kuri stovėjo ant židinio atbrailos. Nuotrauka buvo padaryta kelios savaitės prieš kelionę į Floridą, kur ji vyko aplankyti savo tėvų prieš Kalėdas. Grįžusi ant pietų stalo ji rado Klaido raštelį, šiek tiek pinigų ir dailiai išdėliotus Vietname užtarnautus medalius. Šią nuotrauką Klaidas išsinešė su savimi, o ji toje pačioje vietoje pasistatė jos kopiją, kurią anksčiau buvo padovanojusi savo tėvams.

Ji, aišku, buvo sukrėsta, bet neabejojo, kad Klaidą greitai suras, ir jam bus suteikta reikalinga pagalba. Bet jis tiesiog pranyko. Keturis mėnesius ji vaikščiojo į morgą, kai tik ten atsidurdavo koks nors neatpažintas, Klaido ūgio ir svorio vyriškis. Kaskart ji stovėdavo nudūrusi akis laukdama, kol morgo darbuotojas kilstelės antklodę nuo mirusiojo veido, o paskui papurtydavo galvą ir apsisukusi išeidavo.

Klaidas dingo nepalikęs nė menkiausios užuominos, kur link patraukė. Kai prabėgus dvylikai metų Pegė vis dar nebuvo gavusi apie jį jokių žinių, tėvas galiausiai įtikino ją oficialiai per teismą paskelbti Klaidą mirusiu, kad ji galėtų atsiimti jo gyvybės draudimą. Kai jis dingo, jai buvo dvidešimt septyneri. Kol Klaidas tarnavo kariuomenėje, ji dirbo sekretore, tačiau jam dingus, ir dar su kūdikiu ant rankų, buvo per sunku kasdien važinėti į Manhataną, todėl įsidarbino vos už kelių namų esančioje kulinarijos krautuvėlėje.

Dabar, po keturiasdešimt vienų metų, Pegė buvo vis dar simpatiška šešiasdešimt aštuonerių metų moteriškė, ir nors vilkinti nebe aštunto, o dvylikto dydžio drabužius, buvo patenkinta savo gyvenimu. Skipis visuomet buvo toks vaikas, apie kokį svajoja visi tėvai. Prie pensijos gaudama dar ir sūnaus išpirktą rentą, ji galėjo gyventi be rūpesčių. Senasis jos namas, kurio ji taip niekada ir nepaliko, buvo renovuotas įrengiant visus patogumus, pradedant garine dušo kabina antrojo aukšto vonios kambaryje, baigiant nauja virtuve bei langais su stiklo paketais.

– Galai žino, ko jis dar prigalvos, – juokais sakydavo savo draugėms.

Pegė buvo giliai tikinti, ir tai buvo jos pagrindinis stiprybės šaltinis. Ji užsiėmė ekumenine veikla savo parapijos bažnyčioje ir savanoriaudavo artimiausioje benamių prieglaudoje. Daugelį metų dirbusi kulinarijos parduotuvėlėje, ji buvo puiki virėja, ir nuolatiniai prieglaudos lankytojai iškart atpažindavo, kad virtuvėje dirba ne kas kitas, o Pegė Hočkis.

Donaldas Skenlonas su žmona Džoana buvo artimiausi Pegės kaimynai, su jais ji susidraugavo vos tik atsikrausčiusi į šiuos namus. Džoana mirė prieš penkerius metus, ir Donaldas nuo draugų neslėpė, kad mielai vestų Pegę, bet puikiai žinojo, kad jos geriau nė neprašyti. Jam atrodė neįtikėtina, bet Pegė tikėjo, kad jos vyras dar gyvas ir bet kurią dieną gali grįžti namo.

Širdyje Pegė jautė: net jeigu Klaidas vieną dieną pravertų namų duris ir užeitų į vidų, jie būtų tarsi du svetimi žmonės. Kai prieš daugelį metų Klaidui reikėjo jos paramos, pati to nenorėdama, Pegė jį nuvylė. Ji buvo paskendusi Skipio vystykluose ir stengėsi rasti pateisinimų Klaido girtuokliavimui. Ji aptikdavo paslėptus tuščius vyno butelius, bet, nenorėdama jo dar labiau liūdinti, nieko nesakydavo. Prieš kelionę pas tėvus į Floridą ji jautė, kad būtų geriau niekur nevažiuoti.

– Jeigu atpažįstate šioje nuotraukoje įamžintus žmones... – į žiūrovus kreipėsi žinių laidos vedėja Dana Tailer.

„Atpažįstu... atpažįstu..." – užsikūkčiojo Pegė. Ji desperatiškai kartojo skelbiamą telefono numerį, bet niekaip nesugebėjo jo įsiminti.

Staiga suskambo telefonas. Ji stvėrė ragelį ir sušuko:

– Klausau!

– Mama, čia Skipis.

– Aš irgi žiūriu žinias. Aš mačiau. Skipi, ar įsidėmėjai telefono numerį? Aš jo neįsidėmėjau.

– Mama, gal geriau aš paskambinsiu?

– Sakė, kad nuotrauką rado furgone, kuriame glaudėsi benamis, kad tas vyras buvo ten ir per sprogimą Long Ailando fabrike.

– Mama, žinau. Gali būti ir taip, kad tą nuotrauką jis paprasčiausiai rado kur nors prieš daugybę metų.

Pegė Hočkis staiga nurimo.

– Ne, Skipi, – paprieštaravo ji, – aš tuo netikiu. Visą gyvenimą įtariau, kad jeigu kada ir rasime tavo tėvą, tai jis bus benamis. Ak, Skipi, galbūt mes jį pagaliau pamatysime? Žinojau, kad Dievas išklausys mano maldų. Aš taip ilgai laukiau.

55

Antradienio vakarą Daglas Konelis grįžo namo bjaurios nuotaikos. Kiek anksčiau jis buvo nuvažiavęs į Keitės namus Aukštutiniame Vest Saide. Durininko paprašė įleisti jį į butą. Sakė, kad Keitės labui nori kai ką patikrinti. Pakilęs į viršų ir pagaliau likęs vienas, jis kruopščiai apžiūrėjo stalą. Po kurio laiko nusprendė, kad nieko įdomaus ten nėra.

Jis žinojo jos seifo užrakto kodą. Nugirdo, kaip Keitė jį pasakė Hanai netrukus po to, kai jis buvo įrengtas: „Tavo gimtadienis – kovo trisdešimtą, mano – birželio trečią, mamos – liepos devynioliktą."

Daglas to niekada nepamiršo. Mamos gimtadienis, pagalvojo jis. O kodėl ne mano? Bet informacija vis tiek buvo vertinga. Jeigu Keitė neatsigautų, Siuzanos papuošalai priklausytų jam. Nesvarbu, kad keletą brangenybių ji buvo paveldėjusi, vis tiek daugumą jų nupirko jis. Ir visai nesvarbu, ką Siuzana parašė savo testamente.

Atidaręs seifą pamatė, kad jis tuščias. Hana jį jau ištuštino, susierzinęs pagalvojo Daglas.

Išeidamas lauk, dar susidūrė su Keitės pažįstamu. Džastinas Krameris, jeigu toks buvo jo vardas. Neprastai atrodantis vaikinas, pagalvojo Daglas ir iškart jį pamiršo.

Grįžo ir įsėdo į automobilį. Jo asmeninis vairuotojas Bernardas, kaip paprastai, kai tekdavo laukti, klausėsi radijo žinių.

– Pone Koneli, ką tik kalbėjo apie benamį, kuris buvo užgrobęs jūsų furgoną.

– Ir ką apie jį sakė?

– Atrodo, per televiziją rodė furgone aptiktą jo šeimos nuotrauką.

– Tikiuosi, kad jeigu jį ir atpažino, bus pakankamai protingi ir neprisipažins, – rėžė Daglas, nevalingai sugniauždamas kumščius.

Bernardas pajuto, kad jo bosas blogos nuotaikos, ir žinojo, kad tokiais atvejais verčiau prikąsti liežuvį ir daug neklausinėti.

– Ar dar ketinate užsukti į ligoninę, pone Koneli?

– Ne. Nemanau. Daktaras Peitelis sakė, kad temperatūra nukrito, ir Keitės būklė stabili. Šiandien nebenoriu ten važiuoti.

– Gerai, pone.

Sandra sakė, kad šįvakar eis vakarieniauti su draugėmis, o nakvoti grįš į savo namus.

– Norėčiau būti su tavimi, bet turiu peržiūrėti elektroninį paštą ir padaryti keletą pavedimų.

Daglui dingtelėjo, ar tik vienos iš jos draugių vardas ne Madžestikas? Bet koks skirtumas? Per pastarąsias dienas jis užtektinai prisibuvo su Sandra. Taigi nusprendė pavakarieniauti name esančiame restorane ir eiti anksti miegoti. Kad nusiramintų, jam reikėjo tylos ir ramybės.

Kiek anksčiau tą dieną jam skambino Džekas Vortas.

– Važiavau pro fabriką. Ten jau dirba valytojų komanda, o tai reiškia, kad draudikų tyrėjai susirinko viską, ko jiems reikėjo, ir darbą baigė.

– Gal sužinoję, kad teritorijoje buvo pašalinis žmogus, jie nebesispardydami išmokės draudimo kompensaciją?

Daglas pagalvojo, kad jam verkiant reikia pinigų. Jeigu negaus kompensacijos, grynieji baigsis greičiau nei per mėnesį... Ką Keitė su Gasu veikė muziejuje taip anksti ryte? Ar tas benamis galėjo pamatyti ką nors, dėl ko kiltų pavojus negauti kompensacijos?.. Jeigu būčiau radęs Keitės papuošalus, būčiau galėjęs juos užstatyti, kol gausiu draudimo pinigus, mąstė Daglas. Ta velnio nešta ir pamesta Hana ištuštino Keitės seifą.

Antradienį, apie septintą valandą vakaro, kamuojamas štai tokių minčių, Daglas grįžo namo. Nespėjo įžengti, ir suskambo namų telefonas. Tegul sau skamba, pagalvojo Daglas. Beveik visi pažįstami skambina man į mobilųjį.

Bet paskui prisiminė, kad draudimo bendrovės atstovams buvo davęs abiejų telefonų numerius. Darbo laikas jau pasibaigęs, bet vis dėlto... Dviem žingsniais jis perėjo koridorių ir pakėlė telefono ragelį.

– Daglas Konelis, – prisistatė jis.

– Daglai, – pasigirdo nepažįstamas balsas, – čia tėvas Denas Martinas. Gal ir neprisimenate manęs, bet po jūsų šeimą ištikusios tragedijos aš asistavau per laidotuvių mišias Šv. Ignaco Lojolos bažnyčioje. Paskui dar keletą kartų buvome susitikę, bet vėliau mane išsiuntė į Romą.

– Aš jus labai gerai prisimenu, – atsakė Daglas, stengdamasis sušvelninti savo balsą. – Sunkiu metu jūs man buvote labai malonus.

– Jums buvo nepaprastai sunkus metas. Aš labai užjaučiu ir dėl to, kas vyksta dabar. Buvau užsukęs į ligoninę aplankyti Keitės ir suteikiau jai ligonių patepimo sakramentą. Ten susitikau su Hana ir trumpai su ja šnektelėjau, o dabar labai norėčiau pasikalbėti su jumis.

O aš visai nenoriu su tavim kalbėtis, mintyse atrėžė Daglas. Man visiškai nereikia, kad kas nors porintų, kaip meldžiasi už mane ir Keitę. Kiek pamenu, po tų laidotuvių aš į bažnyčią ir kojos nebuvau įkėlęs. Augančias mergaites ten visuomet nuvesdavo Rouzė Mas. Be to, visai nenorėčiau, kad tas kunigas atsibelstų, kai čia bus Sandra. Bet jeigu jis laisvas šįvakar, gal pavyktų greitai su juo apsisukti?

– Tėve, ar skambinate iš Šv. Ignaco?

– Taip. Gyvenu bažnyčios klebonijoje.

– Vadinasi, esate kaimynystėje. Ar jau vakarieniavote?

– Tiesą sakant, kaip tik ruošiausi eiti pavakarieniauti su senu draugu. Ar galėtume susitikti kitą vakarą? Labai džiaugiuosi, kad jus radau.

– Žinoma. Paskambinsiu jums dar šią savaitę, – užbaigė pokalbį Daglas.

– Puiku.

Su palengvėjimu atsidusęs, Daglas padėjo telefono ragelį. Net jei pragaras užšaltų, aš tau neskambinčiau, pagalvojo ir nužings-

niavo į savo kabinetą. Nudrožęs tiesiai prie baro, įsipylė dvigubą škotiško viskio.

Gurkšnok neskubėdamas, sudraudė save. Reikia nusikratyti įtampos, bet, prieš visiškai atsipalaiduojant, reikia paskambinti į ligoninę ir pasiteirauti apie Keitę. Jeigu Hana kartais paklaustų, ar šįvakar buvau užsukęs jos aplankyti.

Intensyviosios terapijos skyriaus seselė jį nuramino:

– Kaip tik baigiu pamainą, pone Koneli. Kaip žinote, ryte Keitės temperatūra nukrito. Ji ramiai praleido visą dieną.

– Džiugu tai girdėti. Ačiū už informaciją, – pasakė Daglas.

Bet pasąmonėje kirbėjo neramios mintys. Ar Keitė nebuvo prabudusi, kai pas ją lankėsi kunigas? Jis jai suteikė ligonių patepimo sakramentą. Ar tai nereiškia, kad ji su juo kalbėjosi? O jeigu kalbėjosi, ką ji jam pasakė?

56

Antradienio vakarą tėvas Denas Martinas užsuko į vakarinėje Bronkso dalyje, Riverdeile, esančius jėzuitų senelių namus pasiimti buvusio pastoriaus, aštuoniasdešimt septynerių metų amžiaus tėvo Maiko Ferio. Jis pasiūlė keletą vietų, kur jiedu galėtų pavakarieniauti, bet gerai žinojo, kad tėvas Feris išsirinks Nierio restoraną – legendinę airišką užeigą Manhatane, Rytų Penkiasdešimt septintojoje gatvėje.

Šis restoranas atvėrė duris prieš keturiasdešimt penkerius metus, kovo septynioliktąją – Šv. Patriko dieną. Dirbdamas pastoriumi Šv. Ignaco Lojolos bažnyčioje, tėvas Maikas dažnai čia vakarieniaudavo, mėgo šią vietą iki šiol.

Tėvas Denas buvo iš anksto užsakęs staliuką aštuntai valandai, ir ketvirtis po aštuonių jie jau sėdėjo maloniai gurkšnodami kokteilius.

Tėvas Maikas pirmasis prabilo apie Konelius ištikusią nelaimę.

– Aš juos visus pažinojau, – pasakė jis. – Senąjį Denį ir jo žmoną Bridžitą. Jie buvo mano parapijiečiai. Daglas su Siuzana susituokė Šv. Ignaco bažnyčioje, o paskui persikraustė į butą Penktajame aveniu. Daglas ir dabar ten gyvena.

Būtent apie tai tėvas Denas Martinas ir norėjo pasikalbėti. Jis sąmoningai nepradėjo gvildenti šios temos pirmas, bet dabar kelias buvo atviras.

– Jeigu pamenate, tada padėjau jums Šv. Ignaco bažnyčioje. Per laidotuvių mišias stovėjau prie altoriaus. Dieną po laidotuvių paskambinau Daglui. Tada dar buvau neseniai įšventintas. Norėjau padėti tam žmogui.

– Nemanau, kad kuris nors iš mūsų jam galėjo kuo nors pagelbėti. Jis beprotiškai mylėjo Siuzaną. Nesu matęs taip karštai vienas kitą mylinčios poros. Žinau, kad jis jautėsi kaltas ne tik dėl jos, bet ir dėl brolio bei keturių artimų draugų mirties. Jis stovėjo prie laivo šturvalo, bet tyrimas nustatė, kad dėl nelaimės buvo nekaltas. Nebuvo net kalbos, kad galėjo būti išgėręs. Plaukdami į naktinę tunų žvejybą, jie niekada neimdavo alkoholio.

Prie jų staliuko priėjo Liza, dirbanti padavėja Nierio restorane nuo pat jo atidarymo.

– Leiskite atspėti, – tarė ji. – Tėve Maikai, jūs valgysite airišką lašišos užkandėlę ir troškintą jautieną su kopūstais.

– Tikrai taip, – patvirtino tėvas Maikas.

– Jūs, tėve Denai, renkatės krevečių salotas ir lašišos kepsnį kaip pagrindinį patiekalą.

– Nemaniau, kad esu taip lengvai nuspėjamas, bet jūs tikrai atspėjote, – šyptelėjo jai tėvas Martinas ir, atsigręžęs į buvusį pastorių, pratęsė nutrauktą pokalbį: – Maikai, savo darbe mes matėme daug skausmo; vaizdas, kaip per savo žmonos ir brolio laidotuves Daglas Konelis laikė trimetę dukrelę Keitę, man ir dabar stovi akyse. O kai po visko užėjau pas jį į namus, jaučiau, kad kalbuosi su žmogumi, kurio mintys visai kitam pasauly.

– Sutinku. Jis buvo prislėgtas kaltės jausmo. Taip jaučiasi visi, likę gyvi po tragedijos, per kurią žuvo jų artimieji arba draugai. Jų laive buvo radaras, bet reikia nepamiršti, kad nelaimė įvyko beveik prieš trisdešimt metų. Būtum galėjęs pagalvoti, kad, vienuoliktą vakaro išplaukęs pro Bruklino uosto vartus, būsi vienas visame Atlanto vandenyne, bet iš tikrųjų ten buvo daugybė laivų. Jei dar prisimeni, jie ketino tik paryčiais nuplaukti prie tunų pamėgtos vietos, o tai beveik už šimto dvidešimties kilometrų.

Tėvas Feris nutilo, užsitepė sviesto ant bandelės ir atkandęs gabalėlį papurtė galvą.

– Daglas matė buksyrą. Jis buvo tolokai nuo jų katerio. Tačiau Daglas radare nepastebėjo, kad tas buksyras tempia baržą. Grandinė buvo tokia ilga, o naktis tokia tamsi, kad Daglas jos neįžiūrėjo. Jam atrodė, kad jis saugiai praplauks pro laivo paskuigalį, bet grandinė tiesiog nupjovė jų katerio dugną. Gelbėjimosi liemenės

ir nedidelė valtis buvo sukrautos prie šturvalo. Jis kažkaip suspėjo išmesti jas į vandenį. Likę keleiviai tuo metu buvo kajutėje ir neturėjo jokių šansų išsigelbėti, nes laivas nuskendo labai greitai.

– Niekas iš buksyrinio laivo nesuprato, kad kažkas atsitiko, – prisiminė Denas Martinas.

– Taigi. Baržose paprastai nebūna daug žmonių, o tokiu metu ir tie keli tikriausiai miegojo. Aišku, kitą dieną, kai su jų laivu nepavyko susisiekti radijo ryšiu, prasidėjo paieškos ir gelbėjimo operacija. Jie rado Daglą leisgyvį gelbėjimosi valtyje. Jį gerokai apdaužė per susidūrimą pažirusios laivo nuolaužos. Buvo apibrozdintas nuo galvos iki pat pėdų. Tris savaites gulėjo ligoninėje. Visų žuvusiųjų kūnus surado, bet Siuzanos ir jo brolio Kondoro laidotuves atidėliojo, kad Daglas galėtų jose dalyvauti. Neįtikėtinas sutapimas: tada jam buvo sutrenkta galva, o dabar jo dukra guli ligoninėje su galvos trauma. Kartais jis prarasdavo atmintį, ir tada jam atrodydavo, kad Siuzana yra su juo. Jis niekada nebebuvo toks kaip anksčiau. Bent jau kiek aš jį pažįstu.

Senasis kunigas pažvelgė į savo pašnekovą ir atsiduso:

– Frensis Konelis čia nuolat lankydavosi. Va jis tai buvo įdomus personažas.

– Tai buvo dar prieš man atvykstant į Šv. Ignaco bažnyčią.

– Galima sakyti, tau pasisekė. Jis buvo pats irzliausias, prietaringiausias ir labiausiai pasipūtęs airis, kokį man gyvenime teko nelaimė pažinti. Jo praeitis buvo labai įdomi. Jis augo kaip paprastas Dublino gatvės vaikis, bet turėjo nuostabiai gerą galvą. Suprato, kad reikia siekti mokslo. Jam pavyko gauti stipendiją studijuoti Dublino Švč. Trejybės koledže. Ją baigęs, iškart išplaukė į Jungtines Valstijas ir įsidarbino čia biržos kurjeriu. Būdamas vos dvidešimt dvejų suprato, kad čia galima išmokti, kaip užsidirbti daug pinigų, ir nepraleido šios progos.

Padavėja atnešė užkandžius. Imdamas šakutę, Maiklas Feris apsidairė po salę.

– Pamenu, kai gubernatoriumi buvo Hjugas Keris. Jis dažnai čia lankydavosi. Sakydavo, kad Viešpats vandenį pavertė vynu, o Džimis Nieris padarė atvirkščiai. Džimiui tai labai patiko ir jis dažnai jį cituodavo.

– Nebuvau to girdėjęs, – pasakė Denas Martinas, – bet man irgi patinka.

– Denis tapo turtingas, bet visuomet graužėsi dėl savo šaknų, mat jo šeima negyveno pilyje ir nejodinėjo su skalikais. Jis nusprendė perkurti savo praeitį. Pardavė savo investicinę bendrovę ir įkūrė „Konelio antikvarinių baldų kopijų" fabriką. Muziejus buvo tarsi jo pilis, po kurią jis mielai vedžiodavo žmones, rodydamas jiems antikvarinius baldus. Jis mintinai žinojo kiekvieno baldo istoriją, o po tokios ekskursijos ir tu ją būtum mintinai išmokęs.

– Skaičiau, kad jis vedė tik sulaukęs penkiasdešimties.

– Penkiasdešimt penkerių, jei neklystu. Bridžita Okonor buvo dvidešimt metų už jį jaunesnė. Paskui gimė du berniukai.

– Pametinukai, tiesa?

– Ne. Jų gimimą skyrė tik keturios minutės. Daglas gimė prieš pat vidurnaktį, gruodžio trisdešimt pirmąją, o Konoras jau po vidurnakčio – sausio pirmąją. Jie nesitikėjo, kad gims dvyniai, ir Deniui tai buvo didelis galvos skausmas. Jo šeimoje dvi kartos buvo susilaukusios dvynių ir abu kartus dvyniai mirė smurtine mirtimi. Jis bijojo, kad ir jo sūnus gali ištikti toks pat likimas. Jis niekada nevadino jų dvyniais, tik broliais, nors, kiek suprantu, jie buvo identiški dvyniai. Jis net Bridžitai buvo uždraudęs vadinti juos dvyniais. Net ir kūdikystėje juos rengdavo skirtingais drabužiais, skirtingai apkirpdavo plaukus. Nuo pirmos klasės jie lankė skirtingas mokyklas, bet, nepaisant viso to, jie vis tiek buvo labai artimi.

Prie jų staliuko priėjo Džimis Nieris.

– Ar viskas gerai? – paklausė jis.

– Puiku, – atsakė abu unisonu.

– Džimi, aš kaip tik pasakojau apie Denį Frensį Konelį, – pasakė tėvas Maikas. – Tu jį gerai pažinojai.

– Tesaugo mus visi šventieji. Jam visuomet kas nors būdavo negerai. Tai per karšta, tai per šalta. Tesiilsi jis ramybėje, – atsakė Džimis. – Džiaugiuosi, kad nei jis, nei Bridžita gyvi nesulaukė vieno iš savo sūnų mirties, o dabar dar ir vaikaitės gyvybė kabo ant plauko, ir verslas, kuriuo jis taip didžiavosi, sunaikintas.

– Sutinku, – liūdnai atsiduso Maikas.

Liza tuo tarpu nurinko užkandžių lėkšteles. Abu kunigai nusprendė užsisakyti po taurę šardonė.

Tėvas Denas tarė:

– Maikai, prakalbau apie Konelius, nes buvau nuėjęs į ligoninę aplankyti Keitės Koneli. Šįryt mačiausi ir su jos seserimi Hana. Keitė karščiavo. Jeigu temperatūra būtų pakilusi nuo rimtos infekcijos, galėjo baigtis ir tragiškai, bet, ačiū Dievui, po kurio laiko karštis atslūgo. Papasakojau Hanai, kad mačiau ją prieš trisdešimt metų, iškart po tos nelaimės. Pamaniau, gal galėčiau joms kuo nors padėti.

– Aš irgi tada bandžiau jiems padėti, – antrino Maikas. – Tačiau jis man tada aiškiai pasakė, kad jam nereikia pagalbos nei iš manęs, nei iš Dievo, kuris atėmė iš jo žmoną, brolį ir kelis draugus. Mačiausi su juo praėjus savaitei po laidotuvių. Jis susilaužė ranką ir kentė baisius skausmus. Daktaras pareikalavo, kad su juo visuomet būtų medicinos seselė. Manau, bijojo, kad jis nenusižudytų. Ranka lūžo, kai jis kumščiu trenkė į veidrodį virš Siuzanos tualetinio staliuko.

Maikas Feris, Jėzaus draugijos narys, baigdamas dar pridūrė:

– Tikiuosi, šeimos prakeiksmas, dėl kurio taip jaudinosi jo tėvas, jo nepalietė. O gal turėtume jaustis dėkingi, kad Keitė ir Hana nėra dvynės.

57

Antradienį, septintą valandą vakaro, Frenkas Ramsis išjungė svetainėje stovintį televizorių. Jiedu su Selija žiūrėjo šeštos valandos CBS žinias – laidos vedėja Dana Tailer žiūrovams rodė furgone rastą nuotrauką. Paskui Selija nuėjo į virtuvę baigti ruošti vakarienės. Ji kaip tik traukė iš orkaitės keptą vištą, kai virtuvėje pasirodė Frenkas.

– Aš alkanas. Atrodo, pagaliau galėsime ramiai atsisėsti ir pavakarieniauti, – tarė jis.

– Tikiuosi. Nuo pat sprogimo neturėjome tokios progos, – žvilgtelėjusi į jį, atsakė Selija. – Man atrodo, tu netiki, kad ta nuotrauka padėtų.

Frenkas paragavo bulvių košės.

– Labai skanu, – įvertino jis. – Atvirai šnekant, bijau tikėtis per daug. Nuotrauka yra vienintelis dalykas, kuris mus galėtų nuvesti prie furgone gyvenusio žmogaus.

Jam net nekilo mintis papasakoti Selijai apie Džeimės Gordon bloknotą. Nevalia niekam atskleisti šios informacijos, net ir žmonai.

Frenkas suvokė, kad nuo tada, kai rado tą sąsiuvinį, nuolat galvoja apie nužudytą studentę Džeimę Gordon. Jis gerai žinojo, kokį pragarą išgyveno jos tėvai nuo pat tos akimirkos, kai jos pasigedo, iki tol, kai prieš pusantrų metų buvo rastas jos kūnas. Jeigu ją nužudė tas benamis, privalo už tai atsakyti.

Prieš dešimt metų jie pasididino virtuvę, kad galėtų čia pastatyti ovalinį valgomojo stalą, prie kurio dabar dažniausiai ir valgydavo. Stalas buvo pagamintas iš amišams priklausiusių senovinių daržinės durų. Jos buvo apipjautos, nupoliruotos, prie jų pritvir-

tintos kojos ir dabar tarnavo kaip puikus tvirtas stalas. Prie vienos sienos stovėjo minkštasuolis, prie kitos – kėdės aukšta atrama. Atrodė jaukiai, kvietė patogiai įsitaisyti ir atsipalaiduoti baigiantis dienai. Dar bendro gyvenimo pradžioje jiedu sutarė, kad vakarienė – pokalbių, o ne televizoriaus žiūrėjimo metas.

Jie drauge išdėliojo ant stalo lėkštes ir atsisėdo. Vis dėlto, neprarasdamas vilties sulaukti atgarsio dėl viešai paskelbtos nuotraukos, šalia savo lėkštės Frenkas pasidėjo mobilųjį telefoną. Mažiau nei po minutės pasigirdo skambutis. Frenkas atsiliepė.

– Frenkas Ramsis, – prisistatė.

– Pone, čia Karlita Kortes. Ką tik skambino dėl paskelbtos šeimos fotografijos. Manau, šį kartą tai rimta. Tikriausiai norėsite pasikalbėti su skambinusia moterimi.

– Kas ji tokia? – Frenkas nuleido pakeltą šakutę.

– Skambinusioji prisistatė kaip ponia Pegė Hočkis, gyvenanti Steiten Ailande. Ji sakė, kad per televiziją rodytoje nuotraukoje įamžinta ji, jos vyras ir jų sūnelis. Nuotrauka daryta prieš keturiasdešimt vienus metus. Netrukus po to jos vyras juos paliko. Jis Vietnamo karo veteranas, turėjęs rimtų psichologinių problemų. Jai nepavyko jo rasti, bet ji visuomet manė, kad jis tapo benamiu.

Frenkas pamiršo ilgai lauktą vakarienę.

– Sujunkite mane su ta moterim.

Selija stebėjo susirūpinusią vyro veido išraišką, kai jis klausėsi pasakojimo telefonu. Pagaliau jis pratarė:

– Ponia Hočkis, negaliu apsakyti, kaip tai svarbu. Galėčiau atvažiuoti pas jus trumpiau nei per valandą. Sakėte, kad turite vyro tarnybos dokumentus. Ar galėtumėte duoti juos man peržiūrėti? Pakartokite, prašom, savo adresą.

Frenkas išjungė telefoną ir pažvelgė į Seliją.

– Jeigu tą nuotrauką paliko šios moters vyras, tai jo pavardė Klaidas Hočkisas, daugybe medalių apdovanotas, bet sunkią emocinę traumą patyręs Vietnamo karo veteranas. Žmona sakė, keturiasdešimt metų meldėsi, kad pagaliau jį surastų. Bijau tik vieno: jeigu čia tas pats žmogus, kad jis nebūtų padegėjas ar dar blogiau.

Staiga suvokė, kad vos neprasitarė apie Džeimės Gordon sąsiuvinį.

– Frenkai, tu dar bent dešimt minučių niekur nelėksi ir suvalgysi mano pagamintą vakarienę, – griežtai pasakė Selija.

– Atleisk, Sele, būtinai pavakarieniausiu, – atsiprašė Frenkas. – Gali būti, kad ta nuotrauka jam į rankas pateko atsitiktinai. Gal jis ir neturi su ja nieko bendro, bet jeigu turi, tai jo, kaip Vietnamo karo veterano, pirštų atspaudai turėtų būti kariuomenės duomenų bazėje, ir mes galėsime juos patikrinti.

Frenkas paskambino Natanui Kleinui, ir jiedu susitarė maždaug po valandos susitikti Steiten Ailande prie Pegės Hočkis namų. Paskui žinodamas, kaip tai svarbu Selijai, jis ėmėsi vakarienės, kurios taip ilgai laukė, bet dabar nebejautė maisto skonio. Mintys sukosi apie vargšę moterį, kuri taip ilgai laukė pradingusio vyro, o dabar gali paaiškėti, kad tas nusipelnęs Vietnamo karo veteranas yra padegėjas, o galbūt netgi žudikas.

Apie Džeimės Gordon šeimos reakciją baisu net pagalvoti. Kai suimamas nusikaltėlis ir byla artėja prie atomazgos, aukos artimieji dar kartą išgyvena visą patirtą skausmą. Per ilgus tarnybos metus maršalas Frenkas Ramsis tai ne kartą patyrė.

58

Raudoni atlasiniai bateliai. Jais avėdama mamytė šoko. Sukosi ir sukosi po kambarį. Paskui mamytė pasilenkė virš jos ir pabučiavo į skruostą.

Ne, tai buvo Hana.

„Aš panašesnė į mamytę, – galvojo Keitė, vis dar negalėdama ištrūkti iš komos būsenos. – Hana panaši į tėtį. Maža tėčio kopija. Man skauda. Man taip viską skauda..."

– Aukšta temperatūra labai pavojinga... – kažkur šalia nuskambėjo vyro balsas...

„Aš tave girdžiu, – pagalvojo Keitė. – Tu nežinai, bet aš tave girdžiu. Hana, sesute, nesijaudink. Kažkas atsitiko, bet man jau geriau..."

Tėvelis jai dainavo: „Mik, kūdikėli brangus..."

Jie pabučiavo ją, linkėdami labos nakties...

Kažkas palietė jai kaktą. „Aš tau atleidžiu..."

Kažkas prie jos meldėsi...

„Aš pasveiksiu, – pagalvojo Keitė. – Jei tik galėčiau pasakyti Hanai..."

Mamytė jau nebešoko, tėvelis nebedainavo... Jis niekada... Pagaliau temperatūra pradėjo kristi, ji nurimo ir, pametusi mintį, vėl paniro į gilų miegą...

59

Džekas Vortas antradienio naktį miegojo prastai. Staiga atsiradus daug laisvo laiko, jis pasidarė liguistai dirglus. Ramybės jam nedavė ir tai, kaip nepatikliai jo klausėsi gaisro tyrėjai, kai jis aiškinosi dėl neveikiančios signalizacijos ir fabriko teritorijoje užkišto sudaužyto furgono.

Ką man dabar daryti? – klausė jis savęs vos pradėjus brėkšti. Šokinėti, lyg akis išdegus, nuo kiekvieno telefono skambučio bijant, kad tie pareigūnai panorės dar kartą susitikti?

Trečiadienio rytą pusę šešių jis nusimetė antklodę ir išlipo iš lovos. Įdomu, ar gaisravietę tvarkiusi komanda vakar daug pasistūmėjo, svarstė jis. Jeigu draudikai leido jiems tvarkytis, tikriausiai jau nebesitikėjo dar ko nors rasti. Tai tikriausiai reiškia, kad policija ir ugniagesių apsauga iš teritorijos atšaukta. Reikia nuvažiuoti ir prieš jiems vėl susirenkant pačiam viską apžiūrėti.

Priėmęs tokį sprendimą, Džekas paskubomis apsivilko sportinį kostiumą, užsimovė storas kojines ir apsiavė sportbačius. Jeigu užgaišiu maudydamasis duše ir skusdamasis, ten nuvažiavęs galiu rasti kokį ankstyvą darbininką, galvojo jis. Man visiškai to nereikia.

Jis nusprendė, kad labiausiai norėtų visai žiemai išvykti į Floridą. Reikia atgauti formą ir numesti kokius penkis kilogramus. Nors neprošal būtų atsikratyti ir dešimties.

Pastaruoju metu bare kalbinamos moterys vis dažniau leisdavo suprasti, kad jis jų nedomina. Anksčiau nė už ką nebūtų leidęs savo kirpėjui Domui nukirpti jį trumpai, bet gal jau atėjo laikas? Domas ne kartą jį ragino:

– Džekai, sakei, kad moterys mėgsta pakedenti tavo ugninius plaukus. Jie vis dar gana stori, bet spalva jau nebe ta.

Džekas liūdnai pagalvojo, kad viskas nebe taip kaip anksčiau.

Jis uždegė laiptus apšviečiančią lempą, nusileido į pirmą aukštą ir per svetainę patraukė į virtuvę. Namai, kuriuos kažkada dalijosi su žmona, jam buvo tapę tik nakvynės vieta. Konelių fabrike jis neblogai uždirbdavo. Namų tvarkytoja ateidavo kartą per savaitę, ir to visai pakako. Iš esmės jis buvo patenkintas savo gyvenimu.

Jis samdė žmogų, kuris jam vasarą nupjaudavo kieme žolę, o žiemą nukasdavo sniegą nuo šaligatvio ir įvažos į garažą ir kuriam jis sumokėdavo grynaisiais, be jokių mokesčių.

Džekas Vortas labai vertino savo laisvę. Daugiau niekada nebebus jokios ponios Vort ir jokių vaikų, už kurių mokslą jis turėtų mokėti.

Apnikus tokios mintims, Džekas visuomet susierzindavo. Jo vaikas net jo pavardės nebeturi. Kai per teismą jie pakeitė jam pavardę, buvusi žmona pasakė, kad jos naujasis vyras, įtakingas daktaras, mielai pats sumokės už Džonio mokslus koledže. Tada jiems pareiškiau, kad už mano vaiko mokslus niekas kitas nemokės, prisiminė Džekas, užtrenkdamas virtuvę ir garažą skiriančias duris ir sėsdamas prie BMW vairo. Žinojau, kad jie taip nori išstumti mane iš jo gyvenimo. Kvailys. Kitais metais teks pakloti krūvą pinigų už jo studijas.

Bet kas žino? Gal išgirdęs, kad netekau darbo, įtakingasis daktaras dar kartą pasisiūlys apmokėti? Sakys: „Aš primygtinai reikalauju..."

„Primygtinai reikalauju", – mintyse sarkastiškai pakartojo Džekas Vortas, spustelėdamas garažo vartų pakėlimo pultelį, ir išvažiavo į gatvę. „Taip. Galbūt."

Buvo tik kelios minutės po šešių, ir rytinis eismas dar nebuvo toks intensyvus. Po valandos visos gatvės bus kaip viena didelė automobilių aikštelė, pagalvojo jis. Sveiki atvykę į didmiestį.

Nors po sprogimo dar nebuvo praėjusi nė savaitė, kelias iki fabriko atrodė neįprastas ir netgi bauginantis. Jo neapleido jausmas, kad nutiks dar kažkas baisaus. Baisesnio už tai, kas jau įvyko.

Jeigu tai būtų buvusi įprasta darbo diena, jis būtų privažiavęs tiesiai prie pagrindinio įėjimo. Tačiau šįkart nusprendė važiuoti kitur. Jo automobilį pažinojo visų aplinkinių sandėlių sargai, ir jis nenorėjo, kad kas nors pastebėtų jo ankstyvą apsilankymą gamybos komplekse, todėl nusprendė važiuoti prie prekių išdavimo vartų. Nuo neprašytų svečių teritorija po sprogimo buvo aptverta laikina tvora. Pastatęs automobilį, Džekas lengvai perlipo aptvarą.

– Ir jie man dar kalba apie saugumą? – piktai burbtelėjo.

Džekas pasuko tiesiai prie krovininių automobilių aikštelės, kur viename iš furgonų buvo apsigyvenęs benamis. Jis iš tolo pamatė ryškią oranžinę juostą su užrašu „Pavojinga". Ja buvo aptverta šaligatvyje atsivėrusi smegduobė. Jis vos ne tekinas pasileido link duobės, nekantraudamas pamatyti, kokio ji gylio.

Perlipęs apsauginę juostą pažvelgė žemyn. Čia buvo rytinė teritorijos dalis, ir pirmieji saulės spinduliai ryškiai apšvietė tai, ką ilgus metus slėpė šaligatvio plytelės.

– Ne! – suaimanavo Džekas Vortas. – Ne!

Jis įsistebeilijo į duobės gilumoje gulintį skeletą, ant kurio gulėjo žemėtas medalionas su grandinėle. Tai buvo jaunos moters – Treisės Sloun – griaučiai, o šis medalionas būtų neišvengiamai vedęs prie Džeko.

60

Klaidas atsibudo ankstyvą trečiadienio rytą nuo akis žilpinančios saulės šviesos. Jautėsi labai prastai. Jį mušė karštis, krėtė šaltis.

Kur aš? Kartais, kai iš vakaro nebūdavo padauginęs vyno, prabudęs jis pirmiausia savęs paklausdavo: „Kur eiti?" Šį kartą jis papurtė galvą ir pamėgino prisiminti, kas jam nutiko. Prieglauda. Ligoninė. Per televizorių rodyta nuotrauka...

O kas, jeigu Pegė ir Skipis ją pamatė? Pegė tikriausiai jau ištekėjusi už kito, o Skipis užaugo manydamas, kad tas vyriškis yra jo tėvas. Visi iš Vietnamo parsivežti medaliai tikriausiai sukrauti į dėžę ir paslėpti palėpėje. Jeigu išvis jų neišmetė.

Net ir plyštančia galva jis vertė save mąstyti. Jeigu iš tos nuotraukos policija nustatys jo tapatybę, net jeigu Pegė ir niekam nieko nepasakys, jie vis tiek jo ieškos. Kas, jeigu jie nuspręs, kad tai jis sukėlė sprogimą?

Ta Širlė... Maloni moteris. Ji dėl jo jaudinosi. Bet manė, kad jis liks toj skylėj. Klaidas pasirėmė ant alkūnės. Jis pradėjo juoktis, bet gergždžiantis juokas greitai virto kankinamu kosuliu. Kur tie vaistai, kuriuos ji man davė? Jis apgraibomis pradėjo kraustyti neperšlampamo apsiausto, kurį gavo ligoninėje, kišenes. Jos buvo gilios ir tai jam patiko. Galės į jas nemažai prisikrauti. Tačiau jis būtų mielai atsiėmęs savo senąjį švarką. Matydami tokį pigų apspurusį švarką, turistai jo labiau gailėdavosi ir į kepurę primesdavo daugiau dolerių. Reikės atsikratyti šio apsiausto ir pradurti skyles naujose šiltose kelnėse. Su jomis jis jautėsi kaip ruoniukas.

Gražus, šiltas, patenkintas ruoniukas. Žmonėms ruoniukai patinka, bet jie jų nesigaili.

Reikia išgerti, pagalvojo Klaidas, ir išsiaiškinti, kur aš miegojau.

Jis atidžiai apsižvalgė ir nustebęs net žagtelėjo. Kažkokiu būdu nusigavo į Čelsio prieplauką, prie pat Hadsono upės, netoli Vilidžo. Pamažu grįžo vakar dienos prisiminimai. Prieglaudoje geradarė Širlė palinkėjo jam labos nakties. Ten jis palūkuriavo penkiolika ar dvidešimt minučių.

Jam išeinant budėtoja paklausė, ar grįš. Jis užtikrino, kad tikrai grįš.

Kai gatvėje pradėjo bjauriai kosėti, kažkas jam į kepurę įmetė dešimt dolerių. Paskui kažkas paaukojo dar porą dolerių, ir jis nusipirko du butelius vyno. Turėjo būti smagi naktelė. Gaila, kad negalėjo ilgiau pakosėti, tada žmonės būtų jam paaukoję dar daugiau. Jis turėjo atrodyti sušalęs ir alkanas, o ne kaip mielas ruoniukas.

Klaidas vėl padėjo galvą ant laikraščių. Praeitą naktį jam pasisekė. Niekas nesutrukdė išsimiegoti, tik maloniai gaudė Niujorko miesto garsai. Vakariniu aplinkkeliu lėkė automobiliai, virš galvos praskrisdavo vienas kitas lėktuvas, o paryčiais Hadsono upe pradėjo plaukioti keltai. Jis užmigo įsitaisęs tarp aplink paskleistų laikraščių, su šiltais drabužiais, kurių taip nenorėjo, pasijutęs kaip vaikas motinos glėbyje.

Bet dabar jis išsigando. Nuotrauka. Mergina. Prisiminė, kaip jai trenkė. Kaip reikiant vožtelėjo. Tačiau nežino, kas jai atsitiko.

„Jau buvau beeinąs paskui ją. Visiškas beprotis. Bet išsigandau, kad ji apie mane kam nors prasitars. Bijojau, kad nebegalėsiu grįžti į savo furgoną. O tada..."

Jis vėl užsikosėjo. Krūtinę sudrebino baisi jėga, tarsi iš plaučių gilumos veržtųsi protestas. Darėsi vis sunkiau kvėpuoti, negalėjo įkvėpti ir nustoti kosėti.

– Kas jums? Gal reikia pagalbos?

Klaidas norėjo piktai surikti: „Eik šalin! Palik mane ramybėj!" Jis aklai mostelėjo kumščiu, bet į nieką nepataikė. Vėl nugriuvo ant laikraščių, beviltiškai mėgindamas įkvėpti.

Jis jau nebegirdėjo, kaip po trijų minučių iš Vakarų aplinkkelio su įjungta sirena išsuko policijos patrulio automobilis, kurį pagalbos telefonu buvo iškvietusi rytais čia bėgiojanti mergina.

Ji ranka parodė į ant žemės sukniubusią žmogystą.

– Būkit atsargus, pareigūne. Manau, šis žmogus miršta, bet kai pasisiūliau jam padėti, jis bandė man trenkti.

– Viskas gerai, ponia. Prašom pasitraukti. Iškviesiu greitąją.

Jaunas policininkas priėjo prie Klaido. Pamatęs, kaip jis žiopčioja negalėdamas įkvėpti, jaunas pareigūnas pagalvojo, kad vyrukui labai pasiseks, jeigu liks gyvas, kol atvyks greitoji.

61

Gaisravietės tvarkytojų komandos viršininkas Selas Damijanas trečiadienį iš pat ryto nusprendė, kad pirmiausia iš gamybos komplekso teritorijos išveš visas nuolaužas ir tik po to imsis šaligatvyje atsivėrusios smegduobės. Fabriko teritorijoje vėl užvirė darbas. Automobiliniai keltuvai į konteinerius krovė suskeldėjusias sienų plokštes, medžio apdirbimo staklių, kuriomis iš raudonmedžio ir klevo buvo gaminami puikūs baldai, nuolaužas, apdaužytus bidonus nuo aliejaus, kuriuo buvo tepami antikvariniai baldai, kad neperdžiūtų.

Išvakarėse iš darbo namo sugrįžęs Chosė Fernandesas įsijungė kompiuterį ir internete apžiūrėjo Konelio gamybos kompleksą. Vėliau, sėdėdamas savo keturių kambarių buto, esančio daugiabutyje prie Bruklino tilto, virtuvėje, motinai jis papasakojo, ką sužinojęs.

– Mama, pasižiūrėk, kaip jų muziejus atrodė prieš sprogimą. Baldai turėjo kainuoti milijonus. Šią salę jie vadino Fontenblo miegamuoju. Tikrajame Fontenblo miegodavo Marija Antuanetė. Dar prieš Prancūzijos revoliuciją.

Chosė motina Karmena pasitraukė nuo viryklės ir jam per petį pasižiūrėjo į nuotraukas.

– Per daug įmantru. Tokius baldus sunku prižiūrėti. Kas ta Marija Antonetė?

– Antuanetė. Prancūzijos karalienė.

– Koks skirtumas. Ant pečių šimtatūkstantinė paskola už studijas universitete, o tu kuopi sąvartyną, kur kadaise stovėjo brangūs baldai.

Chosė atsiduso. Gerai pažįstama dainelė. Jis žinojo, kad būtų buvę praktiškiau studijuoti vadybą, bet tikriausiai jo genuose buvo kažkas, kas vertė jį gilintis į senovės istoriją. Vis tiek džiaugiuosi, kad studijavau istoriją, pagalvojo jis. Būtų gerai, jeigu neturėčiau tos paskolos. Bet kada nors aš vis tiek gausiu mokytojo darbą. Savaitgaliais jis lankė miesto koledžą, kad, įgijęs magistro laipsnį, galėtų mokyti ispanų kalbos. Jis neabejojo, kad jam pavyks. O su studentiška paskola reikia susitaikyti. Kada nors padengs ir ją, ir paskolą namui bei automobiliui. Bėda ta, kad dabar neturėjo nei namo, nei automobilio.

Visą trečiadienį automobiliniu krautuvu jis valė ir vilko iš Konelio gamybos komplekso šiukšles, bet dėl nesuprantamų priežasčių jo vaizduotę audrino šaligatvyje atsivėrusi smegduobė. Senovėje nauji miestai buvo statomi ant senų pastatų griuvėsių, likusių po karo, potvynio ar didelio gaisro.

Studijuodamas universitete, jis visas vasaras praleisdavo keliaudamas po Artimuosius Rytus ir Graikiją. Dvylikos metų perskaitė knygą apie Damaską ir dabar prisiminė, koks buvo laimingas, kai pagaliau ten nukeliavo. Tą akimirką kaip burtažodį murmėjo knygos pradžią: „Damaskas, seniausias pasaulio miestas, miestas ant miesto..."

Kitą vasarą nuskridęs į Atėnus sužinojo, kad net ir po daugybės čia atliktų archeologinių kasinėjimų prieš olimpiadą platinant gatves, buvo atkastas dar senesnių laikų kultūrinis sluoksnis.

Man tikriausiai protas pasimaišė, pagalvojo Chosė, važinėdamas po valomą teritoriją pirmyn atgal, stumdydamas ir vilkdamas apdegusias nuolaužas. Lyginu Long Ailando automobilių aikštelėje atsivėrusią smegduobę su Damasku ir Atėnais!

Tačiau penktą valandą, kai po dienos darbų pavargę darbininkai rinkosi daiktus ir nekantravo keliauti namo, jis nebeatsispyrė pagundai iš arčiau apžiūrėti smegduobę. Buvo jau beveik tamsu, bet krautuve jis turėjo žibintuvėlį. Išsitraukęs jį, prisiartino prie automobilių aikštelės pakraštyje žiojinčios smegduobės.

Iš už nugaros jam šūktelėjo Selas:

– Ar ketini eiti namo, Chosė?

Chosė šyptelėjo. Selas buvo puikus vyrukas.

– Dar noriu žvilgtelėti, – atsiliepė ranka parodydamas į smegduobę.

– Jeigu nori, kad parvežčiau, paskubėk!

– Aš greitai.

Paspartinęs žingsnį Chosė per kelias sekundes atsidūrė prie duobės. Kaip ir Džekas Vortas, jis perlipo oranžinę juostą, atsargiai prisiartino prie duobės krašto ir, įjungęs žibintuvėlį, nukreipė jo spindulį į smegduobės gilumą.

Pirmiausia jis pastebėjo ne grandinėlę su medalionu, nors ir per aplipusį purvą buvo matyti, kad ant jo kažkas išgraviruota.

Treisė.

Nuo kaukolės driekėsi ilgų plaukų sruoga. Šis vaizdas jį pribloškė taip, kad net amą prarado. Iš atminties sugrįžo biologijos pamoka mokykloje. Prisiminė, kaip mokytoja pasakojo, kad plaukai ir nagai auga net po mirties.

62

Kaip paprastai, Pegė Hočkis dalyvavo rytinėse aštuntos valandos mišiose Steiten Ailando parapijai priklausančioje Šv. Ritos bažnyčioje. Nors visą naktį nesudėjo bluosto, ji nepagalvojo, kad galėtų nutraukti šią keturiasdešimt metų besitęsiančią tradiciją. Kasdienės mišios buvo neatskiriama jos gyvenimo dalis. Rita, bedalių ir puolusių į neviltį globėja, buvo mylimiausia jos šventoji. Tačiau šįryt ji meldėsi karščiau negu bet kada. „Prašau, padaryk taip, kad jie surastų jį. Meldžiu tavęs. Tegul jie jį suranda. Žinau, kad jam manęs reikia."

Ir šyptelėjo prisiminusi, kokie malonūs jai buvo gaisro tyrėjai. Apsilankę jos namuose, jie ramino ją sakydami, kad furgone gyvenęs benamis tą nuotrauką galėjo rasti, o gal net pavogti iš jos vyro.

– Jis jos nepavogė, – paprieštaravo Pegė. – Galiu prisiekti savo gyvybe, kad Klaidas pats ją išsaugojo. Per televiziją mačiau, kas nutiko Konelio baldų fabrike. Galiu tik įsivaizduoti, kaip jautėsi Klaidas, kai miegodamas furgone išgirdo sprogimą. Aišku kaip dieną, jis norėjo kuo greičiau iš ten dingti ir pamiršo pasiimti nuotrauką.

Tyrėjų akyse ji įžvelgė abejonę, bet elgėsi jie labai mandagiai. Pegė jautė, kad nenorėdami jos liūdinti, jie delsė pranešti, jog tas benamis buvo Klaidas, todėl, palengvindama jiems užduotį, pati prabilo:

– Noriu, kad jį surastumėte. Sūnus nori, kad jį rastumėt. Mes jo nė kiek nesigėdijame. Jis buvo Vietname ir garbingai tarnavo savo šaliai. Ten jis ne gyvybę prarado, o visą likusį gyvenimą, kurį galėjo nugyventi gražiai ir laimingai.

Šv. Ritos bažnyčia buvo tik už penkių kvartalų nuo jos namų. Pegė ten visuomet eidavo pėsčiomis, nebent oras būtų buvęs tikrai bjaurus. Ketvirtis po devintos ji jau suko į savo gatvelę, bet kišenėje suskambo mobilusis. Skambino ugniagesių maršalas Frenkas Ramsis.

– Ponia Hočkis, – kreipėsi jis, – į Belvju ligoninę Manhatane ką tik atvežė vieną benamį. Priimamajame jį atpažino. Tik vakar buvo išleidę jį iš ligoninės. Jis prisistato esąs Klaidas Hastingsas. Mes manome, kad jis gali būti jūsų dingęs vyras.

Pegė labai stengėsi, kad jos balsas nevirpėtų.

– Tuojau atvažiuosiu. Tik sūnui paskambinsiu. Ar Belvju ligoninė ne Trisdešimt trečiojoje gatvėje?

– Ponia Hočkis, kur jūs šiuo metu esate? – paklausė Ramsis.

– Per gatvę nuo savo namų.

– Ponia Hočkis, eikite namo ir palaukite. Po penkių minučių atsiųsiu policijos automobilį jūsų paimti. Labai apgailestaudamas turiu perspėti, kad į ligoninę atvežtas žmogus miršta nuo plaučių uždegimo. Jeigu jis tikrai jūsų vyras, galbūt net ir po daugybės atskirai praleistų metų jums pavyktų jį įtikinti papasakoti viską, ką žino apie dingusią merginą.

Po valandos Pegė jau buvo Belvju ligoninės priimamajame. Skipas atvažiavo pora minučių anksčiau.

– Kaip tu, mamyt? – pašnibždomis paklausė jis.

– Viskas gerai. Laikausi.

Frenkas Ramsis jos jau laukė.

– Jį paguldė vienvietėje palatoje koridoriaus gale. Gydytojas sakė, kad jam nedaug beliko. Mes labai tikimės, kad jūs įkalbėsite *jį papasakoti apie vieną koledžo studentę, kuri galbūt bandė su juo* pasikalbėti apie gyvenimą gatvėje.

Perdžiūvusia burna nevalingai apsilaižiusi lūpas ir tvirtai įsikibusi sūnui į parankę, ji nusekė paskui aukštą pareigūną iki palatos, o jam pasitraukus įžengė į mažą kambarėlį.

Iš pirmo žvilgsnio Pegė atpažino Klaidą. Aukšta kakta, vos vos trikampiu želiantys plaukai ir beveik nematomas randas vienoje

nosies pusėje. Jis gulėjo užsimerkęs. Palatoje girdėjosi tik švokščiantis kvėpavimas. Pegė paėmė jį už rankos.

– Klaidai! Klaidai, brangusis! Čia aš.

Lyg iš tolybių išgirdęs pažįstamą švelnų ir mielą balsą, Klaidas atsimerkė. Kartais sapnuose jis matydavo Pegę, bet dabar buvo tikras, kad nesapnuoja. Į jį žiūrinti moteris, kurios skruostais riedėjo ašaros, buvo Pegė. Jis giliai įkvėpė. Privalo su ja pasikalbėti. Vargais negalais išspaudė šypseną ir prabilo:

– Ar turiu garbės kreiptis į nuostabiąją Margaretą Moniką Farli? – paklausė silpnu pavargusiu balsu, o paskui pridūrė: – Ak, Pege, kaip aš tavęs pasiilgau.

– Ir aš tavęs pasiilgau. Labai labai. Ir Skipis čia atėjo. Mes mylim tave. Labai mylim.

Klaidas sunkiai pasuko galvą, kad geriau įsižiūrėtų į šalia Pegės stovintį vyrą. Jų abiejų veidai buvo ryškūs, bet aplink buvo tamsu. Mano sūnus, dar pagalvojo, o tada išgirdo:

– Labas, tėti.

– Atleiskit man, – sumurmėjo Klaidas. – Aš labai gailiuosi.

Į palatą įėjo Frenkas Ramsis ir Natanas Kleinas. Prieš Pegei atvykstant į ligoninę, jie bandė pakalbinti Klaidą apie Džeimę Gordon, bet Klaidas tik užsimerkė ir atsisakė su jais kalbėtis. Jie abu matė, kad mirtis neišvengiamai artėja. Palinkęs virš Klaido lovos Ramsis primygtinai paprašė:

– Klaidai, papasakokite Pegei apie bloknotą. Pasakykit, ar matėt tą merginą.

– Klaidai, brangusis, viskas gerai. Žinau, kad tu niekada nebūtum nieko nuskriaudęs, – sušnibždėjo Pegė. – Noriu, kad papasakotum, kas atsitiko.

Jis pasijuto ramus. Pegė laikė jo ranką. Jam buvo taip gera.

– Mergina pati mane atsekė. Sakiau jai, kad nešdintųsi. Bet ji nepaklausė.

Jis pradėjo kosėti. Darėsi vis sunkiau įkvėpti.

– Klaidai, ar tu ją nužudei? Ar tu įmetei ją į upę? – nekantravo Ramsis.

– Ne... Ne. Ji nenorėjo išeiti. Aš jai užvožiau. Tada ji išėjo. Paskui išgirdau šaukiant...

Klaidas užsimerkė. Akyse darėsi vis tamsiau.

– Klaidai, ji pradėjo šaukti? Kas jai atsitiko? Atsakyk! – reikalavo Ramsis. – Atsakyk!

– Ji šaukė: „Padėkit, padėkit!"

– O tu tebebuvai furgone?

– Taip...

Daugiau nieko nebepasakė. Išleido paskutinį atodūsį. Kankinantis Klaido Hočkiso, vyro ir tėvo, Vietnamo karo veterano, didvyrio ir nusivylusio benamio, gyvenimas baigėsi.

63

Trečiadienio popietę Hana su Džese susitiko papietauti nedideliame restoranėlyje siuvyklų rajone, visai netoli savo darbovietės. Tą rytą Hana tik trumpam buvo užsukusi į ligoninę. Džesė jautė, kad dabar, kai mirtinas pavojus Keitės gyvybei praėjo, Hana norės su ja pasikalbėti. Jos abi užsisakė po sumuštinį ir kavos. Šį kartą nebus taip, kaip per vakarienes Mondoro restorane, kai jos ramiai gurkšnodavo vyną, valgydavo itališkus makaronus ir išsipasakodavo visas smulkmenas.

Džesė drąsinamai pasižiūrėjo į priešais sėdinčią draugę. Hanos akys švytėjo. Ir šešėliai po akimis buvo išnykę. Ji vilkėjo baltą megztuką aukštu kaklu, o pečius buvo apsigobusi melsvų atspalvių šaliku.

– Puikiai atrodai, – pagyrė Džesė. – Tikriausiai naktį gerai išsimiegojai?

Nusišypsojusi Hana atsakė:

– Tu irgi gerai atrodai. Tai dar vienas kostiumėlis, dėl kurio nesigailiu, kad įkalbėjau tave pirkti. Žalsvas tvidas puikiai dera prie tavo raudonų plaukų. Užmigau vakar aštuntą ir pabudau tik aštuntą ryte. Šiandien dar net ligoninėje nebuvau, tik paskambinau. Man pasakė, kad Keitė ramiai miega, o jos temperatūra normali. Žinau, kad šiuo metu daugiau ir negalėčiau tikėtis.

Džesė nenorėjo švaistyti laiko beprasmiam optimizmui.

– Žinau, kad negali. Tai, kad nukrito temperatūra, – pati geriausia žinia.

– Taip, tikrai. Džese, ar tai, kad sprogimo naktį furgone galėjo būti žmogus, kaip nors pakeis Keitei ir Gasui mestus kaltinimus tyčia sukėlus gaisrą?

– Tai keičia viską iš esmės. Tikriausiai tu nematei vakarykščių žinių?

– Ne, nemačiau.

– Tame sulūžusiame furgone rado šeimos fotografiją. Ją skelbė visose informacijos priemonėse. Jie tikisi, kad nuotrauka padės nustatyti to žmogaus tapatybę.

Prie jų priėjo padavėjas.

– Du ruginės duonos sumuštiniai su sūriu, kumpiu, salotomis ir garstyčiomis? Du juodos kavos? – pasitikslino jis, prieš padėdamas viską ant stalo.

Džesė pastebėjo, kad kavos išsiliejo į lėkštutę.

– Keturių žvaigždučių vertas aptarnavimas, – sumurmėjo ji. – Tiek to. Sumuštiniai čia visuomet skanūs.

– Jeigu jie vis dėlto surastų furgone buvusį benamį, ką tai reikštų Keitei ir Gasui? – nerimavo Hana.

– Nežinau. Tas furgonas stovėjo tolimiausiame fabriko teritorijos kampe, toli nuo pastatų. Jeigu ten ir buvo koks nors benamis, jis tikriausiai miegojo ir nieko nematė. Bet, kiek žinau, kol kas jo dar nerado, ir neaišku, ką jis pasakytų. O tai gera žinia Keitei.

– Gera, nebent jis matė ką nors, kas galėtų pakenkti Keitei, – Hana gurkštelėjo kavos ir prisitraukė lėkštelę su sumuštiniu.

– Pažįstu tave – pusę suvalgysi, o kitą pusę paliksi lėkštėje, – lyg tarp kitko pasakė Džesė.

– Tu teisi. Ką galiu pasakyti? Jis nežmoniškai didelis. Turbūt jau nuo penkių ryto dirbi, todėl gali suvalgyti visą.

– Ne nuo penkių, o nuo šešių, – patikslino Džesė. – Hana, man atrodo, tu jaudiniesi, kad Keitė gali būti susijusi su sprogimu? Ar aš klystu?

Ji įdėmiai žiūrėjo Hanai į akis. Taip, ji mano arba žino, kad Keitė susijusi su sprogimu, neramia širdimi pagalvojo Džesė.

– Gerai. Papasakosiu viską, ką žinau. Ketvirtadienį po pietų, kai tėtis buvo vienas su Keite, ji jam kažką pasakė. Aš užėjau į intensyviosios terapijos skyrių ir pamačiau jo veido išraišką. Jis atrodė išsigandęs. Kitaip to nepavadintum, tik išgąsčiu. Aš pareikalavau papasakoti, ką sakė Keitė. Jis sumurmėjo, kad ji gailisi dėl gaisro.

– Ji gailisi dėl... – lėtai pakartojo Džesė.

– Tikriausiai įsivaizduoji, ką pagalvojau? Kad Keitė sukėlė gaisrą. Bet po poros dienų tėtis ėmė teisintis buvęs toks sukrėstas, kad neteisingai suprato tai, ką išgirdo iš Keitės. Atseit jai gaila, nes žino, koks brangus tėvui buvo tas fabrikas.

– Tai du skirtingi dalykai, švelniai tariant, – piktai burbtelėjo Džesė. – Kuria versija tiki tu?

– Aš netikiu, kad mano sesuo – padegėja.

– Ir aš netikiu, – užjaučiamai pritarė Džesė. – Bet turiu tau pasakyti, kad kalbėjausi su Daglu telefonu. Jis nori visus įtikinti, kad tai Gasas atsiviliojo Keitę į gamybos kompleksą. O tai, kad ji pati skambino Gasui, jis aiškina tuo, jog Keitė tik iš draugiškumo jam paskambino, norėdama pasikalbėti. Daglas nori visus įtikinti, kad už tai, jog buvo priverstas išeiti į pensiją, Gasas jo nekentė ir tokiu būdu nusprendė atkeršyti. Jis įviliojo Keitę į muziejų tyčia tokiu metu, kai turėjo įvykti sprogimas. Tikriausiai pasakė Keitei, kad jam reikia jos pagalbos. Bet kažkas atsitiko ne taip, kaip buvo planuota. Gasas pats žuvo, o Keitė buvo sunkiai sužeista.

Džesė susikišo burnon paskutinį pirmojo sumuštinio gabaliuką ir pasiėmė antrąjį.

– Nepatenkintas darbuotojas susprogdina visą gamybos kompleksą. Sunkiai sužalota duktė tėra nekalta auka, ir draudimo bendrovė priversta sumokėti. Supranti?

– Tarkime, jeigu Keitė atsigaus... geriau sakykim, *kai* ji atsigaus ir pasakys, kad viskas vyko ne taip. Kas tada? – tyliai paklausė Hana.

– Nežinau.

Džesė nenorėjo Hanai pasakoti pajutusi, kad Daglas Konelis puolęs į neviltį. Nesvarbu, kuo tai baigsis, jis vis tiek gaus didelius pinigus pardavęs žemės sklypą, svarstė Džesė. Bet jam rūpi Didysis prizas – milijonai už antikvarinių baldų draudimą. Nenorėčiau būti ta, kuri pastotų jam kelią.

64

Telefono ekrane pamačiusi numerį, Lotė Šmit iškart atpažino, kad skambina Grečena. Buvo ankstyva trečiadienio popietė, o tai galėjo reikšti, kad Grečena atšaukė dar vieną masažo seansą. Lotė pagalvojo, kad grįžusi namo į Minesotą ta kietakaktė pagaliau suprato, kad, klausinėdami apie jos namą, gaisro aplinkybes tiriantys pareigūnai norėjo išsiaiškinti, iš kur ji turi pinigų jam išlaikyti.

Lotės rankos gulėjo nusvirusios sterblėje. Prieš suskambant telefonui, sėdėdama prie stalo savo nedidelėje svetainėje, ji vartė nuotraukų albumus. Lotė nenorėjo pakelti ragelio, bet ir išeiti iš kambario neturėjo jėgų. Taip sėdėdama, ji klausėsi Grečenos:

– Mama, žinau, kad tokiu metu visuomet būni namuose, tai kodėl nekeli ragelio? Mama, ar tam, kad nupirktų man namą, tėvelis padarė ką nors neteisėta? Jeigu taip, kodėl man nepasakei? Tada nebūčiau tiems policininkams, ar kas jie tokie, rodžiusi savo namo nuotraukų. Kodėl tiesiai šviesiai nepapasakojai? Mama, daug kas mano gyvenime įvyko ne taip. Judu su tėčiu buvot tokie griežti. Neleisdavot man jokių pramogų. Liepdavot tik mokytis, mokytis. Mano pažymiai jums visuomet būdavo per prasti. Ištekėjau už Džefo tik tam, kad ištrūkčiau iš namų. Šokinėjau apie jį taip, kaip tu šokinėjai apie tėtį ir...

Balso žinutei skirtos trisdešimt sekundžių baigėsi ir atsakiklis išsijungė. Ačiū Dievui, su palengvėjimu pagalvojo Lotė, paskui tik gūžtelėjo pečiais – o ką gali padaryti? Nuperki namą ir tampi šventuoju. Dabar tik per jos ilgą liežuvį patekom į bėdą, o ji kaltina mane.

Lotė vėl atsivertė nuotraukų albumą. Jiedviem su Gasu buvo vos po dvidešimt, kai pastorius juos sutuokė jos motinos sodelyje Baden Badene, Vokietijoje. Ji vilkėjo baltą palaidinę ir sijoną, o Gasas – nuomotą mėlyną kostiumą. Jau kitą dieną po vestuvių iš Vokietijos abu išskrido į Jungtines Valstijas.

Aš šypsausi, galvojo Lotė. Gasas atrodo išsigandęs, bet laimingas. Žinojau, koks jis griežtas ir valdingas, bet man nerūpėjo. Ir dabar nerūpi. Jis mane mylėjo ir labai manimi rūpinosi. Jis buvo labai išdidus. Kartą, jau gyvenant Litl Neke, draugai nusipirko naujus baldus ir labai norėjo juos parodyti. Pamačiusi Gaso miną, jam pasakiau: „Gasai, nereikia. Iš akių matau, ką manai. Kad jie sumokėjo per brangiai, kad baldai prastos kokybės. Nereikia. Leisk jiems pasidžiaugti."

Savo namams baldus jis pagamino savomis rankomis. Per visus tuos metus jie tik du kartus keitė apmušalus. Aišku, Gasas viską atliko pats savo garaže.

Ir tokį savo amato meistrą šitaip įžeidė, šitaip įskaudino! Tai viską paaiškina.

Pasigirdo durų skambutis. Lotė buvo taip panirusi į prisiminimus, kad net nepastebėjo, kaip prabėgo laikas. Buvo jau pusė keturių, ir pas ją turėjo užeiti Piteris Kalou, kaimynystėje užaugęs jaunas advokatas. Ji skambino jam pirmadienį, iškart po ugniagesių tyrėjų apsilankymo.

Lotė žinojo, kad bus nelengva. Lotė jautėsi nesmagiai, žinodama, kad savo likimą turės patikėti tam, kuris dar visai neseniai žaisdamas kamuoliu iškūlė jos svetainės langą.

Remdamasi į stalą, kad kojoms būtų lengviau, ji atsistojo, nuėjo prie laukujų durų ir jas atidarė. Savimi pasitikintis teisininkas, vilkintis paltą, o po juo geros kokybės kostiumą, šypsojosi ta pačia aštuonmečio berniuko šypsena, kurią ji prisiminė, kai atleido jam už netyčia išdaužtą langą.

Kol Piteris nusivilko paltą, pasikabino jį koridoriaus spintoje ir drauge su ja nuėjo į svetainę, Lotė vis bandė jį įtikinti, kad po Gaso mirties nepalūžo ir puikiai tvarkosi. Po to, kai jis atsisakė kavos, arbatos ir netgi vandens, jie pagaliau atsisėdo.

– Ponia Šmit, kuo galėčiau jums padėti? – paklausė Piteris.

Lotė, nevyniodama į vatą, rėžė:

– Prieš penkerius metus Gasas man pranešė, kad laimėjo loterijoje. Tik tiek tepasakė. Už išloštus pinigus jis nupirko Grečenai namą Minesotoje ir kasmetinę rentą jam išlaikyti.

Piteris Kalou nepuolė aiškinti, kad džiaugiasi jų sėkme, nes iškart suprato, kad pasakojimas dar nebaigtas.

– Visą kaltę dėl sprogimo Konelio fabrike norima suversti Gasui. Gaisro aplinkybes tiriantys pareigūnai pasirodė per budynes, o pirmadienį atėjo pas mane į namus. Jie vis klausinėjo apie Grečenos namą.

– Iš kur apie jį sužinojo?

– Nes ji nesiliovė apie jį tarškėjusi! – apmaudžiai šūktelėjo Lotė.

– Jeigu išlošęs loterijoje ponas Šmitas sumokėjo visus mokesčius, kaip priklauso, neturėtų iškilti jokių rūpesčių, – tarė Piteris. – Detektyvai tokius dalykus greitai patikrins.

– Bet aš nesu tikra, kad Gasas laimėjo loteriją, – atsakė Lotė.

– Iš kur tada gavo pinigų namui ir rentai?

– Nežinau. Jis man niekada nesakė.

Iš to, kaip paraudo pagyvenusios moters skruostai, Piteris Kalou suprato, kad buvusi kaimynė meluoja.

– Ponia Šmit, – švelniai tarė jis, – jeigu jie neras patvirtinimo, kad mokesčiai už išloštus pinigus sumokėti, greitai vėl grįš jūsų apklausti. Manau, jie nuvyks ir į Minesotą pasikalbėti su Grečena.

– Grečena neturi žalio supratimo, iš kur jos tėvas gavo pinigų namui pirkti.

– Ar ponas Šmitas net užuominos nedavė?

Lotė nukreipė žvilgsnį į šoną.

– Ne.

– Ponia Šmit, noriu jums padėti. Jūs puikiai žinote, kad žurnalistai, bandydami neperžengti ribos, už kurios jau galėtų būti patraukti į teismą už šmeižtą, gali kelti įvairias versijas, net ir tai, kad ponas Šmitas susimokė su Keite Koneli ir tyčia padegė fabriką. Kada Grečenai buvo nupirktas namas?

– Prieš penkerius metus.

– Ar ne tuomet, kai ponas Šmitas buvo priverstas išeiti iš darbo?

– Taip, – nenoriai atsakė Lotė. – Piteri, ar būsi mano advokatas? Ar galėsi pabūti su manimi, kai jie vėl ateis manęs apklausti?

– Žinoma, galėsiu, ponia Šmit.

Piteris atsistojo, ketindamas išeiti. Jis pagalvojo, kad jo naujajai klientei netrukus teks remtis Penktąja pataisa ir daugiau niekam nieko nepasakoti.

65

Frenkas Ramsis ir Natanas Kleinas liko ligoninėje su Pege ir Skipiu, kol jie susitarė su Steiten Ailando laidojimo paslaugų įmone, kad atvyktų pasiimti Klaido palaikų.

Paskui nurimusi ir susikaupusi Pegė paskambino Šv. Ritos pastoriui, papasakojo jam, kad dar spėjo pamatyti savo vyrą prieš pat jo mirtį ir paprašė, kad pirmadienį ryte už jį būtų laikomos laidotuvių mišios.

Gydytojas jiems pasiūlė palaukti nedideliame kabinete, kol jis išrašys mirties liudijimą. Iš čia ji ir skambino. Kol ji kalbėjosi, Skipis stovėjo jai už nugaros. Padėjusi ragelį, Pegė pasisuko su visa kėde ir paklausė:

– Kokią mirties priežastį jis įrašys? – ir nieko nelaukdama išrėžė: – Jeigu parašys, kad mirė nuo alkoholizmo, aš tą liudijimą suplėšysiu. Klaidas mirė nuo plaučių uždegimo.

Tuo metu pro pravertas duris į palatą įžengė daktaras, pirmasis atskubėjęs į Klaido palatą, kai šis nustojo kvėpuoti ir kvėpavimą fiksuojantis aparatas ėmė pypsėti. Jis aiškiai nugirdo Pegės žodžius, todėl švelniai ir užjaučiamai pasakė:

– Jūs visiškai teisi, ponia Hočkis. Jūsų vyras mirė nuo plaučių uždegimo. Būtent taip ir parašiau jo mirties liudijime.

Pegė drebančia ranka siekė iš daktaro perimti jai ištiestą voką.

– Aš paimsiu, mama, – tarstelėjo Skipis.

Pegė nuleido ranką ir, nužvelgusi visus iš eilės, tarė:

– Žinot, kokia keista mintis man ką tik toptelėjo? – tai buvo retorinis klausimas. Skipis, daktaras ir ugniagesių tyrėjai laukė. – „Medis auga Brukline“ – viena mano visų laikų mėgsta-

miausių knygų, – mąsliu balsu pasakė Pegė. – Kai knygos veikėjas Džonis, kuris irgi buvo alkoholikas, miršta, jo žmona meldžia daktaro, kad kaip mirties priežastį jis parašytų plaučių uždegimą, nes jis tikrai sirgo plaučių uždegimu. Ji jam pasako, kad turi kelis puikius vaikus ir nenori, kad jiems kas nors prikaišiotų, jog jų tėvas mirė nuo alkoholizmo. Aš irgi turiu nuostabų sūnų ir keturis mielus vaikaičius ir noriu, kad jie nepamirštų, jog mano vyras buvo karo didvyris.

– Mama, juk girdėjai, ką sakė daktaras. Viskas gerai, – ramino Skipis, uždėdamas ranką motinai ant peties.

Pegė nusišluostė skruostu riedančią ašarą.

– Taip, žinoma. Ačiū. Labai jums ačiū.

– Užjaučiu, ponia Hočkis, – pasakė daktaras ir, linktelėjęs galva, išnyko pro duris.

Prilaikoma Skipio, Pegė atsistojo.

– Atrodo, čia nebėra ką veikti. Laidojimo namų direktorius pažadėjo pasirūpinti Klaido drabužiais, – ir atsisukusi į Frenką Ramsį ir Nataną Kleiną pridūrė: – Jūs buvote labai malonūs. Man būtų buvę labai sunku, jeigu nebūčiau spėjusi pamatyti Klaido gyvo. Jeigu policija nebūtų manęs atvežusi į ligoninę, tikrai nebūčiau suspėjusi. Norėjau, kad prieš mirdamas jis žinotų, kad mes su juo, kad mes jį mylime. Tačiau dabar turite man paaiškinti, apie kokią merginą jūs klausinėjote Klaidą?

– Ponia Hočkis, mes negalime atskleisti jums visų smulkmenų, bet esame jums labai dėkingi, kad paraginote savo vyrą atsakyti į mūsų klausimus, – pasakė Frenkas Ramsis.

– Nesu mačiusi, kad Klaidas kada nors meluotų ar bent iškraipytų tiesą, – patikino Pegė. – Jis sakė, kad trenkė tai merginai, kad ji išlipo iš furgono ir tik paskui išgirdo ją šaukiantis pagalbos. Kas jai atsitiko?

– Galiu pasakyti tik tiek, kad namo ji nebegrįžo, – pasakė Frenkas Ramsis.

– Ar tikite Klaidu? – paklausė Pegė.

Frenkas norėjo atsakyti „taip“, bet, pasižiūrėjęs į ašarotas Klaido Hočkiso našlės akis, pasakė:

– Tai, ką jis pasakė, atveria naujas galimybes tiriant jaunos moters nužudymo bylą. Tai gali būti labai vertinga informacija, ir mes esame dėkingi, kad įtikinote savo vyrą ja pasidalinti.

Po dvidešimties minučių Frenkas su Natanu jau pietavo netoli ligoninės esančioje sumuštinių krautuvėlėje. Tik po to, kai jau buvo užsisakę maisto, Frenkas uždavė pirmąjį klausimą:

– Ką manai?

– Nežinau. Gal Klaidas nenorėjo žmonos ir sūnaus akivaizdoje prisipažinti, kad yra žudikas? – svarstė Natanas.

– Bet jis prisipažino, kad trenkė merginai, o tai patvirtina mėlynė ant Džeimės smakro, – kaip ir Natanas, garsiai mąstė Frenkas.

– Tikriausiai buvo nemažai išgėręs, kad jai trenkė. Ji išlipo iš furgono. Pamenu, kažkur skaičiau, kad ji buvo sportiška. Mokykloje buvo bėgikė. Vadinasi, jauna ir greita. Išlipusios iš furgono, Kleinas tikrai nebūtų jos pasivijęs, – pabrėžė Natanas.

Jiems abiem patiko narplioti nusikaltimo aplinkybes.

– O gal nuo smūgio ji neteko sąmonės? Tada jis būtų turėjęs marias laiko ją surišti, pasmaugti, įkelti į savo karutį ir nutempęs išmesti kūną į upę.

– Tarkim, furgone jis atsitiktinai turėjo virvės. Ji būtų labai pravertusi, – pašaipiai tarstelėjo Kleinas.

– Jeigu ji jau buvo negyva, jis galėjo pats išlipti iš furgono, kur nors rasti virvės ir grįžti, – nedelsdamas atrėmė Ramsis.

Padavėja atnešė sumuštinių. Kitaip nei tie, kuriuos už dešimties kvartalų su pasigardžiavimu valgė Džesė Karlson su Hana Koneli, šie atrodė, lyg būtų sutepti vakar. Natanas taip ir pasakė Frenkui.

– O gal net užvakar, – papildė jį Frenkas ir mostelėjo ranka padavėjai, kad ši paprašytų virtuvės šefo sutepti naujus.

Naujai atneštus sumuštinius jie valgė tylomis, kiekvienas paskendęs savo mintyse. Pirmasis tylą nutraukė Ramsis:

– Kuo daugiau galvoju, tuo sunkiau patikėti, kad tarp vidurnakčio ir šeštos ryto prie furgono ji sutiko kokį atsitiktinį praeivį. O jeigu ten ir buvo kas nors, kodėl jis užpuolė Džeimę Gordon? Nematau jokios prasmės. Manau, kad Klaidas Hočkisas prie žmo-

nos ir sūnaus tiesiog nenorėjo prisipažinti nužudęs jauną studentę tik dėl to, kad ta jį suerzino. Abejoju, ar susitikęs su Kūrėju – o gal jau susitiko? – jis taip lengvai išsisuks.

– Ar pasakysime viršininkui ir Kruzui, kad, mūsų manymu, Gordonų šeimai jau reikėtų pranešti, jog radome Džeimės žudiką?

– Mes jam papasakosime viską, ką pavyko išsiaiškinti, bet aš jam patarčiau, kad apie aptiktą bloknotą ir Klaidą Hočkisą jis daugiau nieko nepasakotų. Nuojauta man kužda, kad mes išsiaiškinome dar ne visus faktus. Dabar turime sužinoti, iš kur Gasas Šmitas gavo pinigų dukters namui. Mudu žinome, kad loterijoje jis nieko neišlošė, o netrukus gausime ir oficialų patvirtinimą. Teks paspausti Lotę Šmit. Nesvarbu, kad jai septyniasdešimt penkeri ir sveria ji tik apie penkiasdešimt kilogramų, neapsigauk. Ji – kietas riešutėlis, ir aš galvą guldau, kad puikiai žino, iš kur Gasas gavo pinigų. Mūsų darbas – ją prakalbinti.

66

Žinia, kad už kitos aktorės nužudymą buvo suimtas Tomio restoranėlio virtuvėje dirbęs Haris Saimonas, Niką Greką sukrėtė iki širdies gelmių. Visą trečiadienio popietę jis praleido prie Treisės Sloun dingimo bylos, skaitydamas ir nagrinėdamas kiekvieną, net ir mažiausią, detalę.

Jis keliskart perskaitė Hario Saimono pareiškimą, parašytą beveik prie dvidešimt devynerius metus, bandydamas rasti tai, ką galbūt tada pražiopsojo. Jis puikiai prisiminė Harį. Tuomet jam buvo tik šiek tiek per dvidešimt, liesas, bet raumeningas, vidutinio ūgio, išblyškusio veido, mažų akių. Jo pataikavimas ir noras bet kokia kaina įtikti jį apklausiantiems pareigūnams kėlė įtarimą, bet šiaip susidarė įspūdis, kad jis giliai sukrėstas dėl Treisės dingimo.

Bjaurėdamasis Grekas dar kartą perskaitė Saimono pareiškimą: „Mes baigėme darbą vienuoliktą. Kai kurie padavėjai, padavėjos ir virtuvės darbininkai nuėjo išgerti į Bobio smuklę. Treisė sakė, kad kitą rytą jos laukia svarbi perklausa, ir išėjo namo. Aš irgi pasukau link savo buto."

Nikas Grekas atkreipė dėmesį, kad jo butas priešingoje pusėje, nei būtų nuėjusi Treisė.

„Tada pagalvojau, o ką aš namie veiksiu? Mano finansinė padėtis buvo beviltiška, bet, pamaniau, išgersiu tik porą alaus. Mes visuomet mokėdavom kiekvienas už save. Taigi, aš grįžau ir prisidėjau prie šutvės", – teigė Haris.

Visi darbuotojai patvirtino, kad Haris prie jų prisidėjo apie pusę dvyliktos. Jie pas Bobį atėjo maždaug dešimt po vienuolikos. Ne vėliau kaip po dvidešimties minučių Haris jau buvo su jais.

Tai buvo gana tvirtas alibi, prisiminė Nikas Grekas. Nebent Haris, o gal dar ir koks jo bendrininkas iš gatvės įsitempė Treisę į kokią nors laiptinę arba automobilį.

Vargiai tikėtina per tokį trumpą laiką.

Mes visų klausinėjome, ar jie nepastebėjo, kad pas Bobį Haris būtų atėjęs keistai susijaudinęs ar susinervinęs, – prisiminė Grekas, vartydamas kitų apklaustųjų rašytinius pareiškimus. Visi tuo metu buvę bare teigė, kad Haris buvo puikios nuotaikos.

Dabar mes žinome, kad Haris yra įtariamas žudikas, kuris beveik trisdešimt metų sugebėjo nepapulti į policijos akiratį. Žmogžudysčių skyrius dar kartą peržiūrės visas neištirtas bylas, ypač tas, kuriose figūruoja jaunos moterys, kad išsiaiškintų, ar kuri nors iš jų negalėjo tapti dar viena Hario auka.

Jauna aktorė, kurią jis nužudė prieš dvi savaites, taip pat apie vidurnaktį ėjo iš restorano, kuriame dirbo padavėja. Jis ją užkalbino tuščioje Žemutinio Ist Saido gatvėje. Paskui nusitempė į lentomis apkalto negyvenamo daugiabučio vidinį kiemą, išprievartavo ir nužudė. Jos kūną nutempė į savo sunkvežimį, kurį buvo pastatęs už kampo tamsiame akligatvyje. Haris pasisaugojo, kad jo nusikaltimo neužfiksuotų gretimo namo apsaugos kameros.

Susierzinęs ir supykęs ant savęs dėl to, kad po Treisės dingimo bus ne viską apie Saimoną išsiaiškinęs, Nikas Grekas nusprendė paskambinti Markui Slounui ir pakviesti jį vakarienės. Jis žinojo, kad ir Marką bus apnikusios įvairiausios mintys ir jausmai. Saimonas dirbo kartu su Treise. O dabar Haris Saimonas įtariamas žmogžudyste. Ar tai jis pagrobė ir nužudė Treisę, o po dvidešimties minučių jau gėrė alų su draugais?

Iš Marko balso Nikas Grekas iškart suprato, kad jaunas vyras apsidžiaugė galimybe dar kartą su juo pasikalbėti. Markas pasakė, kad vėlyvą popietę dar turi nueiti į darbuotojų susirinkimą, bet septintai suspėtų.

Jie susitiko prabangiame „Marea“ restorane prie pat Centrinio parko pietinės dalies. Kviesdamas į šį restoraną, Nikas galvojo apie Marką Slouną, kuris dabar tikriausiai nenorėtų vakarieniauti įstaigoje, kuri jam primintų Tomio bistro.

Abu vyrai buvo punktualūs ir netrukus buvo pasodinti prie kampinio staliuko, kurio paprašė Nikas. Šis aiškiai matė, kad Treisės bendradarbio suėmimas Marką Slouną sukrėtė. Jis atrodė įsitempęs, tarsi pasiruošęs gintis, lyg tikėtųsi išgirsti dar daugiau blogų žinių ir mėgintų iš anksto tam pasiruošti.

Jie abu užsisakė raudonojo vyno ir, trumpai žvilgtelėję į valgiaraštį, išsirinko patiekalus. Šneką pradėjo Markas.

– Sunkiai man šiandien darbe sekėsi, – prisipažino jis. – Vis svarsčiau, ar tas suimtas virėjas kaltas ir dėl Treisės dingimo?

– Jeigu tai buvo jis, labai tikėtina, kad turėjo bendrininką, – kategoriškai rėžė Grekas. – Nors įgimta nuojauta sako, kad jis vienišius.

Grekas užjaučiamai pasižiūrėjo į susirūpinusį priešais sėdinčio Treisės Sloun brolio veidą. Galėjo tik spėti, ką jis galvoja. Visoje žiniasklaidoje svarbiausia naujiena buvo Hario Saimono areštas. Antraštės šaukte šaukė apie tai, kad jis dirba tame pačiame restoranėlyje kaip ir beveik prieš dvidešimt devynerius metus dingusi be žinios Treisė Sloun. Jos byla vėl buvo narstoma po kaulelį, nors Saimono alibi buvo tvirtas.

Kai atnešė maistą, Markas staiga paklausė:

– Ar anksčiau ši vieta nesivadino „San Domeniko“?

– Taip, tikrai, – Niko Greko neapleido mintis, kad Markas bijo to, ką šįvakar Nikas gali jam pasakyti.

– Adresas man atrodo pažįstamas. Lankiausi Niujorke prieš aštuonerius metus. Tuomet mane norėjo persivilioti viena teisininkų kontora. Bet jų pasiūlymas manęs nesudomino. Vieną dieną atėjau čia pavakarieniauti. Tada maistas buvo tikrai puikus, o sprendžiant iš to, kad beveik visi staliukai užimti, ir dabar turėtų būti neblogas.

– Taip ir yra, – atsakė Grekas.

Padavėjas atnešė vyno.

– Netrukus atnešiu ir salotas, – pažadėjo jis.

– Ar jau papasakojote motinai apie suėmimą? – paklausė Grekas.

Markas gurkštelėjo vandens iš savo stiklinės.

– Taip, pasakiau. Žinojau, kad negaliu delsti, kol turėsiu daugiau informacijos. Bijojau, kad Ilinojaus televizija anksčiau už

mane nepraneštų, kad Saimono suėmimas gali būti susijęs su Treisės dingimu. Tada, kai ji dingo Niujorke, tai buvo svarbiausia vietos televizijos žinia. Nenorėjau, kad mama apie tai sužinotų iš kitų. Norėjau pats jai pranešti.

Jis dar kartą gurkštelėjo vandens ir niūriai pridūrė:

– Mama papasakojo, kad, būdama Niujorke, buvo atėjusi į Tomio užeigą susipažinti su Treisės bendradarbiais ir jiems padėkoti, kad jie stengėsi padėti policijai surasti dukterį, o tas tipas vis verkšleno, kaip jie visi mylėjo Treisę.

– Girdėjau, kad žmogžudysčių skyriaus detektyvai vakar kelias valandas tardė Saimoną. Jis prisipažino nužudęs merginą Žemutiniame Ist Saide, bet dievagojasi prie Treisės dingimo tikrai neprisidėjęs.

Grekas pajuto švarko kišenėje vibruojantį telefoną. Skambino Treisės Sloun bylą iš jo perėmęs detektyvas. Padėjęs alkūnes ant stalo, viena ranka priglaudė telefoną prie ausies, o kita bandė jį uždengti, tikėdamasis, kad restorane, kuriame draudžiama kalbėtis telefonu, niekas jo nuodėmės nepastebės.

– Grekas, – tyliai prisistatė.

– Nikai, čia Matas Stivensas.

– Kas naujo? Gal ką išpešėt iš Saimono?

– Kol kas ne, bet atrodo, kad radome Treisės Sloun palaikus.

Markas akivaizdžiai nugirdo Niko pokalbį, nes jo veidas mirtinai išblyško.

– Kur? – paklausė Grekas.

– Tu nepatikėsi, bet ją rado Konelių baldų gamybos komplekso, kuriame praeitą savaitę įvyko sprogimas, automobilių aikštelėje atsivėrusioje smegduobėje.

67

Keitės galvoje sukosi įvairių minčių nuotrupos. Gasas... Ji jam paskambino.

Ji iškart suprato, kad nuliūdino jį. Kodėl?

Jis sutiko su ja susitikti.

Kodėl kalbėdamas telefonu jis atrodė išsigandęs?

Nebuvo jokios priežasties...

Keitė vėl pasijuto smenganti į jaukią tamsumą. *Miegoti, bet ne sapnuoti...* Ji pabandė sušnibždėti. Sapnai ją baugino...

Ji pajuto, kaip virpa akių vokai... Bet jie tokie sunkūs. Atsidususi vėl užsimerkė. Ko ji taip bijo? Ji prisiminė. Ji buvo dar visai maža. Apsivilkusi gėlėtus naktinius, bėgo koridoriumi, kol pasiekė laiptus. Bet staiga ją kažkas sugriebė, kol ji dar nespėjo nusileisti laiptais...

Ji bandė rėkti, bet...

Keitė vėl paniro į gilų, gydantį miegą.

68

Trečiadienio rytą Džekas Vortas parvažiavo namo purtomas drebulio. Tik sugrįžęs namo, jis suprato padaręs nedovanotiną kvailystę, kad, apžiūrėjęs smegduobę, pabėgo iš fabriko teritorijos.

Normalu būtų buvę paskambinti 911. Žinoma, atvažiavę policininkai jo tikrai būtų paklausę, ką jis čia veikė tokiu metu. Bet jis būtų galėjęs paprasčiausiai atsakyti, jog atvažiavo patikrinti, kaip pasistūmėjo gaisravietės valymo darbai. Kad jis turi teisę čia būti, nes fabrike dirbo per trisdešimt metų, o pastaruosius penkerius, iki pat praeitos savaitės sprogimo, buvo jos direktorius.

Jis turėjo nusiraminti ir gerai pagalvoti, ką pasakytų policininkams, jeigu šįryt kas nors atsitiktinai būtų pastebėjęs jo automobilį.

Treisė Sloun. Jis buvo vienas iš daugelio, kurį po jos dingimo apklausė. Tada jam buvo beveik trisdešimt. Jis dirbo Konelių fabrike jaunesniuoju buhalteriu. Tais laikais dažną vakarą užsukdavo į Vilidže esantį Bobio barą. Šio rajono užeigose ir restoranuose padavėjais dirbo daug merginų ir vaikinų, svajojančių tapti aktorėmis ir aktoriais. Bobio baras buvo ta vieta, kur jo amžiaus vyrai ateidavo kabinti jaunų gražių panelių.

Treisė Sloun turėjo daugybę gerbėjų. Mane ji atstūmė, prisiminė Džekas, galvodamas apie tai, ką pasakys policijai. Vieną dieną ėjau pro mažas juvelyrines Vilidžo krautuvėles ir pamačiau, kaip vienas vaikinas graviruoja vardus ant dirbtiniais safyrais papuoštų medalionų. Vitrinoje ant grandinėlių kabojo keli su jau išgraviruotais vardais. Ant vieno buvo išgraviruotas Treisės vardas. Kainavo

aštuonis dolerius. Po poros dienų susitikau Treisę Bobio bare ir bandžiau tą medalioną jai padovanoti. Pasakiau, kad jį pamatęs negalėjau praeiti pro šalį, nes medalionas buvo jos akių spalvos. Norėjau įteikti jai prie visų jos draugų iš Tomio užeigos, bet tada kažkuris pasakė, kad aš vis tiek nieko nepešiu, ir mes visi smagiai pasijuokėme. O tada Treisė ėmė ir nusipirko jį iš manęs. O maždaug po pusmečio ji dingo, prisiminė Džekas.

Tuomet, apklausiamas policijos, jis prisipažino, kad buvo šiek tiek nusivylęs, nes matydamas ją Bobio bare nė karto nepastebėjo, kad ji būtų pasikabinusi tą medalioną ant kaklo.

Trečią po pietų, jau spėjęs išmaukti du butelius alaus ir suvalgęs sumuštinį, Džekas vis dar repetavo, ką pasakys policijai. Jis labai stengėsi, kad jo įvykių versija nesiskirtų nuo tos, kurią papasakojo beveik prieš trisdešimt metų.

„Tą vakarą, kai dingo Treisė, dirbau fabrike iki penkių. Po darbo nuėjau tiesiai namo. Būtent taip sakiau detektyvams per pirmąją apklausą. Gyvenau Long Ailande, maždaug už pusantro kilometro nuo fabriko. Prastai jaučiausi, todėl anksti atsiguliau. Tuo metu buvau dar nevedęs."

Kaip paaiškinti, kodėl Treisė buvo palaidota fabriko automobilių aikštelėje? Tuo metu aikštelėje kaip tik klojo naują kelio dangą, – pagalvojo Džekas. – Pasakysiu farams, kad kelios dienos prieš Treisės dingimą, Bobio bare vaikinams apie tai užsiminiau. Jie juokavo, kad mielai ateitų į ekskursiją po prašmatnių baldų muziejų. Pasakiau, kad jiems teks palaukti. Praėjusią žiemą buvę daug sniego, todėl asfaltas sutrūkinėjo, ir dabar jie jį perkloja. Tikrai jiems apie tai užsiminiau. Kuo puikiausiai prisimenu. Tegul tie farai dar kartą visus apklausia.

Tai geriausiais paaiškinimas, kokį tik jis galėjo sugalvoti. Tai buvo arti tiesos, todėl galbūt nuskambės įtikinamai.

Prisiminęs, kaip prieš daugybę metų norėjo įteikti Treisei pakabutį, akimirką užsiplieskė pykčiu. Tada ji štai ką jam atsakė: „Mėlyna – mano spalva, o safyras – mano mėgstamiausias akmuo. Džekai, man jis tikrai labai patinka, bet noriu už jį sumokėti. Net ir aš galiu sau leisti sumokėti aštuonis dolerius."

Kai pasakiau, kad pinigų iš jos neimsiu, ji nusiėmė grandinėlę nuo kaklo ir atkišo man. Aš pasakiau, kad jeigu taip nori, gali grąžinti man aštuonis dolerius, o jeigu netiki, kad ji iš tikrųjų tiek kainavo, gali nueiti į Makdagalo gatvę ir įsitikinti. Vitrinoje daugybė tokių mažų daikčiukų.

Ir po daugybės metų Džekas su apmaudu prisiminė, kaip vienas išminčius, girdėjęs jų pokalbį ir matęs, kaip Treisė grąžino jam pinigus, kiek vėliau tą patį vakarą jam pasakė: „Džekai, pripažink. Treisė nuostabi mergina, bet tu ne jos skonio."

Kada kuris nors iš ten dirbančių gaisravietės tvarkytojų pažvelgs į tą smegduobę ir sukels triukšmą? Džekas Vortas su nerimu laukė tos minutės.

Džekas įsijungė televizorių ir vieną po kito perjunginėjo žinių kanalus. Per visus kalbėjo apie tai, kad pagaliau nustatė furgone gyvenusio benamio tapatybę. Tai buvo Klaidas Hočkisas, medaliais apdovanotas Vietnamo karo veteranas, kuris iš karo grįžo patyręs stiprų emocinį sukrėtimą. Kai ilgas ir sunkus gydymas nepadėjo, metė žmoną, kūdikį ir išėjo. Tai įvyko daugiau nei prieš keturiasdešimt metų. Neįtikima, bet šįryt Hočkisas prieš pat mirtį Belvju ligoninėje dar spėjo pasimatyti su savo žmona ir sūnumi.

Žurnalistai užpuolė Pegę su Skipiu, vos tik ji išlipo iš sūnaus automobilio prie savo namų Steiten Ailande. Nieko nekomentuodami, jie paskubomis prasibrovė pro televizijos kameras ir mikrofonus ir spruko į vidų.

Pusė šeštos transliuojamoje vietos žinių laidoje žurnalistai pateikė naujų detalių. Grįžęs iš karo Vietname, Klaidas Hočkisas dirbo brigadininku didelėje statybų bendrovėje. Žurnalistai pakalbino drauge su juo dirbusį elektriką:

– Klaidas puikiai išmanė savo darbą. Buvo geras santechnikas, išmanė šildymo sistemas.

Reporteris paklausė:

– Ar, jūsų manymu, jis būtų galėjęs sukelti sprogimą?

– Būdamas sveiko proto, tikrai nebūtų to daręs. Jis buvo geras žmogus. Bet jeigu klausiate, ar jam būtų pakakę žinių, atsakyčiau „taip". Kai statant namą įvedinėjamas dujotiekis, o jis kaip tik tą ir darydavo, turi išmanyti, ką darai.

Tokios kalbos turėtų pradžiuginti Daglą, pagalvojo Džekas. O tas Hočkisas, pasirodo, gatvėje gyveno net keturis dešimtmečius. Gal jis ir prieš dvidešimt metų trynėsi prie mūsų fabriko? Gal jam prikabins Treisės nužudymą?

Džekas staiga prisiminė, kad nepaskambino Dagliui ir neperspėjo, jog bet kurią akimirką gali būti paskelbta apie jam priklausančiame sklype aptiktus Treisės Sloun palaikus. Pagaliau sukaupęs visą drąsą surinko jo telefono numerį. Bet jam labai palengvėjo, kai Daglas neatsiliepė. Džekas žinojo, kad ši žinia jį sukrėstų dėl kelių priežasčių. Nenorėčiau jam priminti, kad per nelaimingą atsitikimą laive žuvęs jo brolis Konoras taip pat pažinojo Treisę Sloun, niūriai mąstė jis.

69

Džastinas Krameris net sau nedrįso prisipažinti, kad Hana Koneli jį nepaprastai traukia.

Nuo pat tos akimirkos, kai pravėrusi Keitės buto duris ji stabtelėjo tarpduryje, jam kažkas atsitiko.

Ji vilkėjo sportinį kostiumą, išryškinantį jos liekną figūrą ir ypač liauną liemenį. Jos akys mėlynesnės negu sesers. Jas gaubė ilgos tamsios blakstienos. Prieš susitikimą su ja Džastinas nežinojo, ko tikėtis. Jis manė, kad sesuo gali būti panaši į Keitę – aukšta šviesiaplaukė.

Net ir trumpai susitikęs su Daglu Koneliu, Džastinas pamatė, kad Hana labai panaši į tėvą, o jis itin gražus vyriškis.

Jis norėjo kuo greičiau manęs atsikratyti, prisiminė Džastinas. Atrodė dėl kažko labai susikrimtęs. Kai vėliau paskambino Hanai, ji irgi neapsidžiaugė išgirdusi, kad tėvas lankėsi jos sesers bute.

Įdomu, kodėl.

Trečiadienio vakarą, grįžęs iš darbo namo, Džastinas nusprendė patenkinti savo smalsumą ir sužinoti daugiau apie Konelių šeimą.

Kaip duomenų analitikas, paiešką internete pradėjo nuo naujausios informacijos – straipsnių apie įvykusį sprogimą.

Tai, kad Keitė ir buvęs fabriko darbuotojas, kuris, atrodo, labai pyko dėl to, kad buvo priverstas išeiti, įtariami tyčia sukėlę sprogimą, buvo jau pasenusi žinia. Nuo pat pradžių Džastinas netikėjo, kad Keitė galėjo būti įsivėlusi į kokią nors nusikalstamą veiklą.

Netikėjo ir dabar, nors Keitę Koneli matė tik vieną kartą pasirašant buto pardavimo sutartį.

Straipsniuose buvo minima prieš dvidešimt aštuonerius metus įvykusi tragedija, kai po susidūrimo nuskendo kateris ir žuvo juo plaukusi Hanos ir Keitės motina, dėdė ir dar keturi jų draugai. Jų tėvas vienintelis išsigelbėjo.

Džastinas naršė internete, kol pagaliau rado Siuzanos Koneli ir jos svainio Konoro laidotuvių nuotraukas. Nors po nelaimės buvo praėję jau daugybė metų, jį sukrėtė prie Šv. Ignaco Lojolos bažnyčios ir vėliau prie šeimos kapo Vestčesterio apygardos Dangaus vartų kapinėse darytos nuotraukos, kuriose buvo įamžinta trejų metukų Keitė, įsikibusi tėvui į ranką.

Ant didelio, puošnaus antkapio po didžiosiomis raidėmis užrašyta Konelių pavarde jis įžiūrėjo anksčiau čia palaidotų asmenų vardus: DENIS FRENSIS KONELIS ir BRIDŽITA OKONOR KONELI. Čia, matyt, seneliai, pagalvojo.

Jis dar kartą pasižiūrėjo į Keitės ir jos tėvo, dedančio ant abiejų karstų po ilgakotę rožę, nuotrauką, o tada paieškos langelyje surinko Denio Frensio Konelio pavardę. Tai, ką sužinojo apie Konelių fabriko įkūrėją, jį ne tik nustebino, bet ir privertė sunerimti.

– Keistas tipas, – balsu nusistebėjo Džastinas. – Nenorėčiau tokio tėvo.

Papurtęs galvą, jis išjungė kompiuterį. Buvo septynios vakaro. Ar Hana dabar pas seserį ligoninėje? O gal nuėjo su kuo nors pavakarieniauti? Vien nuo tokios minties jį ėmė graužti pavydas. Tikiuosi, kad ne, bandė save nuraminti Džastinas. Nieko blogo nenutiks, jeigu jai paskambinsiu.

Ištiesęs ranką pasiėmė mobilųjį ir surinko Hanos numerį. Ji atsiliepė po pirmo signalo.

– Aš kaip tik prie namų, lipu iš taksi, – pasakė ji. – Atrodo, Keitei šiandien jau geriau, bet ji buvo kažin kokia nerami. Daktaras sako, kad tai geras ženklas. Gal bando atsibusti?

– Džiugu, – atsakė Džastinas, o paskui šiek tiek varžydamasis paklausė: – Ar tu jau vakarieniavai?

– Ne, bet, atvirai šnekant, nenoriu eiti į jokį restoraną.

– Tau patinka kinų maistas?

– Patinka.

– „Šan Li“ tik už kelių kvartalų. Tai geriausias kinų maisto restoranas mieste. Pasakyk, ką labiausiai mėgsti, aš nupirksiu ir atsinešiu pas tave. Padengsiu stalą, pašildysiu maistą ir net indus išplausiu. Tau tikrai nereikės nieko daryti.

Jis net kvėpavimą sulaikė. Hana pradėjo juoktis.

– Tai geriausias pasiūlymas per visą dieną. Ar turi mano adresą?

70

Antradienį supratęs, kad Hana pasiėmė Keitės papuošalus, Daglas Konelis prastai miegojo, o trečiadienio rytą pabudo su skaudančia galva. Sandra į jo butą įsmuko anksti ryte. Jos buvimas šalia jį ir erzino, ir ramino. Ji ištisai plepėjo. Ji pirštais šukavo savo šviesius platinos atspalvio plaukus taip, kad jie kristų ant krūtinės, paskui nuleido galvą, kad jie visiškai uždengtų jos veidą, o tada vėl kilstelėjo ją, jos plaukai prasiskyrė kaip Raudonoji jūra, ir į Daglą įsmigo gundančios akys.

Daglas pagalvojo, kad Šiaurės Dakotoje (ar velniai žino iš kur ji kilusi) yra žavėjimo mokykla, o šis gudrus triukas – vienas iš subtilaus flirtavimo pratimų. Toks subtilus, kaip pasivažinėjimas sunkvežimiu po Centrinį parką.

Laimė, Sandra stebėtinai skaniai gamino. Ji pareiškė, kad jam reikia sočiai papusryčiauti, ir ji einanti ko nors paruošti. Paprastai kai likdavo pas jį nakčiai, rytais jie užsisakydavo maisto į namus iš tame pačiame pastate esančio restorano. Kol pristatydavo užsakymą, trumpai virti kiaušiniai jau būdavo atšalę, skrudinta duona – perdžiūvusi, ir nesvarbu, kiek sumokėtų, kava niekada nebūdavo deginamai karšta.

Trečiadienio rytą virtuvėje šeimininkaujant „beveik Mis visatai“, apelsinų sultys buvo šaltos, kiaušiniai išvirti taip, kaip reikia, rūkytos šoninės juostelės traškios, o skrebutis apskrudęs. Sandra šaldytuve dar rado greipfrutą, kelis apelsinus ir kriaušes, supjaustė vaisius ir išdėliojo apetitą žadinančioje lėkštėje.

Butą tvarkydavo kasdien ateinančios kambarinės. Pagal susitarimą jos ateidavo pirmą valandą, kad, jeigu Daglas ilgai miegotų

arba turėtų viešnią, jos nešmėžuotų prieš akis su savo skudurais ir neišūžtų jam ausų su dulkių siurbliu. Bernardo, jo asmeninio vairuotojo, pareiga buvo pripildyti šaldytuvą būtiniausių produktų ir papildyti baro atsargas. Jeigu Daglas sumanydavo surengti namuose vakarėlį, maistu pasirūpindavo prabangaus maisto tiekėjų įmonė „Puikus maistas".

Kai Sandra pagamino pusryčius ir, tikras stebuklas, sutvarkė virtuvę, Daglas norėjo, kad ji dingtų. Jam reikėjo pamąstyti. Bet, užuot išėjusi, Sandra paklausė:

– Daglai, ar vakar buvai pas Keitę?

– Ne. Sakė, kad po to, kai nukrito temperatūra, ji ramiai ilsisi.

– Manau, turėtum šįryt ją aplankyti. Važiuosiu su tavim. Nepamiršk, kad aš ją pažįstu ir norėčiau prie jos lovos sukalbėti maldelę.

Tai sukeltų Trečiąjį pasaulinį karą su Hana, pagalvojo Daglas atsistumdamas nuo pusryčių stalo.

Tačiau po valandos jiedu su Sandra jau kalbino daktarą Peitelį.

– Keitė labai nerami, – pasakė gydytojas. – Manau, kad tai ypač geras ženklas. Aš linkęs tikėti, jog ji kabinasi į gyvenimą ir nori prabusti iš raminamaisiais vaistais sukeltos komos. Smegenų patinimas praėjo. Noriu jus perspėti, kad tol, kol visiškai nepraeis migdomųjų poveikis, mes nesužinosime, ar jos smegenys nepažeistos. Be to, būtų visiškai natūralu, jeigu atsibudusi ji neprisimintų to, kas įvyko prieš nelaimingą atsitikimą.

– Ar dabar galime pas ją užeiti, daktare? – paklausė Sandra.

Daglas nepatenkintas pagalvojo, kad Sandra elgiasi taip, tarsi būtų visateisė Konelių šeimos narė. Jis suėmė ją už rankos, tarsi norėdamas sustabdyti.

– Aš nekantrauju pamatyti savo dukrą, – pasakė jis, ypač pabrėždamas žodelį „aš".

– Daglai, juk nedrausi man užeiti ir už ją pasimelsti?

Daglas nebuvo patenkintas, kad daktaras Peitelis tapo jų ginčo liudininku. Jam nepatiko ir tai, kad nusivilkusi paltą ji liko su aptemptu megztiniu gilia iškirpte, kuris būtų labiau tikęs eiti į naktinį klubą Mėsininkų kvartale. Jis buvo taip paskendęs savo mintyse, kad anksčiau to nepastebėjo.

Laimė, daktaras Peitelis prasitarė, kad šįryt Hana jau buvo atėjusi aplankyti Keitės. Vadinasi, per artimiausias dešimt minučių ji čia nesirodys. Jis neprivalės jai aiškintis, kad buvo įleidęs Sandrą pas Keitę.

– Einam, – šiurkščiai atsakė Sandrai.

Keitė buvo pabudusi, bet gulėjo užmerkusi akis. Daglas paėmė ją už rankos.

– Mažyle, čia tėtis. Aš tave labai myliu. Privalai pasveikti dėl manęs ir Hanos. Mums reikia tavęs.

Iš akių jam ištryško kelios ašaros. Kitoje lovos pusėje stovinti Sandra paglostė apibintuotą Keitės galvą.

– Keite, čia aš, Sandra. Nelaimės išvakarėse mes drauge vakarieniavome. Man tu pasirodei tokia graži ir protinga. Tu ir vėl tokia būsi. Noriu, kad mudvi taptume geriausiomis draugėmis. Jeigu tave ištiks bėda, aš būsiu su tavim.

– Pakaks, Sandra, – tyliai, bet piktai nutraukė ją Daglas.

– Aš dar sukalbėsiu maldą, – tai sakydama, Sandra užsimerkė ir pakėlė veidą. – Gražioji Keite, būk palaiminta ir išgydyta. Amen.

Nors Keitė negalėjo jiems atsakyti, ji viską girdėjo. Prieš vėl nugrimztant į kietą miegą, mintyse jai sukosi vienas žodis: „Mergšė."

Daglas tikėjosi, kad Sandra ir šiandien norės važiuoti namo patikrinti pašto arba pavakarieniauti su draugėmis, bet ji įsiropštė į jo bentlį ir davė nurodymus Bernardui:

– Bernardai, dabar važiuojam namo, bet vakarui aš užsakiau staliuką Šiauriniame SoHo, todėl turėsi mus pasiimti aštuonios trisdešimt. Mūsų berniukui reikia prasiblaškyti. Neteisinga, kad jį užgriuvo tiek rūpesčių.

Daglas jau ketino sakyti, kad jam pradeda skaudėti galvą, jis nori išsitiesti lovoje ir ramiai pagulėti tamsoje. Norėjo pareikalauti, kad Bernardas pirmiausia parvežtų Sandrą namo, bet nedžiuginanti mintis, kad teks visą vakarą namie praleisti vienam, jį sulaikė. Skani vakarienė su geru vynu garsenybių pilname restorane, o SoHo jų niekada netrūksta, atrodė kur kas patrauklesnė perspektyva.

– Man tinka, – su apsimestiniu džiugesiu pasakė jis.

* * *

Dvidešimt po šešių suskambo telefonas. Sandra buvo ką tik pripylusi jam taurę škotiško viskio, o sau susimaišiusi kokteilį iš martinio ir obuolių sulčių. Ji pribėgo prie telefono ir ekranėlyje patikrino, kas skambina.

– Džekas Vortas, – informavo Daglą.

– Tegul skamba. Neturiu nuotaikos su juo kalbėtis.

Po dešimties minučių telefonas vėl suskambėjo.

– Nerodo numerio, – pasakė ji, su martinio taure rankoje dar kartą patikrinusi kitame bibliotekos kampe stovinčio laidinio telefono ekranėlį.

– Pamiršk. Ne, palauk. Aš pats atsiliepsiu, – susinervino Daglas, staiga prisiminęs, kas jam galėtų skambinti.

– Konelio rezidencija, – atsiliepė Sandra, nutaisiusi tokį balsą, kokiu, jos įsivaizdavimu, būtų atsiliepusi namų tvarkytoja ar sekretorė.

– Duok šen Daglą Konelį, – pasigirdo žemas, piktas balsas.

– Prašom prisistatyti.

– Pasakiau, duok šen Daglą.

Sandra laisva ranka uždengė telefono mikrofoną.

– Kažkoks pakvaišėlis. Neprisistato ir kalba taip, tarsi būtų mirtinai įsiutęs.

Nežinodamas, ko tikėtis, bet staiga kažko išsigandęs, Daglas atsistojo, keliais žingsniais perėjo kambarį ir, stvėręs iš Sandros telefono ragelį, tarė:

– Daglas Konelis.

– Ar bent įsivaizduoji, kam pakišai koją?

Daglas atpažino balsą, bet buvo visiškai suglumęs ir nieko neatsakė.

– Manei, kad taip lengvai nuo manęs išsisuksi, senas kvaily? Neišsisuksi. Noriu, kad iki penktadienio į mano sąskaitą pervestum keturis milijonus dolerių, arba šeštadienio nebesulauksi. Trys milijonai penki šimtai tūkstančių skolos, o likusi dalis už skausmą ir kančias.

– Nesuprantu, apie ką jūs kalbate!

– Prisimink mūsų paskutinį sandorį ir galbūt suprasi. Žinai ką? Gal suteiksiu tau šiek tiek daugiau laiko tokiai sumai surinkti. Sakykim, duodu tau laiko iki kito pirmadienio. Bet tokiu atveju suma jau bus keturi milijonai du šimtai tūkstančių. Du šimtai gabalų už tai, kad privertei mane pasijusti kvailiu.

Daglo ausyse dar ilgai skambėjo nutraukto pokalbio signalas. Jis drebančia ranka padėjo telefono ragelį į vietą.

– Daglai, brangusis, kas atsitiko? Atrodai taip, tarsi tuoj nualpsi. Kas skambino? Ką pasakė?

Sandra stovėjo šalia ir bandė sutūrėti jo ranką, kurioje jis laikė jau pusiau išlaistytą taurę viskio.

– O Dieve, – suaimanavo Daglas. – O Dieve! Ką man dabar daryti?

71

Trečiadienį penktą vakaro Frenkas Ramsis ir Natanas Kleinas paspaudė Lotės Šmit namų skambutį. Gavę patvirtinimą, kad Gasas nėra laimėjęs jokioje Jungtinių Valstijų loterijoje, jie nusprendė ją pakamantinėti rimčiau. Frenkas turėjo vaidinti užjaučiantį pareigūną, o Natanas – netikintį jos tvirtinimu apie laimėjimą.

Lotė atidarė duris tik po antro skambučio ir, jeigu ir nustebo dėl jų vizito, niekuo neišsidavė. Pasikeitė jos laikysena. Abu tyrėjai iškart tai pastebėjo. Ji atrodė nebe tokia išsigandusi ir labiau pasitikinti savimi.

– Galėjote paskambinti prieš atvažiuodami, – burbtelėjo ir žingtelėjo atgal, kad juos įsileistų į vidų. – Būtumėt išvengę nereikalingo laiko švaistymo. Po poros minučių išeinu pas kaimynę. Ji buvo labai maloni ir pakvietė mane ankstyvos vakarienės.

– Džiaugiuosi, kad dar užtikome jus namuose, ponia Šmit, – pasakė Frenkas. – Mes tik kelioms minutėms.

Iš koridoriaus jis patraukė tiesiai į svetainę. Lotė jį sustabdė.

– Bus geriau, jeigu prisėsime prie valgomojo stalo. Išsitraukiau kelis nuotraukų albumus, kurie gali jus sudominti.

Ji nepasakė, kad po to, kai pas ją buvo užsukęs jos kaimynas Piteris Kalou, ji atsisėdo prie šio stalo ir ilgai, įtemptai galvojo. Lotė suprato, kad Piteris nepatikėjo, jog ji nesidomėjo, iš kur Gasas gavo pinigų Grečenos namui pirkti. Jeigu jis nepatikėjo, nepatikės ir kiti, nutarė ji. Reikia rasti kitą paaiškinimą.

Tokių minčių genama, ji išsitraukė sulankstomas kopėčias, užsiropštė į palėpę, išsitraukė apdulkėjusį nuotraukų albumą ir

kelias įrėmintas fotografijas su rūsčiai atrodančiais žmonėmis, vilkinčiais oficialius kostiumus ir karines uniformas. Viskas gulėjo vienoje dėžėje, kurios niekas nejudino nuo pat jų atsikraustymo dienos.

Albumas, nuo kurio dabar dulkės buvo kruopščiai nuvalytos, ir įrėmintos nuotraukos buvo paskleistos ant valgomojo stalo. Ji paprašė sėsti detektyvus prie jo. Šį kartą jiems nepasiūlė nei vandens, nei kavos.

– Jau girdėjote, kad mano vyras buvo labai aukšto lygio meistras, bet Daglas Konelis ir jo pakalikas Džekas Vortas privertė jį išeiti į pensiją, – atviravo ji. – Toks jau buvo mano Gasas. Jis buvo kilęs iš vienos garsiausių Vokietijos šeimų, – tai sakydama apsuko albumą. – Pirmojo pasaulinio karo metais jo senelis buvo kaizerio padėjėjas. Jo vardas feldmaršalas Augustas Vilhelmas von Miuleris. Šioje nuotraukoje jis su kaizeriu.

Abu detektyvai apstulbę stebeilijo į nuotraukų albumą.

– O šioje nuotraukoje – jo senelio namai. Gaso tėvas buvo antrasis sūnus šeimoje. Abu jo tėvai žuvo per eismo įvykį, kai jis buvo dar kūdikis. Gasas buvo vienintelis jų vaikas. Vieną lietingą naktį apsivertė arklių traukiamas vežimas, kuriuo jie važiavo. Po tėvų mirties Gasą priglaudė šiuose namuose, čia jis užaugo drauge su savo pusseserėmis, – ir Lotė bakstelėjo pirštu į vaikus nuotraukoje. – Tai buvo tikra pilis prie Reino upės, pilna senovinių baldų, paveikslų ir kitų antikvarinių vertybių. Vertinti gražius baldus mano vyras išmoko ne kokiame nors muziejuje. Pirmuosius aštuonerius savo gyvenimo metus jis praleido tokioje aplinkoje, kuri prilygsta turtingiausiam muziejui, ir niekada to nepamiršo.

Lotė atvertė kitą albumo puslapį.

– Čia Gasas su pusseserėmis. Šioje nuotraukoje jam šešeri. Tikriausiai pastebėjote, kad vien mergaitės. Gasas buvo vienintelis tos kartos berniukas, todėl vieną dieną būtų paveldėjęs pilį su visais jos turtais.

Lotės pasakojimas darėsi vis jausmingesnis.

– Gaso senelis į Hitlerį žiūrėjo iš aukšto ir su panieka. Jie nebuvo žydai, bet Hitleriui atėjus į valdžią, kaip ir daugelis jų sluoksnio žmonių, dingo ir vėliau buvo nužudyti. Jų namai ir turtas buvo

konfiskuoti. Tuo metu, kai visa šeima buvo suimta ir išvežta iš namų, Gasas gulėjo ligoninėje dėl ūmaus apendicito priepuolio. Gestapas jo ieškojo ir ligoninėje, bet viena slaugė Gasą paslėpė, o vietoj jo parodė neseniai mirusio panašaus amžiaus berniuko kūnelį, sakydama, kad tai von Miulerio vaikas. Jie patikėjo ir išėjo. Tą naktį slaugė, kurios pavardė buvo Šmit, parsinešė Gasą namo. Taip jis ir išgyveno.

– Ta seselė jį augino kaip savo sūnų? – paklausė Ramsis.

– Taip. Ji persikraustė į kitą miestą ir užrašė jį į mokyklą. Gasui prigrasino niekam nepasakoti apie ankstesnįjį savo gyvenimą, kad ir jo gestapas neišvežtų. Jis buvo įbaugintas „krištolinės nakties" žiaurumo ir to, kad jo mokykloje žydų vaikai virš alkūnės turėjo nešioti geltonus raiščius. Vėliau, aišku, ir jie dingo.

– Vadinasi, jūsų vyras – vienintelis likęs gyvas tos šeimos narys?

– Taip. Visi kiti žuvo lageriuose. Jo senelio pilį naciai konfiskavo, o vėliau per karą buvo susprogdinta. Taigi, niekas nežinojo, kam priklauso likęs šeimos turtas. Gasas net man nemėgo pasakoti apie savo praeitį. Po karo vokiečiai gyveno siaubingai. Būdamas šešiolikos, Gasas buvo priverstas mesti mokyklą, nes jį įvaikinusi slaugė sunkiai susirgo, o paskui ir mirė. Likęs visiškai vienas, Gasas rado darbą nedidelėje baldų taisykloje. Susituokėme abu būdami dvidešimt vienų metų amžiaus. Per vestuves jis vilkėjo išnuomotą kostiumą.

Prisiminusi tuos laikus, Lotė svajingai nusišypsojo, o po akimirkos pridūrė:

– Dabar suprantate, kodėl žmonėms Gasas atrodė nenuolaidus ir netgi valdingas. Gasas toks buvo iš prigimties. Jis buvo garsios šeimos palikuonis.

– Ponia Šmit, buvo nepaprastai įdomu jūsų klausytis, – pasakė Frenkas Ramsis, – bet kaip tai susiję su pinigais, už kuriuos prieš penkerius metus Gasas nupirko Grečenai labai brangų namą ir rentą jam išlaikyti?

– Tikriausiai žinote, kad pasaulyje yra organizacijų, kurios bando atsekti, kam priklausė nacių pavogtas turtas. Žinojau, kad prieš daugybę metų Gasas susisiekė su viena tokia organizacija. Daugiau nieko nežinau. Jis nemėgo kalbėti apie savo vaikystę ir

pražuvusią šeimą. Jam tai buvo pernelyg skaudu. Prieš penkerius metus jis man pasakė tik tiek, kad vienai tokiai organizacijai pagaliau pavyko susitarti dėl kompensacijos su jo tėvų pilyje kabojusio paveikslo dabartiniu savininku. Naujasis savininkas sutiko sumokėti tinkamą kainą, kad tik jo pavardė nebūtų atskleista. Gasas priėmė jo pasiūlymą. Daugiau jis man nieko nepasakojo, bet aš žinau, kad namą Grečenai jis pirko už tuos pinigus. Jis gavo pinigų už paveikslą, kuris jam teisėtai priklausė. Todėl dabar, ponai, paprašysiu palikti mano namus ir nebemėginti apkaltinti Augusto Vilhelmo von Miulerio nebūtomis vagystėmis. Žinau, nors jis jau miręs, jūs vis tiek įsitikinę, kad jis yra padegėjas, – neslėpdama apmaudo rėžė Lotė. Tada atsistojo, pristūmė kėdę prie stalo ir paklausė: – Ar jums to dar negana?

Ugniagesiai tylomis nusekė ją prie durų. Jiems išėjus, Lotė užtrenkė duris ir jie dar išgirdo ryžtingai rakinamos spynos spragtelėjimą.

Vakaro prieblandoje jie susižvelgė ir kaip tik tuo metu suskambo Frenko mobilusis. Skambino detektyvas iš arčiausiai baldų gamybos komplekso esančios policijos nuovados.

– Frenkai, mums ką tik skambino iš Konelio komplekso. Automobilių aikštelėje prasivėrė smegduobė, o joje jie pamatė skeletą. Akivaizdu, kad palaikai ten pragulėjo gana ilgą laiką. Iš pažiūros tai moters palaikai. Ant kaklo jie aptiko grandinėlę su medalionu, ant kurio išgraviruotas Treisės vardas. Jie mano, kad tai gali būti prieš maždaug dvidešimt aštuonerius metus dingusios jaunos aktoriukės Treisės Sloun palaikai.

– Mes tuoj būsime, – atsakė Frenkas. Išjungė telefoną, atsisuko į Nataną ir glaustai papasakojo apie neįtikimą radinį. Abu nuskubėjo prie automobilio. Frenkui įjungus variklį, Natanas paklausė:

– Frenkai, Hočkisas iš namų išėjo beveik prieš keturiasdešimt metų. Manai, jis galėjo trintis prie Konelio fabriko tuo metu, kai dingo Treisė Sloun?

– Nežinau, – atsakė Frenkas. – O jeigu ir trynėsi, bus velniškai sunku tai įrodyti.

72

Džastinas su Hana įsitaisė prie stalo jos mažame valgomajame. Jie ką tik baigė valgyti puikiai parinktą ir iš kinų restorano Džastino atneštą maistą, o dabar skaitė „laimės“ sausainėlių pranašystes. Džastinas iš savo sausainio pakuotės ištraukė ploną popieriaus juostelę ir garsiai perskaitė:

– „Gyvatės metai atneš jums daug laimės.“

Atsirakinęs telefoną, jis įlindo į internetą ir ten atrado, kad Gyvatės metai prasidės greičiau negu už poros mėnesių.

Hanos pranašystė buvo ne tokia tiesmuka:

– „Išmintis aplanko tuos, kurie atviri tiesai...“ Nieko nepasakyta, – nusijuokė ji. – Reikėjo man rinktis tavo sausainiuką.

– Jų dar yra. Nori antrą kartą pamėginti? Arba galiu pasidalinti savuoju.

Jie nusišypsojo vienas kitam. Abu suprato, kad tarp jų kažkas mezgasi, ir abiem tai patiko. Vakarieniaujant Džastinas šiek tiek papasakojo apie save:

– Mano mama kilusi iš Bronkso, o tėvas – iš Bruklino. Jie susipažino Kolumbijos universitete. Susituokę persikėlė į Prinstoną. Mama dėsto anglų literatūrą, o tėvas yra Filosofijos fakulteto dekanas. Turiu jaunesnę seserį. Šiuo metu ji Hakensako ligoninės rezidentė.

Iš to, kaip gyvai Džastinas pasakojo, Hana suprato, kad jo vaikystė buvo graži ir laiminga. Ji ilgesingai prisiminė savąją. Tėvas amžinai kažkur išvykęs. Rozmari Mas jam nuolat kartodavo, kad mergaitėms reikia motinos, ir jis turėtų dar kartą vesti. Hana prisiminė, kaip dažnai įsivaizduodavo, kad mama vis dar gyva ir

ji su ja kalbasi. Mama ją visuomet pagirdavo, kai už diktantą gaudavo aukščiausią balą. Tikriausiai todėl, kad jos geriausia pradinės mokyklos laikų draugė Nensė sakydavo, kad, jeigu gauna „A“, mama ja labai didžiuojasi, o paskui vedasi valgyti ledų. Hana prisiminė, kaip kartą leptelėjo, kad ir ją mamytė buvo nusivedusi ledų. Nensė jai tada pasakė: „Bet juk tu neturi mamytės. Tavo mama mirusi.“

Paskui su Nense kelias dienas nesikalbėjau, o Keitė vis klausė, kas atsitiko. Tuo metu jai buvo devyneri. Galiausiai aš jai papasakojau. Ji pasakė, kad neturėčiau pykti ant Nensės. Turėčiau jai pasakyti, kad mano mamytė danguje, bet aš turiu vyresnę seserį, o Nensė neturi, todėl man labiau pasisekė. Kai kitą kartą gavau „A“, Keitė su Rouze mane nusivedė į ledainę.

Staiga Hana susivokė, kad ne mintyse tai prisiminė, o papasakojo Džastinui. Ji droviai nusijuokė:

– O tu – geras klausytojas.

– Tikiuosi. Kita vertus, sesuo man nuolat priekaištauja, kad aš per daug plepu.

Virtuvėje suskambo telefonas. Hana pašoko nuo stalo, o jos akyse Džastinas įžvelgė baimę.

– Hana, nesijaudink taip, – patarė jis, bet nusekė paskui ją į virtuvę, tikėdamasis, kad tai ne blogos naujienos iš ligoninės.

Skambino Hanos tėvas. Džastinas iš tolo nugirdo, ką susierzinusiu balsu jis papasakojo Hanai:

– Man skambino gaisro aplinkybes tiriantys pareigūnai. Nuo gesinant ugnį pripilto vandens automobilių aikštelėje atsivėrė smegduobė. Darbininkai joje rado skeletą. Sakė, kad žino, kieno tai palaikai, bet pavardės man nepasakė.

– Skeletą! – net šūktelėjo Hana. – Ar jie žino, kiek laiko jis ten gulėjo?

– Nesakė. Hana, viskas taip keista. Nežinau nė ką galvoti.

– Tėti, ar tu vienas?

Akimirką patylėjęs, jis atsakė:

– Ne. Su manim Sandra. Mes jau ėjome pro duris, kai suskambo telefonas.

– Ar policija nori tave apklausti?

– Taip. Jie jau važiuoja pas mane. Bet manau, kad atvažiuoja iš Niujorko policijos, o ne tie ugniagesiai.

– Privalai jų sulaukti. Užsisakyk vakarienę iš tavo name esančio restorano. Policija gali ilgai užtrukti.

– Žinoma. Taip ir padarysiu. Nebežinau, ką ir galvoti. Ta Keitei ir Gasui nutikusi nelaimė, sprogimas, kažkoks valkata, apsigyvenęs furgone, o dar ir draudimo bendrovė atsisako išmokėti kompensaciją... – pradėjo verkšlenti Daglas Konelis.

– Tėti, nurimk. Tu dėl viso to nekaltas.

– Žinau, bet tai nereiškia... – kitame laido gale Daglas Konelis pagaliau susivokė kvailai vapaliojantis. Vos neprasitarė, kad per artimiausias penkias dienas privalo gauti keturis milijonus dolerių. Jis tikėjosi atgauti pinigus iš draudimo bendrovės už muziejuje pražuvusius antikvarinius baldus ir sugriautus pastatus, bet gal dabar reikia susisiekti su nekilnojamojo turto agentu ir paklausti, ar pirkėjus dar domina jo žemės nuosavybė. Gal jam pavyktų sudaryti greitą sandorį ir gauti keturių milijonų dolerių vertės užstatą?

Jeigu dėl sprogimo apkaltins tik Gasą, draudimo bendrovė vis tiek kada nors privalės sumokėti visą sumą, bet pinigų man reikia šiandien, mintijo Daglas.

– Tėti, kas tau? Ar viskas gerai?! – sušuko Hana.

– Taip, taip. Aš tik siaubingai sukrėstas.

– Paskambink man, kai baigsi kalbėtis su policija. Nesvarbu, kiek bus valandų.

– Gerai. Viso.

Džastinas su Hana žiūrėjo vienas į kitą, kol ji pagaliau padėjo telefono ragelį. Jie tylomis grįžo į valgomąjį ir atsisėdo prie stalo. Hana pripylė į puodelius arbatos.

– Ar įsivaizduoji, kokios rytoj bus laikraščių antraštės? – su siaubu paklausė ji.

– Taip, – atsakė Džastinas. Tavo tėvas paminėjo „skeletą“. Tai gali reikšti, kad lavonas ten išgulėjo daugybę metų. Gal buvo palaidotas anksčiau, negu tavo senelis nusipirko tą sklypą. Daugiau nei prieš šešiasdešimt metų.

Pamatęs nustebusį Hanos žvilgsnį, jis kažkaip nevykusiai puolė teisintis:

– Aš pasidomėjau internete. Ar tu niekada nesi taip dariusi?

– Ne, nesu. Tėtis mums kadaise pasakojo, kad senelis užsidirbo pinigų Volstrite, paskui juos išgrynino ir nusipirko žemės nuosavybę. Jis jau buvo pradėjęs kolekcionuoti antikvarinius baldus. Pastatė fabriką, muziejų, o paskui prisipirko dar daugiau senovinių baldų. Tuo metu tėtis įstojo į universitetą. Dabar jam penkiasdešimt aštuoneri. Jis nesijaučia laimingas, kad jo dukros jau užaugo. Nori, kad mes jį vadintume ne tėčiu, o Daglu. Mudviem su sese visuomet labai trūko mamos, o dar ir su tėvu turime elgtis kaip su kokiu bičiuliu.

Džastinas atsistojo.

– Aš tavęs nesmerkiu. Paklausyk, nepamiršau, kad žadėjau anksti išeiti, bet po to, ką papasakojo tavo tėvas, gal nori, kad pabūčiau, iki jis vėl paskambins?

Hana nesipriešino ir tiesiai šviesiai atsakė:

– Norėčiau.

– Gerai. Aš tau pažadėjau, kad sutvarkysiu virtuvę. Todėl dabar gali ramiai gerti arbatą, o aš plausiu indus.

– Neatkalbinėsiu, – šyptelėjo ji.

Gurkštelėjus arbatos, Hanai staiga šovė mintis: jeigu Daglas sužinojo apie jo teritorijoje atkastus griaučius, tai ir Džekas Vortas turėtų apie tai žinoti. Po sprogimo fabrike ji įsivedė jo telefono numerį į adresų sąrašą. Nuo tos akimirkos, kai Keitė atsidūrė ligoninėje, Hanos telefonas visuomet būdavo po ranka. Grįžusi iš darbo namo, Hana persimovė patogesnes kelnes ir apsivilko megztinį. Dabar iš kišenės ji išsitraukė telefoną ir surinko Džeko numerį.

Jeigu tėvas buvo išsigandęs, tai Džeko balsas skambėjo taip, lyg jis būtų vedamas sušaudyti.

– Hana, jau žinau. Negaliu dabar kalbėti. Pas mane detektyvai. Vežasi mane į policijos nuovadą apklausti. Hana, nesvarbu, ką tu vėliau išgirsi, aš nenužudžiau Treisės Sloun.

73

Nuo pat tos akimirkos, kai antradienio vakarą policija Tomio bistro sulaikė Harį Saimoną, jis elgėsi įžūliai. Jam perskaitė Mirandos teises ir nuvežė į policijos nuovadą. Jis sutiko kalbėtis su detektyvais, bet atkakliai tvirtino nieko blogo nepadaręs. Tačiau apsaugos vaizdo kamerų įrašo jis negalėjo paneigti. Haris Saimonas neabejotinai įsitempė Betsę Treiner, jauną padavėją, trokštančią tapti aktore, tamsiu skersgatviu į vidinį pastato kiemą, ten ją išprievartavo ir pasmaugė.

Apsaugos kameros užfiksavo tik dalį įvykdyto nusikaltimo, bet vaizdo įraše aiškiai matomas užpuoliko veidas ir ant striukės nugaros pavaizduotas drakonas patvirtino, kad tai iš tikrųjų buvo Haris Saimonas. Kameros užfiksavo ir siaubo iškreiptą Betsės veidą tuo metu, kai jis tempė ją į skersgatvį. Po dvidešimties minučių ta pati kamera užfiksavo jos bejausmes, į tolį nukreiptas akis, kai jis nešė jos gyvybės ženklų nerodantį kūną į savo automobilį.

Peržiūrėjęs detektyvų pademonstruotą vaizdo įrašą, jis buvo akivaizdžiai apstulbęs ir tik atsakė:

– Taip, jis panašus į mane. Bet aš neprisimenu, kad kam nors būčiau padaręs ką nors blogo. Jeigu ten buvau aš, o to tikrai neteigiu, kad ten iš tikrųjų aš, tikriausiai buvau ne viso proto. Aš sergu maniakine depresija. Kartais pamirštu išgerti vaistus.

– Ar jums reikia išgerti vaistų, kad ekrane atpažintumėte savo veidą ir pigią striukę su drakonu ant nugaros, kurią vilkėjote ne tik tą naktį, bet ir tuomet, kai jus suėmėme? – kandžiai paklausė vienas iš detektyvų. – Ar jums reikia vaistų, kad suvoktumėte, ką padarėt tai merginai?

Haris nė per nago juodymą nenusileisdamas tvirtino nieko neprisimenantis apie žmogžudystę, nors policininkai jį tardė visą trečiadienio rytą ir popietę.

Paskui detektyvai pakeitė temą ir pradėjo jo klausinėti apie Treisės Sloun dingimą.

– Prieš daugelį metų dirbote drauge su Treise Sloun. Ar kada ėjote su ja į pasimatymą?

– Ne. Ji į mane net akies krašteliu nepažvelgdavo.

– Ji jums patiko?

– Treisė visiems patiko. Su ja būdavo smagu. Ji buvo ne tokia kaip kitos padavėjos, kurios iškart apšaukdavo virtuvės darbuotojus, jeigu jų kliento užsakymas dar nebūdavo paruoštas.

– Tikrai nebuvote su ja susitikęs po darbo? Mums sakė, kad matė jus abu kino teatre.

– Melas. Pasakykit tam melagiui, kad nusipirktų naujus akinius.

– Gal apie tai, kad prisidėjote prie Treisės Sloun dingimo, jūs pamiršote lygiai taip pat, kaip tai, kad praeitą savaitę nužudėte Betsę Treiner? Gal pagrobti Treisę jums padėjo bendrininkas? Palikęs Treisę jam, nubėgote į Bobio barą užsitikrinti alibi, o kai vėl su juo susitikote, Treisė dar buvo gyva?

– Jūsų versija – vienos prielaidos! – aiškiai savimi patenkintas atšovė Haris Saimonas. Jis žinojo, kad vieną dieną jį pagaus, bet Niujorke mirties bausmė netaikoma, todėl jautėsi ramus. Jeigu jį būtų suėmę Teksase po to, kai dingo viena baro lankytoja, arba Kalifornijoje, kur dingo manekenė, su kuria jis susipažino paplūdimyje, arba Kolorade, kur dingo autostopu keliaujanti mergina, tikriausiai gyvenimą būtų baigęs mirtininkų kameroje.

Net ir intensyviai tardomas, Haris mintimis nuklydo į praeitį. Su visomis tomis merginomis jis susitiko atostogaudamas. Kitiems jis niekada nesakydavo tiesos, kur ketina vykti per atostogas. Vaikinams iš Tomio restoranėlio paminėdavo kokią nors kitą vietą, o grįžęs jiems rodydavo nuotraukas iš kokio nors paplūdimio, primenančio serialą „Džersio paplūdimys". Niekam tai per daug nerūpėjo, bet buvo geras būdas sumėtyti pėdas. Jeigu kartais...

Pyktis ir nusivylimas tardančių detektyvų veiduose Harį Saimoną tik pralinksmino ir suteikė naujų jėgų.

– Kaip jau sakiau, viskas paremta tik „galbūt“, – kartojo jis. – Net ir prieš dvidešimt aštuonerius metus Tomio bistro ir Treisės namų rajone visuomet būdavo pilna žmonių. Kaip aš galėjau jėga nusitempti Treisę ir likti niekieno nepastebėtas?

Haris pajuto, kad pasakė per daug.

– Tai tu ją sekei?

– Aš žinojau, kur ji gyvena. Mačiau, į kurią pusę ji pasuka eidama namo. Ir visi kiti žinojo. Nepamirškit, pas Bobį aš atsidūriau tik aštuoniolika minučių vėliau už kitus.

Trečiadienį trečią valandą po pietų Haris galiausiai pareiškė, kad užtektinai prisiklausė tų nesąmonių, ir pareikalavo iškviesti jam advokatą, kuris praeitais metais padėjo jam išsisukti nuo baudos už viršytą greitį.

– Farų radaras rodė pievas, – paaiškino išsišiepęs, – ir teisėjas kaltinimą atmetė.

Detektyvai jautė, kad metas nutraukti tardymą, bet nesusilaikė kandžiai nepakomentavę, jog išsisukti nuo baudos už greičio viršijimą, pasiteisinant netiksliais greičio matuoklio rodmenimis, yra viena, o išsisukti nuo vaizdo kameromis užfiksuotos žmogžudystės – visai kas kita.

Kai po pusantros valandos atvyko advokatas Nojus Grinas, detektyvai jį nuvedė tiesiai į nedidelę kamerą, kurioje laikė uždarę Harį Saimoną. Detektyvams uždarius kameros duris, Haris Saimonas prabilo:

– Sveikas. Džiaugiuosi, kad atėjai. Pirmą kartą patekau į rimtą bėdą.

– Į labai rimtą bėdą, – patikslino Nojus Grinas. – Policininkai man papasakojo, kad turi vaizdo įrašą, kaip tu Žemutiniame Istsaide nužudei merginą.

– Aš jiems pasakiau, kad buvau pamiršęs išgerti vaistus ir nieko neprisimenu, – gana abejingai atsakė Haris. – Gal galėtum dabar pat mane iš čia ištraukti?

Nojus Grinas susiraukė.

– Padarysiu, ką galiu, bet nesitikiu, kad pavyks.

Haris pamėgino patampyti liūtą už ūsų:

– Tarkim, galėčiau jiems kai ką papasakoti apie Treisę Sloun.

– Nuo tada, kai tave suėmė, per visas žinias tik apie ją ir kalba. Tu su ja dirbai, policija tave apklausė tada, kai ji dingo. Apie ką dabar su jais žadi kalbėtis?

– Gal tą vakarą aš ir nusekiau paskui ją, tikėdamasis, kad ji sutiks su manimi nueiti išgerti, bet paskui pamačiau, kaip ji įlipo į automobilį.

– Per žinias sakė, kad tu neigei bet kokį galimą ryšį su tuo, kas jai atsitiko. O dabar sakai, kad matei ją sėdančią į automobilį. Geriau laikyk liežuvį už dantų, nes gali būti apkaltintas dar viena žmogžudyste. Kita vertus, jeigu tikrai nesi su tuo susijęs, bet turi vertingos informacijos, kuri galėtų padėti policijai išsiaiškinti Sloun dingimo aplinkybes, gal ir pavyktų su jais suderėti, kad neįkištų tavęs už grotų iki gyvenimo pabaigos.

– Leisk man pagalvoti.

– Jiems neužteks, jeigu pasakysi tik tai, kad ji įsėdo į automobilį. Jie gali tavimi nepatikėti, o jeigu ir patikės, tai gali nepadėti jų tyrimui.

– Kalbu ne apie paprastą automobilį. Galėčiau jį apibūdinti. Labai tiksliai apibūdinti.

– Hari, tai pasakysi man ar ne? Aš tavo advokatas. Tai konfidenciali informacija. Be manęs, daugiau niekas nesužinos, nebent mudu nuspręstume papasakoti policijai.

– Gerai. Štai kaip viskas buvo. Tą naktį aš nusekiau paskui ją. Kaip jau sakiau, tikėjausi, kad palydėsiu ją iki namų ir ji galbūt pakvies mane į vidų. Tikriausiai nebūtų pakvietusi, bet aš... – Haris padvejojo. – Negalėjau susilaikyti. Ėjau paskui ją, atsilikęs maždaug per pusę kvartalo. Sankryžoje užsidegė raudona šviesa. Prie šviesoforo sustojo automobilis ir jo vairuotojas ją pašaukė. Po akimirkos pamačiau, kaip atsidarė keleivio durelės, ir ji nieko nelaukdama įlipo į automobilį.

– Tikriausiai pažinojo vairuotoją, – svarstė Grinas, nenuleisdamas akių nuo sukto Hario žvilgsnio. Kažkodėl vidinis balsas jam sakė, kad Haris nemeluoja.

– Kodėl nepapasakojai to policijai, kai tave apklausė dingus Treisei? – paklausė jis.

– Todėl, kad aš ją sekiau, o tai jiems būtų nepatikę. Todėl, kad vėliau prisidėjau prie tų, kurie nuėjo į Bobio barą, ir turėjau tvirtą alibi. Pagalvojau, tegul patys kapstosi. Nenorėjau, kad jie pradėtų naršyti po mano praeitį. Mokykloje turėjau keletą menkų prasižengimų. Bijojau, kad jeigu prasižiosiu, jie apkaltins mane jos nužudymu.

Kuo toliau, tuo labiau Nojui Grinui jo klientas nepatiko, ir jis jau buvo pasirengęs eiti namo.

– Labai abejoju, kad papasakodamas apie tai, jog tą naktį matei Treisę Sloun, sėdančią į automobilį, pagerintum savo padėtį. Tiesą sakant, manau, kad jie tau prikabintų ir tą žmogžudystę.

– Juk aš nesakiau, kad ji įlipo į atsitiktinį automobilį. Sakiau, kad galiu jį tiksliai apibūdinti. Tai buvo vidutinio dydžio juodas furgonas, o ant jo šono auksinėmis raidėmis buvo parašyta „Antikvariniai baldai“. Kaip manai, ar gavę tokios informacijos jie sutiktų derėtis dėl bausmės sumažinimo?

– Ar tu iš tiesų nori jiems tai papasakoti?

– Taip.

– Tikrai negaliu pažadėti, kad tai tau padės. Dar pagalvosiu, kaip tokią informaciją pateikti detektyvams. Pasimatysim ryt ryte, kai bus reiškiamas kaltinimas. Tik žiūrėk, niekam daugiau apie tai neišplepėk. Girdi? Niekam nieko.

Nuvargęs Nojus Grinas paliko savo klientą penkios po penkių. Tai įvyko tiksliai tuo pat metu, kai Long Ailande, Konelio gamybos komplekso teritorijoje, perėjęs automobilių aikštelę, Chosė Fernandesas pasižiūrėjo į smegduobę ir pamatė joje Treisės Sloun palaikus.

74

Trečiadienio vakarą Frenkas Ramsis ir Natanas Kleinas, vos tik atvažiavę į Konelio valdas, sužinojo, kad čia atvyksta ir ką tik Hario Saimono apklausą baigę detektyvai. Ir aš atskubėčiau, jeigu tirčiau bylą, kuri gali būti susijusi su dvidešimt aštuonerių metų senumo įvykiais, pagalvojo Frenkas.

Automobilių aikštelėje, dabar oficialiai vadinamoje nusikaltimo vieta, virė darbas.

Gaisravietę valiusiems darbininkams buvo įsakyta pasilikti, o Chosė Fernandesą, jauną vaikiną, kuris pirmasis smegduobėje įžiūrėjo žmogaus griaučius, apklausė policijos furgone. Jaunuolio pasakojimas buvo aiškus ir trumpas, o jo žodžius vėliau patvirtino viršininkas.

– Vakar vakare, kai apjuosėme smegduobę įspėjamąja juosta, buvo jau beveik tamsu. Negalėjome geriau jos apžiūrėti, be to, buvome pavargę po dienos darbų. Šįryt viršininkas Selas nusprendė, kad smegduobė gali palaukti, pirmiausia iš teritorijos reikia išvežti kuo daugiau šiukšlių.

Pasinaudodamas proga, Chosė papasakojo apie savo susidomėjimą archeologiniais kasinėjimais. Niekada negali žinoti, gal kurio nors policininko sesuo – mokyklos direktorė, ir galėtų pasiūlyti mokytojo pavaduotojo darbą, pamanė jis. Paminėjęs net savo diplominio darbo temą, jis pridūrė:

– Man buvo smalsu ją apžiūrėti. Tačiau Selas liepė pasiskubinti, nes žadėjo parvežti mane iki garažo. Nuskuodžiau iki smegduobės ir žvilgtelėjau į jos gilumą...

Chosė net nusipurtė. Kaukolė su kuokštu ilgų rudų plaukų dar negreit išdils iš atminties.

Tačiau Chosė, kaip ir likę gaisravietės tvarkytojai, buvo paskelbti galimais įtariamaisiais. Policininkas patikrino visų jų dokumentus, užsirašė pavardes, adresus, telefonų numerius ir tik tada leido jiems važiuoti namo.

Frenkas su Natanu žinojo, kad Treisės Sloun bylos tyrime jiems niekas neleis dalyvauti. Nors, be abejo, bus atliekama autopsija, jie net neabejojo, kad čia būtent jos palaikai. Bylos tyrimas bus pavestas išimtinai Manhatano apygardos prokuratūrai, kur byla nepajudinta gulėjo visus tuos metus. Tačiau jie pasiliko, kol sulaukė ugniagesių komandos viršininko Timo Flemingo ir pasikalbėjo su juo bei apygardos prokuroru.

Kurį laiką pasiginčiję policijos furgone, jie nusprendė, kad atėjo laikas viešai paskelbti apie apdaužytame furgone rastus Džeimės Gordon užrašus ir tai, kad prieš mirtį benamis Klaidas Hočkisas prisipažino jai trenkęs, bet neigė ją nužudęs.

Jų visų neapleido viena mintis. Hočkisas gatvėje gyveno keturiasdešimt metų. Ar yra bent mažiausia tikimybė, kad jis čia trynėsi ir prieš dvidešimt aštuonerius metus? O jeigu taip, tai ar ne jis nužudė abi merginas – ir Džeimę, ir Treisę?

Policija jau turėjo užrašiusi Džeko Vorto parodymus, kad prieš dvidešimt aštuonerius metus jis norėjo jai padovanoti pakabutį su medalionu, bet ji atsisakė priimti jį kaip dovaną ir susimokėjo. Džekas prisipažino, kad tada jautėsi įskaudintas ir nusivylęs, bet dievagojosi jos nežudęs. Kaip tik šiuo metu jį dar kartą apklausia.

– Taigi, galimi įtariamieji: fabriko direktorius, kuris čia dirbo tada, kai dingo Treisė, ir kuris pripažino, kad ji atsisakė iš jo priimti aštuonis dolerius kainuojančią dovaną. Kitas įtariamasis –benamis, kuris prieš mirtį spėjo prisipažinti, kad Džeimė Gordon buvo įlipusi į jo furgoną, ir kuris galėjo čia sukiotis ir prieš dvidešimt aštuonerius metus. Dar yra su Treise dirbęs žudikas, neturintis pasiaiškinimo, kur jos dingimo vakarą buvo prapuolęs aštuoniolika minučių, – apibendrino vienas iš detektyvų.

Frenkas Ramsis su Natanu Kleinu po šio pokalbio jau galėjo važiuoti namo, bet jiedu kaip susitarę liko prie smegduobės ir atidžiai stebėjo, kaip kriminalistai ją fotografuoja ir ieško nors mažiausio įkalčio, leidžiančio nustatyti, ar Treisė buvo nužudyta būtent šioje vietoje.

Buvo beveik dešimta vakaro, kai galingų prožektorių šviesoje merginos griaučiai buvo atsargiai perkelti ant neštuvų. Keliant Treisės Sloun palaikus iš smegduobės, ant duobės krašto nukrito keletas audinio skutelių – kažkada buvusių jos mėlynų kelnių ir dramblio kaulo spalvos megztinio likučiai. Treisės palaikai čia pragulėjo ilgiau, negu ji gyveno.

75

Pasakęs Nikui Grekui, kad turi paskambinti į namus mamai, Markas Slounas išėjo iš restorano „Marea“ net neparagavęs vakarienės. Po to, kai jam papasakojo apie aptiktą papuošalą, jis neabejojo, kad Long Ailande rasti palaikai – jo sesers.

Vienoje paskutiniųjų Treisės atsiųstų nuotraukų ji buvo pasipuošusi mėlynu medalionu, ant kurio buvo išgraviruotas jos vardas. Ant nuotraukos ji užrašė: „Brangioji mamyte ir Markai, kaip jums patinka mano medalionas su safyru? Sumokėjau už jį tik aštuonis dolerius. Galbūt, tapusi Brodvėjaus žvaigžde, galėsiu nusipirkti tikrą brangakmenį. Būtų nuostabu!“

Bet kodėl ir kaip Treisės kūnas atsirado Long Ailande? Gal niekas jo ir nebūtų radęs, jeigu ne sprogimas Konelio fabrike? Kitas stulbinantis sutapimas buvo tai, kad savo naujųjų namų vestibiulyje atsitiktinai sutikta mergina buvo fabriko, kurio teritorijoje rado Treisės palaikus, savininko duktė.

Markas pasižiūrėjo į laikrodį. Buvo tik aštuonios vakaro. Jis labai norėjo pasikalbėti su Hana Koneli. Gal ji padėtų jam greičiau išsiaiškinti, ar Haris Saimonas kada nors dirbo Konelių įmonėje. „O gal ten dirbo koks nors jo giminaitis? Tačiau vargu ar po trisdešimties metų bus likę kokių nors dokumentų, – svarstė Markas. – Mokesčių inspekcija nereikalauja saugoti tokios informacijos ilgiau negu septynerius metus.“

Jis nesąmoningai išsitraukė mobilųjį telefoną. Beprotybė, savikritiškai pagalvojo, bet noriu išgirsti atsakymą. Galbūt ir aš visus tuos metus slapta vyliausi, kad vieną dieną Treisė sugrįš? Po poros mėnesių man sueis trisdešimt aštuoneri. Kai Treisė prapuolė, jai

buvo tik dvidešimt dveji. Reikia paskambinti mamai ir pasakyti, kad ją surado. Kaip prisiversti papasakoti ir tai, kad jau labai greitai gausime patvirtinimą, jog ją nužudė tas iškrypėlis virėjas, kuris daugiau niekada nebevaikščios gatvėmis.

Treisė. Vyresnioji sesuo. *Markai, tavo taikli ranka. Mesk taip, kad neatmuščiau...*

Penktadienio vakarais Treisė jį vesdavosi į kiną. Pirmiausia jie užsukdavo į „Makdonaldą", suvalgydavo po mėsainį su skrudintomis bulvytėmis, išgerdavo limonado, o kino teatre ji dar paklausdavo: „Kukurūzų spragėsių ar šokolado? O gal abiejų, Markai?"

Markas susivokė rankoje laikąs telefoną ir jau surinkęs informacijos numerį. Jis labai apsidžiaugė, kad Hanos Koneli namų telefono numeris skelbiamas viešai. Kol paslaugi operatorė jungė jį su Hana, jis dar spėjo pagalvoti – jeigu ji nenorės susitikti, tegu taip ir pasako.

Po pirmo signalo Hana pakėlė ragelį. Jos prislopintas „Klausau" nuskambėjo taip, tarsi ji būtų bijojusi atsiliepti telefonu.

– Hana, čia Markas Slounas. Gyvenu 5C bute, aukštu žemiau nei jūs. Ketvirtadienį vakare buvome susitikę prie lifto.

– Taip, prisimenu, – jos balsas buvo nuoširdus. – Jūs drauge su manimi ir Džese kėlėtės liftu. Deja, tąkart buvau labai nusiminusi.

– Ar jums jau pranešė, kad Long Ailande esančio fabriko teritorijoje buvo rasti žmogaus griaučiai?

– O jūs iš kur žinote? – jos balse atsispindėjo nerimas.

– Treisė Sloun buvo mano sesuo, – ir nelaukdamas jos atsakymo jis bėrė toliau: – Pats ką tik apie tai sužinojau. Dabar važiuoju namo. Netrukus būsiu. Gal galėčiau užsukti pas jus pasikalbėti?

– Taip, žinoma. Markai, aš labai užjaučiu.

Po penkiolikos minučių Hana atidarė buto duris ir įsileido Marką Slouną vidun. Kai pirmą kartą su juo susitiko, ji varžėsi viešai liejamų ašarų ir nenorėjo, kad kas nors tai pastebėtų, todėl tada neatkreipė dėmesio į aukštą patrauklų vyriškį, kuris dabar stovėjo tiesiai prieš ją. Tačiau ir šį kartą ji pirmiausia pastebėjo jo akyse susikaupusį skausmą.

– Užeikite, Markai, – tarė ji. – Prašom į vidų.

Užėjęs į jos butą, Markas pastebėjo, kad kambariai išplanuoti lygiai taip pat, kaip ir jo bute aukštu žemiau. Tačiau kitaip negu pas jį čia pasieniais nebuvo pristatyta paveikslų. Hanos butas atrodė jaukus ir seniai gyvenamas. Nors akyla akis to ir nepraleido, Markas dar pagalvojo, kad dabar ne laikas galvoti apie sienų dekoravimą.

Jis tikėjosi, kad Hana bus viena, tačiau kambaryje sėdėjo dar du žmonės. Viena iš jų buvo Džesė, aukšta raudonplaukė teisininkė, kurią kartą jau buvo matęs. Antrasis buvo keleriais metais už jį jaunesnis vyras, aiškiai žinantis, kas įvyko. Jis tvirtai paspaudė Markui ranką.

– Aš Džastinas. Suprantu, kad jums dabar nelengva, – tyliai pratarė Džastinas Krameris.

Markas nenorėjo susigraudinti prieš visai nepažįstamus žmones. Pajutęs silpnumą keliuose, jis klestelėjo ant sofos.

Dusliu balsu Markas pradėjo pasakoti:

– Buvau susitikęs su detektyvu, kuris prieš dvidešimt aštuonerius metus tyrė mano sesers dingimo bylą. Dabar jis jau pensininkas, bet tebeturi sesers bylos kopiją. Mes vakarieniavome, kai jam paskambino ir pranešė, kad aptikti Treisės palaikai. Arba didelė tikimybė, kad tai jos palaikai, – pasitaisė Markas. – Turbūt atėjau čia norėdamas išsiaiškinti tiesą. Kai Treisė dingo, buvo apklaustas vienas drauge su ja restorane dirbęs vaikinas, bet jis turėjo tvirtą alibi. Policija jį patikrino. Bet gal jis turėjo kokį nors bendrininką, kuris galbūt dirbo Konelių fabrike?

Markas pajuto, kaip perdžiūvo burna.

– Žinau, kad policija jūsų klausinės to paties, bet aš turiu paskambinti motinai ir pranešti, kad rado Treisės kūną. Ji jau žino, jog tas sesers bendradarbis, kuris aną kartą visaip stengėsi įsiteikti mano mamai šnekomis apie tai, kokia nuostabi buvo Treisė, dabar yra sulaikytas kaip įtariamasis, nužudęs kitą jauną aktorę. Žinau, kad motina, nesvarbu, ką ji kada nors yra sakiusi, visą laiką tikėjo, kad vieną dieną Treisė grįš namo. Ir aš širdyje vyliausi. Todėl dabar noriu sužinoti tiesą. Jeigu kur nors dar yra saugomos senos fabriko darbuotojų bylos, labai norėčiau jas pamatyti. Man reikia atsakymų. Mano motinai reikia atsakymų... – Markas pagaliau nutilo. Tada atsistojo ir tarė: – Atsiprašau. Paprastai aš taip nesielgiu.

Pirmoji prakalbo Džesė:

– Markai, mes priblokšti žinios apie tavo seserį. Galbūt jau greitai išgirsi atsakymus į taip rūpimus klausimus. Fabriko direktorius, kuris Hanos šeimai dirbo daugiau kaip trisdešimt metų ir kuris Treisei padovanojo tą medalioną, kaip tik šiuo metu apklausiamas policijoje. Jis buvo apklaustas ir iškart, kai dingo Treisė.

Džesė stebėjo besikeičiančią Marko veido išraišką ir pabūgusi, kad jis nepalūžtų, pridūrė:

– Markai, manau, turėtum paskambinti savo mamai, kad ji to nesužinotų iš kitų.

Ji lyg ir nebeketino daugiau nieko sakyti, bet nejučia jai išsprūdo:

– Gal nori, kad palydėčiau tave namo? Tau reikėtų išgerti kavos ar arbatos. Išvirčiau, kol tu kalbėsies su mama.

76

Tą vakarą Martą Sloun tiesiog pribloškė sūnaus pasakojimas apie tai, kad Haris Saimonas, Tomio bistro virtuvės darbuotojas, išvakarėse buvo suimtas dėl, kaip įtariama, nužudytos jaunos aktorės. Nužudytoji buvo labai panaši į Treisę – dirbo padavėja ir svajojo tapti aktore.

Ne to aš tikėjausi, pagalvojo Marta, griebdamasi bet kokio darbo, kai apnikdavo mintys apie tai, jog Treisė galbūt dar gyva ir jai reikia jos pagalbos.

Tačiau šį kartą namai buvo išblizginti, spintos ir spintelės nepriekaištingai sutvarkytos. Šiandien buvo ne jos diena eiti dirbti savanore slaugos ligoninėje, o knygos bičiulių susitikimas turėjo vykti tik kitą savaitę.

Haris Saimonas. Keista, kad iš visų Tomio restoranėlyje dirbusių žmonių, kurie Treisei dingus stengėsi jai padėti, ji aiškiai prisiminė tik jo veidą, o visų kitų veidai atmintyje tarsi išbluko. Jis buvo itin nesimpatiškas žmogus. Siauros akys, suspaustas veidas ir keliaklupsčiautojo manieros. Kalbėdamas su manimi, jis apsiverkė, prisiminė Marta. Ir dar bandė mane apkabinti. Aš atsitraukiau, o tada Nikas Grekas, tyrimui vadovavęs detektyvas, jam pasakė: „Ramiau, Hari!“, ir atsistojo tarp mūsų. Bet aš maniau, kad Saimonas turėjo tvirtą alibi.

Nekenčiu žodžių „bylos pabaiga“, pagalvojo Marta. Negi niekas nesupranta, kad skausmas vis tiek nesibaigia? Nebent „bylos pabaiga“ reiškia, kad tavo vaiką nužudęs asmuo jau nebegalės atimti gyvybės kitam. Tik taip galima užbaigti bylą. Aišku, savotiška pabaiga galima laikyti ir tai, kad pagaliau atgausiu savo dukters

palaikus, galėsiu juos deramai palaidoti, pasodinti prie kapo gėlių ir bet kada ją aplankyti. Nebereikės sielvartauti dėl to, kad tavo vaikas guli kur nors pelkėje arba kalinamas šaltame rūsyje.

Marta Sloun širdimi jautė, kad neilgai trukus ji išgirs visus atsakymus. Markas jai pažadėjo iškart paskambinti, jeigu Haris Saimonas prisipažintų arba paaiškėtų dar kokios nors aplinkybės. Jeigu naujienų nebus, jis vis tiek ryte jai paskambins.

Todėl kai vakare, net neparagavusi vakarienės ir sudėjusi viską atgal į šaldytuvą, Marta vėl išgirdo skambant telefoną, ji iškart suprato, kad Markas jai turi papasakoti kažką svarbaus.

Stengdamasis nuryti besiveržiančias ašaras, užsikertančiu balsu jis pasakė:

– Mama, jie rado Treisę.

– Kur?

Susitvardžiusi Treisės Sloun motina klausėsi savo sūnaus virpančio balso. Baldų fabriko teritorijoje. Automobilių aikštelėje atsivėrusioje smegduobėje. Jos širdis suakmenėjo.

– Markai, ar ji dar buvo gyva, kai ją ten paliko? – paklausė ji.

– Dar nežinau, bet manau, kad ne.

– Markai, tu manimi nepatikėsi, bet širdies gilumoje jau seniai buvau praradusi viltį, kad Treisė gyva. Manau, tu vienintelis dar kažko tikėjaisi. Bet dabar mes abu žinome tiesą. Neketinau taip greitai skristi į Niujorką tavęs aplankyti, bet dabar manau, kad norėčiau atskristi jau rytoj ir pabūti keletą dienų.

Marta Sloun neužsiminė jaučianti, kad Markui jos reikia lygiai taip pat, kaip jai reikia jo.

– Labai apsidžiaugčiau, mama. Užsakysiu bilietą į popietinį reisą. Ryte dar būtinai tau paskambinsiu. O dabar pamėgink užmigti. Myliu tave.

– Ir aš tave myliu, sūnau.

Marta Sloun padėjo telefono ragelį ir pabrėžtinai lėtai nužingsniavusi iki prieškambario spustelėjo lauko žibinto jungiklį. Pirmą kartą po beveik dvidešimt aštuonerių metų lempa virš priebučio užgeso.

77

Kai trečiadienio vakarą Daglui paskambino ir pranešė apie fabriko automobilių aikštelės smegduobėje aptiktus žmogaus griaučius ir apie tai, kad jo dar kartą apklausti jau važiuoja ugniagesių tyrėjai, jis išsiuntė Sandrą namo.

– Tu man labai padėjai, bet dabar noriu likti vienas. Pasikviesk pavakarieniauti kokią draugę. Ryte nueik pasidaryti šukuosenos ar dar kur nors, o paskui sugrįžk. Aš nenoriu...

Daglas prikando liežuvį. Sugavo save vos ne leptelėjęs, kad nenori jos čia matyti, vaidinančios namų šeimininkę, lendančios į akis tuo metu, kai jis kalbėsis su tyrėjais, arba pašokančios kaskart, vos suskamba telefonas.

Sandra ir taip apipylė jį klausimais po to, kai jis pasikalbėjo su tuo vyriškiu, kurio balsą ji apibūdino kaip „mirtinai įsiutusio" žmogaus. Privalėjo jai pasiaiškinti, kodėl tas pokalbis jį taip sunervino.

– Skambino investicijų patarėjas, ką tik praradęs daug pinigų. Patariau pasiūlyti jo klientams investuoti naujame uždarame investicijų fonde, bet paaiškėjo, kad jam vadovaujantis tipas tikra nelaimė. Jo klientai prarado visus investuotus pinigus, o dabar jis kaltina mane.

– Dagi, mielasis, bet taip neteisinga! – pasipiktino Sandra. – Tu gali pasiūlyti investuoti kur nori, bet juk investavimas – visada loterija. Mano tėvas visuomet taip sako. Jis sako, kad jeigu per savaitę į banką padėsiu bent po kelis dolerius, pati nepastebėsiu, kaip greitai susidarys visai apvali suma, o žinodama, kad turiu šiokią tokią atsargą, jausiuos kur kas ramesnė.

– Tavo tėvas labai išmintingas žmogus, – pro sukąstus dantis iškošė Daglas Konelis, kai pagaliau palydėjo ją iki durų. Bernardas, laukiantis, kad nuvežtų į restoraną Šiauriniame SoHo, dabar turės nuvežti Sarą iki jos namų.

Uždaręs duris, Daglas nudrožė tiesiai į biblioteką ir prisipylė į taurę dvigubą porciją viskio. Jam dingtelėjo, kad gaisro tyrėjai neabejotinai bus skambinę ir Džekui Vortui. Pakėlęs telefono ragelį, jis surinko Džeko mobiliojo numerį, tačiau tas neatsiliepė.

Paskui prisiminė, kad Džekas maždaug prieš porą valandų pats jam skambino, bet tada jis nusprendė neatsiliepti.

Po trisdešimt penkių minučių atvyko ugniagesių tyrėjai Ramsis ir Kleinas. Važiuodami pas Daglą Konelį apsitarė, kaip su juo kalbėsis. Jie net neabejojo, kad jis bandys išsiginti pažinojęs Treisę Sloun ar bent nutuokiantis, kaip jos palaikai galėjo būti užkasti po šaligatviu, jo fabriko automobilių aikštelėje.

Abu vyrai sutarė, kad Džekas Vortas juos domina ne kaip paprastas liudininkas. Šiuo metu jis buvo apklausiamas Manhatano apygardos prokuratūroje.

– Manau, Daglas Konelis mums nieko gero nepasakys, – tarė Ramsis, statydamas automobilį neleistinoje vietoje ir už priekinio stiklo užkišdamas lentelę su užrašu „Ugniagesių departamento oficialus tyrimas“.

Durininkas juos informavo, kad ponas Konelis jų jau laukia, ir jis paskambins jam pranešti, kad jie jau atvyko. Eidamas prie lifto, Kleinas paklausė:

– Kažin, ar jo jaunoji draugė vis dar pas jį?

– Tikimybė penkiasdešimt ir penkiasdešimt, – atsakė Ramsis. – Mane ji greitai išvestų iš kantrybės, bet jis, atrodo, iš tų, kuriems patinka trisdešimčia, o gal ir daugiau metų jaunesnės plaštakės.

Daglas Konelis jų jau laukė, pradaręs savo buto duris. Jie iš karto pajuto nuo jo sklindantį alkoholio tvaiką ir pastebėjo, kad jis jau apkaušęs. Kaip ir tikėjosi, jis nusivedė juos tiesiai į savo biblioteką, ten ant staliuko šalia jo krėslo stovėjo apytuštė taurė viskio.

Po to, kai abu vyrai atsisakė jo pasiūlymo išgerti vandens ar „ko nors stipresnio“, Frenkas pažvelgė į visas sienas užstojančias knygų

lentynas. Dar pagalvojo, kad tai specialiai kambario dekoravimui supirkti retų pirmojo leidimo tomelių rinkiniai, kurie paprastai būna paauksuotais puslapių kraštais, su gražiomis iliustracijomis ir vienodomis odinėmis nugarėlėmis. Jam buvo įdomu, ar Konelis bent kartą buvo atsivertęs nors vieną tų knygų. Be to, ar lentynose dailiai išrikiuotos knygos, kaip ir viskas šiame kambaryje, nėra tik kruopščiai pagamintos kopijos?

Pasiūlęs svečiams atsisėsti, Konelis pradėjo pokalbį:

– Negaliu net apsakyti, kaip mane pribloškė jūsų skambutis. Gal jau žinote, kieno tai palaikai ir kiek laiko jie ten išgulėjo?

– Manome, kad jau žinome asmens tapatybę. Tai jaunos merginos palaikai, – pasakė Ramsis. – Ar Treisės Sloun pavardė jums ką nors sako, pone Koneli?

Tyrėjai žiūrėjo, kaip jis suraukęs antakius bando susikaupti.

– Deja, ne, – tvirtai atsakė Daglas. – Kas ji tokia?

– Dvidešimt dvejų metų mergina, troškusi tapti aktore. Beveik prieš dvidešimt aštuonerius metus vieną vakarą po darbo išėjo namo ir dingo be žinios.

– Prieš dvidešimt aštuonerius metus? Jūs manote, jos kūnas taip ilgai išgulėjo mūsų automobilių aikštelėje?

– To mes dar nežinome, – atsakė Frenkas. – Bet jūs neprisimenate, kad kada nors būtumėte ją matęs?

– Prieš dvidešimt aštuonerius metus aš buvau laimingai vedęs ir du mažamečius vaikus turintis vyras, – lediniu balsu atsakė Daglas Konelis. – Ar jūs netiesiogiai leidžiate man suprasti, kad įtariate mane tuo metu palaikius su ja kokius nors ryšius?

– Ne, neįtariame.

– Kada tiksliai ji prapuolė?

– Lapkričio trisdešimtąją sueis lygiai dvidešimt aštuoneri metai.

– Palaukit. Tų pačių metų lapkričio trečiąją, mums išplaukus su kateriu, įvyko nelaimingas atsitikimas, per kurį žuvo mano žmona, brolis ir dar keturi mūsų draugai. Po to įvykio aš iki lapkričio dvidešimt ketvirtosios gulėjau ligoninėje. Ir jūs dar drįstate įtarti, kad vos po savaitės galėjau padaryti ką nors panašaus?

– Pone Koneli, – nutraukė jį Ramsis, – mes nieko nekaltiname. Atvykome čia tik dėl to, kad merginos palaikai aptikti jums priklausančiame žemės sklype.

– Ar Džekas Vortas tuo metu jau dirbo jūsų fabrike? – paklausė Kleinas.

– Manau, jau pasidomėjote Džeku Vortu ir puikiai žinote, kad mūsų šeimai jis dirba jau daugiau nei tris dešimtmečius.

– Ar tais laikais su juo artimai bendravote? – paklausė Kleinas.

– Džekas pas mus pradėjo dirbti buhalterio padėjėju. Aš buvau savininko sūnus ir neturėjau jokio reikalo su juo broliautis. Visus tuos metus jis po truputį kilo karjeros laiptais, kol prieš penkerius metus ilgametis fabriko direktorius Rasas Linkas išėjo į pensiją. Iki tos dienos Džekas jau buvo įrodęs, kad sugeba tvarkyti kasdienius reikalus ir vadovauti įmonei, todėl paskyriau jį direktoriumi.

– Judviejų santykiai visuomet buvo tik dalykiški? – paklausė Kleinas.

– Iš pradžių. Per pastaruosius penkerius metus retkarčiais nueidavau su juo po darbo pavakarieniauti. Kaip ir aš, Džekas suprato, kad antikvarinio tipo baldai darosi nebe tokie paklausūs, ir ši rinka traukiasi. Abu pripažinome šį faktą. Geriausia būtų uždaryti įmonę ir parduoti žemės nuosavybę, tik ne pusvelčiui. Aš laukiau deramo pasiūlymo.

– *Atmetus jūsų darbinius santykius, ką dar galėtumėte pasakyti* apie Džeką Vortą? – tiesiai šviesiai paklausė Ramsis.

– Visi, pažinoję Džeką ir prieš skyrybas, ir po jų, žinojo, kad jis – mergišius. Tiesą sakant, prisimenu, kaip prieš pat mirtį mano tėvas buvo pažeminęs Džeką už tai, kad rodė per daug dėmesio vienai ištekėjusiai biuro darbuotojai. Ji pasiskundė tėvui, kad tas primygtinai kviečia eiti su juo po darbo kur nors išgerti. Matyt, tai, kad jį atstūmė laimingai ištekėjusi moteris, jam buvo tikras įžeidimas.

Tyrėjai pakilo nuo sofos.

– Pone Koneli, jūs mums labai padėjote, – pasakė Frenkas Ramsis. – Šįvakar jūsų ilgiau nebetrukdysime.

– Netrukdote, – atsakė Daglas, taip pat kildamas ant kojų. – Bet gal galiu paklausti, kuo jus taip sudomino Džekas Vortas? Ar jis pažinojo tą merginą, kurios palaikus šiandien radote?

Nė vienas iš detektyvų nesiteikė atsakyti. Tarstelėję tik mandagų „Labanakt, pone“ jie paliko jo butą. Nei Ramsis, nei Kleinas

dar nenorėjo Koneliui sakyti, kad kaip tik šiuo metu Manhatano prokuratūroje Džekas Vortas spirga, atsakinėdamas į klausimus apie Treisę Sloun.

Į visus klausimus, kaip jie vėliau sužinojo, Džekas Vortas atsakydavo tais pačiais žodžiais: „Aš nenužudžiau Treisės Sloun ir nežinau, kas ją užkasė automobilių aikštelėje."

78

Ketvirtadienį septintą ryto Lorensui Gordonui paskambino detektyvas Džonas Kruzas ir pasakė, kad su juo nori pasikalbėti sprogimo Konelio fabrike aplinkybes tiriantys pareigūnai.

– Kai kas paaiškėjo, ir mes norime tai su jumis aptarti, – pasakė Kruzas.

– Apie Džeimę, ar ne? Gal jau žinote, kas ją nužudė?

– Pone Gordonai, nesikreipėme į jus anksčiau, nes žinome, kad tai, ką pranešime, gali būti jums ir jūsų žmonai labai skausminga, todėl norėjome surinkti kuo daugiau informacijos. Ugniagesių komandos viršininkas Frenkas Ramsis, maršalas Natanas Kleinas ir aš galėtume po valandos atvažiuoti į jūsų namus. Nežinau jūsų dienotvarkės, bet gal galėtumėte mūsų palaukti?

– Žinoma, atvažiuokite.

Lorensas buvo ką tik išsimaudęs po dušu ir švariai nusiskutęs. Durys į vonios kambarį buvo uždarytos, o jų lova stovėjo kitoje erdvaus jų miegamojo pusėje, todėl Veronika negalėjo girdėti, kaip skambėjo jo mobilusis. Jis įprato uždaryti vonios duris nuo tada, kai dingo Džeimė. Net ir po to, kai buvo rastas jos kūnas, jis stengdavosi nepaleisti iš rankų savo telefono, nesąmoningai laukdamas policijos skambučio, pranešiančio apie tai, kad jie sugavo dukters žudiką.

Dabar labai nenoromis jis atsisėdo ant lovos krašto ir švelniai paglostė žmonai kaktą. Veronika iškart atsimerkė.

– Lorensai, ar kas atsitiko? Ar tau viskas gerai?

Veronika atsikeldavo, kai jis jau būdavo apsirengęs, užsimesdavo chalatą ir nusileisdavo su juo į virtuvę išgerti kavos. Tačiau

kartais, o tų kartų būdavo gerokai per daug, ji neprabusdavo, o tai reiškė, kad beveik visą naktį ji negalėjo užmigti.

– Brangioji, man viskas gerai. Pas mus atvažiuoja detektyvas Kruzas ir du pareigūnai iš ugniagesių komandos. Jie nori pasikalbėti apie Džeimę.

Lorensas stebėjo, kaip iš sielvarto jo žmona užsimerkė.

– Tu gali neiti su jais kalbėtis, – ramino jis. – Jeigu nori, galiu pats vienas susitvarkyti.

– Ne. Noriu išgirsti, ką jie pasakys. Manai, jie ką nors suėmė?

– Nežinau.

Jie abu greitai apsirengė. Užuot apsivilkęs marškinius, darbinį kostiumą ir pasirišęs kaklaraištį, jis užsimovė kasdienes kelnes ir apsivilko sportinius marškinėlius ilgomis rankovėmis. Veronika drebančiomis rankomis išsitraukė sportinį kostiumą, kurį vilkėdavo rytais, nes buvo ištikima vietinio sporto klubo lankytoja ir nepraleisdavo nė vienos devintą ryto vykstančios treniruotės.

Virtuvėje kuitėsi Dotė, jau daug metų pas juos gyvenanti namų tvarkytoja. Kava jau buvo išvirta, o pusryčių stalas padengtas. Paprastai toks džiaugsmingas jos „Labas rytas!" sustingo ant lūpų, kai ji pamatė šeimininkų veido išraišką.

– Atvažiuoja trys detektyvai, – paaiškino jai Lorensas. – Mes manome, kad jie turi naujos informacijos apie Džeimę.

– Jie išsiaiškino, kas ją nužudė? – iš susijaudinimo virpančiu balsu paklausė Dotė.

Dotė pas juos dirbo nuo tada, kai Džeimė dar nebuvo gimusi. Jos sielvartas mirus Džeimei prilygo vaiko netekusių tėvų skausmui.

– Tikimės. Bet dar nežinome, – tyliai atsakė Lorensas.

Po gero pusvalandžio atvyko Kruzas, Ramsis ir Kleinas. Jie mielai priėmė pasiūlymą išgerti kavos ir atsisėdo prie stalo priešais Džeimės tėvus. Kruzas dar kartą glaustai papasakojo, kad Ramzis su Kleinu tiria Konelio baldų gamybos komplekse įvykusio sprogimo aplinkybes.

– Mes išsiaiškinome, kad tą naktį, o greičiausiai net kelerius metus iki sprogimo, sename sudaužytame furgone, stovėjusiame Koneliui priklausančiame sklype, naktimis glausdavosi benamis.

Furgonas prieš kelerius metus per avariją buvo sudaužytas ir stovėjo užkištas tolimiausiame automobilių aikštelės kampe. Kai po sprogimo apžiūrint visus automobilius jame buvo aptikta šūsnis laikraščių, furgonas buvo išgabentas į teismo ekspertizės laboratoriją. Ten atliekant nuodugnią apžiūrą buvo rasta Džeimės užrašų knygelė, – paaiškino Kruzas.

– Džeimės bloknotas! – sušuko Veronika.

– Taip. Pirmame puslapyje ji buvo užrašiusi savo vardą. Tai tas pats bloknotas, kuriame ji užrašinėdavo savo pokalbius su benamiais, apie kuriuos ruošė kursinį darbą. Furgone mes dar radome šeimos fotografiją, pagal kurią nustatėme jame gyvenusio benamio tapatybę. Gal matėte ją per žinias? Tai buvo jaunos poros su kūdikiu nuotrauka.

– Matėme, – Veronikos balsas buvo bejausmis. – Ar tai jis nužudė mūsų dukterį? O jeigu taip, ar jūs jį suėmėte?

– Jo pavardė Klaidas Hočkisas. Turiu iš karto pasakyti, kad vakar ryte jis mirė Belvju ligoninėje.

Lorensas su Veronika tik aiktelėjo ir susikibo rankomis. Luktelėjęs Ramsis kalbėjo toliau:

– Į ligoninę jis buvo atvežtas po to, kai atsitiktinė praeivė pamatė jį gulintį gatvėje netoli Vakarų aplinkkelio. Jam buvo sunkus plaučių uždegimas, ir jis išgyveno tik kelias valandas. Ligoninės darbuotojai jį atpažino ir skubiai pranešė mums, todėl mes dar spėjome su juo trumpai pasikalbėti prieš mirtį.

– Ir ką jis pasakė? – paklausė Lorensas. – Ką jis jums pasakė?

– Mes jo paklausėme apie Džeimę. Jis pripažino, kad ji buvo įlipusi pas jį į furgoną ir bandė jį šnekinti. Taip pat patvirtino jai trenkęs, bet teigė, kad paskui ji išlipusi iš furgono. Kiek vėliau išgirdo jos pagalbos šauksmą.

– Ar jis bandė jai padėti? – Lorenso veidas išbalo, o akyse susitvenkė ašaros.

– Ne, nebandė. Jis numirė pasakęs tik tiek, kad jai sudavė, bet prisiekinėjo jos nenužudęs.

– Jūs juo patikėjote?

Ugniagesiai pasižiūrėjo vienas į kitą.

– Nesu tikras, – pasakė Frenkas Ramsis.

– O aš juo netikiu, – kategoriškai pareiškė Natanas Kleinas. – Jo žmona ir sūnus, kuriuos jis paliko beveik prieš keturiasdešimt metų ir kurie nuo tada jo nebuvo matę, taip pat atvyko į ligoninę. Jie buvo drauge, kai bandėme iš jo išgauti teisybę. Žmona meldė jo atsakyti į mūsų klausimus, bet, manau, jis nedrįso savo žmonos ir sūnaus akivaizdoje prisipažinti nužudęs Džeimę. Tai, ką mes jums dabar papasakojome, bus paviešinta rytoj vidurdienį per spaudos konferenciją.

– Arba jis pats ją nužudė, arba nepadėjo, kai ji šaukėsi pagalbos. Tebūnie prakeikta jo supuvusi siela! – Lorenso Gordono veidą iškreipė širdgėla ir įniršis.

Tada Džeimės motina tyliai tarė:

– Prieš porą dienų būrėja man išpranašavo, kad netrukus sužinosime, kas nutiko Džeimei. Jaučiau, kad ji sako teisybę. Ką gi, atrodo, kad pagaliau ją sužinojome.

Lorensas apkabino žmoną per pečius, ir Veronika pravirko:

– Ak, Džeime, Džeime, Džeime!

79

Ketvirtadienio rytą važiuodama į darbą, Hana prieš aštuonias dar užsuko į ligoninę. Tai jau tapo jos įpročiu – pradėti dieną sėdint prie Keitės lovos, kalbantis su ja ir meldžiantis, kad kada nors galės ją išgirsti. Ji prisiminė kadaise skaitytą knygą, kurią parašė tariamai gilią komą patyręs buvęs neurochirurgas. Atsibudęs iš komos jis tvirtino girdėjęs viską, kas vyko aplinkui.

Gal ir Keitė viską girdi, vylėsi Hana, laikydama sesers ranką ir pasakodama jai apie tai, kaip vakar pas ją buvo atėjęs Džastinas Krameris. Vakarienei jis atnešė maisto iš „Šan Li“ ir prašė jai perduoti, kad jos bromelija tiesiog tarpsta.

– Jis ypatingas, Keite, – toliau pasakojo Hana. – Man jis labai patinka. Kai dar nebuvau jo mačiusi, jis man papasakojo, kad padovanojo tau kambarinę gėlę kaip įkurtuvių dovaną.

Taip kalbėdama vienu metu Hana pajuto, kad Keitė spustelėjo jai ranką. Kai apžiūrėti Keitės atėjo daktaras Peitelis, Hana jam apie tai jau buvo papasakojusi.

– Manęs tai nestebina, – atsakė jis. – Po to, kai nukrito temperatūra, Keitė stebėtinai greitai taisosi. Smegenų patinimas visiškai praėjo. Nėra jokių požymių, kad būtų vidinis kraujavimas. Mes ketiname dar šiandien pradėti mažinti raminamųjų dozę. Jeigu viskas klostysis sėkmingai, rytoj arba vėliausiai šeštadienį perkelsime ją į vienvietę palatą. Aš tvirtai tikiu, kad netrukus ji atgaus sąmonę. Net jeigu ir neprisimins to, kas įvyko prieš pat sprogimą, manau, ji visiškai pasveiks.

Gydytojui kalbant, Keitė dar kartą spustelėjo Hanai ranką.

– Daktare, Keitė man bando duoti ženklą, kad ji suvokia, jog aš esu čia! – sušuko Hana. Nė kiek tuo neabejoju. Dabar turiu ją palikti ir važiuoti į darbą, bet tai, ką jūs man pasakėte, pati geriausia žinia! Ačiū! Labai jums ačiū!

Keitė pamėgino pajudinti lūpas. Ji norėjo paprašyti, kad Hana pasiliktų su ja. „Mane kankina košmarai. Nebenoriu jų matyti. Nebenoriu būti viena."

80

Ketvirtadienį septintą ryto, po visą naktį trukusios apklausos Manhatano prokuratūroje, Džekui Vortui pasakė, kad jis gali eiti namo. Kai jį čia atvežė, pirmiausia perskaitė jam Mirandos teises. Iš pradžių detektyvams pasakė, kad advokato jam nereikia, jis savo noru su jais bendradarbiaus. Po pirminio šoko, kurį patyrė atvežtas apklausai, nusprendė, kad turi sukurpęs įtikimą istoriją be mažiausių spragų ir kad, paskubėjęs išsikviesti advokatą, jų akyse gali pasirodyti kaltas.

Ištisas valandas jis atsakinėjo į vis kandesnius detektyvų klausimus.

– Kai anksti ryte nuvažiavote į fabriko teritoriją, nesvarbu dėl kokių priežasčių, pažvelgėte į smegduobę ir joje pamatėte merginos palaikus, ant kurių gulėjo jūsų dovanotas medalionas, kodėl pabėgote? Kodėl iškart nepaskambinote pagalbos telefonu?

– Todėl, kad dar ir dabar prisimenu, kaip jūs mane tardėte prieš dvidešimt aštuonerius metus tik dėl to, kad už aštuonis dolerius nupirkau tą prakeiktą medalioną su išgraviruotu Treisės vardu ir norėjau jai padovanoti! – teisinosi jis. – Ji nepriėmė jo kaip dovanos, bet perpirko iš manęs už tuos pačius aštuonis dolerius! Aš niekada nebuvau su ja kur nors išėjęs. Niekad jos nemačiau segincios tą prakeiktą pakabutį. Aš išsigandau, nes žinojau, ką jūs, farai, pagalvosite. Gerai. Patikrinkite mane melo detektoriumi. Aš nebijau.

Džeko laikysena pasikeitė, kai jie pradėjo klausinėti apie Džeimę Gordon.

– Skaičiau apie tą vargšę mergaitę. Jūs man tvirtinate, kad prieš dvejus metus, maždaug tarp pusiaunakčio ir šeštos ryto, ji buvo

tame sugedusiame furgone, mūsų automobilių aikštelėje? Klausiate, ką apie tai žinau? Aš buvau fabriko direktorius, o ne naktinis sargas! Klausykit, aš stengiausi jums padėti, bet dabar esu toks pavargęs, kad noriu eiti namo, – jis akimirką nutilo, o paskui paklausė: – Ar mane kas nors sustabdys? Ar aš suimtas?

– Ne, jūs nesuimtas, Džekai, ir galite eiti, – atsakė jam vienas detektyvas. – Gali būti, kad mes norėsime dar kartą su jumis pasikalbėti, bet dabar galite eiti.

Persigandęs ir jausdamas, kad jie netrukus vėl panorės jį apklausti, Džekas Vortas skubiai smuko iš kabineto.

81

Advokatui Nojui Grinui naujasis klientas buvo tiesiog atgrasus.

– Jis nėra visiškai naujas klientas. Pameni, kaip prieš dvejus metus padėjau jam išsisukti nuo baudos už greičio viršijimą? – paklausė savo žmonos Helenos. Antradienio rytą jie, kaip paprastai, pusryčiavo savo nedidelėje advokatų kontoroje Žemutiniame Manhatane. Ant stalo gulėjo tradiciniai riestainiai, garavo šviežia kava.

Jie susipažino studijuodami teisės mokykloje, o susituokė prieš dvidešimt šešerius metus, kitą dieną po to, kai abu tapo Niujorko teisininkų asociacijos nariais. Optimistiškai žvelgdami į ateitį, už pinigus, draugų ir giminaičių suneštus per vestuves vietoj dovanų, jie atidarė savo advokatų kontorą. Dideliam abiejų nusivylimui, Helena patyrė keletą persileidimų, ir vaikų jie nesusilaukė.

Teisininkų bendruomenėje abu buvo užsitarnavę gerą reputaciją, jų kontora klestėjo. Helena Grin specializavosi šeimos teisėje, dauguma jos klientų buvo moterys. Nemažai jų buvo patyrusios sutuoktinių arba sugyventinių smurtą ir siekė prisiteisti pinigų vaikų išlaikymui. Nojaus klientai dažniausiai pirkdavo arba parduodavo savo turtą, sudarydavo testamentus arba ginčydavo didžiules baudas už kelių eismo taisyklių pažeidimus. Tarpusavyje jie juokaudavo, kad Helenos klientų bylos dažniausiai baigdavosi *pro bono*, o Nojaus klientai apmokėdavo visas sąskaitas.

Nors Nojus su Helena labai stengėsi laikytis susitarimo prie vakarienės stalo apie darbus nekalbėti, išvakarėse Nojus jai buvo papasakojęs apie apsilankymą pas Harį Saimoną, o dabar turėjo

apsispręsti, ar perduoti policijai tai, ką Saimonas papasakojo apie vakarą, kai dingo Treisė Sloun.

Helena iš pradžių išsigando, kad jos vyras apsiėmė ginti žudiką, kurio nusikaltimą buvo užfiksavusios apsaugos vaizdo kameros.

– Nojau, norėčiau, kad jo atsisakytum, – maldavo ji. – Mums nereikia tokios bylos. Jeigu Saimonas liepė perduoti šią informaciją policijai, papasakok jiems ir atsisakyk šio kliento.

– Helena, man jis nepatinka lygiai taip pat kaip ir tau. Blogai jaučiausi jau tada, kai padėjau jam išsisukti nuo baudos už greičio viršijimą. Gal tas greičio matuoklis ir nebuvo labai tikslus, bet aš tikiu tuo jaunu policininku, kuris per teismą liudijo, kad tą dieną Haris lėkė kaip pašėlęs ir vos nesirėžė į autobusiuką, kuriuo važiavo jauna šeima su krūva vaikų. Bet, Helena, tai bus rezonansinė byla. Iš Saimono tikrai daug neuždirbsiu, bet jis turi teisę į advokatą, o viešumas gali pritraukti daug naujų klientų, ypač jeigu dėl policijai perduotos informacijos apie Sloun man pavyktų išsiderėti švelnesnę bausmę.

Nojus su Helena prisiminė, kad Treisė Sloun dingo tada, kai jie dar tik studijavo teisę Niujorko universitete. Jie kartais užsukdavo į Tomio bistro, kuriame anuomet dirbo Treisė. Retkarčiais net pasvarstydavo, ar ji nėra jų aptarnavusi. Bet abudu nusprendė, kad tuos kelis kartus juos aptarnavo vyresnio amžiaus padavėja su ryškiu itališku akcentu.

– Gerai, Nojau, – nenoriai sutiko Helena. – Jeigu nori jam atstovauti, aš neprieštarauju, bet tikrai dėl jo per daug nesijaudinsiu.

Nojus praleido bemiegę naktį. Jis vis dar abejojo, ar verta policijai perpasakoti Saimono žodžius apie tai, kad Treisė Sloun įsėdo į kažkokį baldus vežiojantį furgoną. Tačiau dabar, ketvirtadienio rytą, išgėręs kavos ir suvalgęs riestainį, jis nusprendė, kad Saimonas neturi ko prarasti. Pakaks ir Žemutiniame Istsaide įvykdyto nusikaltimo, kad sėstų už grotų iki gyvenimo pabaigos. Saimono vienintelė viltis susitrumpinti nuosprendį – informacija apie Sloun.

– Helena, šiandien po pietų paskambinsiu į apygardos prokuratūrą ir papasakosiu, ką žino Saimonas. Tačiau prieš skambindamas dar noriu užbaigti keletą darbų.

Dvi minutės po dvylikos Helena įsiveržė į Nojaus kabinetą.

– Nojau, greičiau įsijunk televizorių. Transliuoja policijos spaudos konferenciją. Turi tai pamatyti. Laidos pristatyme pranešė, kad bus kalbama apie Treisę Sloun.

Nojus čiupo pultelį ir paspaudė mygtuką. Įsijungė nedidelis televizoriaus ekranas, kabantis jo kabinete ant sienos. Spaudos konferencija turėjo prasidėti bet kurią minutę. Policijos atstovas spaudai iškilmingu balsu paskelbė, kad teismo medicinos atlikti tyrimai patvirtino, jog Long Ailande, Konelio baldų fabriko teritorijoje, rasti palaikai iš tikrųjų yra seniai dingusios Treisės Sloun.

– Po praeitą savaitę įvykusio sprogimo, nuo vandens, išlieto gesinant gaisrą, fabriko teritorijoje atsivėrė smegduobė, kurioje vienas iš gaisravietę tvarkiusių darbininkų vakar apie penktą valandą vakaro aptiko žmogaus griaučius.

Spaudos atstovas pasakojo:

– Dabar jau galime paviešinti ir kitą informaciją. Vykdant sprogimo aplinkybių tyrimą paaiškėjo, kad Konelio fabriko teritorijoje stovėjusiame sudaužytame furgone ne vienus metus gyveno benamis. Tai buvo Klaidas Hočkisas, medaliais apdovanotas Vietnamo karo veteranas. Jis mirė vakar Belvju ligoninėje šiek tiek anksčiau, negu buvo rasti Treisės Sloun palaikai. Tačiau prieš mirtį mes dar spėjome apklausti Hočkisą dėl kitos dingusios merginos, Bernardo koledžo studentės Džeimės Gordon, kurios kūnas prieš pusantrų metų buvo aptiktas Rytų upės pakrantėje. Po sprogimo fabrike, apžiūrint furgoną, kuriame glaudėsi benamis, buvo rasta užrašų knygutė su panelės Gordon pavarde. Džeimė Gordon prieš dingdama rašė mokslinį darbą apie benamius ir kalbėjosi su gatvėje gyvenančiais žmonėmis.

– Ar šias dvi bylas kas nors sieja? – paklausė vienas reporteris.

– Leiskite man pabaigti! – atšovė policijos atstovas. – Ponas Hočkisas patvirtino, kad panelė Gordon buvo įlipusi į jo furgoną ir norėjo jį pakalbinti. Jis prisipažino labai dėl to supykęs ir netgi trenkęs jai per veidą. Tačiau tvirtino, kad panelė Gordon iššoko iš automobilio, ir po kelių minučių jis išgirdo ją šaukiantis pagalbos. Prieš pat mirtį jis kartojo, kad nenusekė paskui ją ir daugiau nieko blogo jai nepadarė.

Atstovas spaudai pasižiūrėjo į klausimą uždavusį reporterį.

– Šiuo metu mes neturime jokios informacijos, ar ponas Hočkisas buvo susijęs su Treisės Sloun dingimu. Mes nežinome, kur jis gyveno prieš dvidešimt aštuonerius metus. Tai, kad pastaruoju metu jis glaudėsi sunkvežimyje, stovėjusiame tik per keletą metrų nuo tos vietos, kur buvo rasti palaikai, gali būti tik atsitiktinis sutapimas. Kol kas apie tai daugiau nieko nežinome. Tačiau galime patvirtinti, kad Klaidas Hočkisas yra įtariamas nužudęs Džeimę Gordon.

– Helena, jie ką tik pasakė, kad Treisės Sloun palaikai buvo rasti Konelio antikvarinių baldų kopijų fabriko teritorijoje! – sušuko Nojus.

– Taip. Pati girdėjau. Ir žinau, ką tu galvoji.

Nojui Grinui mintyse iškilo slapukiška Hario Saimono veido išraiška tuo metu, kai jis jam papasakojo apie juodą furgoną, ant kurio šono auksinėmis raidėmis buvo užrašyta „Antikvariniai", ir į kurį, atseit, Treisė Sloun įlipo savo noru.

Tas niekšas sakė tiesą, pagalvojo Nojus. Dar prieš dvi minutes šios informacijos niekas nežinojo. Nieko nelaukdamas Nojus išsitraukė savo mobilųjį ir surinko detektyvo Mato Stivenso numerį. Būtent Stivensas išvakarėse tardė Saimoną.

– Kas atsitiko, Nojau? – paklausė Stivensas.

– Skambinu įspėti, kad atvažiuoju pas tave pasikalbėti. Noriu pranešti, kad mano klientas Haris Saimonas gali turėti svarbios informacijos apie Treisės Sloun dingimą, ir tai nėra tai, ką tu dabar galvoji. Jis merginos nenužudė, bet gali paaiškėti, kad yra vertingas liudininkas. Kai vakar su juo kalbėjausi, jis man papasakojo matęs automobilį, į kurį Treisė Sloun įsėdo laisva valia tą lemtingą vakarą, ir galįs detaliai jį apibūdinti. Tačiau Saimonas nieko nepasakos, jeigu jūs nepatenkinsite jo prašymo sutrumpinti nuosprendį už Žemutiniame Istsaide įvykdytą nusikaltimą. Jis ne kvailas. Puikiausiai žino, kokių įkalčių prieš jį turite.

– Man bloga nuo minties, kad tam bjaurybei bent viena diena būtų sutrumpintas kalėjimo laikas, – atsakė Stivensas. – Be to, aš neturiu tokios teisės. Tokį sprendimą galėtų priimti tik pats apygardos prokuroras arba vienas iš jo pavaduotojų.

– Gal galėtum dabar su kuriuo nors iš jų pasikalbėti? Dar noriu pridurti, kad Saimonas man tai papasakojo prieš spaudos konferenciją, todėl manau, kad jis sako tiesą. O jeigu kas nors suabejos dėl to, kada jis atskleidė šią informaciją, galėsiu atsisakyti būti jo advokatu ir tapsiu liudininku. Gal jis ir mėšlo gabalas, bet aš, kaip teisme dirbantis advokatas, galiu prisiekti, kad man jis tai papasakojo vakar. Pasižiūrėjęs ką tik transliuotą spaudos konferenciją, manau, kad ši informacija jums gali padėti. Netrukus būsiu pas tave.

Nojus Grinas įsikišo telefoną į kišenę ir pažvelgė į žmoną.

– Palinkėk man sėkmės, – paprašė jis.

Po valandžiukės Nojus jau sėdėjo įspūdingame Manhatano apygardos prokuroro Tedo Karlailo kabinete. Iš pradžių su pasibjaurėjimu pareiškęs, kad Hariui Saimonui nesuteiks jokių nuolaidų, vėliau apygardos prokuroras Karlailas sutiko už Žemutiniame Istsaide įvykdytą Betsės Treiner žmogžudystę pareikalauti dvidešimties metų kalėjimo be teisės būti paleistam anksčiau laiko, bet tik su sąlyga, kad jo informacija bus naudinga išaiškinant Treisės Sloun bylą.

– Jeigu jo pasakojimas nepasiteisins, mes grįšime prie reikalavimo skirti kalėjimą iki gyvos galvos be teisės būti paleistam už pasižadėjimą, – kategoriškai pareiškė jis. – Aš jį palaidosiu gyvą.

– Jis tai tikrai supras, – patikino Grinas.

– Gerai, – tarė Karlailas. – O dabar klokite visas detales.

– Tą vakarą, kai Treisė Sloun dingo, jis pasekė ją išeinančią iš restorano. Saimonas matė, kaip už poros kvartalų ji įlipo į baldus vežiojantį furgoną.

Nojus neatsispyrė pagundai pasižiūrėti į apstulbusius abiejų prokurorų veidus.

– Užsidegus raudonai šviesai, furgonas sustojo prie sankryžos. Kažkas iš vidaus ją pašaukė. Priekinės keleivio durys atsidarė, ir mergina savo noru įlipo į automobilį. Iš ten, kur tuo metu stovėjo, jis nematė vairuotojo veido, bet aiškiai regėjo, kad tai buvo nedidelis, juodas, baldams vežioti skirtas furgonas, ant kurio auksinėmis raidėmis buvo užrašyta „Antikvariniai“.

Po akimirkos Nojus ryžtingai pridūrė:

– Kaip jau sakiau, noriu, kad jūs patikrintumėte, kelintą valandą vakar buvau susitikęs su Saimonu. Išėjau iš jo prieš pat penkias. Pagarsėjusio Konelio antikvarinių baldų kopijų fabriko teritorijoje Treisės Sloun palaikai buvo aptikti tik po gero pusvalandžio.

– Kodėl jis to nepapasakojo Nikui Grekui tada, kai buvo apklausiamas iškart po Sloun dingimo? – paklausė Karlailas.

– Pats uždaviau jam tą patį klausimą, – atsakė Nojus. – Jis bijojo, kad dėl kažin kokių praeities nuodėmių gali būti palaikytas įtariamuoju.

– Ir buvo visiškai teisus, – užbaigė pokalbį Karlailas.

82

Samis buvo vienas iš daugelio benamių, kuriuos policija klausinėjo apie Klaidą. Iš pradžių jis pasakė, kad apie tokį nėra girdėjęs. Samis bijojo prisidaryti rūpesčių. Bet, kai vienas iš jo draugelių užsiminė per televiziją girdėjęs, kad Klaidas galėjo nužudyti dvi merginas, jį suėmė noras atlikti pilietinę pareigą.

Tonis Bovaras buvo jaunas Čelsio rajono policininkas, kartais rytais jį pažadindavęs, kai šis miegodavo gatvėje, prisišliejęs prie kokio nors pastato sienos.

– Gerai, Sami. Žinai, kad neturėtum čia būti. Kelkis ir eik, kol tavęs nesuėmiau.

Šį kartą Samis ieškojo policininko. Ketvirtadienį po pietų jis aptiko pareigūną Bovarą, su savo partneriu sėdintį patruliuojančiame automobilyje.

– Noriu kai ką papasakoti, pareigūne, – pasakė jis, stengdamasis nuslėpti, kad jau spėjo apkaušti.

– Sveikas, Sami. Nemačiau tavęs porą dienų, – draugiškai atsakė policininkas. – Kas atsitiko?

– O tas, kad turėtum pamatyti mėlynę ant mano smakro.

Dvidešimt dvejų metų policijos pareigūnas išlipo iš automobilio ir atidžiai apžiūrėjo suodiną, purvu aptaškytą ir seniai neskustą veidą. Tačiau paskui pamatė paburkusią mėlynę ant Samio žandikaulio. Jam pasidarė įdomu.

– Negražiai atrodo, Sami. Kas nutiko?

Samis jautė, kad policininkas jo pagarbiai klausosi.

– Tas senis Klaidas, kurį įtaria nužudžius koledžo studentę, praeitą savaitę manęs vos neužmušė. Bandžiau įsitaisyti nakčiai

greta jo, bet jis mano draugijos nenorėjo. O kai pasakiau, kad niekur neisiu...

Samis neprasitarė, kad tyčia paspyrė Klaido vyno butelį.

– Klaidas man taip trenkė, kad maniau, reiks važiuoti į ligoninę. Jis buvo labai agresyvus. Tikras pamišėlis. Tik norėjau, kad žinotumėt. Girdėjau, jis prisipažino trenkęs tai merginai, bet aš galvą dedu, kad jis ją ir nužudė. Nežinau, kas nutiko su ta kita mergina prieš trisdešimt metų, bet jis ir tais laikais čia trynėsi. Jeigu ji jam pasipainiojo po ranka, galėjo ir ją nužudyti.

– Nurimk, Sami, – tarė pareigūnas Bovaras, o tuo tarpu jo partneris išsitraukė radijo stotelę pranešti, kad jie turi naujų žinių apie Klaidą Hočkisą.

Maždaug po valandos Samis jau sėdėjo vietinėje policijos nuovadoje ir su pasimėgavimu pasakojo savo atsiminimus. Kalbėdamas jis šiek tiek sutirštino spalvas ir teigė, kad visi benamiai bijojo Klaido Hočkiso.

– Mes jį vadindavome Vienišiumi Klaidu.

Nutaisęs kreivą šypsenėlę, Samis parodė savo bedantę burną, o paskui jį apklausiantiems pareigūnams pademonstravo ir sumuštą žandikaulį.

– Klaidas buvo nepaprastai ūmaus būdo. Tikras žudikas. Galėjo ir mane vienu smūgiu nudėti.

Išėjusį iš policijos nuovados, jį pasitiko reporteris, kuriam buvo smalsu, kokiu reikalu jis buvo čia atėjęs.

– Atlikau visuomeninę pareigą, – nuoširdžiai paaiškino Samis, o paskui kuo smulkiausiai atpasakojo, kaip tik per plauką išsigelbėjo nuo Hočkiso.

83

Nikas Grekas dar kartą prisiminė tuos beveik dvidešimt metų, kai prieš išeidamas į pensiją tyrė Sloun dingimo bylą. Visi jo bendradarbiai žinojo, kaip jis užsispyręs nepaleidžia tos bylos iš rankų. Dauguma žinojo ir tai, kad išeidamas į pensiją jis pasiėmė šios bylos kopiją.

Pagaliau suradus Sloun palaikus, Greko pareigas perėmęs detektyvas Matas Stivensas jautė pareigą jį informuoti apie bylos eigą. Kiek anksčiau Stivensas jam papasakojo, kad nei Haris Saimonas, nei Džekas Vortas nepakeitė ankstesnių savo parodymų. Abu kategoriškai neigė bent kiek prisidėję prie Treisės mirties.

– Nikai, mes žinome, kad Saimonas neturėjo laiko jos pagrobti, – pasakė Stivensas. – Vortas teigia, kad tą vakarą iš darbo Konelio fabrike ėjo tiesiai namo ir atsigulė miegoti. Hočkisas prisipažino trenkęs Džeimei Gordon, ir mes manome, kad jis ją nužudė. Iš to, ką žinome, atrodo, jog jis ir prieš dvidešimt aštuonerius metus trynėsi Long Ailando mieste. Galėjo ir Treisės Sloun dingimo dieną elgetauti Manhatane. Buvo prabėgę jau dešimt metų nuo tada, kai jis išėjo iš namų. Žmona jau buvo praradusi viltį jį surasti. Tikriausiai niekada nebesužinosime, ar jis nužudė Sloun.

Nikas Grekas netikėjo, kad Džeimei Gordon trenkęs benamis galėjo būti susijęs su Treisės Sloun dingimu. Jo širdis jautė, kad čia reikia ieškoti žmogaus iš Treisės pažįstamų, kuriuo ji būtų pasitikėjusi. Po viso to, ką apie ją sužinojo, Nikas negalėjo patikėti, kad ji būtų turėjusi slaptą romaną arba leidusis suviliojama kokio nors nepažįstamojo.

Visą ketvirtadienį Nikas vėl iš naujo narstė Treisės draugų, bendradarbių ir nuolatinių klientų sąrašą. Prieš dvidešimt aštuonerius metus į tokį sąrašą jis buvo įtraukęs per šimtą pavardžių. Kiekvieną tikrino internete ieškodamas, ar per tuos dvidešimt aštuonerius metus kas nors iš jų turėjo kokių nors nemalonumų su policija.

Keli žmonės iš jo sąrašo jau buvo mirę. Kiti išėję į pensiją ir išsikraustę į Floridą arba Arizoną. Tie, kurių pėdsakus jam pavyko aptikti, visi gyveno įprastą gyvenimą.

Žiūrėdamas vidurdienį transliuotą spaudos konferenciją, jis klausė savęs, ar mirties patale gulintis žmogus galėjo sukurpti melagingą istoriją? Jeigu galėjo meluoti, vadinasi, galėjo ir nužudyti Džeimę Gordon. Bet Nikas taip nemanė. Jei Hočkisas melavo, kodėl jis išvis prisipažino pažinojęs Džeimę Gordon? Galėjo pasakyti, kad tą sąsiuvinį tiesiog rado gatvėje ir pasiėmė.

Tai galėjo būti visai įtikinamas pasakojimas ar bent jau toks, kurį būtų buvę sunku paneigti. Būtų galėjęs taip pasiteisinti bent jau žmonos ir sūnaus akyse. Tai kodėl prisipažino jai trenkęs ir vėliau neatsiliepęs į jos pagalbos šauksmą?

Grekas nusprendė, kad prieš mirtį Klaidas Hočkisas vis dėlto sakė tiesą.

Trečią valandą jam dar kartą paskambino Matas Stivensas ir papasakojo svarbiausias naujienas.

– Nikai, už tai, ką dabar pasakysiu, galiu netekti darbo, – tarė jis.

– Žinau, bet taip pat gerai žinau, kad neprarasi darbo, nes tai liks tik tarp mūsų. Tai ką norėjai man pasakyti?

– Hario Saimono advokatas pasiūlė sandorį. Saimonas per savo advokatą perdavė, kad tą vakarą, kai dingo Treisė Sloun, ją sekė ir pamatė, kaip prie merginos sustojo furgonas, kažkas iš jo pašaukė ir ji savo valia įlipo į automobilį.

– Furgonas?

– Taip. Saimonas sako, kad tai buvo juodas, vidutinio dydžio furgonas, kokiais paprastai vežiojami baldai. Ant šono buvo užrašas auksinėmis raidėmis. Jis prisiekinėja, kad įskaitė vieną žodį: „Antikvariniai“. Sprogimo metu Konelio įmonei vadovavęs Dže-

kas Vortas tuo metu jau dirbo Konelio antikvarinių baldų kopijų fabrike buhalterio padėjėju. Netrukus pamatysime, ar jis sutiks atsakyti į daugiau klausimų. Šį kartą mes jį kaip reikalas papurtysime. Tikėkimės, kad jis dar nebus pasisamdęs advokato.

– Gerai. Ačiū, Matai. Pranešk man, kaip seksis.

Baigęs pokalbį, Nikas Grekas atsilošė krėsle ir mintyse pradėjo ieškoti visų įmanomų sąsajų tarp Treisės Sloun dingimo byloje apklaustų liudininkų ir „Konelio antikvarinių baldų kopijų".

Staiga, lyg žaibui blykstelėjus, iš atminties iškilo viena pavardė. Konoras Konelis. Konoras ne kartą vakarieniavo Tomio bistro, prisiminė Grekas. Kažkuris iš Tomio darbuotojų mums sakė, kad Konelis visuomet prašydavo Treisės staliuko. Be to, jis buvo ir toje nuotraukoje, kurią Treisė laikė pasidėjusi ant spintelės savo miegamajame. Tačiau iš apklausiamųjų sąrašo jis buvo išbrauktas, nes paaiškėjo, kad, likus kelioms savaitėms iki Treisės dingimo, Konoras nuskendo sudužus kateriui. Būtent tai ir stengiausi prisiminti, pamanė Nikas. Vakar vartydamas bylą mačiau jo pavardę pirmajame įtariamųjų sąraše.

Šį kartą įsijungęs kompiuterį Nikas pradėjo ieškoti informacijos apie Konorą Konelį ir visą jo šeimą.

84

Ketvirtadienio rytą Daglas Konelis nelaukdamas, kol jam paskambins, pats surinko „mirtinai įsiutusio žmogaus“ telefono numerį.

– Gausi savo pinigus, nors aš ir nesu įsitikinęs, kad padariau tai, kuo mane kaltini, – ramesniu balsu tarė Konelis, nevalingai sugniaušdamas kumštį. – Aišku, tavo klientas gali ant manęs užsiundyti gaują galvažudžių, bet tai jam nepadės atgauti bent vieno cento. Praeityje gavai iš manęs tiek – pavadinkime juos – „arbatpinigių“, kad laisvai galėtum palaukti keletą savaičių, o tada sumokėčiau tau visą sumą. Norėčiau tik pridurti, kad be premijinių palūkanų už sukeltus nepatogumus.

Daglas pasiklausė, o paskui kalbėjo toliau:

– Aš nedelsdamas paduosiu į teismą draudimo bendrovę. Gasas Šmitas ir tik jis sukėlė gaisrą. Mano duktė iš draugiškumo jam kartais paskambindavo, o jis nusprendė, kad galėtų man atsikeršyti taip ją nuskriausdamas. Gasas nesitikėjo, kad pats žus per sprogimą. Jis ketino mano dukterį palikti ten mirti. O ji net sunkiai sužeista ištempė jį iš pastato. Be to, ketinu parduoti žemės nuosavybę statybų vykdytojui. Jau pareikalavau iš jo penkių milijonų dolerių rankpinigių, kuriuos netrukus turėčiau gauti.

Jis dar kartą pasiklausė, o paskui pridūrė:

– Kai praeitą kartą švaisteisi skambiomis frazėmis, nepaminėjai mano pastarojo patarimo. Galvą guldau, kad iš jo neblogai pasipelnei.

Vos baigęs pokalbį, Daglas išgirdo atrakinamos spynos spragtelėjimą. Atėjo Sandra. Buvo be penkiolikos aštuonios. Jis dar ne-

buvo pasirengęs su ja susitikti. Daglas ketino važiuoti į ligoninę aplankyti Keitės ir nenorėjo, kad Sandra sekiotų paskui. Jis tik giliai įkvėpė. Jeigu jau atėjo, leisiu jai pagaminti pusryčius, pagalvojo Daglas. Vis tiek tokiu metu ligoninėje būna Hana. Važiuodama į darbą, ji visuomet stabteli aplankyti Keitės. Nenoriu su ja susidurti. Pastaruoju metu ji labai priešiškai nusiteikusi, ir man tai jau nusibodo.

– Daglai?.. Daglai?

– Aš čia, – atsiliepė jis.

Jis girdėjo, kaip per visą koridorių iki pat bibliotekos kaukši jos pakulniai. Netrukus išvydo ją tarpduryje. Kaip ir kiekvieną rytą ji buvo apsivilkusi aptemptą megztuką ir dar ankštesnius džinsus. Buvo saulėta diena, o jos ryškiai pajuodintos akys net iš tolo atrodė vulgariai. Daglas nujautė, kad toks ankstyvas jos vizitas turėjo pralinksminti durininką. Jis žinojo, kad pastato prižiūrėtojai mėgsta paliežuvauti, ir įtarė, kad juos labai domina pas jį apsilankančios panelės.

Sandra per visą kambarį atkaukšėjo prie jo ir ištiesusi rankas tarė:

– Daglai, visą naktį neužmigau galvodama apie tave slegiančius rūpesčius, – ir paplekšnojusi jam per skruostą pridūrė: – Matau, šiandien nenusiskutai?

Daglas atstūmė ją ranka.

– Liaukis, Sandra. Šiandien neturiu ūpo meilumams.

– Tik todėl, kad dar nepusryčiavai. Žinau, kada galiu būti naudinga, – tarė žaismingai atiduodama pagarbą. – Šefas jūsų paslaugoms. Klausau, sere.

Daglas Konelis nulydėjo akimis į virtuvę išeinančią Sandrą, paskui atsistojo, priėjo prie bibliotekos durų, uždarė jas ir užrakino. Jam reikėjo pasikalbėtu su Džeku Vortu ir pagaliau išsiaiškinti, kas tam atsitiko. Reikėjo vakar atsiliepti, kai jis skambino, pagalvojo Daglas. Kai vėliau jam atskambinau, žinutės nepalikau, bet jis juk matė, kad praleistų skambučių sąraše yra mano numeris.

Daglas nužingsniavo prie laidinio telefono ir paėmęs ragelį pagalvojo, kad jam visiškai nesvarbu, kokių moderniausių technologijų prikimšti išmanieji telefonai, jis vis tiek pirmenybę teikia senoviniams laidiniams, nes jais naudotis kur kas papraščiau, o

ir signalas nenutrūksta. Staiga pajuto, kad išdžiūvo burna. Zuikio drąsa, atsiradusi po pasižadėjimo greitu laiku sumokėti skolas, buvo jau išgaravusi. Prieš šešis mėnesius jis atmetė jau ant stalo gulėjusį pasiūlymą parduoti žemės nuosavybę. Gal tas pirkėjas jau nusipirko kitą sklypą?

Jam kėlė nerimą ir dar kai kas. Vakarykštėse žiniose buvo kalbama tik apie jo įmonei priklausančiame furgone rastą Džeimės Gordon užrašų knygelę ir Treisės Sloun palaikus automobilių aikštelės smegduobėje. Atrodė, kad policija įtaria kažkokį benamį Klaidą Hočkisą nužudžius abi merginas. Prieš mirtį Hočkisas prisipažino sudavęs Gordonų mergaitei. Žurnalistai netgi buvo atkapstę kažkokį statybininką, kuris dirbo su Hočkisu, kai tas grįžo iš Vietnamo karo, ir kuris aiškino, kad Hočkisas puikiai išmanė dujotiekio sistemas ir tikrai būtų žinojęs, kaip sukelti sprogimą.

Tai galėtų būti dar vienas argumentas draudimo bendrovei, pagalvojo Daglas. Jie privalės man sumokėti. *Jie privalo man sumokėti.*

Jis vis dar laikė ranką ant telefono ragelio. Skambinti Džekui, ar ne? – svarstė Daglas. Kodėl jis man nepaskambino? Vos sužinojęs, kad jo ieškau, turėjo man paskambinti. Puikiai žino, kad ignoruoti manęs nereikėtų. Pagaliau pakėlė ragelį ir surinko telefono numerį. Džekas Vortas atsiliepė po pirmojo signalo.

– Keisti dalykai dedasi, ar ne, Daglai? – jo balse nuskambėjo sarkazmo gaidelė.

– Ką turi omenyje?

– Tai, kad mane kiaurą naktį tardė prokuratūroje.

– Ar turi advokatą? – paklausė Daglas. – Nes jeigu dar neturi, vertėtų pasisamdyti.

– Ne, Daglai, neturiu, bet man jo ir nereikia. Detektyvams pasakiau, kad neturiu ką slėpti ir mielai atsakysiu į visus jų klausimus. Man nebuvo sunku tai padaryti.

– Kvailys, – atkirto Daglas ir nutrenkė telefono ragelį.

Po dviejų valandų, išsimaudęs po dušu ir švariai nusiskutęs, pasisotinęs Sandros paruoštais puikiausiais pusryčiais, įsitikinęs, kad

atrodo nepriekaištingai vilkėdamas dizainerio kurtą tvido švarką su odiniais antsiuvais ant alkūnių, Daglas, lydimas Sandros, atvyko į ligoninę.

Gydytojas jau buvo išėjęs, bet intensyviosios terapijos skyriuje budinti seselė pratrūko pasakoti geras naujienas:

– Daktaras Peitelis nusprendė, kad jau rytoj neteksime vieno paciento, – greitakalbe pabėrė ji. – Rytoj ryte Keitę perkels į vienvietę palatą. Be to, jai nustojo leisti raminamuosius. Argi ne puikios naujienos?

– Geriau ir būti negali, – nuoširdžiai atsakė Daglas. – Kiek žinau, turite vienviečių palatų už gerokai aukštesnę kainą. Norėčiau, kad mano duktė būtų paguldyta būtent į tokią palatą.

– Galiu tuo pasirūpinti, pone. Tos palatos tiesiog nuostabios. Ji jausis taip, tarsi gulėtų savo lovoje.

Prie atitvertos Keitės lovos atitipeno Sandra.

– Man atrodo, ji bando pabusti iš komos, – sušnibždėjo ji. – Atrodo, lyg ji būtų prisiminusi nelaimę. Ji ką tik sumurmėjo kažką panašaus į „nereikia... prašau, nereikia..."

Daglas pasilenkė ir pabučiavo Keitei į kaktą.

– Tėvelis su tavim, mažyle, – ramino jis Keitę. – Tėvelis visuomet bus su tavim.

85

Kai Daglas su Sandra grįžo į jo butą, koridoriuje stovinčio telefono ekranėlyje mirksėjo pranešimo lemputė.

– Aš patikrinsiu, Daglai, – tarė Sandra.

Bet šis sugriebė jai už rankos.

– Man skirtas žinutes noriu išklausyti pats.

– Daglai, man skauda. Paliksi mėlynę ant rankos. Man jos labai lengvai atsiranda. Jeigu taip nori, gali pats patikrinti, – nepatenkinta sušuko ir apsisukusi nuėjo link miegamojo į marmurines grindis mušdama piktą *staccato*. – Susirinksiu daiktus ir eisiu namo. Šiandien man jau pakaks taikstytis su tavo bjauria nuotaika.

Eik ir prasmek! – pagalvojo Daglas ir spustelėjo atsakiklio paleidimo mygtuką. Žinutę paliko tas, kurio jis labiausiai bijojo. Balsas buvo grėsmingai draugiškas: „Dagai, grįžtant prie mūsų ankstesnio pokalbio... Manau, kad su savo komentarais peržengei ribą. Laukiu visos sumos, kaip ir buvo sutarta. Aš patikrinau kai kuriuos faktus. Prieš kelis mėnesius sakei, kad jau turi pasiūlymą parduoti žemės sklypą ir netgi užsiminei, kas siūlėsi ją iš tavęs nupirkti. Gerai, kad tada pasakei tiesą. Suteikei man svarbios informacijos apie tai, kiek jis yra linkęs sumokėti. Tačiau dabar iškilo viena bėdelė. Praeitą mėnesį tavo pirkėjas nusipirko kitą sklypą Long Ailando mieste. Vadinasi, tavo nuosavybė jo jau nebedomina."

Po trumpos pertraukėlės balsas kalbėjo toliau: „Noriu, kad žinotum: suprantu, kad ir iš draudimo vargiai ką gausi už savo pražuvusį nekilnojamąjį turtą. Labai negerai. Noriu aiškiai pasakyti, kad esu linkęs suteikti tau dar savaitę, bet per ją turi man sumokėti viską, ką esi skolingas. Visą sumą. Tai mano galutinis sprendimas."

Žinutės pabaigoje pasigirdęs trakštelėjimas Daglui nuskambėjo it šūvis. Jis skubiai padėjo telefono ragelį. Tą akimirką išgirdo koridoriumi ateinančią Sandrą. Šįkart jos tonas buvo visiškai kitoks.

– Daglai, atleisk man. Žinau, koks tu nusiminęs. Gal paskambink Bernardui ir paprašyk jo nuvežti mus į Vestčesterį. Galėtume kur nors jaukiai papietauti.

– Negaliu, – prisivertė ramiai atsakyti Daglas. – Vos tik Keitę perkels į vienvietę palatą, važiuosiu į ligoninę jos aplankyti, – ir dėbtelėjęs į Sandrą pridūrė: – Šįkart važiuosiu vienas.

86

Ketvirtadienį dešimtą vakaro Pegė su Skipiu išlydėjo artimiausius draugus, kurie pažinojo Klaidą jo geraisiais laikais ir dabar buvo atėję su juo atsisveikinti. Paskui Skipis parvežė ją namo. Silija su berniukais turėjo atvažiuoti tik kitą rytą tiesiai į laidotuves. Motina su sūnumi drauge pasižiūrėjo žinių laidoje kartojamą spaudos konferenciją. Šį kartą reportažas buvo papildytas interviu su benamiu, pasivadinusiu Samiu.

Dusdama iš pasipiktinimo, Pegė paskambino Frenkui Ramsiui į mobilųjį telefoną.

– Kaip jūs galėjot?! – piktinosi ji. – Kaip jūs galėjote šitaip pasielgti?! Aš jumis pasitikėjau. Klaidas apie Džeimę Gordon jums papasakojo viską, ką žinojo. Net prisipažino jai trenkęs, – Pegės balso tonas pakilo. – Jis papasakojo viską, ką žinojo! Pasakė tai, gulėdamas mirties patale! Jis sakė, kad iššokusi iš jo furgono Džeimė šaukėsi pagalbos. Jūs juk žinot, kad Klaidas buvo alkoholikas. Jis norėjo tik pamiegoti, o ta Gordon nuo jo neatstojo. Jis tik norėjo ja atsikratyti. Jūs juk žinote, kad jis jos nenužudė!

– Ponia Hočkis, suprantu, kad esate labai nusiminusi, bet mes juk nesam tikri, kad jis jos nenužudė.

– Aš žinau, kad nenužudė! Ar girdėjot, ką sakė tas kitas benamis? Net ir jis pripažino, kad Klaidas jo nesivijo! Jūs mane išdavėte, Frenkai Ramsi! Prašėte manęs, kad įtikinčiau mirties patale gulintį vyrą atsakyti į jūsų klausimus. Dabar labai gailiuosi, kad paklausiau jo apie Gordon. Man gaila tos mergaitės, gaila jos tėvų, bet jūs viešai paskelbėte, kad jis žudikas! Be to, net nežinodami, kur buvo Klaidas prieš dvidešimt aštuonerius metus, jūs pareiš-

kėte, kad mano vyras, karo didvyris, galbūt, tik galbūt kaltas ir dėl kitos merginos, Treisės Sloun, mirties. Tikiuosi, dabar jūs laimingas, pone Ramsi! Tikiuosi, laimingas? Eikit jūs po velnių!

Pastaroji savaitė Frenkui Ramsiui buvo ilga ir sunki. Kai paskambino Pegė Hočkis, jiedu su Silija jau rengėsi eiti miegoti. Silija negalėjo girdėti visko, ką sakė Pegė, bet buvo aišku, kad kažkokia moteris labai piktai rėkia ant jos vyro. Vos tik Frenkas išjungė telefoną, ji paklausė:

– Frenkai, kas įvyko?

Frenkas Ramsis šią minutę atrodė taip, tarsi būtų nugyvenęs ne keturiasdešimt aštuonerius metus, o kur kas ilgiau. Jis pažvelgė žmonai į akis ir pasakė:

– Silija, bijau, kad tai, ką dabar išgirdau, yra tiesa. Aš nuvyliau ponią Hočkis. Tikėjau Klaidu, kai jis sakė nenusekęs paskui Džeimę Gordon iš savo furgono. Mes dėl daugybės priežasčių buvome susitarę Treisės Sloun byloje neminėti jo, kaip galimo įtariamojo, pavardės. Tačiau kai kam tų priežasčių, matyt, nepakako, ir aš esu dėl to kaltas.

87

Penktadienį devintą ryto Markas paskambino į savo biurą ir pranešė, kad į darbą pasistengs ateiti apie vidurdienį ir tikrai dalyvaus pirmą valandą numatytame susitikime su klientu. Savo naujajam darbdaviui jis dar nepasakojo apie Treisę. Dabar vyresniajam teisininkų kontoros partneriui jis kaip įmanydamas trumpiau paaiškino, kad Treisė Sloun, kurią vakar rodė per visas žinias ir apie kurią šiandien rašoma visuose laikraščiuose, yra jo sesuo.

Stengdamasis, kad tai nenuskambėtų grubiai, Markas vis dėlto nutraukė savo naujojo viršininko užuojautų tiradą:

– Motinai ir man bus kur kas lengviau, kai žinosime, jog Treisės palaikai palaidoti greta jos tėvo šeimos kape, – nukirto jis ir, dar kartą atmetęs pasiūlymą pasiimti laisvą dieną, patikino, kad būtinai dalyvaus numatytame susitikime.

Jo pokalbį girdėjo motina, pusryčiaujanti su juo virtuvėje. Ji atskrido į Niujorką išvakarėse. Nors buvo nupirkęs bilietą penktos valandos reisui, dėl Čikagoje prasidėjusios pūgos skrydis buvo atidėtas, o dėl vienos valandos skirtumo tarp Niujorko ir Čikagos, La Gardijos oro uoste ji nusileido tik po dešimtos. Kol atsiėmė bagažą, sėdo į taksi, namus pasiekė tik prieš pat vienuoliktą.

Namuose jų jau laukė Džesės padengtas stalas ir pagal užsakymą atvežtas maistas. Po kelių minučių jie jau užkandžiavo kelių rūšių sumuštiniais, riekelėmis pjaustytu ananasu, braškėmis ir Džesės parinktais pyragaičiais. Džesei jis buvo sakęs, kad jo motina, kaskart iš kur nors sugrįžusi namo, pirmiausia išgeria arbatos. Vakar vakare parsivežęs ją pas save, Markas jau rado arbatą užplikytą.

Šįryt, ant ilgų medvilninių naktinių užsimetusi chalatą, Marta Sloun pasakė:

– Negaliu patikėti, kad taip ilgai miegojau. Nemaniau, kad išvis užmigsiu. Kai vakar atvažiavau pas tave, maniau, kad kiaurą naktį pragulėsiu atmerktomis akimis ir vis galvosiu, galvosiu. Net nesupratau, kad buvau tokia alkana. Vakar per visą dieną buvau suvalgiusi tik riekelę skrudintos duonos pusryčiams. Bet po tokios skanios vakarienės radusi dar ir paklotą lovą, matyt, atsipalaidavau ir... Ak, kaip man to reikėjo!

– Žinoma, mama. Atrodei tokia išsekusi.

Markas jau buvo apsirengęs eiti į darbą. Tik apykaklė dar buvo prasegta ir kaklaraištis neužrištas. Vakar jis papasakojo motinai, kad trečiadienio vakarą, prieš jai skambindamas, buvo užėjęs pas Haną Koneli pasikalbėti apie Treisę. Hanos draugė Džesika Karlson tada pasisiūlė pabūti su juo, kol jis kalbėsis su mama.

– Manau, tu supratai, kad aš buvau nusiminęs ir susijaudinęs, bet tikiuosi, tavęs dar labiau nenuliūdinau? – paklausė jis.

– Ne, ką tu. Džiaugiuosi, kad nebuvai vienas, kai man paskambinai. Gerai, kad su tavim buvo draugė.

– Su Džese buvau susipažinęs tik prieš keletą minučių, – paaiškino jis. – Nors, tiesą sakant, ne visai. Pirmą kartą ją ir Haną Koneli sutikau praeitą savaitę, tą pačią dieną, kai čia atsikrausčiau. Kartu kėlėmės liftu. Tada net nebūčiau pagalvojęs, kad Treisės kūną suras Hanos šeimai priklausančioje žemėje. Mes juk buvome visiškai nepažįstami, atsitiktinai susitikę žmonės.

Kalbėdamas apie Treisę, jis apdairiai pridurdavo žodį „kūnas“. Jis stengėsi apsaugoti motiną nuo minčių apie tai, ką iš tikrųjų atrado toje smegduobėje. Griaučius su pigiu pakabučiu kaklo vietoje.

Kurį laiką jie sėdėjo tylėdami, o paskui Marta tarė:

– Gyvenime būna keisčiausių sutapimų, Markai. Ar pameni tą Bairono eilutę: „Keistesnė už bet kokius pramanus“?

– Be abejo, prisimenu.

– „Tai keista, bet tiesa, nes tiesa visuomet keista. Keistesnė už bet kokius pramanus.“

– Tarsi kaip tik man būtų parašyta, – užsidegęs tarė Markas ir užbaigė gerti antrą puodelį kavos. Jis suprato, kad abu stengia-

si parengti vienas kitą tam, kas neišvengiamai turėjo įvykti. Kai mama persirengs, jie patrauks į teismo medicinos būstinę sutvarkyti visų popierių, kad Treisės palaikai būtų išsiųsti į laidojimo namus Kevanyje. Kitą savaitę ten turėtų įvykti laidojimo mišios, po kurių Treisė bus palaidota greta tėvo, vos už poros kilometrų nuo namų esančiose kapinaitėse. Pagaliau Treisė sugrįš namo.

Markas vis nesiryžo dar kartą pasisiūlyti į teismo medicinos būstinę nuvažiuoti vienas, todėl tempdamas laiką grįžo prie pasakojimo apie Džesę:

– Mama, Džesė taip pat advokatė. Ji labai protinga ir labai maloni.

Motiniška nuojauta Martai Sloun kuždėjo, kad jos sūnus tai merginai neabejingas.

– Norėčiau su ja susipažinti, Markai. Papasakok man apie ją.

– Jai apie trisdešimt. Ji aukšta, liekna, pečius dengiančiais ugniniais plaukais.

Tačiau Markas neišdrįso papasakoti mamai, kaip vakar vakare, kai pasikalbėjęs su ja padėjo telefoną ir delnais užsidengęs veidą bandė sutramdyti besiveržiančią raudą, Džesė jį apkabino ir pasakė: „Išsiverk, Markai. Tau palengvės." O vėliau, žinodama, kad jis dar nevakarieniavęs, iškepė jiems abiem plaktos kiaušinienės.

Džesė ir vakar jam skambino pasiteirauti, kaip jis jaučiasi, o sužinojusi, kad jo motina atskris tik vėlai vakare, pasisiūlė paruošti jiems lengvą vakarienę.

– Abejoju, ar ji norės sočios vakarienės, – kalbėjo ji. – Jeigu įmestum savo buto raktus į Hanos pašto dėžutę, užneščiau tau į namus ko nors užkąsti. Prie tavo namų yra labai nebloga kulinarijos krautuvėlė, apie kurią tikriausiai dar nežinojai. Be to, su Hana jau sutarėme nueiti kur nors netoliese pavakarieniauti, todėl man tikrai nebus sunku.

Marta Sloun atsistūmė kėdę.

– Markai, kol dar kartą nepasisiūlei vienas pats sutvarkyti visų Treisės reikalų, einu išsimaudyti po dušu ir persirengti. Mes drauge viską padarysime.

Markas žinojo, kad su mama geriau nesiginčyti. Jis nurinko stalą, sudėjo į indaplovę per pusryčius panaudotas lėkšteles ir nu-

ėjo į svetainę laukti mamos. Jis pajuto, kad kambary kažkas pasikeitė. Apsidairė ir suprato, kas ne taip. Paveikslai, kuriuos jis buvo sustatęs ant grindų, jau kabojo ant sienų ir būtent tose vietose, kur jis ir ketino savaitgalį juos pakabinti.

Aišku, tai buvo Džesės darbas. Pakviesiu ją šįvakar su mumis pavakarieniauti, pagalvojo Markas. Žinau, kad ir mama norėtų su ja susipažinti ir padėkoti už rūpestį. Ir aš noriu ją pamatyti. Imsiu ir dabar pat paskambinsiu.

Markas energingai nužingsniavo į miegamąjį pasiimti kaklaraiščio, švarko ir paskambinti Džesei. Toks veiklus jis nesijautė nuo tada, kai namus paliko Treisė. Nuo tada, kai kieme ji mėtydavo jam beisbolo kamuoliuką, kai vesdavosi jį į kiną ir nupirkdavo saldainių arba spragintų kukurūzų, o kartais ir vieno, ir kito.

88

Pradėjęs internete ieškoti informacijos apie Konelių šeimą, Nikas Grekas nė nenumanė, kad ras tiek daug medžiagos apie Denį Frensį Konelį – ekscentrišką, valdingą, bet kartu ir nuostabų Keitės ir Hanos Konelių senelį.

Apie jį buvo parašyta dešimtys straipsnių. Daugelyje jų buvo aprašoma jo sunki vaikystė Dubline, kur jis buvo gatvės padauža, ne kartą patekęs policininkams į nagus už smulkias vagystes. Nikas perskaitė ir apie tai, kad, ilgą laiką išsisukinėjęs nuo mokyklos, aštuonias klases Denis baigė tik sulaukęs šešiolikos, bet paskui per dvejus metus užbaigė aukštesniąją mokyklą ir net gavo stipendiją studijuoti Švč. Trejybės koledže, ir baigė jį su pagyrimu trumpiau nei per trejus metus.

Iš paauglystėje ir ankstyvoje jaunystėje darytų Denio nuotraukų žvelgė liesas, aukštas vaikinas rimtomis, net su savotiška pagieža į pasaulį žvelgiančiomis akimis.

Jeigu jis ir pyko ant viso pasaulio, turėjo tam teisę, pagalvojo Grekas, perskaitęs, kad Konelio tėvas su savo broliu dvyniu žuvo būdami vos dvidešimt šešerių, patekę į spąstus užsiliepsnojusiame fabrike, kuriame sunkiai dirbo septynias dienas per savaitę.

Kai žuvo Denio tėvas, jo motina, kuriai tuomet buvo vos dvidešimt ketveri, buvo šeštą mėnesį nėščia. Po trijų mėnesių ji pagimdė dvynukus, bet berniukai buvo tokie maži ir silpni, kad išgyveno vos keletą dienų. Būdamas septynerių, Denis jau turėjo rūpintis savo silpna ir sielvarto prislėgta motina. Jis elgetaudavo, imdavosi įvairiausių smulkių darbelių, o kartais net vogdavo.

Kai jam buvo dešimt metų, viena maloni senutė, nebegalėjusi gyventi savarankiškai, pasamdė jo motiną dirbti namų šeimininke. Suteikusi jiems abiem pastogę, moteriškė netruko pastebėti, kad Denis nepaprastai sumanus vaikas, ir įkalbėjo jį grįžti į mokyklą.

Skaitydamas apie tolesnį Konelio įmonės įkūrėjo gyvenimą, Grekas pagalvojo, kad jis buvo piktas ir labai išdidus žmogus. Jis paskubomis pervertė pasakojimus apie tai, kaip Denis atplaukė į Jungtines Valstijas, kaip gavo darbą Volstrite ir kokiu būdu užsidirbo pirmuosius pinigus.

Perskaitęs iki šios vietos, Nikas išjungė kompiuterį ir, įprastu laiku sėdęs į traukinį, parvažiavo namo. Tačiau penktadienį aštuntą valandą ryto jis jau vėl sėdėjo prie stalo savo kontoroje ir tęsė paieškas internete.

Nikui Grekui pasidarė įdomiau, kai jis perskaitė, jog Konelis vedė tik sulaukęs penkiasdešimt penkerių. Konelis tada sakęs: „Žmogus nori žinoti, kad palikuonys galės mėgautis jo darbo vaisiais."

Ne pati geriausia ir romantiškiausia priežastis vesti, pagalvojo Grekas, žiūrinėdamas Denio Konelio ir jo išrinktosios, iš pažiūros drovios trisdešimt penkerių metų Bridžitos Okonor, vestuvių nuotraukas.

Pranešimams apie naujagimius skirtoje laikraščio „New York Times" skiltyje buvo parašyta, kad jų sūnus Daglas gimė tų metų gruodžio 31 dieną. Po metų, sausio pirmąją, Manhatano rotušėje buvo švenčiamas jų antrojo sūnaus – Konoro – vienų metų gimtadienis.

Ką tai reiškia? – mintyse svarstė Nikas. – Po metų ir Daglas būtų šventęs vienų metų gimtadienį. Ar Konoras buvo įvaikintas? Atsakymą į šį klausimą jis rado nedideliame religiniame laikraštuke. Vienam užuojautos kupinam kunigui Denis Konelis pasipasakojo, kad jo sūnūs buvo identiški dvyniai. Vienas jų gimė gruodžio trisdešimt pirmąją, o kitas – po keturių minučių, bet jau kitų metų sausio pirmąją.

Jis teigė gyvenęs nuolatinėje baimėje, kad nepasikartotų šeimos prakeiksmas, kuris pasireiškė tada, kai gaisro liepsnose žuvo Denio tėvas ir jo brolis dvynys, o vėliau, vos tik gimę, mirė jo dvy-

nukai broliai. „Būdama nėščia, mano motina badavo“, – pasakojo jis kunigui.

Denis Konelis prisipažino slapta vylęsis, kad jo vaikams pavyks išvengti šeimos prakeiksmo, nes jie į šį pasaulį atėjo skirtingais kalendoriniais metais, jų neištiks toks pat likimas, kaip jo tėvą, dėdę ir jaunesniuosius broliukus. Jis pasakojo niekada nevadinęs jų dvynukais ir kitiems neleidęs to daryti. „Jie niekada nevilkėdavo vienodų rūbų. Mes niekada nešvęsdavome jų gimtadienių kartu. Jie visuomet lankė skirtingas mokyklas.“

Nikas Grekas suvokė, kad vaikystėje išgyventos netektys nulėmė tai, kaip Denis Konelis augino savo vaikus. Jis norėjo, kad jie visuomet rungtyniautų tarpusavyje ir būtų stiprūs. Norėjo, kad žaistų futbolą skirtingų mokyklų komandose. Susižeidę jie turėjo sukandę dantis užbaigti rungtynes iki galo. Net ir ankstyvoje vaikystėje jis jiems neleisdavo skųstis dėl negalavimų. Jeigu kuris nors nukrisdavo važiuodamas dviračiu, tėvas priversdavo vėl ant jo sėsti ir minti toliau.

Kai Denio sūnui Daglui buvo dvidešimt vieni ir jis buvo ką tik baigęs Brauno universitetą, žurnalistas jo paklausė: „Ar kada nors jautėtės privilegijuotas?“ Daglas jam atsakė: „Ir taip, ir ne. Žinau, kad daug kas mano, jog daugeliu atžvilgių gyvenu geriau už kitus. Bet, kita vertus, gerai prisimenu prezidento Kalvino Kulidžo sūnaus interviu, kuriame jis pasakojo vieną vasarą dirbęs labai sunkų darbą, o kai draugas jo paklausė, ko jis taip kankinosi, būdamas Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento sūnus, atsakė: „Būtų jis tavo tėvas, ir tu būtum ėjęs dirbti.“ Mano tėvas buvo lygiai toks pat. Jokių nuolaidų jis mums nedarė.“

Grekas atsilošė krėsle ir susimąstė apie tai, ką perskaitė. Atsakymai slypi praeityje, pagalvojo. Atsakymai visuomet slypi praeityje.

Norėdamas rasti patvirtinimą to, ką manėsi supratęs, Grekas vėl palinko prie kompiuterio. Dabar jis ieškojo Konoro ir Siuzanos Koneli laidotuvių nuotraukų.

89

Hana nesuprato, kodėl ją slegia nerimas. Penktadienį apie vidurdienį jai skambino Džastinas.

– Kaip laikosi tavo tėvas ir sesuo?

– Šįryt aplankiau Keitę. Ji dar gulėjo be sąmonės, bet daktarai nusprendė perkelti ją į paprastą palatą. Tai ženklas, kad jai jau geriau. Ir aš dėl to labai džiaugiuosi.

– Hana, bet tave vis tiek kažkas neramina? Kas girdėti iš tėvo?

– Maždaug prieš valandą man skambino. Nesmagu taip kalbėti, bet jaučiu, kad jis bijo, jog atsibudusi iš komos Keitė gali prisipažinti drauge su Gasu sukėlusi sprogimą, ir jo visai nedžiugina, kad jo duktė, mano sesuo, gali pagaliau pasveikti. Man atrodo, jam visą laiką rūpi tik pinigai.

– Kada vėl važiuosi pas Keitę?

– Kaip visuomet užsuksiu važiuodama iš darbo.

Nenoriai su Hana atsisveikinęs, Džastinas pagalvojo, ar nevertėtų nusiųsti Keitei gėlių, juk netrukus ji bus perkelta į vienvietę palatą. „Ne. Kilo geresnė mintis. Kai ji atsigaus, nunešiu jai į ligoninę jos bromeliją“, – nusprendė jis ir patenkintas savimi grįžo prie darbo stalo, ant kurio gulėjo visa šūsnis dokumentų.

Jis buvo parengęs investicinio paketo pasiūlymą vienai našlei, kuri neturėjo žalio supratimo, ką veikti su paveldėtu turtu. „Savo kreditine kortele pirkdavau ką panorėjusi, – pasakojo ji, – o mano vyras Bobas apmokėdavo visas sąskaitas.“

„Bobas daug uždirbdavo, – pagalvojo Džastinas, – bet ir išleisdavo daug. Aišku, nieks nedraudžia leisti savų pinigų.“ Mintys apie pinigus jam vėl priminė Haną. „Iš to, ką ji man pasakojo, atrodo,

kad jos tėvas gyvena plačiau, negu leidžia jo pajamos. Nenuostabu, dabar jis jaudinasi, kad gali negauti draudimo išmokos. Jeigu Hana sakė tiesą, antikvarinių baldų muziejus buvo apdraustas dvidešimčia milijonų dolerių. Tai pernelyg dideli pinigai, kad galėtum leisti jiems išslysti iš rankų.“

90

Penktadienį Frenkas Ramsis, kaip paprastai, prabudo šeštą ryto. Nors išvakarėse jį nuliūdino Pegės skambutis, jis puikiai išsimiegojo. Matyt, buvo tikrai pervargęs. Tačiau dabar jį vėl prislėgė kaltės jausmas, kad nuvylė tą moterį. Jis išsimaudė po dušu, apsirengė ir nusileido laiptais žemyn. Jų kavos aparatas buvo su laikmačiu, todėl gėrimas jau buvo paruoštas. Tada prisipylė puodelį karštos kavos ir atsargiai gurkšnodamas nuėjo prie šaldytuvo. Laisva ranka atsidaręs jo dureles, išsitraukė pakelį apelsinų sulčių ir dėžutę šilauogių. Paskui atsidaręs spintelę išsirinko mėgstamų dribsnių.

– Sėskis prie stalo, – pasiūlė jam Silija. – Aš paruošiu tau pusryčius.

Jis neišgirdo, kaip ji nusileido, bet kaip visada apsidžiaugė, kad ji šalia. Silija vilkėjo šilkinę pižamą su priderintu kelius siekiančiu chalatėliu. Tai buvo jo dovana praėjusio gimtadienio proga. Pardavėja jam garantavo, kad žmonai šis komplektas tikrai patiks ir, laimė, ji buvo teisi. Silei jis labai patiko. O jam patiko, kaip ji su juo atrodo.

– Užjaučiu tave dėl vakarykščio skambučio, – lyg tarp kitko pasakė ji, pildama į stiklinę apelsinų sulčių. – Iš to, ką pasakojai, suprantu, dėl ko ponia Hočkis taip nusiminė.

– Ir aš suprantu, – pritarė Frenkas. – Sile, jos vyras prisipažino trenkęs Džeimei. Girtas ar ne, vis tiek bjauriai pasielgė. O tai tik įrodo, kad buvo karšto būdo ir linkęs smurtauti.

Jis akimis padėkojo žmonai, kai ji pripylė jam į puodelį kavos.

– Be to, visiškai įmanoma, kad ir prieš dvidešimt aštuonerius metus Hočkisas sukinėjosi šiose apylinkėse ir galėjo atsitiktinai susitikti su Treise Sloun. Policija po kelis kartus apklausė visus Treisę bent šiek tiek pažinojusius vyriškius, bet taip ir nerado, už ko užsikabinti. Galbūt iš tiesų ją nužudė Klaidas. – Po trumpos pertraukėlės dar pridūrė: – Be to, šiam tyrimui vadovauja ne ugniagesių departamentas.

– Man atrodo, tu pats save bandai įtikinti, kad Hočkisas nužudė abi merginas, bet tau nelabai pavyksta, – tarstelėjo Silija.

Frenkas krūptelėjo.

– Tu mane per gerai pažįsti. Taip, stengiuosi pats tuo patikėti. Bet jaučiu, kad mes kažko nepastebėjome.

Silija įsipylė kavos ir atsisėdo priešais vyrą. Ji žinojo, Frenkui reikia klausytojo, kad galėtų garsiai išsakyti susikaupusias mintis.

– Tai ko jūs galėjote nepastebėti? – paklausė ji.

– Pavyzdžiui, ko nors apie Lotę Šmit.

– Vargšė moteris! Liaukis, Frenkai.

– Ta vargšė moteris – melagė ir apgavikė. Ta Lotė Šmit prikūrė nebūtų istorijų apie tai, iš kur Gasas gavo pinigų, už kuriuos paskui savo dukrai Minesotoje nupirko ištaigingą namą. Pasak jos, Gasas kilęs iš vokiečių aristokratų šeimos, kurios turtą konfiskavo į valdžią atėję naciai. Ji teigia, kad prieš penkerius metus jis gavo kompensaciją. Vienas mūsų ekspertų dabar tikrina tos istorijos tikroviškumą. Pažadėjo vėliausiai iki vidurdienio parengti ataskaitą.

– Spėju, Gasas tuos pinigus tikrai uždirbo sąžiningai, bet Lotė bijo, kad jis nesumokėjo visų mokesčių ir dabar ji galinti turėti nemalonumų su mokesčių inspekcija.

– Tai dar ne viskas, – pasakė Frenkas. – Jaučiu, kad ši istorija kažkaip susijusi su Konelio fabrike kilusiu gaisru. Nekyla jokių abejonių, kad tai buvo tyčinis padegimas.

Po trijų valandų, kai Frenkas su Natanu Kleinu savo kabinete Fort Totene peržiūrinėjo elektroninius laiškus, paskambino Lotės pasakojimo tikroviškumą tyręs analitikas.

– Frenkai, iškapsčiau viską apie Šmito praeitį. Ką tik persiunčiau tau elektroniniu paštu. Tau patiks. Viskas maždaug taip, kaip

tu ir tikėjaisi. Jos pasakojimas visai arti tiesos. Tik per plauką neišsisuko.

– Negaliu sulaukti, – atsakė Frenkas Ramsis. – Lotė Šmit taip puikiai suvaidino aristokrato žmoną, kad mudu su Natanu vos susilaikėm nepabučiavę jai rankos. – Ir piktai pridūrė: – Kol ji neišgrūdo mūsų iš savo namų.

91

Penktadienio rytą, norėdamas sudaryti savimi pasitikinčio žmogaus įspūdį, Džekas Vortas išdidžiai įžirgliojo į tą patį Manhatano prokuroro kabinetą, kuriame buvo apklausiamas išvakarėse. Mažiau nei prieš valandą jam paskambino detektyvas Stivensas ir pakvietė čia atvykti. Sėsdamas prie stalo priešais Stivensą, jis linksmai pajuokavo, kad jų susitikimai jau tampa kasdiene rutina. O paskui kuo nuoširdžiausiai pridūrė neturįs ko slėpti.

Apklausa prasidėjo. Viskas vyko kaip vakar. Kodėl jis nepaskambino 911, kai pasižiūrėjęs į smegduobę pamatė medalioną, kurį kadaise norėjo padovanoti Treisei Sloun?

– Sakiau vakar ir šiandien pakartosiu, o jeigu dar ir rytoj mane klausinėsite, vis tiek sakysiu tą patį: aš supanikavau. Žinoma, privalėjau paskambinti 911. Teisingiausia būtų buvę iškart paskambinti. Bet jūsų kolegos prieš dvidešimt aštuonerius metus mane per tokią mėsmalę perleido, kad aš pabūgau. Aišku, turėjau susiprotėti, kad ir šį kartą nepavyks išsisukti. Taigi, dabar aš čia.

Dvi valandas Matas Stivensas uždavinėjo tuos pačius klausimus, kaip ir dieną prieš tai, kol galiausiai ištraukė savo kozirių kortą:

– Džekai, mes jau žinome, kas tą vakarą nutiko Treisei. Turime patikimą liudininką, mačiusį, kaip ji savo noru įlipo į automobilį.

Stivensas su kitais dviem detektyvais atidžiai stebėjo Džeko reakciją, nes tą vakarą būtent jis pasisiūlė pavėžėti Treisę. Tačiau Vortas nė kiek nesusijaudino.

– Kodėl tas jūsų vadinamasis „patikimas liudytojas“ nepapasakojo šito iškart po to, kai Treisė dingo? – su pašaipa balse paklausė jis. – Tikriausiai tikėjotės mane pritrenkti šia išgalvota istorija?

– Ji įsėdo į vidutinio dydžio furgoną. Jis buvo juodos spalvos, o ant šono auksinėmis raidėmis buvo užrašyta: „Antikvarinių baldų kopijos“! – atšovė Matas Stivensas.

– Aš jumis netikiu! – suriko Džekas Vortas. – Jūs viską išsigalvojote! Jau sakiau, kad mielai atlikčiau melo detektoriaus testą. Noriu, kad dabar pat patikrintumėte mane melo detektoriumi! Paskui keliausiu namo, o jūs galėsite savo pasakaites sekti kitam pirmam pasitaikiusiam naivuoliui.

Džekas vos susilaikė nepareikalavęs advokato, bet nuojauta jam kuždėjo, kad tada jų akyse gali pasirodyti kaltas, ir prikando liežuvį. „Praeisiu patikrinimą melo detektoriumi ir įrodysiu kartą ir visiems laikams, kad aš nė velnio nežinau apie tai, kas nutiko Treisei Sloun, – nusprendė jis. – Man visai nerūpi, kas jai atsitiko. Kokie paistalai! Jie mano, kad aš visiškai kvailas?“

92

Penktadienį pirmą valandą Frenkas Ramsis su Natanu Kleinu jau stovėjo prie Lotės Šmit namų durų. Jie tyčia prieš atvažiuodami jos neperspėjo, nenorėdami išgąsdinti. Be to, nenorėjo, kad jiems atvykus ji jau būtų šalia savęs pasisodinusi kokį advokatą.

Kai atidariusi duris Lotė juos išvydo, jos veidas suakmenėjo. Tačiau Frenkas jos akyse įžvelgė baimę.

– Užeikite, – pavargusiu ir kiek prislopintu balsu pakvietė Lotė. Ji kilstelėjo ranką su mobiliuoju telefonu ir paaiškino: – Kalbuosi su dukra. Tik pasakysiu, kad paskambinsiu jai vėliau.

Ji nusivedė juos į valgomąjį, kur ant stalo vis dar gulėjo trečiadienį rodytos nuotraukos. Abu tyrėjai neprašomi atsisėdo į tas pačias vietas, kuriose sėdėjo praeitą kartą.

Lotė nesislapstydama kalbėjo mobiliuoju telefonu su dukra:

– Grečena, atėjo gaisro aplinkybių tyrėjai. Tie patys, su kuriais kalbėjaisi per laidotuves. Paskambinsiu tau vėliau.

– Įjunk garsiakalbį, ir aš pati su jais pasikalbėsiu! Pasakysiu, kad atstotų nuo tavęs!

Ramsis su Kleinu puikiai girdėjo šaukiančią Grečeną, bet Lotė išjungė telefoną. Ji atsisėdo priešais ir, pasidėjusi rankas ant stalo, paklausė:

– Ko dabar norite?

– Ponia Šmit, bijau, kad šiais laikais galime nesunkiai patikrinti bet kokią istoriją, – ramiu balsu tarė Frenkas Ramsis. Luktelėjęs pridūrė: – Net ir tokią kaip jūsų. Tiesa ta, kad jūsų vyras iš tiesų užaugo von Miulerių dvare. Bet jis nebuvo jų šeimos narys ir

tuo labiau – turtų paveldėtojas. Jo tėvas dirbo tenai sodininku, kaip ir senelis bei prosenelis. Augustas von Miuleris iš tiesų buvo aristokratas. Jis buvo vienintelis sūnus ir turėjo penkis vaikus, o tiksliau – penkias dukteris.

Frenkas atvertė nuotraukų albumą ir pirštu bakstelėjo į jau anksčiau Lotės rodytą fotografiją.

– Šioje nuotraukoje iš tiesų jūsų vyras su von Miulerio mergaitėmis. Vaikystėje jis su jomis žaisdavo. Tačiau bet koks veido panašumas yra grynai atsitiktinis, nes visos jo dukterys buvo mėlynakės šviesiaplaukės. Vargiai rastumėte savo vyro panašumų su feldmaršalo Augusto Miulerio šeimos nariais.

Ramsis atsikvėpė ir kiek palūkėjęs kalbėjo toliau:

– Tiesa ir tai, kad į valdžią atėjus Hitleriui, Miulerių šeima buvo suimta ir dingo be žinios. Pilį ir visą turtą konfiskavo naciai. Tarnams, kurie prižiūrėjo ūkį, buvo leista išvykti. Maždaug tuo metu jūsų vyro tėvas mirė nuo širdies smūgio. Jūsų vyrą užaugino jo motina, o ne kokia nors jį įvaikinusi geraširdė slaugė. Per karą išlikusios dvaro vertybės buvo grąžintos tolimam von Miulerio pusbroliui.

Lotė klausėsi nė nemirktelėdama.

– Ponia Šmit, jeigu jūsų vyras turėjo gerą skonį ir buvo valdingo charakterio, tai tik todėl, kad užaugo matydamas tokį elgesį, o ne dėl to, kad jo gyslomis būtų tekėjęs mėlynas kraujas, – pridūrė Kleinas. – Ar nemanote, kad atėjo laikas pasakyti teisybę apie tai, iš kur Gasas gavo pinigų Grečenos namui?

– Noriu paskambinti savo advokatui, – sulemeno Lotė Šmit.

Abu tyrėjai pakilo eiti. Tačiau, kai jau buvo bežengią pro duris, Lotė sušuko:

– Ne, palaukit. Kokia prasmė? Papasakosiu jums viską, ką žinau.

93

Prijungtas prie melo detektoriaus, Džekas Vortas ir toliau stengėsi atrodyti savimi pasitikintis.

– Pamatę rezultatus, suprasite, kad tik veltui gaišote laiką, – pasakė jis detektyvui Matui Stivensui, o paskui dar pridūrė: – Ir mano laiką.

– Pamatysim, – atkirto Stivensas ir pradėjo ilgą litaniją įprastų klausimų apie Džeko praeitį, į kuriuos jis turėjo atsakyti nemeluodamas. – Kuo jūs vardu? Kiek jums metų? Kur dirbate? Kiek metų ten dirbate? Ar jūs vedęs? Ar turite vaikų?

Uždavęs įprastus klausimus, detektyvas Stivensas perėjo prie jo tiriamai bylai svarbių klausimų:

– Ar esate vairavęs Konelio įmonei priklausantį furgoną?

– Kartais tekdavo, – trumpai atsakė Džekas. – Kai savo automobilį atiduodavau remontuoti, jie man leisdavo parvažiuoti namo vienu iš mažesniųjų furgonų.

Matui Stivensui nepatiko, kad Vortas nepraranda pasitikėjimo savimi.

– Kokios spalvos Konelio įmonės furgonai?

– Juodi su aukso spalvos užrašais. Senasis Konelis manė, kad tai atrodo prašmatniai. Po jo mirties niekas nepasikeitė.

– Ar vairavote vieną iš tokių furgonų tą vakarą, kai dingo Treisė?

– Ne. Blogai jaučiausi, todėl grįžau namo ir nuėjau miegoti.

Matas Stivensas atkreipė dėmesį, kad Vorto reakciją fiksuojančio kompiuterio rodmenys stebėtinai stabilūs.

– Bet tai nesvarbu, – dėstė Vortas. – Net jeigu būčiau vairavęs rolsroisą, Treisė vis tiek nebūtų į jį sėdusi. Ji į mane niekada nežiūrėdavo.

– Ar numanote, kas dar tą vakarą galėjo vairuoti įmonės furgoną?

– Ne, nenumanau.

Stivensas pastebėjo, kad ir šis klausimas nesukėlė jokios fiziologinės reakcijos.

– Ar žinote, ką dar iš Konelio įmonės darbuotojų pažinojo Treisė Sloun?

– Ne, nežinau.

– Gerai. Pakalbėkime apie kitką, – nusileido Stivensas. – Ar kada buvote sutikęs Džeimę Gordon?

Kompiuterio rodmenys staiga pradėjo keistis.

– Ne, niekada nebuvau jos sutikęs.

– Ar žinote, kas nutiko Džeimei Gordon?

– Ne, nežinau, – užsispyręs tvirtino Vortas, tačiau kompiuterio ekranas rodė ką kita.

– Ar jūs nužudėte Džeimę Gordon? – griežtai paklausė detektyvas Stivensas.

Kai po šio klausimo kompiuterio rodyklė šovė į viršų, Džekas Vortas nusiplėšė nuo savęs visus laidus ir pašoko nuo kėdės.

– Man jau pakaks! – suriko jis. – Maniau, kad kalbėsime tik apie Treisę Sloun. Jūs visiems apskelbėte, kad Džeimę Gordon nužudė kažkoks benamis. Dabar norite prikabinti tą žmogžudystę man? Buvau su jumis atviras ir stengiausi padėti, bet dabar aš noriu advokato.

94

Keitė sukrutėjo. Ji pajuto, kaip daiktas, kuriuo ji buvo vežama, į kažką atsitrenkė.

„Kur aš? – klausė savęs mintyse. – Ar aš sapnuoju?“

– Kampinis kambarys, – pasakė nepažįstamas balsas. – Numeris šeštas.

Keitė pradėjo prisiminti. Ji susitiko su Gasu automobilių aikštelėje. Jie nuėjo į muziejų.

„Užuodžiau dujas, – prisiminė ji. – Ant mūsų užkrito kažkoks sunkus daiktas. Aš ištempiau jį į lauką. Ar Gasas sveikas? Kodėl jis taip susinervino, kai paprašiau jo ten susitikti? Aš tikriausiai ligoninėje. Skauda galvą. Prie rankų prijungti kažkokie vamzdeliai. Mane kankina vis tas pats košmaras. Kodėl?“

Keitė pabandė atmerkti akis, bet nepavyko. Ji vėl nugrimzdo į gilų miegą...

Košmaras sugrįžo. Tik šį kartą ji jau žinojo, kuo viskas baigsis.

„Jis pagavo mane prie laiptų. Sučiupo mane. Aš surikau: „Tu ne mano tėvelis! Tu ne mano tėvelis!“ Jis delnu uždengė man burną ir nunešė mane į miegamąjį. Aš spardžiausi. Stengiausi iš jo ištrūkti. Tada jis mane nutėškė ant lovos ir pasakė: „Žiūrėk, Keite! Žiūrėk!“ Tada kumščiu trenkė į mamytės tualetinio staliuko veidrodį. Pažiro stiklai, o jo delnas buvo kruvinas. Paskui jis pasakė: „Ir tau taip trenksiu, jeigu dar kartą taip pasakysi!“ Jis sugriebė mane už pečių ir stipriai papurtė. „Prižadėk, kad daugiau taip niekada nesakysi!“

„Tu ne mano tėvelis!“ Aš verkiau. Buvau labai išsigandusi. „Prižadu! Prižadu! Daugiau nesakysiu.“

„Prisimenu, kad sakiau tai dar kartą, – pagalvojo Keitė. – Tada, kai susižeidžiau ir jie atvežė mane čia. Tada, kai jis palinko prie manęs. Aš jam pasakiau, o paskui išgirdau, kaip jis sako Hanai, kad gailiuosi dėl sprogimo. Bet jis jai melavo! Aš ne taip sakiau. Sakiau: „Tu ne mano tėvelis." Reikia papasakoti Hanai. Aš noriu atsibusti, bet negaliu. Aš stengiuosi, bet niekaip neatsibundu..."

95

Peržiūrėjus Konoro ir Siuzanos Konelių laidotuvių nuotraukas, pasitvirtino visi Niko Greko įtarimai. Laidotuvės buvo atidėtos trims savaitėms, kad Daglas Konelis kaip reikiant sustiprėtų po visų patirtų sužalojimų ir galėtų jose dalyvauti.

Silpnas ir prislėgtas, ašarų pilnomis akimis Daglas Konelis stovėjo tarp dviejų karstų. Kalbant atsisveikinimo maldą, jis nevalingai sugniaužė kumštį. Grekas atkreipė dėmesį, kad tai buvo kairė ranka, kurią vaikystėje žaisdamas futbolą buvo sunkiai susižalojęs Konoras. Jo brolis Daglas, matyt, būtent apie tai kalbėjo interviu, kai sakė, kad Konorui susižeidus, tėvas vis tiek vertė jį sportuoti ir mankštinti ranką, kad sugijusi ji būtų tokia pat stipri. Konorui išliko nervingas įprotis gniaužti kumštį net ir po to, kai ranka visiškai sugijo, o tai labai erzino jų tėvą.

Net ir daug mačiusį Greką pribloškė tai, ką jis pamatė. Prie karsto stovintis vyras laikė sugniaužęs kumštį... Ar gali būti, kad čia stovi ne Daglas Konelis? Gal Daglo Konelio kūnas guli karste greta savo žmonos Siuzanos karsto? Gal būtent Konoras išsigelbėjo sudužus laivui ir pasinaudojo šiuo šansu pradėti naują gyvenimą? Gal jis pasisavino brolio tapatybę ir tapo Daglu?

Viename iš Greko skaitytų straipsnių buvo parašyta, kad senasis Konelis buvo nusprendęs didžiąją įmonės akcijų dalį ir teisę vadovauti verslui palikti savo pirmagimiui, o jam mirus – jo įpėdiniams. Antrajam sūnui turėjo atitekti tik nedidelė akcijų dalis ir nereikšmingos pareigos įmonėje.

Mirus Deniui, įmonės prezidentu tapo jo sūnus Daglas. „Nemanau, kad Konoras sąmoningai sukėlė tą avariją, – pagalvojo

Grekas. – Galbūt po tos baisios nelaimės gulėdamas ligoninėje Konoras suprato, kad tai gera proga praturtėti, ir ja pasinaudojo? Jis žinojo, kad brolis ir jo žmona Siuzana žuvo. Jis nenorėjo, kad įmonė atitektų Keitei ir Hanai. Ligoninėje jis prisistatė esąs Daglas, ir jam pavyko visus apgauti."

Grekas išsitraukė Treisės Sloun bute rastą nuotrauką, kurioje buvo ir Konoras Konelis. Atidžiau ją apžiūrėjęs, pamatė, kad ir čia Konoras ant stalo padėjęs sugniaužtą kumštį. Jis buvo nuolatinis Tomio bistro lankytojas. Dingus Treisei, jo pavardė buvo įtraukta į apklaustinų žmonių sąrašą. Tačiau paskui paaiškėjo, kad Konoras žuvo prieš kelias savaites. „Tiksliau, mes manėme, kad jis žuvo."

Ar galėjo būti, kad Treisė Sloun kėlė pavojų Konorui Koneliui? Tačiau kokį? Tą vakarą, kai įsėdo į juodą furgoną, Treisė tikriausiai manė, kad lipa į jo brolio, Daglo Konelio, vairuojamą automobilį. Konoras turbūt suprato, kad ji pastebėjo jo įprotį gniaužti kumštį, ir išsigando, kad ji gali viską sugriauti.

Grekas surinko detektyvo Mato Stivenso telefono numerį.

– Matai, manau, jau žinau, kas nužudė Treisę Sloun.

Stivensas klausėsi pasibaisėjęs tuo, ką išgirdo.

– Logiška, Nikai. Treisė Sloun tą vakarą tikrai būtų priėmusi Konelio pasiūlymą pavėžėti, nes jo brolis buvo vienas iš draugiškiausių jos klientų. Po dvidešimt aštuonerių metų jos palaikai aptinkami jiems priklausančioje teritorijoje. Mes žinome, kad sprogimas buvo tyčinis. Iš to, ką man papasakojai, manau, kad jos kūnas ten gulėjo nuo to vakaro, kai ji įsėdo į furgoną.

– Matai, pats laikas pasikviesti poną Konorą Konelį, geriau žinomą kaip Daglas Konelis, rimtai pasikalbėti. Gaila, kad aš nebedirbu ir negaliu pats jo apklausti.

– Ir man gaila.

– Matai, nežinau kodėl, nežinau kaip, bet nuojauta man kužda, kad ir Treisės mirtis, ir Džeimės Gordon mirtis, ir tas sprogimas, per kurį žuvo Gasas Šmitas ir vos nežuvo Keitė Koneli, yra kažkaip susiję.

– Ir aš taip manau, Nikai. Mes viską išsiaiškinsime. Pažadu tau. Atsisveikinęs su tavim, iškart skambinsiu Koneliui. Noriu pasikalbėti su juo dar šiandien.

96

Hanos nerimas peraugo į nepaaiškinamą baimę. Kažkas negerai. Ji jautė. Keitė šįryt buvo dar neramesnė. Jos neperkėlė į vienvietę palatą. Kažkas ją išgąsdino. Nereikėjo man jos palikti vienos, krimtosi Hana. Reikėjo likti su ja. Ji norėjo man kažką pasakyti.

Įdomu, ar tėvas šiandien jau buvo ligoninėje jos aplankyti? – pagalvojo Hana ir išsitraukusi mobilųjį paskambino jam į namus.

Telefono ragelį po antrojo signalo pakėlė Sandra. Ji buvo akivaizdžiai nusiminusi.

– Hana, norėčiau žinoti, kas vyksta. Nuo vakar vakaro tavo tėvas labai prastos nuotaikos. Mažiau nei prieš dvidešimt minučių jam skambino kažkoks detektyvas. Aš atsiliepiau telefonu, jis paprašė pakviesti tavo tėvą. Vien už tai, kad pakėliau ragelį, Daglas mane aprėkė. Paskui tiesiog išplėšė telefoną iš rankų. Man atrodo, detektyvas jo paprašė atvykti į prokuratūrą, o tada jis apšaukė ir jį. Sakė, neva tai kažkoks sąmokslas, kad tik jis negautų draudimo pinigų. Girdėjau jį sakant: „Ką reiškia: „Džekas Vortas bendradarbiavo?" Jis man nieko nepaaiškina, bet, Hana, jaučiu, kad kažkas negerai. Jis toks įsitempęs.

– Nežinai, kur jis išvažiavo? – paklausė Hana.

– Spėju, kad išvyko susitikti su tais detektyvais. Jis pakartojo jų padiktuotą adresą. Aš pasisiūliau jį palydėti, bet jis man vos galvos nenunešė. Išlėkė pro duris kaip viesulas.

Sandra giliai įkvėpė ir pratęsė savo litaniją:

– Hana, po to, kai vakar vakare nuvažiavome į ligoninę, tavo tėvas labai susikrimto, nors Keitei jau kur kas geriau ir netrukus ją turėtų perkelti iš reanimacijos į vienvietę palatą. Atrodo, turėtų

džiaugtis, kad ji sveiksta ir bet kurią minutę gali pabusti iš komos. Aš dar bandžiau jį įkalbėti paprašyti Bernardo, kad nuvežtų mus papietauti į vieną iš tų jaukių užeigėlių prie Hadsono upės, na, žinai, netoli Vest Pointo, bet jis manęs net negirdėjo. Jis...

Hana nebegalėjo jos klausytis. Ji išjungė savo mobilųjį ir įsimetė į rankinę. Prisiminė, kad ketvirtą valandą numatytas svarbus valdybos susirinkimas, kuriame bus svarstoma ateinančio pavasario kolekcija. Jai teks praleisti šį susirinkimą. Atsistūmusi nuo stalo su visa kėde, stvėrė ant kabyklos kabantį paltą ir, užsimetusi jį ant pečių, išskubėjo iš savo mažo, jaukaus kabineto. Lėkdama prie lifto, stabtelėjo prie sekretorės stalo.

– Važiuoju į ligoninę. Privalau būti su seserimi. Atsiprašyk visų už mane. Aš nebegaliu ilgiau laukti.

Hana ištisas dešimt minučių bandė susistabdyti taksi.

– Manhatano Midtauno ligoninė! – nervingai šūktelėjo taksistui. – Ir labai prašau, pasiskubinkite!

Sunerimęs taksistas atsigręžė į ją ir paklausė:

– Panele, tikiuosi, jūs ne gimdyti skubate?

– Ne, ne. Žinoma, ne. Ligoninėje guli mano sesuo.

– Labai užjaučiu, ponia. Pasistengsiu kuo greičiau jus nuvežti.

Hanai nedavė ramybės vienintelis klausimas: ar Keitę jau perkėlė? Dvidešimties minučių kelionė taksi Hanai pasirodė lyg amžinybė. Vairuotojui sustojus, ji iššoko iš automobilio ir nulėkė į ligoninę. Prie registracijos stalo būriavosi eilė lankytojų. Atsiprašinėdama laukiančiųjų, Hana prasispraudė prie registratorės.

– Mano seserį šiandien turėjo perkelti iš intensyviosios terapijos skyriaus į vienvietę palatą. Kur ji dabar?

– Kokia jos pavardė?

– Koneli. Keitė Koneli.

Registratorė patikrino kompiuteryje.

– Ji perkelta į tūkstantis šimtas šeštą palatą. Prieš kelias minutes atvyko jos tėvas. Jis jau turėtų būti pas ją.

Nepaaiškinama baimė persmelkė Hanos širdį. Ji apsisuko ir bėgte nulėkė prie lifto. Pati nesuprasdama, dėl ko taip jaudinasi, kaip maldą kartojo: „Kad tik jai būtų viskas gerai. Prašau, kad tik jai nieko blogo nebūtų nutikę!“

97

Konoras Konelis išlipto iš lifto viršutiniame ligoninės aukšte. Prie stalo sėdinti seselė liepė jam sukti į kairę ir eiti koridoriumi iki jo gale esančios 1106 palatos.

– Tai paskutinė palata. Pati geriausia ir tyliausia visame aukšte. Iš ryto ji buvo nerami, bet dabar miega kaip kūdikis.

– Aš jos nežadinsiu, – pažadėjo Konelis. – Tik noriu ją pamatyti.

Jis apsidžiaugė išgirdęs, kad Keitė miega ir kad palata gana toli nuo budinčios seselės stalo. Jeigu seselė neseniai ją apžiūrėjo, vargu ar greitu laiku ateis dar kartą. Stengdamasis neparodyti, kad skuba, jis nužingsniavo koridoriumi iki 1106 palatos. Galvoje sukosi įvairios mintys.

Jis žinojo, kad vakar skambinęs vyras nejuokavo sakydamas, jog per savaitę nori atgauti visus pinigus. Vienintelis šansas surinkti keturis milijonus dolerių – išsireikalauti draudimo išmoką. Jis puikiai suprato, kad draudimo bendrovė nenusileis tol, kol neapklaus Keitės apie tai, kas įvyko tą naktį.

„Jeigu Keitė numirtų, jiems nepavyktų įrodyti, kad ji kaip nors susijusi su tuo sprogimu. Geras advokatas galėtų užginčyti, kad, kai ji paskambino Gasui (o ji kartais jam iš tiesų paskambindavo), šis įviliojo ją į pinkles, įkalbėjęs ateiti susitikti su juo muziejuje. Gasas turėjo pakankamai techninių žinių, kaip sukelti sprogimą, ir užtektinai pagiežos, kad įvykdytų savo sumanymą.

Tas nepatenkintas perpardavinėtojas labai gudrus ir puikiai žino, kad, atsiuntęs ką nors su manimi susidoroti, pinigų tikrai neatgautų. Jeigu man pavyktų įtikinti, kad draudimo bendrovė bus priversta per artimiausius du mėnesius man sumokėti, galbūt pa-

vyktų ir jį nuteikti dar šiek tiek palaukti. Aišku, jis priskaičiuotų tas baisias palūkanas.

Kaip mudviem su Džeku galėjo taip siaubingai nepasisekti, kad suplanavome sprogimą kaip tik tuo metu, kai į muziejų lyg tyčia atėjo Keitė su Gasu?“

Ir dar paaiškėjo, kad tas antikvarinis stalas tebuvo klastotė! Jis stovėjo muziejuje keturiasdešimt metų. „Net mano tėvas apsigavo, įsigydamas tą stalą, mintijo Konoras. O tarėsi apie antikvarinius baldus išmanąs viską!“

Mintys galvoje šokinėjo viena per kitą. Kvėpavimas padažnėjo. Praeidamas pro atviras palatos duris, Konoras linktelėjo į jį spoksančiam vyriškiui.

„Buvau viską taip kruopščiai suplanavęs, graužėsi jis, negalėdamas atsikratyti kartėlio dėl visų nesėkmių. Kai prieš penkerius metus paskyriau Džeką Vortą įmonės direktoriumi, atskleidžiau jam ir savo planus. Viskas turėjo būti labai paprasta. Per penkerius šešerius metus turėjome slapta parduoti dalį muziejuje esančių vertingų antikvarinių baldų ir pakeisti juos kokybiškomis kopijomis. Sakiau jam, kad paliksime tik keletą originalų ir tada sukelsime gaisrą. Draudimo agentams turėtų pakakti ir nesuklastotų baldų likučių.

Patyliukais išparduodami antikvarinius baldus, turėtume užsidirbti ne vieną milijoną, pasakiau tada Džekui. Kinijoje ir Pietų Amerikoje yra daugybė turčių, kurie už originalius baldus sumokėtų aukščiausią kainą ir net neklaustų, iš kieno privačios kolekcijos tie daiktai. Draudimo bendrovei pateiksime dokumentus, kad prieš gaisrą visi originalai stovėjo savo vietose mūsų muziejuje. Pasiūliau Džekui dešimt procentų nuo kiekvieno sandorio, ir jis su džiaugsmu sukirto rankomis.

Kad įgyvendintume savo planą, turėjome iš darbo atleisti Gasą. Jis net užrištomis akimis būtų pastebėjęs, kad muziejuje vietoj originalų stovi baldų kopijos.“

Penkerius metus jiedu naktimis originalius senovinius baldus pakeisdavo tiksliomis jų kopijomis. Klastotės buvo tokios puikios, kad net patyrusiai akiai būtų buvę sunku atskirti. Džekui buvo visai nesunku suklastoti žaliavų gavimo dokumentus.

„Aš savo pinigus iššvaisčiau, – graužėsi Konoras, – o Džekas, galvą guldau, didžiąją dalį saugo kokiame nors užjūrio banke.“

Jie visuomet susitikdavo po vidurnakčio. Po to, kai sukeisdavo baldus vietomis, Džekas furgonu juos nuveždavo tarpininkui į Konektikutą, o tas atiduodavo perpardavinėtojui. Tokie sandoriai vykdavo maždaug kartą per tris keturis mėnesius. Mes buvome labai atsargūs, prisiminė Konoras, priėjęs koridoriaus galą.

„Į automobilių aikštelę tas benamis, matyt, įsliūkindavo vėlai naktį. Per žinias sakė, kad jis buvo furgone, kai ta studentė atėjo su juo pasikalbėti. Jis prisipažino jai trenkęs, o paskui girdėjęs jos pagalbos šauksmą. Policija mano, kad tas benamis ją ir nužudė."

Konoras jau spustelėjo Keitės palatos durų rankeną, bet tebegalvojo apie Džeimę Gordon. Prieš porą metų, apie trečią valandą nakties, bėgdama per automobilių aikštelę, mergina pamatė, kaip jiedu iš muziejaus tempia senovinį stalą. Ji bėgo susiėmusi už skruosto. Veidas buvo kruvinas. Ji šaukėsi pagalbos ir prašė jų iškviesti policiją. „Aš stvėriau už šaliko ir apsukau jai apie kaklą. Mačiau, kaip Džekas išsigando, bet neturėjau kito pasirinkimo. Ji atsidūrė netinkamoje vietoje netinkamu laiku. Pati kalta. Ji buvo mano teritorijoje. Džekas suskydo, bet liepiau jam susiimti, ją surišti ir įkelti į furgoną. Veždamas krovinį užsakovui, jis pakeliui atsikratė ir jos lavono. Įmetė kažkur į upę.

Detektyvas sakė, kad Džekas sutiko bendradarbiauti. Ar jis policininkams pasakė, kad aš pasmaugiau Džeimę Gordon? Bet tada būtų ir pats išsidavęs. Tas faras blefavo. Džekas pernelyg protingas. Jis žino, kad policija neturi jokių įrodymų.

Jeigu Keitė numirtų, niekas niekada nesužinotų, kad aš ne Daglas Konelis. Niekas niekada neįrodytų mano kaltės ir dėl Treisės. Treisė Sloun padarė didžiausią kvailystę, parašiusi man tą užuojautos laiškelį. Ji paklausė, ar per laivo avariją aš susižeidžiau ranką. Laikraštyje išspausdintoje laidotuvių nuotraukoje ji pastebėjo, kad laikau sugniaužęs kumštį lygiai taip pat, kaip tai darydavo Konoras. Ji rašė, kad kartą Tomio restoranėlyje Konoras jai sakęs, jog tai nervinis įprotis, atsiradęs po to, kai kažkada buvo susilaužęs ranką, o tėvas liepė ją nuolat mankštinti, kad greičiau sugytų.

Buvo tik laiko klausimas, kada ji užsimins apie tą kumščio gniaužymą kam nors, kas galėtų išsiaiškinti jo paslaptį. Aš negalėjau rizikuoti. Turėjau atsikratyti tos mergiotės. Ji manė, kad tą

vakarą ją pavėžėti namo pasisiūlė mano brolis Daglas. Suklydau tik dėl to, kad nusprendžiau jos niekur nevežti ir pakasti savo fabriko automobilių aikštelėje, kurią kaip tik platino ir klojo naują šaligatvį. Aišku, buvo labai lengva paslėpti lavoną po tuo purvu. Man net į galvą nešovė, kad po tiek metų atsivers ta prakeikta smegduobė."

Stengdamasis nesukelti nė menkiausio garselio, jis įsėlino į Keitės palatą ir tyliai uždarė jos duris. Palata buvo su nedideliu prieškambariu. Perėjęs jį, jis apžvelgė erdvią patalpą. Dalis kambario buvo skirta lankytojams. Čia stovėjo nedidelė sofa ir kelios kėdės. Dėl užtrauktų užuolaidų kambaryje buvo prietema. Keitė nejudėdama gulėjo lovoje. Prie dešinės rankos jai buvo pritvirtintas kateteris, o prie kairiosios prisegti kažkokie laidai, sujungti su jos būklę registruojančiu prietaisu.

Reikėjo pasiskubinti. Jis nujautė, kad, vos tik Keitė nustos kvėpuoti, į palatą sugužės pulkas medikų. Jam nepavyks jos uždusinti. Reikia jai kaip nors sugirdyti kišenėje atsineštas stiprių migdomųjų tabletes. Kai įsijungs prietaiso pavojaus signalas, bus jau per vėlu ją išgelbėti. Jeigu ji mirtų miegodama, kaip mirties priežastis gali būti įvardyta smegenų trauma arba netinkami vaistai.

„Jie žino, kad aš čia. Jos mylintis tėvas. Išeidamas būtinai atsisveikinsiu taip, kad mane pastebėtų. Pasakysiu, kad ji vis dar miega ir padėkosiu, jog ja taip rūpinasi, pagalvojo jis. Vis tiek būsiu ne vienintelis, šiandien užėjęs į šią palatą. Galbūt jie netgi įtars kokią nors „mirties angelu" apsišaukusią seselę. Juk dabar tokių pasitaiko."

Konoras priėjo prie lovos iš šono. Įkišo ranką į kišenę ir išsitraukė buteliuką su migdomaisiais. Pagalvojęs, kad jai gali būti sunku nuryti piliules, jas perlaužė ir jų turinį supylė į vandens stiklinę, kuri stovėjo greta lovos ant naktinio staliuko. Jis palaukė, kol vaistai ištirps, o paskui, pakišęs ranką Keitei po galva, ją šiek tiek kilstelėjo.

– Laikas gerti vaistus, mano mergyte, – sušnibždėjo jis.

Keitė pramerkė akis ir net aiktelėjo akimirksniu supratusi, kad jis nori padaryti kažką negero.

– Pakartok man tai, ko sakyti tau niekam neleidau.

Kai ji neprasižiojo, jis piktai užriko:

– Pasakyk!

– Tu ne mano tėvelis! – pašnibždomis, bet tvirtai atsiliepė Keitė.

– Kaip manai, mergyt, kodėl aną vakarą aš trenkiau į veidrodį? Norėjau, kad ranka kurį laiką būtų sugipsuota, ir, jeigu kartais vėl pradėčiau nevalingai ją gniaužyti, turėčiau rimtą pasiaiškinimą, kodėl taip darau. Man labai skaudėjo, bet tik taip galėjau atsikratyti to bjauraus įpročio.

Konoras paėmė nuo staliuko stiklinę.

– O dabar išgerk. Tau neskaudės. Tik numarins tave... Jeigu negersi, aš užmušiu Haną. Keite, tu juk nenori, kad nužudyčiau Haną?

Ji išsigandusi pravėrė lūpas. Konoras priglaudė prie jų stiklinę, bet pamatė, kad jos išraiška pasikeitė. Dabar ji žiūrėjo nebe į jį, o kažkur jam už nugaros.

– Aš girdėjau, ką tu pasakei! – suriko moteris. – Girdėjau!

Pasukęs galvą, jis pamatė tiesiai už jo stovinčią Haną. Jam nespėjus atsitokėti, ji stvėrė už rankos, kurioje jis laikė stiklinę. Net ir suvokdamas, kad viskas baigta, jis stengėsi jėga supilti skystį Keitei į burną. Tačiau ji stipriai sučiaupė lūpas ir pasuko galvą į šoną. Vanduo išsiliejo jai ant kaklo ir paklodžių.

Įsiutęs Konoras atsisuko į Haną ir griebė jai už gerklės. Keitė kaip paklaikusi puolė apgraibomis ieškoti iškvietimo mygtuko. Išgirdusi, kad seselė įjungė garsiakalbį, ji vargais negalais išlemeno kažką panašaus į paskutinius Džeimės Gordon žodžius: „Padėkite! Padėkite!“

Po penkiolikos sekundžių į palatą įvirtęs augalotas sanitaras pamatė Haną, kuri iš paskutinių jėgų stengėsi atplėšti Konoro pirštus sau nuo kaklo.

Jis akimirksniu atplėšė nuo jos Konorą ir parvertęs prispaudė prie grindų. Konoras dar bandė priešintis, bet netrukus į palatą sugužėjo daugiau sanitarų. Prireikė trijų žmonių, kad jį nuramintų.

Viena seselė pripuolė prie niekaip atsigauti negalinčios Hanos.

– Kaip Keitė? – kūkčiodama paklausė Hana. – Ar jis jai nieko nepadarė?

– Ne. Jai viskas gerai. Pati pasižiūrėk! – atsakė seselė ir padėjo Hanai atsistoti ant kojų. Keitė išskėtė rankas ir Hana susmuko ant sesers lovos.

EPILOGAS

Po metų

Konoras Konelis nusprendė išvengti teismo. Jis puikiai suprato, kad prieš jį sukauptas visas kalnas įkalčių. Jis prisipažino nužudęs Treisę Sloun ir Džeimę Gordon, pripažino, kad per jį žuvo Gasas Šmitas, jog kėsinosi nužudyti savo dukterėčią Keitę Koneli ir užpuolė jos seserį Haną Koneli, kad norėjo apgauti draudimo bendrovę.

Jis prisipažino, kad po to, kai, nuskendus laivui, jį, vis dar šoko būsenos, atvežė į ligoninę, jis išgirdo, kaip viena seselė pavadino jį Daglu. Konelis suprato, kad tikriausiai per klaidą bus pastvėręs brolio piniginę. Tai buvo jo vienintelė galimybė pabėgti nuo visų bėdų.

Grįžus namo, buvo visai paprasta apsimesti Daglu. Iš pradžių jis dėjosi praradęs atmintį, pamiršęs kai kuriuos vardus, įvykius, ir tai jam padėjo.

Hana buvo dar kūdikis. Keitė vienintelė kėlė rūpesčių. Ji pajuto, kad jis nėra tikrasis jos tėvas. Supratęs, kad negalės atsikratyti nervinio įpročio gniaužyti kumštį, tyčia jos akivaizdoje trenkė į veidrodį ir susipjaustė kairę ranką. Keitė šiuos prisiminimus nustūmė giliai į pasąmonę, ir jie sugrįžo tik po to, kai ji buvo sužeista per sprogimą.

Kad ir kaip seserys pyko ir buvo prislėgtos pastarųjų įvykių, jas guodė mintis, kad pripažinęs visus savo nusikaltimus Konoras Konelis iki pat mirties bus uždarytas kalėjime.

Kai paskutinė Džeko Vorto apklausa apygardos prokuratūroje buvo staiga nutraukta, o detektyvas Matas Stivensas jį ketino

apkaltinti bendrininkavus nužudant Džeimę Gordon, jis suprato, kad dabar bet kurią minutę į jo duris gali pasibelsti policija ir jį suimti.

Iš prokuratūros jis grįžo tiesiai namo, pasiėmė savo pasą, paskubomis susikrovė lagaminą ir išvažiavo į Kenedžio oro uostą, kad spėtų septintos valandos reisu į Kaimanų salas, kuriose buvo atsidaręs neapmokestinamą sąskaitą. Jis jau stovėjo prie tryliktų vartų bilietų patikrinimo stalo, kai per garsiakalbius paskelbė, kad verslo klasės keleiviai pradedami laipinti į lėktuvą.

Tą akimirką ant peties jis pajuto tvirtą detektyvo Mato Stivenso ranką.

– Neskubėkit, Džekai. Jums teks važiuoti su mumis.

Konoras „Daglas" Konelis iš pradžių šaukė, o paskui pradėjo verkšlenti, kad tėvas vaikystėje su juo blogai elgėsi, bet galiausiai prisipažino dėl visų įvykdytų nusikaltimų. Tačiau su didžiausiu malonumu paskui save nusitempė ir Džeką Vortą, įvardijęs jį kaip savo nusikaltimų bendrininką.

Džekas Vortas buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos ir galėjo būti paleistas lygtinai tik po dvidešimt penkerių metų.

Haris Saimonas prisipažino nužudęs jauną merginą Betsę Treiner, kurią jis jėga įsitempė į nuošalų kiemą Žemutiniame Istsaide, ir buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos. Apygardos prokuratūra labai nenoriai sutiko reikalauti dvidešimties (vietoj tokiais atvejais taikomų dvidešimt penkerių) metų, kol jis galės prašyti būti paleidžiamas lygtinai. Nojui Grinui pavyko įrodyti, kad jo kliento suteikta informacija apie tai, jog Treisė Sloun prieš mirtį įsėdo į baldus vežiojantį furgoną, pasitarnavo išaiškinant nusikaltimą.

Detektyvams nekilo abejonių, kad Klaidas Hočkisas jei ir būtų mėginęs padėti Džeimei Gordon, nebūtų suspėjęs Konorui sutrukdyti ir tikriausiai pats būtų buvęs nužudytas.

Spaudai perduotame policijos pranešime Vietnamo karo veteranas Klaidas Hočkisas buvo visiškai reabilituotas pripažinus, kad jis niekaip nesusijęs su Džeimės Gordon mirtimi. Tai išgirdusi, dėkinga Pegė Hočkis paskambino padėkoti Frenkui ir pridūrė:

– Dabar Klaidas iš tikrųjų gali ilsėtis ramybėje, o aš – toliau gyventi savo gyvenimą.

Lotė Šmit pateikė paskutinę dėlionės detalę. Sužinojęs, kad bus atleistas iš darbo, Gasas įsiuto ir surezgė keršto planą. Pasitelkdamas profesinius įgūdžius, jis pagamino tobulą Fontenblo stiliaus rašomojo stalo kopiją. Pasitaikius progai, savo kūrinį jis sukeitė su muziejuje stovinčiu originalu ir pardavė jį juodojoje rinkoje. Už gautus tris milijonus dolerių grynųjų Gasas nupirko Grečenai namą ir rentą iki gyvenimo pabaigos.

Būtent šį stalą, pats to nežinodamas, Konoras ir pardavė antikvarinių daiktų perpardavinėtojui, kuris vėliau jam grasino. Konoras nė nenutuokė, kad tai Šmito rankų darbo kūrinys.

Keitė ir Hana atsisakė kelti Lotei ieškinį dėl Gaso pavogto antikvarinio stalo. Jos nusprendė, kad Lotė ir taip daug prisikentėjo, ir leido Grečenai pasilikti savo namą.

Keitės plaukai dabar jau buvo ataugę iki pečių, o nuo sprogimo metu patirto smūgio, kuris jos vos nepražudė, ant kaktos buvo likęs tik neryškus randelis. Vieną dieną Hanai ji pasakė:

– Negaliu patikėti, kad jau metai prabėgo nuo tos dienos. Policijai sakiau, kad tuo metu nesupratau, kodėl Gasas tą naktį taip nervinosi. Aš įtariau, kad stalas, kurį muziejuje mačiau daugybę kartų, kažin koks kitoks. Todėl ir paprašiau Gaso paryčiais susitikti prie muziejaus. Maniau, kad Vortas iš mūsų vagia, ir žinojau, kad Gasas akimirksniu atpažintų sukeistą klastotę. Dabar aišku, kad Gasas ir sukeitė tuos stalus.

Jos sėdėjo ant sofos Keitės bute. Ant greta stovinčio staliuko gulėjo šūsnis dokumentų. Tai buvo Konelių žemės nuosavybės pardavimo dokumentai, kuriuos abi ką tik pasirašė.

Netrukus pas jas turėjo ateiti vakarienės keli draugai. Markas su Džese pastaruoju metu tapo tiesiog neišskiriami... Marko motina buvo trumpam atskridusi jo aplankyti ir vis užsimindavo, kaip nekantriai ji laukia vaikaičių. Turėjo ateiti ir Džastinas. Jiedu su Hana, kurios vardu pirmą kartą paženklinta pavasario rūbų kolekcija buvo labai sėkminga, ateinantį pavasarį ketino kelti vestuves.

Virtuvėje ant palangės žydėjo bromelija, prieš metus suvedusi Džastiną su Hana.

PADĖKA

Atėjo metas, kai „Pavojinga tiesa" pagaliau susuptas į marškinėlius. Praėjo ilgi devyni mėnesiai nuo tada, kai savo amžinajam redaktoriui Michaelui Kordai išsiunčiau pirmąjį skyrių, ant titulinio puslapio brūkštelėjusi: „Vėl pradedam."

Kaip ir visuomet, kelionė kartais būdavo sklandi, bet būta dienų, kai, įsistebeilijusi į kompiuterį, klausdavau savęs: „Kas man leido manyti, kad galiu parašyti dar vieną knygą?"

Vis dėlto, ar žodžiai liejasi, ar tik nenoriai varva, man patinka šis procesas. Atėjo laikas padėkoti žmonėms, kurie padėjo nueiti šį kelią iki galo.

Michaelas Korda pasiūlė šios istorijos siužeto DNR. Iš pradžių šiek tiek abejojau, bet, kaip paprastai būna, ši mintis mane patraukė kaip drugį lempos šviesa. Dar kartą ir visuomet dėkoju tau, Michaelai. Mano brangus drauge, grėsmingai artėjant mūsų bendro darbo keturiasdešimtmečiui, galiu pasakyti tik tai, kad bendradarbiavimas buvo ir yra puikus.

Beveik prieš trejus metus aš paprašiau, kad leidykla mano redaktore paskirtų Kathy Sagan. Mudvi drauge dirbome prie žurnalo „Mary Higgins Clark detektyvinės istorijos" („Mary Higgins Clark Mystery Magazine"), ir aš žinojau, kokia ji absoliučiai ypatinga, kaip gaudama iš manęs knygos skyrių po skyriaus sugeba įsidėmėti ir laviruoti tarp tūkstančio smulkmenų. Dėkoju tau, Kathy.

Lengva sukelti gaisrą. Bet apie jį rašydama privalai žinoti, kas vadovaus tyrimui. Už šią informaciją ir patarimus esu labai dėkinga ugniagesių komandos viršininkui Randy Wilsonui ir jau išėjusiam į pensiją maršalui Richardui Ruggiero'ui. Jeigu padariau

klaidų, tai tik todėl, kad ne taip supratau, ką man sakėte. Daugybę kartų dėkoju jums už geranoriškumą ir kantrybę atsakinėjant į mano klausimus.

Eskvairas Anthony Orlando, aistringas tunų žvejys, tapo mano ekspertu aprašant, kaip Atlanto vandenyne nuskendo laivas. Labai ačiū, Anthony.

Kad rankraštis virstų knyga, gyvybiškai svarbūs yra leidybos užkulisiuose dirbantys žmonės. Todėl dėkoju stilistei ir korektorei Gypsy da Silvai ir meno direktorei Jackie Seow už visuomet intriguojančius viršelius.

Manęs nepalieka ir visuomet palaiko ištikimos mano rankraščių skaitytojos. Dėkoju Nadinei Petry, Agnesei Newton ir Irenei Clark. Visuomet malonu girdėti, kad jos jau laukia naujo skyriaus ir nekantrauja, kada aš jį užbaigsiu.

Ir, be abejo, pačiam svarbiausiam, Johnui Conheeney'iui, nuostabiam sutuoktiniui, kuris kantriai kenčia, kai, artėjant rankraščio atidavimo terminui, aš ilgoms valandoms užsidarau prie kompiuterio. Ne kiekvienam pasiseka surasti sielos draugą, todėl esu dėkinga likimui, kad tapau viena iš nedaugelio laimingųjų.

Dabar prisimenu Michaelo pasiūlymus dėl naujos knygos. Bendrais bruožais išdėstęs siužetą, jis pasakė: „Manau, kad „Dar pamatysiu tave" būtų neblogas pavadinimas." Aš suabejojau: „Michaelai, manau, toks pavadinimas jau buvo." Abiem reikėjo pasitikrinti. Taip. Tokią knygą jau buvau parašiusi. Taigi, pavadinimas bus kitas, bet man labai patinka tavo pasiūlytas siužetas.

Tačiau prieš ją pradėdama pasinaudosiu senoviniame rankraštyje rastu patarimu: „Knyga baigta. Leiskit rašytojui džiaugtis."

Patikėkit, taip ir padarysiu!

Dėkoju ir laiminu,

Mary